ΠΡΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΝ

ΤΡΙΣΚΑΙΔΕΚΑΤΟΝ

ΥΠΑΤΟΝ ΑΡΧΙΕΡΕΑ.

ΤΙΤΟΥ ΠΡΟΣΠΕΡΟΥ ΜΑΡΤΙΝΕΓΓΙΟΥ
*μοναχοῦ βριξιανοῦ ποιήματα διάφορα ἑλλη-
νικά καὶ λατινικά, ὧν μὲν τὰ πλεῖ-
στά εἰσι θεῖά τε καὶ ἱερά.*

T. PROSPERI MARTINENGII
*Brixiani Monachi poemata diuersa cum Græca,
tum Latina, quæ quidem magna ex par-
te diuina sunt & sacra.*

ROMAE

Apud Franciscum Zanettum. M D LXXXII.

PERMISSV SVPERIORVM.

Michael Monachus Cat. Capuae

Πίναξ τῶν περιεχομένων.

ΠΡΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΝ ΙΓ.

ΑΡΧΙΕΡΕΑ ΜΕΓΙΣΤΟΝ

καὶ κράτιστον ἄρχοντα.

Ο Υ μόνον αὐσονίης πανεπίσκοπε κοίρανʼ ὀφείλει
γρηγόρι᾽ ἀρχιερεῦ, σοὶ φέρτατε χῶρα περ ἅπασα,
πᾶσαν ἐν εἰρήνῃ τὴν τηρεῖς ἠδὲ γαλήνῃ
ἀνθεῦσαν σπουδαῖσι καλαῖς, κλειναῖσί τε τέχναις,
οὕνεκεν αἱρέσιας, καὶ λυμαντῆρας ἐλαύνεις
καὶ πόλεμον πολύδακρυν, ἰδὲ στάσιν ἀλγινόεσσαν.
ἀλλὰ καὶ ἑλλήνων δυστήνων φῦλον ὀφείλει
σαῖς εὐεργεσίῃσι φιλοφροσύνῃσί τ᾽ ἀγαυαῖς.
τοὺς μέγα κόσμησας ῥώμης ἀγαγὼν πτολίεθρον
τῶν παῖδας, κτίσσας τε μέγαν σφίσι σύλλογον αὐτὸς,
γυμνάσιόν τε καλὸν, καὶ ἀνάκτορον ἀθανάτοιο,
πάντα πορίζόμενός σφιν ὀφέλσιμα, χρήσιμα πάντα.
ἔνθα διδάσκονται τέχνας τε καὶ ἤθεα σεμνὰ,
τέθμιά τʼ ὀρθὰ πατρῶν, καὶ δόγματα θεῖα παλαιῶν.
πρὸς δʼ ἔτι γρηγόριον μέγαν ἀρχιερῆα γέρηρας,
θεολόγον τε μέγαν σὸν ὁμώνυμον, ὃν σὺ βιώνῃ,
ἠδὲ διδασκαλίῃ μιμήσαο, εὐσεβίῃ τε,
οὔτι φερωνυμίῃ μοῦνον. τοῦ τύμβον ἔδειμας,
ἠδὲ σεβάσμιον ἱερὸν, ὃ καὶ μακάρεσσιν ἀγητὸν,

πάντη

πάντῃ μαρμαίρειν χρυσῷ, καὶ κίοσι πολλαῖς
δαιδαλέαις, λαμπραῖς, τιμαλφέεσιν, ἔνθα δ' ἔθηκας
λείψανα τιμήεντα θεοπρεπέος θεράποντος,
ὥσκεν ἐοικυίας τιμῆς πέρι πᾶσι κυρήσῃ.
ταῦτα δ' ἰδὼν στοργῆς σέο δείγματα πρὸς τόδε φῦλον
εὐαγὲς, ἐφράσθην ἀναθεῖναι σοὶ πάτερ ὕμνους
τοὺς δ' ἱεροὺς, φωνῇ τοὺς ἑλλάδι ἤνυσ' ἀοιδὸς
ὑμναγόρας μετιὼν πολυανθέας, οἷα μέλισσα
λειμῶνας φιλοεργὸς ἀμέργων ποικίλον ἄνθος,
φημὶ δ' ἀοιδοπόλων συγγράμματα κομψὰ παλαιῶν.
οἷάπερ αἴγυπτον σκυλεύων, ὥσποτε μωσῆς,
χαλκόν τε, χρυσόν τε ἅλις, ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν.
δέξο δὲ ταῦτα πάτερ, καὶ τέρπεο θυμὸν ἀοιδαῖς
θεσπεσίῃσιν, ἐπεὶ σύγ' ἀοιδέων ἄξια ποιεῖς.
καὶ σέθεν εὐλογίην προπόλῳ πόρσυνον ἔμοιγε.

AD GREGORIVM XIII, PONT. MAX.

HAud solum Italiæ Patrum pater optime tota,
Gregori antistes, regio tibi debet opima,
Quod pacata viget per te, tranquillaque floret
Eximijs studijs & honestis artibus aucta,
Arcentem sectas corruptoresque profanos,

Nec mala seditio se huc ingerit, aut graue bellum.
Verum etiam debet tibi gens miserabilis omnis,
Muneribusque tuis amplis, factisque benignis
Graiorum, gnatos quod eorum inducis in vrbem
Romanam, atque ipsis collegia gymnasiumque
Nobile fundasti, templumque insigne diserti
Athanasi, præbens quod in vsum cumque sit ipsis.
Artibus hic iuuenes, & honestis instituuntur
Moribus, hic ritus, Romanaque dogmata discunt.
Adde quod egregium Doctorem, Pontificemque
Maximum honorasti, cuius memorabile gestas
Nomen, & hunc studio, vita, ac pietate imitaris,
Nomine non tantum, cui nunc insigne sepulchrum
Struxisti, & templum superis mirabile & ipsis.
Vndique præfulgens auro, multisque columnis
Marmoreis, nitidis, pretiosis, hicque locasti
Relliquias sanctas, diuinique ossa ministri,
Rite vt honorentur populis, & rite colantur.
Hæc animaduertens pietatis signa paternæ
Tot genus in Græcum, creui tibi Sancte dicare
Hosce hymnos, Græca quos feci voce Poeta
Hymnidicus peragrans viridantia prata colores
Diuersos, vt apis, decerpens sedula florum.
Nempe poetarum priscorum scripta diserta,
Aegyptum expolians, ceu Moses fecerat olim
Argentum, fuluumque aurum, vestesque decoras.
Accipe sancte Pater ergo hæc, & pascito mentem
Carmine diuino, quoniam tu carmine digna
Facta geris, benedicque tuo famulo optime Princeps.

ΤΙΤΟΥ ΠΡΟΣΠΕΡΟΥ ΜΑΡΤΙ-
νεγγίου τοῦ τοῦ ἁγιωτάτου πατρὸς Βενεδίκτου
μοναχοῦ, καὶ τῆς μονῆς τῆς ἱερομάρ-
τυρος εὐφημίας τῆς ἐν
ἄστει βριξίας
τροφίμου ὕμνοι πνευματικοὶ πρὸς Γουλίελμον
Σιρλέτον Καρδινάλιον τὸν μεγα-
λοπρεπέστατον καὶ θεο-
σεβέστατον.

Ἄωτε θεῖε ῥωμύλου συνεδρίου,
ἄστρον φαεινὸν εὐκλεῶν μαθημάτων,
πάσης καλῆς τ' ἐλευθέρου παιδεύσεως,
ἄριστε πατέρων Γουλίελμε φερτάτων,
οὓς ἄστυ ῥώμης κάλχῃ ἀμφιέννυσιν,
ἑκὼν φέρω σοι τοὺς καλοὺς πόνους ἐμούς,
οἷον μεγίστῳ γραμμάτων ἀρχηγέτῃ,
ὕμνους δέ φημι, καὶ θεὸν σέβοντ' ἔπη,
καὶ τὴν πανάγνον παρθένον θεοτόκον,
σεπτὴν πάρεδρον, σύνθρονόν θ' υἱοῦ θεοῦ.
ὁμοῦ δ' ἐπαίνοις τοῖς δ' ἱερὴν ξυνωρίδα
πέτρον προσῆψα καὶ παύλου σοφὸν μῦθος.
προσῆψα κἄλλα κομψὰ τοῖς μελύδρια,
οἴσοντα τέρψιν τοῖς φρένας δαήμοσιν.
τοιγὰρ σὺ δέξαι, καὶ διόρθωσον τάδε,
ὡσεί τ' ἀπαρχὰς, καί τιν' ἀκροθίνια,

ὅπως

ὅπως δύναιτο φοῖβον ἐς φάος μολεῖν
ἀσχημονοῦντα σοῖς καλοῖς δαιδάλμασιν.
ἢν δ' αὖτ' ὀρέξῃ μοι θεὸς μᾶκος βίου,
φόρμιγγα πινδάρειον αἰόλον κροτεῖν
οὐκ ἐκλίποιμι, καὶ κρατίστην μητέρα
μολπαῖσι δώσω, καὶ καλαῖς μουσῶν ῥοαῖς.
σωτῆρά τ' ἀνδρῶν τῆς δ' ὕστατον γόνον
ἡμῶν πινύσσων αὔσονας θεῖα θερεῖν
μύθοις λιπόντας, καὶ βέβηλ' ἀείσματα.

ΕΙΣ ΧΡΙΣΤΟΝ ΤΟΝ ΘΕΟΝ ΗΜΩΝ
καὶ τοῦ κόσμου λυτρωτὴν μέγαν ὕμνος εὐχαριστήριος.

Ἐν ζωῇ τί κε λῷον ἔοι, τί νυ κάλλιον ἄλλο
αἰέει μουσοτέρπῳ, καὶ παιδόθεν ὄντι μοναστῇ
εἰσόκεν ἀμπνεύσῃ, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
ἢ θεὸν σφέτερον, σφέτερον σωτῆρα γεραίρειν,
ὄρχαμον οὐρανιδῶν γλυκεραῖς μολπαῖσι καὶ ὕμνοις;
τόν ῥα λόγον σοφοὶ ἄνδρες ἐπικλείουσι θεοῖο,
μουνογενῆ τε γόνον, καὶ εἰκόνα πατρὸς ἀνάρχου,
πατρὸς ἀληθείην, ζάθεον γεννήτορος ὄζον,
ἀθάνατόν τε κλέος πάτρειον, χαρίεντε πρόσωπον,
δεξιτερήν τε θεοῦ, δύναμιν, σοφίην τ' ἐριλαμπῆ,
πατροφανές τ' ἀμάρυγμα, δίκης μέγαν ἥλιον ἁγνῆς,
πρωτόγονον παλαχὴν πάντων στοιχεῖον ἀμεμφές.
ὅς ποτε γαῖαν ἔτευξε, καὶ οὐρανὸν εὐρὺν ὕπερθεν,
οὐρανὸν αἰγλήεντα κεκασμένον ἄστρασι λαμπροῖς,
ἠελίου τε κύκλον χαροπὸν, λιπαρήν τε σελήνην,
καὶ πηγὰς ὑδάτων, ὀρέων τ' αἰπεινὰ κάρηνα,
αἰθερόπων τε γένος, καὶ ὁμήγυριν οὐρανιώνων,
ὅσσα βροτοῖς τ' ἐπίοπτα, καὶ οὐκ ἐπίοπτα τέτυκται

ἀθανάτοιο πατρὸς ζαθέην ἰότητα τελέσσας.
τοῦ δύναμις, σοφίη τε, καὶ ἄφθιτον οὔνομ' ὑπάρχει.
οἷα θεοῦ ζώοντος ἐπήτυμος υἱὸς ἀμύμων,
τῷ γενετῆρι φίλῳ παρομοίιος. ἦ γὰρ ἀπ' ἀρχῆς
οἰογόνῳ πόρε παιδὶ πατρῷϊα πάντα φέρεσθαι.
παῖδα θεὸς δ' ἐφύτευσε πατὴρ ὁμότιμον ἑαυτῷ,
ἀέναόν τε κράτος, καὶ ἀπείρονα δόξαν ἔχοντα.
οὐδέ τι χωρὶς ἔχει πατρείου πλὴν δ' εὖχος αὐτὸς
ἰσοφυὴς τέκνοιο πατὴρ φίλος, οἷά περ αἴγλης
ἠέλιος φαέθων, τὴν φύεται ἐξ ἔθεν αὐτοῦ,
οἷά θ' ὁμόγνιον ἔρνος ἑοῦ δένδροιο τέθηλεν,
καὶ κρήνης ὀχετὸς, καὶ φλὸξ πυρὸς αἰθομένοιο,
οὐδέ τι τέκνον ἔχει μεγάλου ἀπάνευθε τοκῆος,
πλὴν ὅτι τηλυγέτης, καὶ γνήσιος, ἰθαγενής τε
αὐτὸς ἑοῦ γενετῆρος ἀμύμονος υἱὸς ἀκούει,
ἐξ αὐτοῦ κραδίης τεκνώμενος οἷος ἀπ' ἄλλων
αἰώνων προπάροιθεν ἀτεκμάρτοισι γονῇσιν
μητρὸς ἄνευθε φίλης, πατρὶ εἴκελος, ἠδ' ἀτάλαντος.
τοῦτον ἔγωγ' ἑὸ δοῦλος ἐέλδομαι αἰὲν ἀείδειν,
τοῦτον ἀνυμνῆσαι πάντ' ἤματα θεσπιδὶ φωνῇ,
ἀντὶ κελάδων προχέων θεοτερπέα κόμπον ἀοιδῶν,
ἀντ' εὐεργεσιῶν, τάς μοι πόρε, παντοδαπάων.
πάντα γὰρ ὅσσα περ εἰμὶ, καὶ ἔσσομαι, αὐτὸς ἔδωκεν
παντοίων ἀγαθῶν ζωαρκέα δῶρα κομίζων,
οἷα μέγας ταμίης κτεάνων πατρὸς οὐρανίδαο.
ἀλλὰ θεοῦ μεγάλοιο τίς ἄσπετον αἶνον ἀείδοι;
τίς δὲ κλέος βασιλῆος ὀλύμπια δώματ' ἔχοντος;
οὐ γένετ', οὐκ ἔσται. τίς κεν φύσιν οἶδεν ἄνακτος,
ὃς ἀνέφυσε φύσιν παμμήτορα, πρεσβυγένειαν,
καὶ πληθὺν ποίησεν ἐπουρανίων στρατιάων;

ἤτοι ὅγ' ὡσεί τ' ἔθος ὑπέρφαες ἔρχεται φέγγος,
φέγγος ἀπειρέσιον, καὶ ὑπέρφυες, οὔτινι ἐφικτόν,
τὸ γνόφον, ἠὲ νέφος φημίξατο θέσπις ἀοιδή.
πάντοσε δ' ἀστράπτει τηλαυγέσι μαρμαρυγαῖσιν
παμφαὲς ὢν φέγγος, καὶ πάγκαλον, οὐδὲ γὰρ αὐτῷ
ἠέλιος δύναται φαεσίμβροτος ἰσοφαρίζειν,
ἀκτῖνάς περ ἔχων περιφεγγέας. οὐ γὰρ ἔοικεν
ἰσοπαλῆ τιμὴν τεχνήμονι μῆχος ἀείρειν.
τίς δὲ φράσαι βασιλῆος, καὶ ἄφθιτα μήδεα σεῖο,
ἢ σθένος ἀκαμάτοιό ποτ' εἰπεῖν ἴσχυσεν ἀλκῆς;
οὔτις. ἐπεὶ πάσης σοφίης τ' ἀλκῆς τε πέφυκας
πηγὴ ἀέναος, μοῦνός θ' ὑπέραρχος ἀρχὴ
ζωῆς, καὶ πάντων κειμήλιον ἄκρον ἐάων,
ἐξ οὗ γῆν καλῶν κεδνοὶ κατ' ἀπείρονα πάντων
κίδναται. μεσὸς δὲ θεοῦ γεράων βαθὺς αἰθήρ,
μεσὸν ἁλιρροθίοιο βαθύρροον οἶδμα θαλάσσης,
ὅσσά τε χεὶρ κλυτότεχνος ἔθεν τεκτήνατ' ἀπ' ἀρχῆς.
πείρατα γὰρ κόσμοιο καμὼν πολυχανδέος αὐτός,
πάντε τόπερ ζώει, καὶ ὁρᾷ σέλας ἀγλαὸν ἠοῦς,
τῶν ἰδίων ἀγαθῶν διεδάσσατο μοῖραν ἅπασιν,
πᾶσι μὲν, οὐ μάλα δ' ἶσα, λάχος δ' ἐκείνατο μεῖζον
αἴγλης οὐρανίδαις, ὅσσοι θεότητα φαεινὴν
εὖ ἱεροῖς ὕμνοισι διηνεκέως κελαδεῦσιν
βουλομένῳ γ' ἐθέλοντες, ἀεὶ δ' ἀγάγουσι δ' ἐς ὦπα
ἀθανάτου βασιλῆος ἀριπρεπέες θεράποντες.
οὐ δόξαν θηεῦνται ὑπερφαῆ ἱμερόεσσαν,
τὴν περάτην ἀκτῖνα θεόρρυτον ἐξαρύοντες
φωτὸς ἀκηρασίοιο διαυγέα θεῖα κάτοπτρα,
κάλλεος ἀφράστου θηήτορες ὀλβιόμοιροι,
ἐμπύριοι, ζάθεοι, θεοειδέες, ἀγλαότιμοι.

τοὺς δὲ μετεκδέχεται ἄλλης στρατὸς ἱερὸς ἀρχῆς
θεσπέσιος, καπυρὸς, τανυσίπτερος, οὐρανοφοίτης,
τοῖς μέν τοι προτέροισιν ὑφειμένος, ἀγχιθέοισιν
ἥσσονα μέτρα φέρων, ζαθέης περικαλλέος αἴγλης.
ὅσσον ἀφίστανται γὰρ ἀπάοροι ἡγεμονήων
τῶν προτέρων, τόσσον τοῖς μεῖον φέγγος ἱκάνει.
κεῖνοι δ᾽ ἐν πᾶσι βασιλεύτατον ἔλλαχον εὖχος,
οἱ πάντων βασιλῆι παρεστάδον αἰὲν ἐόντες
Εἰσορόωσιν ἄδην θείης ἀμαρύγματ᾽ ὀπωπῆς
ἀσσότεροι πολλὸν θεοειδέες ἔξοχον ἄλλων.
οὐδὲ μὲν ἶσα πρόπαντα κατ᾽ αἰθέρα λάμπεται ἄστρα,
ἀλλὰ τὰ μὲν μεῖζον, τὰ δὲ μεῖον γλῆνος ἔχουσιν.
ἄλλα τ᾽ ἄφαυρα πέλει, χαροπώτερον ἄλλα φαείνει.
ἀλλ᾽ ἔμπης καὶ τοῖς γε φόως διαφεγγὲς ἐπανθεῖ,
καὶ γέρας ἔκπαγλόν τι θεόσσυτον. ἢ γὰρ ἅπαντα
τοί γε κυβερνῶσι τὰ κατ᾽ αἰθέρα παμφανόωντα,
καὶ προπάντων περ ἐόντες ὀπίσθεροι, ἠδ᾽ ἐπιδευεῖς.
τρὶς μάκαρες κεῖνοι, καὶ τετράκις ὄλβιοί εἰσιν,
οἵπερ ἄτ᾽ ἐν προθύροις θεὸν ἄμβροτον αἰὲν ὁρῶνται,
αἰώνων μεδέοντι παρεστάμενοι διὰ παντός.
τάξις δ᾽ αὖ τριτάτη τριφάνους ἐπὶ μείονος ἄλλων,
ὡσεὶ θ᾽ ἡ νεάτη θεολαμπέος ἔλλαχον αἴγλης,
ἄγγελοι αἰγλήεντες ὑδεόμενοι περὶ πᾶσιν,
οὕνεχ᾽ ὑπ᾽ ἀγγελίῃσι τεταγμένοι ὑψιμέδοντος
ἐννεσίῃσιν ἄνακτος ἀν᾽ ἠέρα, καὶ περὶ γαῖαν
φοιτῶντες μάλα κραιπνὰ μεταχθόνιοι φορέονται
πάντοσε λαιψηρῇσιν ἀγαλλόμενοι πτερύγεσσιν,
ἀνθρώπων φύλακες ἐγκόσμιοι αἰολόμορφοι,
ὑψίστοιο λόγοιο διάκτορες ἀγλαότιμοι,
ἔνθεοι, ὑψιπετεῖς, σημάντορες, ἠερόπλαστοι.

σωτῆρα ἡμῶν.

Τούτων δ' οὔτις ἀριθμὸς ἐν ἠέρι γίγνεται ὄντων.
τόσσαι μέν τε νόων ἱερῶν γεράασι φάλαγγες
οὐράνιαι μεγάλησιν ὑποδρήσσουσαι ἐφετμαῖς.
πάσαι δὲ θεόσκελα δῶρα λελόγχασιν, ἄλλά τε πολλά,
ἅσσάπερ οἶδε θεὸς, σφίσιν ὃς δώρησεν ἑκάστα.
οὐκ ἂν ἀριθμὸν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδέ τις ἄλλος,
οὐδ' αὐτοίπερ ἴσασι τὸ μύριον ἔθνος ἑαυτῶν.
μοῦνος δ' οἶδε θεὸς, σφᾶς ὃς ποίησεν ἀπ' ἀρχῆς
πείρεσι νηρίθμοισιν ἐοικότας, ἠδ' ἰσαρίθμους.
πείρεσιν, ὅσσ' ἐνάρηρεν ἐν οὐρανῷ αἰγλήεντι,
ἢ λεπταῖς ψήφοισι κυλινδομέναις κατὰ πόντον,
ἀργεστέων ῥιπαῖσιν ὅτε συφηίζεται ὕδωρ,
ἢ χλοεροῖς φύλλοισιν, ὅσ' ἦρος γίγνεται ὥρῃ.
ἡμᾶς δ' αὖ βροτὸν ἔθνος ἐπιχρεὼ ἐκ τριτάτοιο
τετράτον ἠγαθέης αἴγλης μέρος ἀμφιφαείνει.
Τοῦτο δ' ἀφαυρότερον τόσσον πραπίδεσσιν ἐπαιθεῖ,
ὅσσον ἀπ' οὐρανίων θνητοὶ διὰ πλεῖον ἔχοντες.
οἰκοῦμεν γαίης χθαμαλῆς ζοφοειδέα χῶρον,
πολλοῖς οἷα νέφεσσιν μεμιγμένοι ἀμπλακίῃσιν.
εἰσόκε δινεόμεν τῇ δ' ἐν σπήραγγι δυσηχεῖ.
ἐν δ' ἄλλοις ζώοισιν ὁμῶς κατὰ μοῖραν ἅπασιν,
ὅσσάπερ ἤπειρος βόσκει πέδον, ἠδὲ θάλασσα,
οὔνύ τι δωτίνης θειορρύτου ἄμμορόν ἐστιν.
ἀλλὰ φίλη ψυχὴ μή μοι τάπερ ἔργματ' ἔρεξε
μητιόεις λόγος υἱὸς ἐνὶ θεοειδέϊ μορφῇ
πειρήσαιο λέγειν, ὅθ' ἀτάρφυτα φωτὶ τέτυκται,
ἀρρητεῖπερ ἐόντι, καὶ ἀγχινόῳ περὶ πάντων.
οὐδὲ γὰρ ἀνδρομέοισι τάδ' ὄμμασι πάντα πέφανται,
οὐδὲ νόῳ μερόπων μάλ' ἐπιφράσσασθαι ἑτοῖμα.
πλείονα δ' ἄμμιν ἄφαντα γνόφῳ κεκαλυμμένα πολλῷ

ἡμῶν

ἡ μὲν φραδμοσυνῶν κέκταται μακρὰν, ἡ δὲ καὶ ὄσσων.
τῷ μοι μᾶλλον ἄειδε τάπερ θεοειδέϊ μορφῇ
αὐτὸς ἄναξ κώνασε φύσει κεκερασμένος ἀνδρῶν
οὐρανόθεν καταβὰς πατρὸς μεγάλου διὰ βουλὰς.
αὐτὸς γάρ μιν ἔπεμψεν ἑῇ ἐλεήμονι γνώμῃ,
ὥσκεν ἐφημερίων ταλαπείρια φῦλα σαώσῃ.
ῥᾷον δ' ἐξείποις κεν ἐπηλυσίην ἐρατεινὴν,
τῇ γένος ἀνθρώπων θεὸς ἄμβροτος αὐτὸς ἐπελθὼν
ἄνθρωπος γεγαὼς ἐρρύσατο πότμου ὀπισσῶν,
πρεσβυτάτων στρατιῶν προλιπὼν θεολαμπέας ἴλας.
ὡς δ' ὅτε τις ποιμὴν φίλ' ἐάσας πώεα μήλων,
βοσκομένων ἀγεληδὸν ἐν οὔρεσιν ἀκροπόλοισιν,
ὧρτο μιῆς ἄλλων φιλοποίμνιος ἐσσυμένοισιν
ποσσὶ λιαζομένης οἷος μετ' ἴχνια βαίνειν,
ὥσκεν ἀπαμπλαγχθεῖσαν ἄγοι ποτὶ σύννομον αὐλὴν,
ὀψὲ δὲ πλαζομένην δίεφεν κατ' ἐρειπίδας αἰνὰς,
παίπαλά τε, κρημνούς τε, καὶ ἄγκεα βησσήεντα
σφωϊτέροις ὤμοισιν ἀλήμονα θῆκεν ἀείρας,
εἰς ἄλλων τ' ἐκόμισσε παλιμπετὲς ἔθνεα μήλων
δηθὰ κεδαιομένην σφετέρῃ κακότητι καὶ ἄτῃ,
γηθόσυνος προβάτοιο δι' οὔρεσιν ὀλλυμένοιο,
τῷ δὴ πόλλ' ἐμόγησεν ἀλώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα.
ὣς στίχας οὐρανίων στρατιῶν πανυπέρτατος ἐσθλὴν
αἰθέρος ἐν γυάλοισι λιπὼν καὶ πάγκαλον αὐλὴν,
ἤθεά τ' ἀνθρώπων μετεκίαθε, καὶ μέλαν οὖδας
ἄνθρωπος γεγαὼς, καὶ ἀποπλαγχθέντα κακῇσιν
δηρὸν ἀλιτροσύνῃσι μόρον, καὶ κῆρα φερούσαις
φῦλα βροτῶν τ' ἀπέπαυσεν ἄλης, καὶ οἰζύος αἰνῆς,
καὶ γεραροῖς μακάρεσσι συνήορα θῆκεν ἀγείρας,
πᾶσι πορὼν ζωῆς βιοθάλμιον ἐλπίδα θείης.

τῆς ἕνεκας αἰνὸν μόρον πρὶν ἐδινεόμεν βροτῶν ἔθνος,
ἐξ ὅτ' ἐληλάμενοι δίης ἀπὸ τηλόθι πάτρης
ἀμφὶ πόνοις πέσομεν, θανάτῳ τε δυσηχέϊ πάντες.
τίς δ' ἀνδρῶν πρώτιστα γένος φθισήνορος ἄτης
τῆς δ' ἐπέβησε φέρων λυγρὸν κακὸν ἀντ' ἀγαθοῖο;
ἔθνεος ἀνδρομέοιο παλίγκοτος ἀγκυλομήτης
ἐχθρὸς, ὃν ἐπίκλησιν τὸν δὴ κικλήσκομεν ὄφιν,
ἀμφίπολον θανάτοιο καὶ ἀργαλέοιο μόροιο,
ἀρχέκακον, δόλιον, ψυχέων τ' ὀλετῆρα δαφοινόν.
οὗτος μὲν τ' ἀταλὴν φρένα παρθένου ἀγλαογύου,
τὴν θεὸς ἀνδρομένης ἐκ πλευρῆς αὐτὸς ἔδειμεν,
παρφάμενος μύθοισι κακορραφέεσσιν ἔπεισεν
θεσμὸν ἀγηνορίῃσι θεόσδοτον ἐξαθερίζειν,
ὥστε θιγεῖν μήλου, τοῦ μὴ θέμις ἦεν ἀφάσσειν,
μισθὸς δ' ἦν μόρος αἰνὸς, ὅτις ἅψαιτο παράφρων.
αὐτὰρ ἐπεὶ παρέβη τε καὶ ἤνυσεν ἔργον ἀεικὲς,
ἀνδρὸς ὁμοκλήροιο παραζοπεῦσα χαλίφρων,
τοῦ πλευρῆς ἔβλαστε, νόον πύκα περ φρονέοντος,
εἰς σφετέρην ἐνέηκε παραιβασίην ἀλεγεινήν.
τοὔνεκεν ἐκ τεμένους ἐπιτερπέος ἐρσήεντος,
ἐκ τε θεοδμήτου χώρου, καὶ λήξιος ἁγνῆς,
μνησάμενος ὦ τόδ' ἄναξ ἀθεμίστιον ἔργον ἐλάσσας,
αὐτοὺς ξεινὰ παθέεσσι διαμπερὲς ἤματα πάντα
θῆκεν ἀκανθοφόρου μογεροὺς ναετῆρας ἀρούρης,
καὶ χώρης κατένασσε κακῆς οἰκτροὺς μετανάστας,
ὥσκε θεοὶ συγέωσιν ὑπερβασίῃσι λύεσθαι.
στεῦτο δ' ἐφημοσύνης κατεναντίον αἰνὸς ἀλάστωρ,
μήτι θανεῖν γλυκερῆς καίπερ γευσαμένους ὀπώρης,
ἀλλὰ κακοῦ τ' ἀγαθοῦ τε δαήμονας αὐτίκ' ἔσεσθαι,
ἶσα θεοῖς μακάρεσσιν ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν,

ἀλλὰ τόδ' αἴτιον ἔσκεν, ἐπεὶ παραβαίντες ἐφετμὴν
θεσπεσίην μέλεοι γλυκερῆς τ' αἰῶνος ἄμερθεν,
ὧν τε καλῶν εἶχον πρότερον γύμνωθεν ἁπάντων.
καὶ νέφος ἀμφιέσαντο μέλαν πραπίδεσσι κελαιναῖς,
φημὶ δ' ἀϊδρείην ὀλεσήνορα, καὶ πάχος αἰνόν,
καὶ πλήθοντο παθέεσσι, καὶ ὑλοτεραφέεσιν ἐρωαῖς
σχέτλιοι, οὔτε δίκας εὖ εἰδότες, οὔτε θέμιστας,
νούσοις τ' ἐξετάκησαν ἀτειρέσι, καὶ μελεδῶναις
αὐτοί τ', ἠδ' αὐτὴν γενεὴν μετόπισθεν ἅπασαν.
δαίμοσί τ' ἀρήσαντο καὶ εἰδώλοισιν ἀφαυροῖς,
βοῦς ἱερεύεσκον καὶ ὄϊς, καὶ πίονας αἶγας,
νερτερίοις φθιμένοις, τοί τάρταρον αἰνὸν ἔχουσιν,
καί τε θεοὺς σεπτοὺς κάλεον, σφετέρας τε θεαίνας,
ἑρμῆν, ἀπόλλωνα, κελαινεφέα κρονίωνα,
ἠδὲ διώνυσον, καὶ ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
ἥρην τε λητώ τε, τεράσιά τ' ἄλλα τοιαῦτα.
τόσσα δὲ λυγρὰ βροτὴν γενεὴν πάθε, μυρία τ' ἄλλα
ἐκ προγόνων κακίης, καὶ νωχελίης σφέων αὐτῶν.
καὶ τάχ' ὅλον φῦλον μερόπων προθέλυμνον ὄλωλεν,
καὶ κρυεροῖο πύλας κατεβήσατο εἰς ἀΐδαο,
εἰ μὴ ῥαιομένοις τόσσοις κήδεσσι καὶ ἄταις
πρόχνυ πατὴρ ὕπατος θνητοὺς ᾤκτειρε φιλόφρων,
πέμψέ τ' ἐπ' ἄτρυτον πόνον ἄσμενος υἱὸν ἀγαυόν,
οἷ αὐτῷ ζαθέας τε φρένας, καὶ εἶδος ὁμοῖον,
τηλυγέτην, ἀγαπητόν, ἀγακλέϊ δέξιον αἰεὶ
πατρὶ παρεδρεύοντα, φιλούμενον ἔξοχα πάντων,
ἀνθρώπων ῥύσασθαι μογερῶν γενεήν τε τόκον τε,
οὐρανόθεν καταβαίνοντα πατρὸς παρ' ἑοῖο θρόνοιο.
πῶς δὲ πατὴρ ἐφέηκεν ἑὸν γόνον ἱμερόεντα,
πρωτόγονόν τε λόγον γαίης περὶ οὖδας ἐρεμνὸν;

οἷά περ

οἷά περ ἠέλιος σφετέρην ἀκτῖνα φαεινήν.
καί περ γὰρ φαέθων αὐγὴν ἔθεν ἄμμιν ἰάλλει,
οὐ λείπει ποτὲ τοῦτον ἐν αὐτῷ δ᾽ ἀραρυῖα,
καὶ στιβαρῶς χειμφθεῖσα διαμπερὲς, οἷά τ᾽ ἐν ἀρχῇ,
ἦν δέ τις αἰδοίη κούρη σολύμων κατὰ χώρην
δὴ τότ᾽ ἐπίκλησιν μαριὰμ μεγάλη τε φαεινῆς
ἐκ ῥίζης βασιλέων τε, καὶ ἁγίων προφητέων,
παντοίαις χαρίτεσσι κεκασμένη, ἀγλαΐαις τε,
οὐδέ τις ἦν αὐτῇ δέμας εἰκέλη, οὐδὲ νόημα,
οὐδὲ θεουδείην, οὐδ᾽ ἠνορέην θεόμοιρον
τάων, αἳ θνηταὶ θνητοῖς τέκον ἀνηθεῖσαι.
λαοῦ δ᾽ ἄγνωστος μένεν ἐστιάς, οὐ γὰρ ἑορταῖς
πώποτε δημοτελέεσιν ἐνωμίλησε λαθοῦσα,
οὐδὲ χοροῖς, μούνῳ δὲ θεῷ, θείης τε φιλήδει
δῖα κόρη μελέταισι καὶ ἠγαθέῃσι μερίμναις,
ἐξ ὅτου ἀθανάτων ἀνέθη τριέτηρος ἄνακτι,
ἄνθεμα θυμαρὲς, χαρίεν θάλος, ἄνθος ἄμωμον.
τὴν δὲ γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἄγονοι θέσαντο τοκῆες.
τοῖο δ᾽ ἕκητι θεῷ καί μιν παρέδωκαν ἑκόντες.
ταύτην δ᾽ ἐξ ἄλλων θεὸς ἄμβροτος εἵλετο κουρῶν,
υἱέος ὥστε γενέσθαι ἀγακλέος εἶο τεκοῦσα,
τὸν θέλεν ἀνθρώπων ῥύσθαι γενεήν τε τόκον τε
ἄνθρωπον γεγαῶτα μόρου, κηρός τε μιαίνης,
καὶ θανάτοιο πυλῶν θανάτῳ, καὶ ἀεικέϊ πότμῳ.
πρὸς δ᾽ ἄρα τὸν γαβριὴλ κρατὺν ἀγγελτῆρα προῆκεν,
ὥστε πύθοιτο κόρην, ἄικεν βούλοιτο γενέσθαι
αὐτὴ ἡ θεόπαις καὶ παρθένος οὖσά περ ἀδμής,
ἄχραντον μεθέπουσα μίτρην καὶ ἀκήρατον ἄνθος.
ἡ δ᾽ ἐπένευσε θεῷ, καὶ ἐγείνατο χειρὸν ἄνακτα
ἐκ πνοιῆς ζαθέης θεὸν ἄμβροτον, ἠδὲ καὶ ἄνδρα

κῦμα θεόγνητον καὶ ὑπέρφυες. ἦλθε δ' ἐπ' αἴθρην
ἐξ ἐρατῶν σπλάγχνων ἰδίῳ παῖς μηνὶ θεόφρων,
κάλλεος ἀστράπτων χάρισι βροτέης περὶ φύτλης,
θνητάς τε φυλὴν γεραρὴν καὶ ὑπέρφατον εἶδος.
καὶ τότε δ' αἰθερίων πεπλεγμένος αἰγλήεντων
στέψε δίκης στέφανος μέγαν ἥλιον. Ἶρις ἔρεψεν
τοῦτον ἑαῖς πτερύγεσσι πολύχροος ἀστερόεσσιν,
ἀμφιέλιξέ θ' ἅλως τόνδ' ἀμφιχυθεῖσα διαυγής.
φημὶ δὲ παρθενικὴν περικαλλέα Χριστὸν ἄνακτα
γείνασθαι, καὶ χερσὶ περιστείλασθαι ἀχράντῳ.
ταῦτα δὲ πάντ' ἐγένοντο περὶ Χριστοῖο γενέθλην
σήματα, ἄλλα τε πολλά, τὰ πέφραδον ἵστορες ἄνδρες.
τίκτε δ' ἐπὶ ξείνης πατρὸς τὸ μέλημα πολίχνης
ἀθανάτου, σωτῆρα βροτῶν, περικαλλέα παῖδα
ἀμφὶ κάπῃ σταθμοῦ, οὗ καλλύνεσκεν ἅμ' ἀνδρί,
ὅντιν' ἔδωκεν ἑοῖ θεὸς αἰδοῖος οὖρον ἀμεμφῆ,
ἠδὲ κασίγνητον, καὶ ὄπατρον νυμφίον ἁγνόν.
ἐξ ἰδίης γὰρ ἀνῆλθον, ἐπεὶ κατ' ἄναξ λέγε πάντας
αὔγουστος σκηπτοῦχος ὅλης χθονός. ἡ γὰρ ἄνωθεν
Βηθλεὲμ ἦν προγόνων σφετέρων πατρίς, ἥνπερ ἀνεῖρ.
ἔνθ' ἄρα τίκτεν ἑὸν θάλος ἀγλαόν, οὐδὲ πέπαρτο (πον-
ὀξείαις ὀδύναισιν, ὁμῶς ἄλλοισι γυναίοις,
αἳ θνηταὶ τίκτουσι βρέφη θνητοῖσι μιγεῖσαι,
ἀλλά μιν οὐ τίκτουσα καὶ οὐχ ἤλγησε φέρουσα.
πᾶσα δὲ γεινομένου μαλακὸν μείδησε περὶ χθών,
κόσμος ἐγήθησε χαροπῷ περὶ φέγγεϊ λάμπων,
ἁγνοτόκος δὲ λεχὼ φάτνῃ πάρα παῖδα γεγῶτα
νάματι λοῦσε καλῷ, καὶ ἀπείρῳ σπάρξε νιφαργεῖ,
ἐνδυκέως τ' ἀτίτηλε, καὶ ἐξέθρεψε νεογνόν,
καὶ πόρσηνε γάλακτι, καὶ οἷς κτεάτεσσι πενιχροῖς

χερσὶν

χερσὶν ἑαῖς κούρη φιλέουσά τε κηδομένη τε,
ἠδὲ σεβιζομένη, ὡσεὶ θεοῦ υἱὸν ἐόντα.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβης πολυήρατον ἵκετο μέτρον,
ἤρξατο ποιῆσαι μεγαλαυχέα θέσκελά τ' ἔργα,
καὶ φάμεν ὑψίστοιο θεοῦ φίλος ἔμμεναι υἱὸς
ἀμφαδὸν ἐγχωρίοισι, καὶ ὀθνείοισι βροτοῖσιν,
ἀτρεκὲς ὥσπερ ἔην, γεγαὼς προπάροιθεν ἁπάντων.
οὐρανοῦ ἐκπρομολεῖν τε πατρὸς παρὰ μητιέταο,
ὡς ζωῆς πετάσειε πύλας στιβαρῶς ἀραρυίας,
καὶ φέγγος κομίσειε φερέσβιον ὠκυμόροισιν
ἀνθρώποις θανάτοιο περὶ σπέος ἠλάσκουσιν.
τὴν δὲ διδασκαλίην θείοις ἔργοισιν ἔρεισεν,
πάντες ὅπως γνοῖέν μιν ἀληθέα πάντ' ἀγορεύειν.
δὴ τότε γὰρ τυφλοὶ λεύσσον φάος ἀγλαὸν ἠοῦς,
ὀρθώθεν χωλοῖσι πόδες, κνῆμαί τε βαρεῖαι,
καὶ κωφοὶ φθέγγοντο νέον θεῖον αὐδήεντες.
καὶ φθίμενοι ἀνέγερθεν, ἀναιδέες ἐξελάοντο
δαίμονες ἐκ γυίων, καὶ ψυχέων τειρομενάων,
οὐκ ὀλίγοι δ' ἐκάθαρθεν ἐφηλίδος ἄνδρες ἀνιγρῆς,
καὶ λεύκης, καὶ νούσου ἀταρτηρῆς ἐλέφαντος.
πολλοὶ δ' αὖτ' ἐγένοντο ῥοπῆς ὕπο ῥεῖα σελήνης
πίπτοντες σμυγερῶς, πολλοὶ δ' ἐπιλήψιος αἰνῆς,
μυδαλέου θ' ὑδέροιο, καὶ ἄλλης νούσου ἁπάσης,
καὶ ζαμενεῖς σίγησαν ὁμοκληθέντες ἀῆται,
καὶ λίμνη στονόεσσα ποσὶ πόρε νῶτα πατεῖσθαι.
ταῦτα δὲ πάντα μόνη χριστὸς τελέεσκεν ἀνωγῇ,
ἄλλά τε πλεῖστα, τάπερ φθόνον ἄγριον ὦρσεν ἀπίστοις
ἑβραίοισι προμόισιν, οἱ ἀβραὰμ ἐξεγένοντο,
ἀλλ' οὐ μιμήσαντο πατριάρχεω πίστιν ἀμεμφῆ,
ὃς χριστὸν ποθέεσκε βροτῶν σωτῆρα θεᾶσθαι,

καὶ τετυχεῖν χάριτος τὴν δωσέμεν αὐτὸν ἐώλπει.
ἀντ' εὐεργεσιῶν σὺν τοιῶνδ' οἵδε μανέντες
λευγαλέῃ λύσσῃ, πραπίδας ἣ δύσκεν ἑκάστου,
τὸν Χριστὸν μενέαινον ἑλεῖν, καὶ πεφνέμεν ἁγνὸν
μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
σταυρῷ ἐν ὀκρυόεντι μετάρσιον, οὐδὲ μενοινὴν
τὴν δ' ἀνύειν ἐδύναντο μιαιφόνοι, ἱέμενοί περ.
αὐτὰρ ἐπεὶ θέλεν αὐτὸς ὑπὲρ μερόπων θανέεσθαι,
καὶ πέλασεν πατρόθεν θανάτου πεπρωμένον ἦμαρ,
σὺν σφετέροισιν ἔτῃσι τὸ δεύτατον ἤθελε δεῖπνον
τοὺς πασῶν φυλέων ἐξείλετο πρῶτον ἄωτον,
δειπνῆσαι, καὶ σῶμα δόμεν σφίσιν εἰλαπινάζειν,
ὡς βασιλῆος ἑοῦ μνησαίατο ἤματα πάντα,
νηπενθές τ' ἄλκαρ παθέων, θεῖόν τε λαβόντες,
τέκμαρ ἀειμνήστου φιλίης, καὶ φίλτρον ἀμεμφὲς,
καὶ λαθικηδὲς ἄκος, μυστήριον ἄμμε θεουργοῦν,
σύσσωμόν τε θεοῦ ποιεῦν βροτὸν, ἠδὲ σύναιμον.
τῶν δ' ἄρα κεκλιμένων ἔρανον πέρι, δαινυμένων τε,
ἄρτον ἄναξ μάρψας, διχῶν τ' εἰς θρύπτανα λεπτὰ
φωτὶ σὺν εὐλογίῃ διεδάσσατο μοῖραν ἑκάστῳ,
ἐξ ἀκόλων γεγαῶτα θεόδμητον κρέας ἄφνω.
καὶ χείρεσσιν ἑλὼν σεμνῆς κρατῆρα μίγ' ὑγρᾷ
καχλάζοντα δρόσῳ, γόνῳ ἀμπέλου ἄφθιτος ἱρεὺς
εὐλογέων πόρσηνεν ἑοῖς ἁγίοις ὀαρισταῖς,
ζωαρκὲς νέκταρ, πόμ' ἀοίδιμον ἀγλαόκαρπον.
πανθεῖόν τε νέμων τελετὴν ὕπατος τελετάρχης
ἄλλους δὴ μύστας δίδασκε τοιαῦτά γε ῥέζειν,
ἀμφ' ἱερόν τε τράπεζαν ἄγειν. μυστήριά θ' ἁγνὰ
εἰς μνήμην θανάτοιο, τὸν ἡμέων εἵνεκ' ἀνέτλη
μυστάων ὄχ' ἄριστος, ἵν' αὐτὸν πάντοτ' ἔχοιμεν,

καίπερ

καί περ ἐς οὐρανὸν εὐρὺν ὑπόστροφος ἔνθεν ἱκάνεν.
ποσσάκι γὰρ ταύτην τελετὴν πειθόμεθα μύσται,
τοσσάκι πύρνα δέμας, μέθυ γίνεται εἶαρ ἐρυθρὸν,
ἔμψυχον σωτῆρος, ἵνα ζώωμεν ἐν αὐτῷ,
οὕνεκεν ἀτασθαλίαις τεθνήκαμεν ἡμετέρῃσιν.
ἀτρεκὲς ἐξεφάνη τότ' ἔρως, στοργή τε θεοῖο,
ἠδὲ φιλοφροσύνη μερόπων περὶ φῦλον ἀλιτρόν,
ὥστε θανεῖν οὐ μοῦνον ὑπὲρ θνητῶν πολυμόχθων
ἤθελεν οἷά περ ἀμνὸς ἀμώμητος σφαγιασθεὶς,
ἀλλ' ἔτι καὶ θοίνην θ' ἡμετέρην, δαίτην τε γενέσθαι,
καὶ πόσιν, ἀνδρομέον γανόων ἀκαχημένον ἦτορ
ἀμφαδίων παθέεσσιν ἀλιτροσύναις τ' ἀδινῇσιν.
τὴν δέ που εἰλαπίνην ζωθάλμιον ἄμμε πάσασθαι,
καὶ ποτὸν ὀτρύνει τὸν δ' ἄστονον ἐγκεράσαντας
θωρηχθῆμεν ἄναξ σφετέροις θοινήτορας ἄδδην,
νᾶμα τὸ νεκτάρεον βιοτήσιον ἄμμι προπίνων
συσσίτοισιν ἑοῖς, καὶ ὁμόφροσι δαιτυμόνεσσιν.
δεῦτε φίλοι τὸν δόρπον ἐμὸν μηδινδὲ ἕλεσθε.
πίνετε νέκταρ ἐρυθρὸν, ὃ προφέρων ὔμμιν ὀπάζω,
καὶ μεθύοιτε γάνος φιλοτήσιον ἐξαρύοντες.
αὐτὰρ ἐπεὶ ταύτην τελετὴν ἀγαπήνορι θυμῷ
παρθενικῆς ἀδέτοιο πάϊς διέταξεν ἰησοῦς,
χεῖρας ἐς ἀντιπάλων αὐτάγρετος ἤλυθε φοινούς,
οἷά περ ἀμνὸς ἄμωμος ἐπ' ἀνέρας ἀρταμέοντας.
καὶ τότε τόνδε πίεζον, ἔδησαν δ' ἀργαλέοισιν
ἐν δεσμοῖς ἐπίχαρμα τετυγμένον ἀγριοθύμοις
ἀνδράσιν, οἳ σιάλοις, καὶ πτύσμασι θεῖα πρόσωπα
ἤχυναν βασιλῆος ἀμείμονος, ἰοβόλοις τε
βάλλον ἐπεσβολίαισί μιν αὐτὸν πολλὰ χέαντες
ἠγαθέῃ κεφαλῇ κὰκ ὀνείδεα. πὺξ δ' ἐπὶ κόρρης

ἤλα-

ἤλασαν ἀχράντου, κόρσην πτύλοις τ' ἀνέμαξαν
χερσὶ παλαμναίῃσι ῥαπίσματα, ῥιγεδανῆς τε
οἰστρομανεῖς ῥιπαῖσι παρήϊα καλὰ δαΐξαν
πυκνὸν ἀράσσοντες δάϊοι καὶ ἀνάρσιοι ἄνδρες.
ἵστωρ δ' αὖτ' ἐπὶ τοῖσι λαβὼν ἀθεμίστια εἰδὼς
ἀρνειὸν χαρίεντ' ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσας,
χλαῖνάν τ' ἠδὲ χιτῶνα, τά τ' αἰδῶ ἀμφεκάλυπτεν,
δῆσεν ἀμείλικτος μεγάρων πρὸς κίονι μακρῷ,
φρικαλέοις τε λύγοισι καὶ ἀργαλέῃσιν ἱμάσθλαις
ὠμηστὴς ἐχάραξεν ἅπαν δέμας ἀβρὸν ἄνακτος.
αἵματι φοινίχθη τὸ μετάφρενον αἰνὰ ῥαχιωθὲν,
καὶ μηροὶ, λαγόνες τε ῥοδόχροες, ἠδὲ τράχηλος,
καὶ κνῆμαι καὶ στῆθος ὅλον καὶ πήχεε καλώ.
οὐδ' ἀκαρῆ τοῦ χρωτὸς ἔην σόον, ἀλλὰ δαΐχθη
ῥάβδοισι σμυγερῇσιν ἅπαν μέλος· οἱ δὲ βέβηλοι
δρηστῆρες μιαροῖο δικασπόλου ὀξυόεσσιν
ῥάμνοισι στεφάνωμα καὶ ὀκρυόεσσιν ἀχέρδοις
πλέξαντες κεφαλῆφι θεηγενέος βασιλῆος
θῆκαν ἐφ' ἱμερτῇ, καὶ χλαῖναν φοινικόεσσαν
αὐτὸν ἀνεχλαίνωσαν, ἀνασσέμεν οἷα θέλοντα
ἀνδράσι ψωλοῖσιν, ὃς οὐρανῷ ἐμβασιλεύει,
οὐρανῷ ἀστερόεντι καὶ οὐρανίοισι μελάθροις.
οὐδέ τι λυσσώδης καὶ ἀνάρσιος ἐσμὸς ἀτηρῆς
λῆξεν ἐπηρείης, καὶ λώβης, πρίν περ ὁ κραίντωρ
νηλὴς οὔτε δίκας εὖ εἰδὼς, οὔτε θέμιστας
ἐν σταυρῷ κρυόεντι μετήορον ἁγνὸν Ἰησοῦν
κρῆνε θανεῖν τριπόθητον ἀπηωρημένον ὀρθόν.
καὶ τότε καγχαλόων ἀμνὸν λάβεν ὄχλος ἀλάστωρ
ἀργινόεντα θεοῖο, καὶ εἰς πάγον ἄστεος ἐγγὺς,
ὥστε κυνῶν ὀρυμαγδὸς ἀπήλασεν ὑλακομάρων,

σταυρὸν ἐπωμάδιον νίκης ἅπερ ὅπλον ἔχοντα.
ἦχί μιν ἐξετάνυσσαν ἑῷ ἰκελίῳ ἀλγινόεντι
παγχάλκοις ἥλοισι χέρας μὲν ὕπερθε κεραίῳ,
αὐτὰρ ἔνερθε πόδας πήξας χαλκήρεσι κέντροις.
ξυνῇ δὲ οἱ ἐν σκολόπεσσι δύω ληΐστορε φῶτε
δουρατέοις ἐνεπήχθεν ἐπήορω ἔνθα καὶ ἔνθα,
ὥσκεν ἐπίρρητος πᾶσι, μυσαρός τε φανείη
ὁ τριφίλητος ἄναξ καὶ σωτὴρ πάγκλυτος ἡμέων
κείμενος ἐν μέσσῳ φηλητέων, ὡς θεσμὸς αὐτῶν.
καὶ τότε τωθάζεσκε βέβηλος χειρῶν ὅμιλος
δεινὸν ἐπιμυχθίζων, καὶ δεινοῖς ἰοβόλοισιν
ἄκριτα πολλὰ φλύων καὶ ἀεικέα ψευδέϊ γλώσσῃ.
αὐτὰρ ὅγ᾽ ὑβριστέων τῶν δ᾽ οὐκ ἐμπάζετο θυμῷ,
οὐδὲ καθήπτοντο φρενὸς αὐτοῦ πικραὶ ἐνιπαὶ
ἀρνυμένοιο βροτῶν μογερῶν γένος, αὐτὰρ ἐπειδὴ
ἦχι διωλένιος πηχθεὶς ἐπὶ δουρὶ κρεμάσθη
χείρεσι πεπταμέναις, ἵνα πηχύνειεν ἀλιτρούς,
αἰωρήμενος οἰκτρὸν πεπεδημένος ἀργαλέῃσιν
γυῖα πέδαις, ἀδινῇ τερσαίνετο χείλεα δίψῃ,
οἷάπερ ἀγχιθανὴς θανάτου κρατερ᾽ ἄλγεα πάσχων·
καὶ χροὸς ἀζαλέοιο χέας τὸ θεόρρυτον αἷμα,
ῥύσιον ἀμπλακιῶν ἀκεσίμβροτον ἡμετεράων.
εἶπε δὲ διψώω· δίψει δ᾽ ὄλωλεν ἐμὸν κῆρ.
τίς δ᾽ ἀκέοι λαιμοῦ πολυκαγκέα δίψαν ἐμοῖο;
τοῦτο δ᾽ ἄρ᾽ ὠμόφρων ὡς ἄιεν ὑβριστάων
ὄχλος, ἐς ἔνθα καὶ ἔνθα περισταδὸν ἀμφέχυτ᾽ αὐτῷ
θυμοδακεῖ κέαρ, καὶ κερτομίοισιν ἐνίπτων,
ἐκ φαμένοιο, χολῇ κεκερασμένον ὄξος ὀρέξειν
σπόγγον ἐπεμβάψαι, πιέειν δ᾽ οὐκ ἤθελε πῶμα
διψάδος ὀξὺ ἄλμης, τὰ δὲ χείλεα μοῦνον ἔδευσεν,

οὐ φά-

οὐ φάρυγ' αὐαλέην· ἄμοτον πόμα σῶτερ ἀφύσσεις
κεῖνο τόπερ τοσσόν δ' ἐπόθεις, καὶ φίτυς ὅπασσεν
σοὶ πίσσας ὕψιστος, ὅπως τὸ πάροιθε μαθητῇ
ἔννεπες, ἔντε βάθει πόσιος μενοεικέος ἐστὶ,
καὶ φῇς καυθεῖσαι σέο χείλεα δίψει λυγρῷ.
τοῦτ' ἄρα δίψος ἔην μαλεροῦ ἀκόρητον Ἰησοῦ,
ὅττι παθεῖν ἔτι βαιὰ δόκει, καὶ πλεῖονα θέλεσκεν
τλῆναι ὑπὲρ θνητῶν ἀγάπης ὑπὸ πυθαλέοιο,
καὶ θερμοῦ ζήλοιο. τότ' ὠργυιωμένος ἔστην
ὡς ἴδεν ἄγχι μόρον, τὸν δὴ ποθέεσκεν ἀπ' ἀρχῆς
ἑστάμενος, ἀνθρώπων σωτήριον, ἠδ' ἐρούνην,
χερσὶ πατρὸς θυμόν, καὶ ἣν παρακάτθετ' ἀϋτμήν.
μακρὰ δ' ἐπορθιάσας, ὅσον βαθὺς ἤρυγε λαιμός,
λοίσθιον ἐκ στηθέων βαρεῖαν ἀνενείκατο φωνὴν
πᾶσι διωλύγιον, ἅτ' ἀεθλοφόρος τις ἀριστεύς.
ὢ πόποι, ἠνίποτ' ἔργον ἀθέσφατον ἐκτετέλεσται,
ἔργον ἀμαιμάκετον, καὶ ὑπέρβιον εἰς τέλος ἦλθεν.
τοῦτο δ' ἄναξ εἰπὼν κεφαλὴν προπρηνέ' ἐπ' οὖδας
ἧκα παρακλίνας, ψυχὴν ἐν χερσὶ τοκῆος
ἐκ γυίων ἀφέηκε φιλήορα φαίδιμος υἱός.
αὐτὰρ ἐπεὶ τέθνηκε, καὶ ἄπνοος αὐτὸς ἔχυτο,
ἦλθέ τις ὁπλίτης βροτὸς ἄγγελος, ἐμπελάσας τε
σβεννυμένοιο ἄνακτος ἐώσατο χάλκεον ἔγχος
εἰς πλευρὴν χαρίεσσαν, ἀπέρρεε δ' ἄφθιτον ὕδωρ,
αἷμά τε νεκτάρεον πλευρῆς χαροποῖο νυγείσης.
ταύτην δ' ὠτειλὴν ὑποκάρδιον εἵλετο σωτὴρ
κλεινὸς ἔχειν, στέρνῳ ἵνα κεν δείξειεν ἑὸν κῆρ
πεπταμένοιο βροτοῖσι κεκαυμένον ἁγνῷ ἔρωτι,
καὶ πέλαγος στοργῆς πολυβενθέος, ἠδ' ἀμηνίης τε.
οὐδέ τι σιγήσω τὰ τεράατα, ὅσσά περ αὐτὸς

πάσχον-

πάσχοντος συνέβη πολυθαμβέα, ἠδὲ θανόντος.
δὴ τότε γὰρ μέσσῳ ἐγένετ' ἤματι νὺξ ἐρεβεννή.
ἠέλιος γὰρ ἑὴν χαροπὴν ἀπέκρυψεν ὀπωπήν.
οὐδὲ μὲν οὐδ' ἐτάλασσεν ἀποθνήσκοντα θεᾶσθαι
οἰκτίστῳ θανάτῳ θεὸν ἄμβροτον, ὅς μιν ἔτευξεν
φαιδραῖς ἀκτίνεσσι διαυγέα, ἐκ δὲ κεάσθη
εὐρὺ πέτασμα ῥαγὲν νηοῦ τότε θεσπεσίοιο.
γαῖά τε παλλομένη σείσθη, καὶ λᾶες ἀπειρεῖς,
στυφλά τε πετράων, ὀρέων ῥίατ' ἐξεάγησαν
ὑλήεντα δίχα περὶ, καὶ αἰπήεντες ἔναυλοι,
ὑψηλοί σκόπελοί τε παρ' ἠιόνεσσι θαλάσσης.
μνήματ' ἀνοίγησαν, φθιμένων δέ τε σώματα πολλὰ
ἐκ τύμβων ἀνόρουσαν ἀνεγρομένων μετὰ πότμον.
τοῖο μόρον κλαῦσαν κρημνοὶ ῥωγμοῖσι χανοῦσιν,
ὄχθοι ἀπορρῶγες, βῆσσαι, καὶ πρώονες ἄκροι.
ἠέλιός τ' ἀκάμας δνοφερὴν ἐπιειμένος ἀχλύν,
γῆ τε κραδαινομένη ταναὴ σεισμοῖσι πελώροις.
ἥ τε καὶ ἄστεα πολλὰ κατήριπε τειχιόεντα,
μυριάδας τε βροτῶν πολλὰς ὑπ' ἐρείπια κρύψεν.
οὐδὲ κατεκλάσθη θνητῶν τότε χάλκεον ἦτορ
ἄσυλα τορνωσόντων, λωβασόντων τ' ἔργ' ἀΐδηλα,
ἀθανάτων βασιλῆα θανεῖν ὀδύναισι βαρείαις.
τοῦτον ἐπεστονάχιζον ἐρημαίας κατὰ νήσους
ἄγγελοι αἰγλήεντες ἐπὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης
πενθαλέοισι γόοισιν, ἐπεὶ λίπεν ἡλίου αὐγάς.
οἷα γὰρ ἐκ γεγαῶτος ἐπευφήμησαν ἀοιδαῖς
εὐκελάδοις, βαθὺ κῦδος ἐν ὑψηλοῖσι μελάθροις
ὑψιμέδοντι θεῷ, καὶ ἐπὶ χθονὶ βωτιανείρῃ
εἰρήνη φιλέορτος ἐν ἀνθρώποισι τέτυκται.
τοὺς ὀλόλυξεν ἅπας στυγνὸς χορὸς οὐρανιώνων

αἶν' ὀλοφυρόμενος ὅτ' ἀεικέα πότμον ἐπέσπεν
αὐτὸς ἄναξ. Θαμοῦς φάμενός μοι μάρτυς ἀληθὴς
ὠκυάλοιο νεὼς ἰθυντήρ, ὅς ποτ' Αἰγινέων
φορτίδ' ἐς Αὐσονίην ξὺν χρήμασιν ἐμπορικοῖσιν,
παντοδαποῖς τε βροτοῖς, ὅτε κύριος αὐτὸς ἀπέσβη
σταυρῷ ἐν ἀργαλέῳ, ὑπὸ πηξῶν ἄϊε φωνὴν
δειλινός σφε καλοῦσαν ἀπαὶ νησῖδος ἐρήμης.
Τρὶς δ' ὀνομακλήδην Θαμοῦν φωνεῦντι, καὶ αὐτὸς
ἀντεβόησε τορῶς τίνος δὴ χρέος αὐτὸν ἱκάνει.
αὐτὰρ ὅγ' ἠμείφθη, καὶ ἀντεφθέγξατο τοῖα.
τύνη ὅταν παρεγλύοιο πλέων περὶ τραχὺ Παλῶδες,
ὄρθιον ἄγγελον βοόων ὅτι μηλοβοτήρων
Πὰν μέγας ἀρχηγὸς νῦν δὴ τέθνηκε ταλαίφρον.
τοῦτο δ' ἀκούσαντας θάμβος μέγα εἷλεν ἕκαστον,
ἔσαν δ' ἐκπλαγέντες ὅσοι τότε ναυσιφόρητοι.
καὶ προῆξαι τὸ κηδευθὲν ἔγνων, εἰ πνεῦμά κε λήξῃ
εἰς τόπον ἐρχομένοισι τὸν ἔφρασε θέσφατος ὄσσα.
αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ Παλῶδες ἐπήϊον, αἶψα γαλήνη
γίνεται ἀμπέλαγος, καὶ νηνεμίη περὶ χῶρον.
τοῦτο δ' ἰδὼν Θαμοῦς τόπερ ἄϊεν ἐνθάδ' ἀνεῖπεν.
ἔκλαγετ' ἐκ πρύμνης, ὅτι κάτθανεν ἄρτι μέγας Πάν.
ῥῆμα δ' ἀνείποντος τόδ', ἄφαρ στόνος ὄρνυτ' ἀεικής,
καὶ τάφος ἔκπαγλος πολλῶν ἅτε θαυμαζόντων
μιγνύμενος κλαυθμοῖς καὶ ὀδύρμασι δακρυόεσσιν.
οὗτος ὁ τεθνειὼς Πὰν ἔπλετο χριστὸς ἀπ' ἀρχῆς
ὃς κόσμον ποίησε καὶ ἐστήριξε τὸ σύμπαν,
οὐρανὸν ἠδὲ θάλασσαν ἰδὲ χθόνα καὶ πυρὸς αὐγάς.
ποίησέ τε γένος μερόπων, καὶ ζῶα πρόπαντα,
οἷα θεὸς φύσιός τε πατὴρ ζωῆς τε χορηγὸς
κλεινὸς, ὃ τοὺς ἄλλους νομέας, λαῶν τε δυνάστας

στῆσεν ἄκρος ποίμνην, καὶ μὰν σφέας ἡνιοχεύει.
τὸν Διὸς ἐκ νύμφης καλλιστοῦ φασὶ γενέσθαι,
φημὶ δὲ καλλίστης μαρίης, πατρός τε θεοῖο.
τοῦτον ἐρημαίαις μάκαρες ἀπιλάδεσσιν ἔκλαυσαν
πότμον ἀλυσκάζοντες ἐνωπαδὶς οἰκτρὸν ἄνακτος
εἰσιδέειν σφετέρου, καὶ ὀνείδεα τόσσα θεᾶσθαι.
οὐδὲ γὰρ αἰκίζεσθαι ὑπερφιάλων φέρον ἀνδρῶν
χερσὶ παλαμναίαις καὶ τεθνάμενον αὐτὸν ὁρᾶσθαι.
τοῦτο πικρὸν πάθος εἶδε νόῳ θεομοιρέϊ πρόσθεν
υἱὸς ἄμως, καὶ παντὶ θεόπρεπος ἔκλαγε κόσμῳ,
ὥστε διαπρύσιος σάλπιγξ κατὰ γῆν τε καὶ ἅλμην
ἠπύουσα τορῶς, καὶ κηρύσσουσα τὸ μέλλον
χρῆμα βροτοῖσιν ἐπαληθὲς, ἀλεξίκακόν τε πρόπασιν.
φησὶ δ' ἀνὴρ ὅσιος. τίς πιστεύσειεν ἀκουῇ
ἡμετέρῃ, ζάθεός τε θεοῦ τίνι ὤφθη ἀγοσός;
οἷα θάλος παῖς ἀνθήσει κατεναντίον αὐτοῦ,
οἷά τε γυναίῃ χέρσῳ πολυκαγχέϊ ῥίζα.
οὐδέ τι μὴν αὐτοῦ κῦδος περικαλλέος ἥβης,
οἷα πρὶν, οὐδὲ τὸ κάλλος ἐπήνθεεν, ὡς τὸ πάροσπερ
ἀγλαὸν ἐν μελέεσσιν, ὀπώπαμεν αὐτὸν ἄτιμον,
καὶ ψαφαρὸν παρὰ πάντας ἐπιχθονίους γεγαῶτα,
ἀνέρα δύστηνον, ταλαπείριον, οἰκτρ' ὀδυνῶντα,
καρφόμενον χρόα καλὸν, ἀποστρέψαντα πρόσωπον
ἱμερόεν, πάσαισι πάρος χαρίτεσσι τεθηλός.
τῷ ῥα δύαις τόσσαις ἀρήμενον, ἠδ' ὀδύναισιν,
οὐκ αὐτὸν θεόπεμπτον ἐόλπαμεν ἔμμεν ἄνακτα,
ἀλλὰ βροτὸν κακοεργὸν ἀραῖς βεβαρηότα δειναῖς.
ἦρ' ἐτεὸν κῆρας θ' ἡμῶν, καὶ κήδε' ἀνέτλη.
ἡμεῖς δ' ὡς λεπιδωτὸν ἀταρτηρῇ ἐλέφαντος
λύμῃ, καὶ θεόπληκτον ἐδόξαμεν ἔμμεναι ἄνδρα.

αὐτὰρ ὅγ᾽ ἡμετέρας δι᾽ ὑπερβασίας ἀλεγεινὰς
οὐτήθη, θραύσθη δὲ βροτῶν διὰ σχέτλια ἔργα.
μείλιον εἰρήνης θ᾽ ἡμῶν, παιδεύματ᾽ ἐπ᾽ αὐτόν.
τοῦ δ᾽ ἄκος σμώδιγξιν ἐπ᾽ οὐτειλαῖς γένεθ᾽ ἡμέων.
οἷα βαθύτριχα μῆλα πλαζόμενοι ἦμεν ἕκαστοι,
πᾶς τις ἀνὴρ σφετέρην κατ᾽ ἀμαυδότερον τρίβον εἷρπεν.
δυσνομίην δὲ θεὸς πάντων ἐπεφόρτισεν αὐτῷ.
αὐτὸς ἐτρυχώθη ὅτι βούλετο, μήδ᾽ ἑὰ χείλη
πάγχυ διῆρε, τρόπον προβάτου, τόπερ ἄρταμος ἀνὴρ
χερνίπτων ἔσφαξε, δίκην τε νιφαργέος ἀρνὸς,
τὸν ποιμὴν ἀπάμερσε νάκους, ἀπέκειρέ τ᾽ ἄναυδον.
ἔφρασε θεσπίζων τὰ προφήτης, ἄλλά τε πολλὰ
ἀμφὶ πάθους σωτῆρος ἀειγνήτοιο Ἰησοῦ,
θαυμαίνων περὶ κῆρι μόρον στονόεντα δικαίου
οὐρανιδῶν βασιλῆος ἀεικέα τόσσα παθόντος.
οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἐπεὶ τέθνηκεν ἀεργηλὸς μένεν ἥρως,
ἀλλὰ τὸ σῶμα λιπὼν ζάθεον νεοτευχέϊ τύμβῳ
εἰς τρία φάεα μοῦνον ἐπήϊεν εἰς ἀχέροντος
δῶμα κελαιναυγὲς γ᾽ ὤν ἄτερ ἀδείματος φρὴν,
καὶ ξυνέαξε θύρας, καὶ ἔθλασεν ἐξ ἀδάμαντος
οὐδὸν ὑψηλάμενον, καὶ ὀχήων χαλκὸν ἀτειρῆ,
ῥῆξε δ᾽ ἀπ᾽ ἀρρήκτοις θαιροῖς, καὶ κλεῖθρα βίαια,
αἰνόμορόν τ᾽ οἴκημα, καὶ εὐρώεντ᾽ ἀΐδαο
ἐστυφέλιξε μυχὸν, κυνέην τὸν φασὶ παλαιοί,
κεκλομένων μακάρων, καὶ ὀτραλέων κηρύκων.
ἡμέων αἶψα πύλαι ἀναείρατε δικλίδας αἰνὰς,
αἰανεῖς κατοχῆες ἀνακλίνεσθε πυλάων.
αὐτὸς ὑπερφερέτης μακάρων ταγὸς ἶφι ἀνάσσων
μυριάδεσσιν ἁγναῖς μενεδήϊος ἔρχεται εἴσω,
παντοίῃ βρίθων τ᾽ ἀλκῇ, καὶ ἀγακλέϊ τιμῇ.

εἰσελάσας δὲ πέλωρ ἑκατοντακάρανον ἔδησεν
δεινὸν, ὅπερ καλέουσι παλαίφατον ἑρπυστῆρα,
καὶ σύλησε δόμου στυγερὸν θεοῦ ἄλκιμος υἱὸς,
ἄσπετον ἐξ εἱρκτῆς ψυχῶν ἀπὸ ληΐδ' ἀγαύρων,
τὰς κατέβρωξε δράκων ἐκ κόσμου κἀρχαίης ἀρχῆς,
ἐμπλήσας τύθον πολυχανδέα αἰὲν ἄατον,
ἄψορρόν τ' ἀνένεικε, καὶ ἤγαγεν ἐξ ἀΐδαο,
δῶκέ τ' ἐλευθερίης σφὶν ἰδέσθαι φαίδιμον αἴγλην.
λυομένοις ὄρφνης, καὶ δουλοσύνης μεγαλοίτου.
καὶ μὰν καὶ πομπὸς θιάσοις ἁγίοισιν ἐτύχθη
ἐς φάος ἐρχομένοισι παλιμπετὲς ἀγλαὸν αἴθρης.
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' ἠὼς,
τοῦτο δὲ λοίσθιον ἦεν ὅτ' ἀνεστάμεναι ἤθελεν ἥρως
νόστιμος ἐκ νεκύων κρείσσων θανάτου τε μόρου τε,
ἴφθιμον παλίνορσον ἐς ἥλιον ἥλατο πνεῦμα,
καὶ ψυχὴ βασιλῆος ἀμύμονος, ἔνθα περ αὐτοῦ
νεκρὸν ἐταρχύσαντο φίλοι, καὶ πτῶμα θυῶδες,
καὶ τόδ' ἀνεζώγρησε παλίμβιον, ἠδ' ἀνέγειρεν,
ἐκ δὲ θοὸν τύμβοιο πάλιν μετόπισθε φαάνθη
ἀγλαὸς ἀστράπτων, ἀστὴρ ἅτ' ἑωσφόρος ἥει,
ὃς ζόφον ἐξελάει γαίης καλὸν εἰλυφάζων
νύκτα κατ' ἀγχαυρὸν ξὺν φαιδραῖς μαρμαρυγαῖσιν
ἀντέλλων ἀρίσημος ἀπ' ὠκεανοῖο ῥοάων.
ἀλλὰ γε μὴν οὐ πᾶσι φαείνετο τῆμος ἐναργής.
οὐδὲ γὰρ ὄχλος ἄπιστος ἐπάξιος ἔσκεν ἰδέσθαι
οὐρανιδῶν βασιλῆα μεθ' εἵμασι παμφανόωσιν.
ἀλλὰ μόνοις ἐπέτασσεν ὁμήθεσιν οἷσι μαθηταῖς
ἣν ὄψιν χαρίεσσαν ἐνωπαδὸν εἰσοράασθαι
σφῶν μετ' ἔγερσιν, ὅσοι συνομηρέες αἰὲν ἀπ' ἀρχῆς
αὐτῷ ὁμάρτησαν, καὶ ὁμόφρονες ἦσαν ἑταῖροι.

ἐν

ἐν φρεσὶ πᾶν καλίμαις ἀστεμφέα πίστιν ἔχοντες.
αὐτὰρ ἐπεὶ σάφ' ἔδειξεν ἀνάστασιν ἔμμεν ἀληθῆ
ἤματα τεσσαράκοντα μύθων πέρι οἷσι φίλοισιν,
καί σφιν ἐπισκήπτων τάπερ ἤθελεν ἐκτελέεσθαι.
ἦλθεν ἐλαιόφυτον ποτὶ δειράδα, Βηθανίην τε
ἁγνὸν ὅμιλον ἐὸν, καὶ φθέγξατο πᾶσιν ἐναργῶς,
πᾶν κράτος ἠνέχθη, καὶ κοιρανίη κατ' ὄλυμπον,
καὶ κατὰ γαῖαν ἐμοί. νῦν πάντων καρτερός εἰμι
οἷα θεὸς γεγαώς. ὑμεῖς δ' εἰς πείρατα κόσμου
παντὸς ἰόντες ἄφαρ κηρύξατε παντοδαποῖσιν
ἔθνεσι, καὶ λαοῖς εὐαγγέλιον βασιλείης
οὐρανίης, ἐτύμοις χ' ὃς ἐμοῖς ἐπέεσσι πιθήσῃ,
τεγχθείη θ' ὑδάτεσσιν ἁγνοῖς σωθήσεται ἀνήρ.
ὃς δ' αὖ ἐμοῖς τυφλὸς μύθοις τ' ὀάροις τ' ἀπιθήσῃ,
εἰς κρίσιν αὐτήσοι τιμάορον ἄθλιος ἔσται,
οἷά τ' ἀνὴρ ἄθεος, καὶ ἐναντίος υἱῖ θεοῖο,
φέγγος ἀπεχθαίρων, φιλέων τ' ὀλεσήνορ' ὁμίχλην.
ἐσθλὰ δ' ἐπευφημέων ἀγύρει θεοπειθεῖ πάσῃ,
χεῖρας ἀριστοπόνους τ' εἰς αἰθέρα δῖαν ἀνασχὼν,
ἦρξατ' ἀναΐσσειν πρὸς ὀλύμπια δώματα λαμπρῇ
τηλαυγεῖ νεφέλῃ κεκαλυμμένος, ὑψιπέτης ὡς
αἰετὸς οἰωνῶν ἀρχὸς μέγας ἠεροφοίτων,
κεῖς αὐτὸν δ' ἔτι πάντας ἐλίμπανε παπταίνοντας.
αὐτόματοι δὲ πύλαι μυχὸν οὐρανοῦ εἰσοιχνεῦντι,
ἐκπέρσαντι κράτος θανάτου λοιγῆεν ἄνακτι,
συμπλήγδην δ' ἰάχησαν ἐφύμνιον, οἷά τε βροντὴν
κεῖνο πολυθρύλλητον ἐπουρανίαι στίχες ἁγναὶ
νηρίθμοις στομάτεσσιν. ἄναξ τίς κύδιος ἐστί;
τίς δ' αἴγλης βασιλεὺς ὅδ' ἔρχεται ὀλβιόμοιρος;
τοῖς δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἄλλαι θεοειδέες ἶλαι.

αὐτίχ'

αὐτίχ' ὑπήειξαν, θανέων ὅδε φαίδιμος ἀρχός,
κύριος ἀενάων τ' ἀλκέων, κρατέων τε δυνάστης.
τοῖς δ' ἐπ' ἀνάκτορον αἰπὺ πυραυγέος οὐλύμποιο
ὄρθιον ἀντιάσησε καὶ ἄντυγας ἀστεροφεγγεῖς.
ἀγλαΐαις τε δόμος μακάρων πλήμμυρεν ἁπάσαις,
φαιδρότερόν τ' ἀπέλαμψε πολὺ πλέον ἄσπετος αἰθήρ.
τοῖο πρὸς εἰσιθμὴν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα
οὐράνιαι σάλπιγγες ἐπεκτύπεον μάλα πᾶσαι
φθόγγον ἑορτάσιον, νίκης παιᾶνας ἄδουσαι.
τέκνα θεοῦ τ' ἀλάλαξαν ὑπ' ἀγλαΐαις ἐρατειναῖς.
τίς πρὸς ἰδουμαίης παραγίνεται ἐνθάδε χώρης,
εἷμα φέρων λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥς τις ἀριστεὺς
ἄλκιμος, ὃς πολλοὺς μελίῃ ἔθεν ἐξενάριξεν;
οὗτος δ' ὡραῖος σφετέρῳ ἐν στέλματι βαίνει
ἀφθονίῃ τε βίης, καὶ ἠνορέης βλεμεαίνων.
τοὺς δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη θεοῦ ἄλκιμος υἱός·
εἰμὶ δίκην λαλέων, καὶ ἐπαρκέων πᾶσιν ἀρῆξαι.
ἀλλὰ τί ἀμφ' ὤμοισι δαφοινεὸν αἵματι φωτῶν
λαῖφος ἔχεις; γλεύκει τι πεφυρμένον εἷμα βροτείῳ
πᾶν φορέεις, βοτρύων ἅτ' ἀνὴρ ῥαγῶν τε ζαπητής;
ληνὸν πάτησα μόνος, καὶ ἐκ λαῶν σύμμαχος οὔτις
ἔσκεν ἐμοὶ παρ' αὐτοῦ, αἰχμητὴς οὔτις ἄμυνεν.
θυμωθεὶς δ' ἐτράπησα μόνος στρατὸν ἀντιβόωντα
ἡμετέρῳ μένεϊ, καὶ σφᾶς ἐπάτησα ζοπιώσας.
αἵματ' ἐναιρομένων δηΐων εἰς λαῖφε' ἐπᾶλτο
πάντα μάλα, ψυχὴν αἳ ἐμὴν μενέαινον ὀλέσαι,
καὶ φόνῳ ἐρράδαται μὲν ζώματα φοινικόεντι.
ἦμαρ δ' εἰσήκει τίσιος περὶ μοῦ κέαρ ἤδη,
ἡμετέρου δ' ἐπέλασσεν ἔτος λυτροῖο θεόρτου.
καὶ τότε δὴ πάπτηνα, καὶ οὐδεὶς ἔπλετ' ἀμύντωρ,

ἐξ ἱερέων δ' οὐχ' ὅσ' ἔην ἀοσσητῆρα παρόντα.
ἀλλά νυ πῆχυς ἐμὸς στιβαρὸς ἐπιτάρροθος ἔσκεν
μοῦνος ἐμοί, ζαμενὴς ζῆλος, καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
μοῦνος ἀλέξησε, καὶ δηΐων λοιγὸν ἄλαλκεν.
καὶ τρέπον εἰς αὐτὴν κεφαλὴν πολέμοιο χάλαζαν,
καὶ στρατοῦ ἀντιβίου δύναμιν κατέρειψα χαμᾶζε.
ἴσκεν ἄναξ, κόλπον τε φίλον φίλου ἵετο πατρὸς,
πρὸς τὸν ὅθεν καταβὰς ἐπεμαίετο γαῖαν ἐρεμνὴν
τηλυγέτης λόγος υἱὸς, ἵν' ἀνδρῶν φῦλα σαώσῃ.
ὧδε παλαιγενέων προγόνων ἐκάθηρεν ἀεικεῖς
ἀμπλακίας, παντός τε γένους, καὶ δεῖξεν ὀλύμπου
ἀτραπὸν ἰθυπόρον, ἀγορὴν ἐστήσατο θείην,
τὴν δεκάτην μετὰ φέγγος ἐπεσπείξατο πνεῦμα
οὐρανόθεν πέμψας ἅγιον ζαθέῳ ἅμα ῥοίζῳ,
καὶ γλώσσαις φλογέοις, ὅθεν ἀλλοθρόοις γ' ἐλάλησαν
πάντες, ὅσοι συνάγερθεν ἀναιδόμενοι διαλέκτοις.
θάμβει σὺν μεγάλῳ πάντων, ὅσοι ἄϊον αὐτοὺς.
τοῦτο χάρισμα πόρεν θεὸς ἄφθιτος, ὄφρα καὶ ἄλλοι
ἀνέρες ὀθνεῖοι κε πυθοίατο μῦθον ἀληθῆ
ἀϊδίου ζωῆς, εὐαγγελίοιό τε ῥῆμα
ἅγιον, ὥσκε φύγοιεν ἀδευκέα κῆρα μέλαιναν,
πάρθοι, καὶ μῆδοι, καὶ παμφύλιοι [illegible],
καὶ λίβυες, γαλάται τε, καὶ ἐσθλοὶ αὐσονιῆες,
ἀσσύριοί τε, φρύγες τε, καὶ αὐχήεντες ἴβηρες,
καππαδόκαι τε, καὶ ἄλλοι ὅσοι βόσκουσιν ἄρουραν.
ἀλλὰ σὺ χριστὲ θεὸς, καὶ σωτὴρ ἄμβροτε κόσμου
μυστιπόλοιο σέθεν τόνδ' ὕμνον δέχνυσο πρόφρων,
οἷα μετὰ κομιδὴν τε τελεσφόρον ἐρατεινὴν,
ὠδῖνας καρποῖο θαλύσιον, ἤ τιν' ὀπώρην
ἀμφιετῆ πεμφθεῖσαν ἀπ' ἀγροῦ διψάδος αἴης,

οὐ λι-

οὐ λιπαρεῖτο λίην καὶ πίονος, ἀλλὰ μάλ' αὖ,
στήθεος ἡμετέροιο, σὺ δ' ἄναξ ἵλαος αὐτὸν,
εὐμειδής τε δέχοιο, καὶ ἡμῖν ἐγγυαλίξαις
τὴν χάριν ἀντ' αὐτοῦ μυροφηκέα, καὶ σέο λῆξιν.

ΠΡΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ΦΑΡνήσιον Καρδίναλιν ῥωμαῖον τὸν μεγαλοπρεπέστατον, καὶ γενναιότατον.

Εἰδὼς φιληδεῖν σ' οὐ μόνον κομψεύμασιν,
πόνοις τ' ἀοιδῶν, καὶ καλαῖς εὐγλωττίαις,
ἔμπαιον ὄντα πανσόφων μαθημάτων,
ἀλλ' αὖ θεουδείαις πλέον γεγηθότα,
ὥσπερ σαφηνῶς μαρτυρεῖ θ' ἱδρύματα
ναῶν μεγίστων παρ' σέθεν τετυγμένων,
καὶ μαὶ καὶ ἄλλα πολυτελῆ δαιδάλματα,
τάπερ ἁγίοις ὀλυμπίοις σύγ' ἄνθεσο.
ἠβουλόμην κράτιστέ σοι φαρνήσιε,
ὕμνους παραχεῖν παρθένου φαεντάτης,

λέγω δὲ μητρὸς παρθένου ἀρχηγέτου
Χριστοῖο θνητήν, καὶ στρατὴν ὑποπτέρων,
δοκῶν γ' ἔσεσθαι τιὰ δέ σοι θυμήρεας.
πρὸς δ' αὖ μοναστῶν ὅτι σοί γ' ἐπιτρέπω,
καὶ μὴν σκέπας ἦ, συνδίκῳ θ' ὑπειρέχω.
τίειν σε πάντες καὶ γεραίρειν ὄφλομεν,
οἳ σῇ σκέπαις ἀγαλλόμεθα φαιδίμαις.
Τοὺς σοὺς δέ φημι κασινάτας ἐκδότης.
Τίνω δ' ἄωτον ἀξιοπρεπέστατον
ῥώμης ἔχειν σε νῦν πρόβολον αὐχούμεθα,
ἄρχοντα τιμήεντα, μείλιχον, σοφόν,
μουσῶν φίλον, περιφραδῆ, πεπνυμένον.
σύ γ' οὖν ἄριστε τὴν κλυτὴν ὁμήγυριν
ἡμῶν φύλαξον, ἠδ' ἄεξε φαίδιμον
προσκείμενον σύνταγμά σοι μοναστικόν,
τὸ σοὶ πεποιθὸς ἀσφαλεῖ γ' ἐρείσματι.

μή τε ἔρωθ' ἱμερτῆς ἀγάπης, ἠδ' ἐλπίδος ἁγνῆς.
ἴστε φίλοι τόπερ ἠδὲ τεκμὴς πάντεσσι γεγωνεῖ
ἆσμα καλὸν λαοῖς, καὶ φύλοις γαῖαν ἔχουσιν.
αὐτὴ ἐγὼ μήτηρ τελέθω ἀγαπήσιος ἱρῆς
μήτηρ τ' εὐοφρῆς ἐπιχαρῆς ἀλκῆς τε τέτυγμαι,
ἠπορίης θ' ὁσίης, μεγάλης περιπύστ' ἐπιήμου.
δωτίνῃσι βρίθω ἠμαλφέσι πανδαπῇσιν.
οἷς κε θέλω ζωῆς ποτ' ἀγήρω τέρμ' ἀπερείσιον,
ὄλβον ἀπαίσια φέρω, κειμήλιά τ' ἄφθονα πάντα,
καὶ τιμῆς στεφάνωμα, τὸ μὴ χρόνος οἶδε μαραίνειν,
καὶ πλοῦτον καρπῶν θ' ἅμα ἀκήρατον ὀλβιομοιρεῖν.
ἠδ' εὐδαιμοσύνης ἀναλθέα τέρψιν ἀπειρῆ.
τοῖσιν ἐμὲ ἀμφαγαπῶσι, καὶ ἐκζητοῦσιν ἐρασταῖς.
καρπὸς ἐμὸς χρυσοῖο καὶ ἀργύρου ἔπλετ' ἀρείων,
καὶ πολυτιμήτοις βλαστήμασι λᾶας ἐμεῖο
νικᾷ ἀπειρεσίῳ τιμῇ, καὶ μάργαρα λευκά.
αὐτὰρ ἐγὼ στυγέω τε κακά, καὶ ὕβριν ἀεικῆ,
ἠδ' ὑπερηφανίην ἀφροσύνης, σκολιάς τε κελεύθους
χαιρόντων τε δόλοισι κακορραφίαις τ' ἀλεγειναῖς,
ἄσυλα μηδομένων, καὶ ἀτάσθαλα σκολιωρὰ λύγρ' ἀτέοντο.
ἐν γὰρ ἀληθείῃ πωλέσκομαι, ἔντε δίκῃσιν.
εὐθείαισιν ἐμὴ τελέθει τρίβος, ἀσφαλὲς ἄλκαρ
ἔπλετ' ἐμὸν, βουλή τε καλὴ πινυτή τε φρένησις.
ἦτοι ἐμὴ κτίσις ἐστὶ παλαίφατος, ἠδὲ γενέθλη·
ἔκτισέ με κτίστωρ ἀρχὴν αὐτοῖο κελεύθων
ὑψιμέδων, καὶ στῆσεν ἑοῖς ἐπὶ ἔργμασι καλοῖς.
αὐτὸς ἔπηξεν ἐμὲ πρὶν τοὺς αἰῶνας ὑφᾶναι,
πρὶν γαῖάν τε τελέσαι ἀπείρονα, πρίν περ ἀγαυοῖς
κοσμῆσαι γλήνεσσιν ἕδος τηλαυγὲς ὀλύμπου,
πρὶν καταβληθῆναί περ βένθεα γῆς ἐρεβεννῆς.

χθία-

χεύασθαί τε ῥοὰς πολιῆς ἁλὸς εὐρυπόροιο,
νάματά τ' ἀενάων πηγῶν, ποταμῶν τ' ἀκαμάτων,
πρίν τε μελαμφύλλων ὀρέων κορυφὰς ἀνεγεῖραι,
αὐτὸς ἄναξ μ' ἐφύτευσε, καὶ ἔκτισεν εὐκλέα νύμφην.
τῆμος ὅτ' ἠτοίμαζε τὸν οὐρανὸν ἄστρα φέροντα,
καὶ δ' αὐτοῦ θρόνον αἰπὺν ἐπ' αὐρέων ἠνεμοέντων
στῆσε διακρίνας, ὅτ' ἐπεστήριξεν ὕπερθεν
ὀμβροτόκους νεφέλας, πελάγει δ' ἐπέθηκε τὸ τέρμα,
μή τι παρεκβαίνῃσι, καὶ εὐδένδροιο θέμεθλα
ἥδρασεν ἠπείρου, τότε δὴ τότ' ἄνακτι παρῆμην,
καί οἱ ὁμοφρονέουσα σοφοῖς δαιδάλμασι χῶρον
κτιζομένοις ἐχάρην, καὶ ἀθύρμασιν αὐτὸς ἐμοῖσι
τέρπετ' ἔχων πάρεργον ἐπήβολον ἦμαρ ἐπ' ἦμαρ.
Τοῖα δ' ἄθυρον ἐγὼ μυθοεικέα πατρὶ μεγίστῳ,
καὐτὸς ἀγάλλετ' ἐμοῖσιν ἐπὶ δραγέεσσι γεγηθώς.
εὐφραίνην δὲ μάλιστα βροτῶν τεκέεσσι συνοῦσα.
νῦν δέ μευ ἐμπάζοισθε φιλαίτατα τέκνα φρονήρη.
τρὶς μάκαρ εὐδαίμων τε καὶ ὄλβιος, ὅς κε φυλάσσῃ
ἰθυτενεῖς ἀτραποὺς ἐμέθεν μετά τ' ἴχνια βαίνων.
τῆς σοφίης ἀΐοιτε πεπνυμένον ἦτορ ἔχοντες,
μηδὲ θύρας ἐπιθῆσθε χαλίφρονες οὔασι κωφοῖς.
κεῖνος δὴ περὶ κῆρι μακάρτατος, ὅς κεν ἀκούοι
ἡμετέρων ὀάρων δεδοκημένος, ἐν δὲ θέμισσιν
αἰὲν ἐμαῖς ἐθέλῃσι μένειν, σταθμοῖσί τ' ἐν ἁγνοῖς
φρουρήσῃ σταθμούς τ' ἐμέθεν κατὰ νύκτα καὶ ἦμαρ
ἀγρυπνέων προθύροισιν ἐμοῖς ὄσσοισιν ἀΰπνοις.
ὃς γὰρ ἔμ' εὑρήσει, ζωῆς βροτὸς ἀντιάσειεν,
ἠδ' εὐμαρείας θεόθεν κύρσειεν ἁπάσης,
εἰς δέ μ' ἀλιτραίνων ἀσεβὴς πημαίνεται αὐτὸς,
καὶ ψυχὴν ὀλέσσει κακὸν μόρον ἀμφαγαπάζων,

Τοῖον

τοίην δ᾽ ἀμφ᾽ αὐτῆς κελάδει νημερτέα νύμφη
ὕμνον ἐπισταμένη τὰ παλαίφατα καὶ νέα πάντα,
τὴν ἔθεν ἀρχαίην γλύκεσιν, γλυκεάν τε νεογνόν,
ὅσσος ἔφυ θνητοῖς ἐελδώριος ἠμερίοισιν,
ὅσσά τε χαίρουσιν δύναται στέργουσί μιν αὐτὴν
οἷς ἀγανοῖς δώροισιν, ἰδ᾽ ἀγλαΐαισιν ἀγαυαῖς.
τὴν δ᾽ αὐτῆς φράζεσθε νόου περίπυστον ἐρασταὶ
σύγγονον ἀγχίγονόν τε καὶ ἔθνεος ἑκάστοθεν αὐτῆς,
αὐτὴν κληΐζοντα καὶ ἠπύοντα πρεπόντως,
τῆς σοφίης περίφρασιν κεχρημένος ἀγλαόδωρον,
οὕνεκεν ἀκρόσοφον καὶ πάνσοφον οὐδὲν ἔσεσθαι.
παμφαόωσα πέλει σοφίη καὶ πᾶσα διωγής,
αἰεὶ δ᾽ ἄβρα τέθηλεν ἀκήρατος, ἠδ᾽ ἀμάραντος.
δ᾽ αὔτη πως ἔφυ τοῖς αὐτῆς μυστιπόλοισιν,
εἰσωπὸς τ᾽ ἀβολεῦσα φαείνεται οἷσι φίλοισιν,
καὶ δώροις βασίλειαν ἐπιζητοῦσι προθύμως.
καὶ γάρ μιν ποθέουσιν ὑποφθαμένη ἐπιφαύσκει
οὐκ ἀέκουσα φιλεῖ· καὶ ἐπορθρεύοντι πρὸς αὐτὴν
ἔστηκε πρὸ πυλέων ποτιδεγμένη, οὐδὲ πονήσει
ἐσθλὸς ἀνὴρ ἐρέων νύμφην καὶ ἀγακλέα κούρην,
οὐδὲ δυσωρήσει δυσκηδέα νύκτα φυλάσσων.
νώσασθαι περὶ τῆσδε πέλει τέλεόν τι νόημα,
οὐδὲ μεριμνήσειεν ἀγρυπνέων εἵνεκεν αὐτῆς.
αὐτὴ δ᾽ ἀμφιπολεῦσα βροτὸν τὸν ἐπάξιον εἷο
μαστεύει φιλίης ἀγανῆς, περίφραστά τ᾽ ἐπαρκεῖ
ὁππόσα χρηΐζων ἀπορεῖ κατὰ χρεῖος ἅπαντα,
καὶ τοῖς δώροις θεοειδέα θνητὸν ἐοῖσιν.
τὴν δ᾽ ἐπικεκλόμενον κῆρ μου ἠρήσατ᾽ ἑλέσθαι,
εὐχομένῳ δ᾽ ἐδόθη σοφίης μοι πνεῦμα φαεινῆς,
καὶ προὔκεινα θρόνων αὐτὴν, σκήπτρων τ᾽ ἀγερώχων.

οὐδέ τι

οὐδέ τι πλοῦτον ἔφην τῇ δ' ἄξιον ἀντιφερίζειν,
οὐδὲ λίθους πάντας τιμαλφέας, οὐδέ τι χρυσόν.
πᾶς γὰρ χρυσὸς ἔφυ ξυμβλητὸς τῇ δ' ὀλίγη τις
ψάμμος ἠ' ἰσομένη γλαυκῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης.
καὶ πηλὸς τενάγευς πᾶς ἄργυρος ἰσοφαρισθείς.
τῆς δ' ὑπὲρ ἱμερτὸν κάλλος, θαλερήν θ' ὑγίειαν
ἠρασάμην, μεθέπειν τ' αἴγλης τήνδ' ἀντὶ φαεννῆς
ἐφράσθην, φάος ἄσβεστον ταύτης γὰρ ὑπάρχει,
αἰὲν ἀκοίμητον, πάντων κειμήλιον ἐσθλῶν,
καὶ πηγὴ χαρίτων ἅμυδίς μοι ἐπήλυθε σὺν αὐτῇ,
εἰρήνη τ' ἀγαθή, καὶ εὐφροσύνη τεθαλυῖα.
ἦλθε δ' ἀπειρέσιος πλοῦτος, καὶ ἀθέσφατος ὄλβος.
εὐφράνθην δὲ μάλιστα καλοῖς πάντεσσι βεβειθαίς.
ἔστι γὰρ ἐν σοφίῃ νοερόν τι πνεῦμ' ἅγιόν τε,
μουνογενές, λεπτόν, καὶ ἀγχίνοον, καὶ ἐχέφρον.
ἀμφιλαφές, πανάχραντον, ἀλεξίκακον, θεοειδές,
ἀσφαλές, ἀρτιεπές, παμποίκιλον, ἀγλαόδωρον,
παγκρατές, εὐειδές, μεγαλοπρεπές, ἠϋγενές τε,
εὔδιον, εὐκίνητον, ἐπίστροφον ἠμερίων τε,
λαιψηρόν, χαρίεν τε, περιφραδές, ἠδὲ προμηθές,
εὔσκοπον, ἀκραιφνές, πανδερκές, παμφαές, ἁγνόν,
πάντα διαυγείῃσι διέρπον πνεύμαθ' ἑῇσιν
ἀνθρώπων, μακάρων τε κατ' αἰθέρα, καὶ χθόνα δῖαν.
πάσης γὰρ ταχινῆς κινήσιος ἔπλετο θᾶσσον,
πᾶσιν ἐνισκήπτον πέρασι ταχυδινέϊ παλμῷ.
τὴν δ' ἀκραιφνείην, τὴν οἱ πόρεν ἄφθιτος ἐστίν.
ἀτμὶς γὰρ πέλεται κράτεός τ' ἀλκῆς τε θεοῖο,
καὶ δόξης μεγάλου εἰλικρινὲς ἄνθος ἀμεμπτον
κραντῆρος, ἄνθος ἀμεμπτον, ἰδ' ἀγλαόμητις ἀπορρώξ,
οὐδέ τι παρεμπίπτει μεμορυγμένον οὐδὲν ἐς αὐτήν.

ἀενάου δ' ἀμάρυγμα φάους πέλει, ἠδὲ διαυγὲς,
ἄχραντόν τε κάτοπτρον ἔφυ θεότητος ἀγαυῆς,
αὐτοτελοῦς εἰκών τ' ἀγαθοῦ, φύσιός τε φερίστης·
καὶ μία περ γεγαῦα θέλει ξύμπαντα τελέσσαι,
πάντα τ' ἀνακτίζειν ἐν ἑαυτῇ ῥεῖα μένουσα.
καὶ κατὰ τὰς γενεὰς εἰς ψυχὰς ἁγνὰς ἰοῦσα
πότνα θεοῖο φίλους τεύχει, θείους τε προφήτας.
οὐδ' ἀγαπᾷ τι θεὸς μὴ νύμφης τῆσδε σύνοικον.
αὐτὴ γὰρ τελέθει τερψιμβρότου ἠελίοιο
φαιδροτέρη, κόσμον χαροπῶν τ' ἀποκαίνυται ἄστρων
αἰθέρος ἐν γυάλοισι χοροστασίας τελεόντων,
τὴν θνητοῖσι κρύος, καὶ τὴν θέρος ὀξὺ φερόντων.
ἣν δὲ παραβληθῇ, προφερεστέρη ἔπλετο φέγγευς.
τοῦτο μετεκδέχεται γὰρ ὁμίχλη νυκτὸς ἀΐδνης,
τὴν νέφος οὐδ' ἀκαρῆ κακίης ποτ' ἔχρηνεν ἄμορφον.
ταύτην οὖν ἐφίλησα, καὶ ἐκ νεότητος ἐραννῆς
ἐνδυκέως ἐμάτευσα λαβεῖν περικαλλέα νύμφην.
ἐκπάγλως δὲ γλυκὺς φρένας ἵμερος εἷλεν ἐμεῖο
κούρης ἱμερτῆς, καὶ τῆς δ' εὐανθέος ὥρης.
οὐδέ οἱ οὐδέτι πικρὸν ἔχει καὶ ἀδευκὲς ὁμιλεῖν,
οὔτινα δυσφροσύνην ὀαρίζεμεν, ἀλλὰ γάνυσθαι
ἀνδρὶ δι' αἰῶνος θνητῷ φέρει, ἁρπαλέας τε
αἰὲν ἄγει θαλίας τε, καὶ εὐφροσύνας μεγιτερπεῖς.
παρ δ' οἱ εὐανθής τ' ὄλβος, φέγγος τ' ἀμίαντον,
οἷα χεροῖς θάλλει μακάρων, οἳ ὄλυμπον ἔχουσιν:
νῦν δ' ἄγε καὶ τι λέγω περὶ αὐτῆς παρθένος ἄκρη,
εἰσαΐοιτε φίλοι, καὶ ἐπευφημήσατ' ἄνασσαν,
τὴν πᾶσι μακάρεσσι μετ' οὐρανίδῃσι πρέπουσαν,
ἀμβροσίοις ἐπέεσσιν ἰοπλόκαμον θεολαμπῆ.
οὐδὲ γὰρ οὐδέτι μεῖζον ἐν αἰθερόποισι φύτευσεν,

οὐδὲ θεοπρεπὲς ἄλλο πλέον, καὶ κάλλιον ὦναξ
ἔκτισε παντοκράτωρ ἐξ οὗπερ κόσμον ἔπηξεν
παρθένου ἀδμήτης ταύτης κατὰ γῆν τε καὶ αἴθρην.
ἀκτίστου σοφίης τὴν ἤθελε μητέρα θέσθαι,
καὶ γόνου οἰογόνοιο θεητόκον ὀλβιόμοιρον.
τοιγὰρ καὶ τιμέων γλυκερῆς γλυκέτειρα μετέσχεν
τῶν δὲ θεοπρεπέων, ἅθ᾽ ὁμόγνιος υἱέι μήτηρ.
ὅσσα τ᾽ ἐὴν τέκνου πρεσβήϊα, γλυκαμύνης τε
ταῦτα πέλειν ζαθέης φημίζεται ἀτρεκὲς αὕτως,
καὶ τὰ γόνος ποίησε, καὶ αὐτὴ τεῦξε τεκοῦσα.
εἶπε δ᾽, ἔγωγ᾽ ὑπάτου στόματος βλάστησα μονάρχου
μουνογενὴς παντὸς περὶ κτίσματος, ἐξανατεῖλαι
οὐρανοῦ ἐν γυάλοισιν ἐπήνυσα φῶς ἀμάραντον,
καὶ χθονὸς ἀμφεκάλυψα πέδον βαθύ, ἠΰθ᾽ ὁμίχλη.
ὑψηλοῖσιν ἔγωγε κατεσκήνωσα μελάθροις,
καὶ θρόνος ἡμέτερος νεφέλης ἐνὶ κίονι πήχθη.
οὐράνιόν τε κύκλον ταναὸν μόνη ἀμφιπολεύω,
βίασαν ὑποβρυχίην τε καὶ ἠερέεσαν ἄβυσσον
ἐξερέουσα πάτον, πάντη θ᾽ ἁλιμυρέα πόντου,
τηλέπορόν τ᾽ ἄδυτον περόω ζοφοειδέος αἴης.
κλῆρον ἐν ἠπείρῳ τε καὶ ἠχήεντι θαλάσσῃ
ἔμμορον, ἀρχηγός τ᾽ ἐθνέων γενόμην ἀγερώχων,
ἠδὲ πολυσπερέων λαῶν κατ᾽ ἀπείρονα γαῖαν.
αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖς δ᾽ ἄμπαυσιν πᾶσιν ἐραννὴν,
καὶ φάος ἡσυχίης ἐξηρεύνησα γαλήνης
ἱερόν, ἀστασίαστον, ἐν ᾧ ναίοιμι ἕκηλος.
καὶ τότε δὴ πάντων κτιστὴς ἐνετείλατ᾽ ἐμοίγε,
ὃς θέλε παύσασθαι ἐν ἐμῷ σκηνώματι καλῷ.
εἶπε δ᾽ ἐν δι᾽ ἀγέεσσι κατασκήνωσον ἐμοῖσιν
λῆξιν ἔχουσα τὴν μετ᾽ ὀπιζομένοισιν ὁμίλοις,
δῶσε-

εὐσεβέων παίδεσσι θεὸν μέγαν εἰσορόωσιν.
στερεὰ δ' ἐπὶ λογάδεσσιν ἐμοῖς ῥιζώματα βάλλε.
ἐκ παλαχῆς κτισθεῖσα μένω, καὶ οὐκ ἀπολήγω
πώποτε λειτουργεῦσα κατ' ἀντίον ἀθανάτοιο,
ὀτραλέη θεράπαινα θεουδεῖ ποιμνύουσα
νωλεμὲς ἐν σκηνῇ, ἱδρυμένη ἐν περιωπῇ
θεσπεσίης Σιῶνος ἐν ἄστεϊ τιμήεντι,
τήν ῥ' ἐφίλησε θεός, θείοις θ' ἥγνισε καθαρμοῖς,
εἰρήνης θαλερῆς χαρωπήν τ' ἐκάλεσσε πρόσοψιν.
τῇ κράτος ἠδ' ἀλκῆς ἐμέθεν σθένος ἐστήρικται.
ἐνθάδε κυδήεντι βάλον ῥιζώματα λαῷ,
ἀμφ' ἁγίων θ' ὁμάδοισι κατάσχεσίς ἐστιν ἐμεῖο,
τοὶ λάχον ἠγαθέην μοῖραν, κλῆρόν τε θεοῖο.
οἷη τ' ἐν Λιβάνῳ εὐώδεϊ ὑψιπέτηλος
κέδρος ἀνυψώθην περὶ δειράσιν ἠλιβάτοισιν.
ὡς ῥαδινὴ κυπάρισσος ἀειρομένη κατ' ἀερμοῦ
ἄκρας ἐν δένδροις, ὡσεὶ φοίνικος ἀνέσχον
ἀμφὶ Κάδης γουνοῖσιν ἀνερχόμενον φυτὸν ὀρθόν:
οἷά τ' ἐν εἰαμενῆς πλάτανος τεθαλυῖα ῥοαῖσιν
ἐμμήκης, ἐτάνυσσα βραχίονας ὡς τερέβινθος,
ὥσκεν ὁδοιπορέοντας ἐμοῖς σκεπάοιμι πετήλοις.
οἷά τ' ἐλαΐνον ἔρνος ἀνεβλάστησα χλοανθεῖ
εὐπρεπὲς ἐν πεδίῳ, ῥόδον ἠΰτε λαρὸν ἄδωδα
ἐν μήνης ὄρχοισι φατιζομένοις ἀπὸ φαιδρῆς.
καί τε δίκην στακτῆς, καὶ σμύρνης ἡδυπνόοιο,
ἀσπαλάθου θ' ἑδανοῦ, καὶ ἀκηρασίου κιναμώμου,
τερπνὸν ἀποπνείεσκον ἀϋτμὴν πᾶσιν ἐραννήν.
ὥσπερ ὄνυξ, λίβανός τε, καὶ ἡμερὶς ἡβώωσα
ἐξεπέτασσα χάριν μενοεικέα πᾶσαν ἐπ' αἶαν.
εὐκλεΐης πεφύασι δὲ λείρια καρπὸς ἐμεῖο.

εἰμὶ δ' ἐγὼ μήτηρ ἀγάπης ἀγαπώπιδος ἁγνῆ,
εἰμὶ δ' ἀριζήλου μεγέθους, μήτηρ τε φόβοιο,
εἰμὶ δαημοσύνης θεολαμπέος, ἠδ' ἐλπωρῆς τε.
πᾶσ' ἐπ' ἐμοίγ' ὀρθῆς οἴμου χάρις ἔπλετ' ἀμεμφής,
πᾶσά τ' ἀληθοσύνης, ζωῆς τ', ἀρετῆς τ' ἐρατεινῆς.
δεῦτε λιλαιόμενοι πρὸς ἐμὲ προσέρχεσθε πρόπαντες,
ὕμμε τ' ἀφ' ἡμετέρων ἄδδην ἐμπλήσατε βλαστῶν·
πνεῦμα γὰρ ἡμέτερον πολὺ νέκταρος ἥδιόν ἐστιν.
κλῆρος ἐμὸς γλυκύτητι μελίρρυτα κηρία νικᾷ.
μνῆμα δ' ἐς αἰώνων γενεὰς δηναιὸν ἐμεῖο.
πᾶς τις ἀνὴρ ἔμ' ἔδων πεινήσει δεύτερον αὖτις.
πᾶς πίνων γ' οὐ δίψαν ἀκέεται, ἣν πρὶν ἔχεσκεν.
οὔποθ' ὁ μοὶ προσέχων ὀνετὸς καὶ ἐπίψογος ἔσται,
οὐδ' ἀΐδηλος ἀνήρ, ὅς τ' αὐτ' ἐν ἔργοισι ποιήσει,
οὐκ ἂν ἀλιτραίνοι, κληΐσαι μ' ὅστις ἐπείγῃ,
ἔσσετ' ἀτερμαίτου βίου ὄλβιος ἀντιβολήσει.
κρουνὸς ἅτ' ἐκ ποταμοῦ βαθυδίνεω, ἥτις ἀπορρώξ,
ἐξεσύθην κατὰ χηδὸν ἀειθαλέος παραδείσου.
εἶπά τ' ἐπαρδεύσειν ἐριθηλέα κῆπον ἐμεῖο,
καὶ λιαροῖς πρασιαῖς ἀπιταλλέμεναι ῥυάκεσσιν,
ἠνίδε δ' εἰς ποταμοῖο γάνος ῥύετ' εὐρὺ διώρυξ,
καὶ ποταμὸς δ' αὖ χεῦμα βαθύρροον ἔπλετο πόντου.
αὐτὴ ἐπιστήμην διαγλαύσω, οἷά περ ὄρθρον,
εἰς τέλος ἀγγέλλουσα ἰοήματα θεῖ' ἀπέραντον.
νειόθι δ' εὐρυχόρου χθονὸς ἔσχατα ἀντιπερήσω
εἰσδύνουσα βάθη, καὶ ἐπόψομαι ὕπνον ἀτερπῆ
ὑπνώοντας ὄχλους, ἀκρῷ πιστεύουσιν ἄνακτι
πᾶσιν ἐπαστράψω, διδαχὴν δ' ἔτι, οἷά περ ὀμφήν,
ῥεῖα χέω ζαθέην, καὶ ἐπήτυμα θέσφατα χρησμῶν.
τοῖς δ' ἐπιμαιομένοις σοφίης μνημήϊον ἐσθλὸν

πᾶσι λιπὼν μερόπεσσιν ἀμήρυτον ἐς χρόνον αὐτήν.
ταῦτα μὲν ἀμφ᾽ αὐτῆς ζαθέη κελάδησεν ἀηδών,
πρίν περ ἐπ᾽ ἀνθρώπων μετεκίαθε φῦλα γεγῶσα,
φθεγγομένη πιστῶν στόματος διὰ εἷο προφητῶν,
τοί ῥ᾽ αὐτῆς φράσσαντο κλέος καὶ ἀοίδιμον εὖχος
πουλύ τι ἤπερ ἔγωγε παρ᾽ εἴτι ἐρεῖν ἀγλαὸν ἔρνος,
πᾶς τις ἵν᾽ εὖ γνοίη ὅσσον προφερεστέρη ἄλλων,
πρεσβυτέρη τε πέλει μερόπων παλαχῆθε γεγώτων.
φαῖτο δ᾽ ἔθεν μύσται περὶ τῆς καὶ κεῖνα λελέχθαι,
καὶ δοκῇ εἰρέσθαι μεγάλου περὶ ἀρητῆρος.
ἄστρον ἅτ᾽ ἠῷον νεφελῶν μεσσηγὺ προλάμπει,
καὶ πλήρης διχομήνις ἐν ἤμασιν οἷσι σελάνα,
ὡς στίλβει φαέθων ἰνὸν κατ᾽ ἀπείρονα κόσμον,
τόξον ἅτ᾽ ἀστράπτον πολυποίκιλον ἐν νεφέεσσιν,
ἄνθος ὅπως ῥόδεον πολιοῦ ἐπὶ εἴαρος ὥρῃ,
ὡς κρίνα νιφαργῆ παρὰ νάμασιν ὑδρηλοῖσιν,
βλαστὸς ὅπως λιβανοῖο θέρευς κατὰ καιρὸν ὀδωδεν,
ὡς ἐπὶ πυρκαϊῆς λίβανος τεθυωμένος αἴθης,
ἤύτε τις κρητὴρ πάσαις ἠσκημένος αὐγαῖς
δαιδαλέων λιθάκων χρυσήλατος, οἷά τ᾽ ἐλαίης
δένδρεον ὡραίης καρπῷ βρύον ἱμερόεντι,
ὡς ῥαδινὴ κυπάρισσος ἐς αἰθέρα δῖαν ἰοῦσα
ὀξείῃ κορυφῇ, τὼς δὴ πρέπε πότνια κούρη.
ἀλλὰ λέγωμεν ὅπως ἤδ᾽ εἰς χθονὸς ἵκετ᾽ ἀλωὴν
πᾶσι μέλουσα κόρη θεοείκελος ἀγλαόμορφος,
καὶ πίων γονέων θάλεν αἵματος ἐκγεγαῦα,
ἡμερὶς οἰνοπέδῳ ὡς ἐκβλαστοῦσα τερείνη.
οἱ τοκέες τῆς παιδὸς ἔσαν καλοί, εἴ νύ τι καλὸν
λοιπὸν ἔτ᾽ ἔσκεν ἄνωθεν ἀπὸ κλεινοῖο προφήτεω,
τὸν θεὸς ἐκ ποίμνης καλέσας ἱερὸν ἀγραυλοῦντα

ἱερ

εἰροπόκων οἴων λαῶν ποίησεν ἄπαντα,
ἀλλ᾽ ἄγονοι πρὶν τὴν δὲ τεκεῖν θήλειαν ἀγαυήν.
εὐξαμένοιν δὲ θεῷ θέμεναι ἱερὸν ὅττι τέκοιεν,
εὐχωλῆς ἀΐων τὴν δ᾽ αὐτοῖν δῶκε θύγατρα,
γειναμένοιν ῥοδόπηχυν, ἐπήρατον, ἀγλαόκαρπον.
δῖα κόρη ὅτε μέν σ᾽ Ἄννη τέκε πότνια μήτηρ
καλλίστην μερόπων ἱερὴν σολύμων κατὰ χώρην,
ὀδμῆς ἀμβροσίης ἐπλήσθη κόσμος ἀπείρων,
γήθησέν τε βαθὺς πόντος, καὶ γαῖα πελώρη,
αἰθήρ θ᾽ ὑψιφανής, καὶ τείρεα λαμπετόωντα.
ὅττι τεκεῖν ἤμελλες ἀλεξίμορον βασιλῆα,
κλεινὸν ἀοσσητῆρα βροτῶν, σωτῆρά τε κόσμου,
παρθενίης περ ἔχουσα κόρη πανακήρατον ἄμμα.
τῆμος δ᾽ ἠελίοιο πάϊς χαροπή τε τεκοῦσα,
ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἀτρεκὲς ἡμῖν,
ἣ θεοῦ ἐξήϊξε, θεὸν δ᾽ ἔθεν ἐξανέτειλεν,
ὃς ψυχέων κρυόεσσαν ἀπημάλδυνεν ὁμίχλην.
τῆμος ἀλωομένοις βιότου κατὰ λαῖτμα βροτείου
ἀνθρώποις μογεροῖσιν ἐφαίνετο οὔποτε δῦνον
ἄστρον, ὃ καλὸν ἔφηνε πολυπλάγκτοισί ποθ᾽ ὅρμον,
ἄμμε τ᾽ ἄλης ἀπέπαυσε πολυκλαύτων τ᾽ ὀδυνάων.
φημὶ δὲ τέκνον ἑὸν θεὸν ἄμβροτον, ἠδὲ καὶ ἄνδρα.
τῆμος ἔτ᾽ ἐβλάστησε θεοπρεπὲς ἄνθεμον ἁβρὸν,
ἄνθεμον εὐῶδες θνητοῖς ζωαρκέα καρπὸν
πᾶσι φέρον θανάτου σκιοειδέα χῶραν ἔχουσιν.
ἶρις δὴ τότ᾽ ἔλαμψεν ἐν οὐρανῷ ἀστερόεντι,
πᾶσιν ἐπαγγελέουσα πανεύδιον ἦμαρ ἔσεσθαι,
φημὶ γενησόμενον θεὸν ἵλαον ἄρτι βροτοῖσι.
τῆμος τηλεθάον ποταμοῦ ἀναβέβρυχεν ἄμμι
ῥεῦμα νέον γλάγεος πλῆρες, λιβάδων τε μελιχρῶν.

ὅσκεν

ὅσκεν ἐπαρδεύσῃ ζαφερῆς κλυτὰ πείρατα γαίης.
ἀλλ' ὅτε δὴ χρόνος ἦλθε τελεῖσθαι θέσκελον εὐχήν,
τήν περ ἐπευξάμενοι γόνιμοι γεγάασι γονῆες
καλλίστης μερίης, τὴν παρθένον εἰς θεοῦ αὐλήν,
καίπερ μουνογένειαν ἐειδομένην χαρίτεσσιν,
σκῆνος ἀμωμήτην, θεράπιδας μακάρεσσιν ὁμοίην,
ὀτραλέην θρεάπτηναν, ἐπήρατον αὖθι μ' ἄνακτι
ἤγαγον ἀθανάτων ὑποκόλπιον οὐκέτ' ἐοῦσαν,
ἀλλ' ἤδη τελέτηρον ἅμα τροχόωσαν ἐκείνοις.
ἐνθάδε δηναιοὶ κούρην κεκλῆσθαι ἄνασσαν
παρθενικῶν φήμιξαν, ὅτ' ἤτεον ἔλλαχεν αὐτὴ
ἀσκεῖν πορφύρεον σεπτὸν κατὰ δῶμα θεοῖο.
ἄλλαι γὰρ κοῦραι περιδώμεθα φαντο, τίς ἡμέων
ἐξάρχῃ βασίλεια, καὶ ἄλλων κοιρανέῃσιν,
ἣν. τινὰ δ' ἐργάζεσθαι ἁλουργίδα λαχμὸς ὁ βληθεὶς
ἐμφήνῃ, ταύτην πᾶσαι δέσποιναν ἔχωμεν.
ἔνθ' ἄρ' ὁμοῦ πήλαντο, πάλος δέ τ' ἔδειξε μαρίην
παρθενικῶν κρείουσαν ἀγακλέα, καὶ τότε πᾶσαι
αὐτήν τ' ἠσπάσαντο, καὶ ὡς βασίλειαν ἔτισαν.
ἦχι δ' ἔμιμνε κόρη πάσαις ἀρεταῖσι βρύουσα,
ἤθεσι κυδαλίμοισι κεκασμένη, εἰσόκε καιρὸς
ὥριος ἦλθε γάμου, τότε δ' ἑδνωθεῖσα δικαίῳ
ἀνδρὶ κύησε θεὸν μεγάλου θεοῦ υἱὸν ἐόντα,
καίπερ ἐοῦσα κόρη, σώζουσά τε κούρειον ἄνθος,
τὴν πολυάρητον χρυσοπτέρου ἀγγελιώτου
δύντος, ἅτε πνοιὴ ἀνέμου εἰς δέμνιον αὐτῆς,
ἀγγελίην ἀΐουσα, πατὴρ θεὸς ἣν οἱ ἔπεμψεν
παντοκράτωρ, ὅθεν ἀθανάτων βασιλῆα βροτόν τε
ἀρρήτοισι γόναισιν ἀπειρολεχής περ ἔτικτεν
παρθένος ἀπερτίμαστος ἀκήρατον ἄνθος ἔχουσα.

καὶ ἀπει-

καὶ ἀπείρεσσε τεκοῦσα, καὶ ἔτρεφε κνυζόντα·
χειρῶν ἀειζώοντα πατρὸς γόνον οὐρανίδαο,
ἀργυρέῳ στάξασα καλοῖς περὶ χείλεσι νέκταρ,
καὶ πότ᾽ ἐκύσσατε θεοῦ κεφαλὴν, καὶ ὄμματα μήτηρ.
τοὔνεκεν οὔ τις ἴση ἔθεν αὐτῆς, οὔτε τὸν ἄλλη
υἱὸς, ἐπεὶ μούνη τὸν ἐγείνατο ἠδ᾽ ἀτίτηλεν.
ἔστι δ᾽ ἀμήτωρ αὐτὸς ἐν οὐρανῷ, ἐν χθονὶ δ᾽ αὖ
ἔστ᾽ ἀπάτωρ, ἥρως διφυὴς, θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνὴρ,
ἄνθος ἀειμνηστόν τ᾽ ἀνδρῶν καὶ ἀοίδιμος ἐστίν.
ὃς θνητοὺς θανάτοιο δυσαλγέος ἐξεσάωσεν,
δυστήνοις θάνατόν τε μέλαν, καὶ λοιγὸν ἀλάλκων.
ἠπωρίην τ᾽ ἐφύτευσεν ἀειθαλέος βιότοιο
ἀγκλίνας βηλοῖο πύλας πολυτειρέος ἄμμιν,
ὄφρα ποτ᾽ ἰσοπαλεῖς ἁγίοις μακάρεσσιν ἐόντες,
οὐρανοῦ ἀμβαίνωμεν ζαθέην πολυχανδέος αὐλήν.
οὐ γὰρ δὴ νεμέσησεν ἀγασσάμενος κακὰ ἔργα,
οὐδὲ δίκας αἴτησεν ὑπερβασιῶν ἀλεγεινῶν,
κόσμον ἅμ᾽ ἀμπλακίαισι καταφλέξας πυρὶ δηΐῳ,
ὡς ὁπότ᾽ ὀμβρήεντι κατέκλυσεν ὕδατι γαῖαν,
φῦλα βροτῶν τ᾽ ἀπόερσε πολυαστερέων κακοεργά
ἐνσκήψας λαοῖς χαλεπὴν ἀεσίφροσιν ὀργήν.
ἀλλ᾽ ἐλέησεν ἄναξ μᾶλλον μεροπηΐδα φύτλην
βᾶσαν ἐπ᾽ εὐρώεντα μυχὸν κρυεροῦ ἀΐδαο.
ψυχέων δ᾽ αἷμα χέας ζωάγριον ὀλλυμενάων
εἴρυσεν ἐξ ἄτης ὀλοόφρονος ἀγεσιλάο,
ἀρνύμενος πάντας ζωαρκέα πίστιν ἔχοντας.
τύνη δ᾽ εὖ μήτηρ μακάρων, σύ γ᾽ ἐπάξιος οἴη
κεκλῆσθαι μεγάλη, τοὶ δ᾽ οὔνομα σεμνὸν ἄρηρεν.
ὅσσοι γὰρ πελόμεσθα φερώνυμοι ἀγλαοῦ υἱοῦ,
τέκνα σέθεν πελόμεσθα· σὺ μούνη πάντας ἔτικτες·

τὸν μοῦνον τέξασα σὸν υἱέα παμβασιλῆα,
χριστὸν ἀειγενέτην ἀγαπήνορα παῖδα θεοῖο.
οὐδέ σευ οὐδ' ἀπάνευθε θεούμενοι ἁγνὸν ὀλύμπου
βαίνομεν εἰς θῶκον, καὶ ὁμήγυριν οὐρανιώνων.
τῷ σε μάκαιρα πύλην σωτήριον ἀστερόεσσαν
αἰθέρος εὐρυχόροιο προσαυδῶμεν βροτὰ φῦλα,
κλίμακά τ' ἠγαθέην ποτὶ οὐρανὸν αἰπὺν ἄγουσαν.
τὴν νύμφη χαρίεσσα παναιόλῳ ἄνθεα χειρὶ,
ἄνθεα χρυσαυγῆ, ἁλιπόρφυρα, λευκά τ' ἰδέσθαι
γαῖα φύει, νάρκισσον εὔπνοον, ἠδ' ὑάκινθον,
ἠδ' ἴον, ἠδ' ἕρπυλλον, ἅμα κρίνῳ ἀργινόεντι,
ἀγλαΐην τε ῥόδοιο, κρόκου τ' ἐρόεσσαν ἔθειραν,
λωτόν θ' ἑρσήεντα, φόβας θ' ἁπαλῆς ἀνεμώνης.
ὁππόσα τ' ἄλλα φέρει γάνος εἴαρος ἀνθοκόμοιο.
νερτέριοι πτῆνες ἀλυσκάζουσί σ' ἄνασσα
προτροπάδην, φεύγει δέ σ' ἄναξ ἐνέρων ἀϊδωνεύς,
καὶ κρυόεσσ' ἄτη, φεύγει δασπλῆτις ἐριννὺς,
καὶ βλοσυραὶ κῆρες μέλανας ἀραβεῦσαι ὀδόντας,
καὶ κόρος ὕβριος υἱὸς ἀναιδέος ἐγρεκυδοίμου.
πᾶν τε μένος κακὸν ἄλλο παλίγκοτον, ἠδὲ δαφοινὸν
οὔτι σέθεν τολμᾷ κατεναντίον ὄμμα τιταίνειν.
δεινωπὸς δέ τις ἐστὶ, καὶ ἔκπαγλος μάλα πᾶσιν,
οἳ στυγέουσι θεὸν καὶ ἀτάσθαλα μηχανόωνται.
οἷά τις ὁπλισθεὶς στρατὸς εὐρὺς νώροπι χαλκῷ
εἰς δῆριν στονόεσσαν ἐειδομένη κακοχάρτοις.
εὐσεβέεσσι δὲ πᾶσιν ἐείδεαι ἵλαος αἰεὶ,
εὐειδὴς, ἀγανῶπις, ἐπήρατος, οἷά τ' ἀνέντος
χειμῶνος κρυεροῖο φαείνεται εὔδιος ἡμῖν
εἴαρος εὐόδμου φαιδρὴ χάρις, οἷά τ' ἄμωμον
νυκτὸς ὁδοιπορέουσι σελήνης εἶδος ἀγαυῆς.

ἠελίου τε φάος χαροπὸν μὴ νήγρετον ὄμβρον.
κάρτος ἀνίκητον καὶ ἀπειρέσιον δύνασιν σου
δεῖξεν Ἰουλιανὸς βασιλεὺς ἀΐδι περιαφθείς,
ὃς θεὸν ἐξαθέριζε σέθεν γόνον οὐρανίωνα.
δεῖξεν ἀμειλίκτῳ θ' ὃς δαίμονι δῶρον ἀεικὲς
προστασίης δ' ἱερὸν θεόσφιλος αὐτὸν ἔδωκεν,
τὸν μεταμνώσαντα κρατερῶν ὑπελύσαο δεσμῶν,
ἰφθίμη σέο χεὶρ βροτῶν δέσποινα φερίστη.
ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἔγωγε πεπείραμαι σέθεν ἀλκῆς
πολλάκι θεσπεσίης, ἠδ' εὐμενίης εὐδώρου
εἰν ἁλὶ, καὶ χέρσῳ, πρόβολον καὶ σύμμαχον ἐσθλὸν,
ἠδ' ἐπίκουρον ἑλὼν, καμάτων δ' ὑπελύσαο δεινῶν,
καὶ νούσων θεράποντα τεὸν, καὶ ὀϊζύος αἰνῆς,
ἠδὲ κακῆς λώβης γ' ἀνδρῶν κακὰ μοὶ φρονεόντων.
τόσσον δὴ θνητὸς δύναται σέθεν ἀλκὶ πεποιθώς.
νῦν δέ σε, νῦν λίτομαι καὶ ἐσύστερον ἄμμιν ἀρῆξαι,
σύν τε παραστατέειν τεθλιμμένον ἦτορ ἔχουσιν,
στεινοῦς τ' ἐκ παντὸς, καὶ ὀϊζύος αἰνομόροιο
ῥύσασθαι, δύνασαι γὰρ ὅσα φρεσὶν ἦσι μενοινᾷς
ῥηϊδίως τελέσαι, μεγάλου νοὸς ἱμερόεσσα,
καὶ θυγάτηρ γεγαυῖα θεοῦ, καὶ πότνια μήτηρ.
ἀλλὰ λιταῖσιν ἐμαῖς ἀρίηκοον οὔας ὑπόσχες,
καὶ κακίης με κάθηρον, ἀτασθαλίης τ' ἀπὸ πάσης,
ὄφρα σ' ἰδεῖν οἷός τ' εἴην ὑψίθρον' ἄνασσα,
καί σέ γ' ἀνυμνήσαιμι διηνεκέεσσιν ἐν ὕμνοις,
σὺν λοιποῖς ἁγίοισι δι' αἰώνων ἀπεράντων.

ΑΝΑΤΙΘΕΤΑΙ ΑΡΜΑ, ΗΤΟΙ ΦΟρεῖον τῇ παναγίᾳ θεοτόκῳ, ὅ, τι πρὸς χάριν αὐτῇ γενήσεσθαί φησι φορουμένῃ ἐπ' αὐτοῦ, ἐπειδήπερ καὶ αὐτὴ καλεῖται ἅρματα θεοῦ, κατὰ τὸ τοῦ ψαλμοῦ ῥητόν, ἅρμα θεοῦ μυριοπλάσιον, χιλιάδες εὐθηνούντων.

ΠΟλλοὶ μὲν γραπτῇ χάρτοισι θυώδεσι τινῶν
ἤσησαν ζωογράφων παῖδες ἀνάσσαν ἐμὴν
δαιδαλέοις πινάκεσσιν, ἀγασσάμενοι θεοῦ ἁγνὴν
μητέρα, πρόπτισιν οὐρανίων μακάρων.
ὅσσα γὰρ εἰς τιμὴν γενετείρας τοὺς χόμενοι ἄνδρες,
τόσσα θεογενῆ τοὺς χόμενοι εἰς γενεήν.
κληθείη νενίηλος, ὃς οὐ τέκος ἀγλαΐεσθαι
φαίη μητρῴῃ δόξῃ ὅσον σφετέρῃ.
ἄλλοι δ' ἱερὰ βρέτη καὶ ἀγάλματα τεκτήναντο,
δὴν ἐπὶ τῆς αὐτῆς βαθμίδος ἑσταότα,
ἀντ' ἐτύμης χαλκὸν καὶ λύγδινον ἱδρύσαντες.
τόσον δεσποίνης κῆρ πόθος ἡμέτερον,
τόσον δ' ἐνδαίει γλυκὺς ἵμερος ἠπιοδώρου
τὰς ψυχὰς πάντων παρθενικῆς μερόπων.

πάντων δ' αὐγάζει πραπίδας τηλαυγεῖ ῥοπῇ,
οἷα σελήνης νύκτα φάος λιπαρόν.
οἷα δίκης φαέθων θάλπει γόνος ἀμφιφαείνων
τὰς φρένας, ὡς αὐτὴ δία τικοῦσα, βροτῶν.
θερμαίνει φιλότητι θεουδέϊ πυρσὸν ἱεῖσα,
ἔνθεον αἷς ταμίει βλέμμα φίλον κραδίαις.
οὗ σ' ἕνεκεν αὐγάσαιτο, σαοφροσύνης μέγ' ἔναυσμα
αἶψα καταιθύσσει, καὶ πόθον οὐράνιον.
καί τε φιλοφροσύνῃσιν ἀειζήλοισι γέγηθεν,
ἠδ' εὐεργεσίαις ταῖς μεγαλοπρεπέσιν.
στόματος ἀνδρομέου καὶ ψυχῆς αἰνὰ διώκει
πήματ', ἀπημοσύνην ἠδ' ὑγίειαν ἄγει.
ναύτας ξυνὴ νήεσσιν οἰομένους θανέεσθαι
σώζει ἁλιρροθίοις κύμασι πλαζομένους.
αὐτὴ ὁδοιπορέουσι μελίφρονα νόστον ὀπάζει,
ἠδὲ ταλαιπώροις ἀγχεμάχην φυγάσιν.
ἀσχαλόωντι φέρει παραμύθιον ἤπιον ἀνδρὶ
πότνα, λύσιν γυίων τ' ἀμφιπεσόντι πέδαις.
ἀκνάοις πίμπλησι κενοὺς χαρίτεσσι βρύουσα
παντοίων ἀγαθῶν τοὺς θεράποντας ἑούς.
ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἔγωγε πρὸς αὐτῆς ἐσθλὰ πεποιθὼς
μυρία, τῇ δ' αὐτὴν λάτρις ὀπιζόμενος,
αὐτῇ φίλων ἔργων, καὶ μειλιχίης ἐρατεινῆς,
ἐφράσθην νύμφῃ κομψὸν ὕφασμα φέρειν,
εὐεργές, μουσαῖον, ὅτῳ φορέοιτό κεν αὐτή,
ἅρμα τρέχον πώλων νόσφιν ἀελλοπόδων.
οὔτις ἀλιτραίνων πάσσοι μακάρεσσιν ἀπεχθής,
ὁππόσον ἀγνώμων, ἠδ' ἀχάριστος ἀνήρ.
κοῦφα βιβᾷ κραιπνῇσιν ἀειράμενον πτερύγεσσιν,
οἷά τ' ἀναΐσσων αἰετὸς ὠκυπέτης.

οὐ ῥοῖζον πλῆμναι καὶ ἄντυγες ἐκτελέουσιν,
οὐδὲ τροχοὶ δεινὸν φθόγγον ὑπαξόνιον,
ἀλλὰ ῥέοντα θερὸν καρδίαις καταχεῖ δὲ βροτείαις
ἦχον ἐναρμόνιον, καὶ κελάρυσμα γλυκύ.
ἔργα τόδ' ἠπύει κλεινῆς θαυμαστὰ μακαίρας,
ὑψηλάς τ' ἀρετὰς ἡμείων γλυκεῖ,
οὔ κε διεξελάσῃ σὺν δίφρῳ σιγαλόεντι,
γῆν τε κατ' εὐρεῖαν καὶ διὰ βένθος ἁλός.
οὔτι δ' ἐλινύον καὶ κωφὸν τόσον ἀνάσσης,
ὅσον φωνῆεν χρῆμ' ἀτ' ἐνεργὲς ἀοιδοί.
Τοῖα δέ οἱ τελέθειν θυμήρεα μᾶλλον ὀΐω,
ὅσα νιν ὑμνῆσαι, πάντοσ' ἄγαν τ' ἐθέλει.
ὅσα κεν οὐ τρύχῃ γήραος πεπαλαγμένον ἄζῃ,
ἀλλὰ δι' αἰῶνος θάλλει ἀκηράσια.
οὐδὲ γὰρ ἐξ ὕλης ταχυπότμου ταῦτα πέλονται,
ἀλλὰ φρενὸς πυκινῆς ἔκγονον ἀειθαλέα.
ταῦτα δὲ χαλκεύει μελικόμπων τέκτονι μολπέων
τέχνῃ δαιδαλέῃ ποικίλον ἦτορ ἐμοί.
Τοιούτῳ δ' ἥρωες ἀγαλλόμενοι πεφόρηνται
δίφρῳ, καὶ βασιλέων παῖδες ἐρισθενέων.
τῷ περ ἐπεμβεβαῶτες ἁλὸς διὰ λαῖτμα περῶσι
πάντοσε, καὶ γαίης ἀμπελόεν πεδίον.
ἀλλὰ δέχου βασίλεια μελίφρονι μήτιδι δῶρον,
ἄρτι πέπερ δοῦλος σεῖο τὴν ἡρμοσάμην.
οὐ γὰρ τι κρεῖσσον καὶ κάλλιον ἄλλο πέπαται
οὔτι βαθύκληρος νῦν κτέαρ οἶκος ἐμός.
αἴθε δέ σοι δεῖμαι καὶ ἀνάκτορον αὐτὸς ἔχοιμι
εὔδμητον δόξης ἄξιον ὑμετέρης.
ἐν δὲ μελησόμενον θέμεναι πολέεσσιν ἐναργέα
βωμὸν ἀναίμακτον θῦμα κομιζόμενον,

ἄρνα τὸν ἀργυρόεντ᾽ ἀκηράτου κόσμοιο καθαρμὸν,
    ἀνδρῶν τιμῆεν λύτρον ἀτασθαλιῶν.
στῆσαι καὶ τὴν χαλκοῖο τετυγμένον οὖλον ἄγαλμα,
    ἄστεϊ πειρήνης πρόσθεν ὃς ἐξεφάνη.
στῆσαι δ᾽ αὖ ἄλλο κέδρου καὶ χρυσοῦ παμφανόωντος
    δὴ τότε δαιδάλλων σὸν θεόσεπτον ἕδος.
ἀλλὰ δὴ ἡμέτερον νῦν δίφρον δέχνυσο νύμφη
    ἄμβροτε, καὶ θυμὸν τέρπε διφρηλασίῃ.
τῇπερ καὶ τέκνον μάλα τέρπεται, ὅ τ᾽ εἰ καὶ αὐτὴ
    ἔπλεο λαμπαδικὴ ἡγεμόνος μακάρων.
τύνη γὰρ βασιλῆος ἐπουρανίου ἐσσὶ φορεῖον,
    ἐσσὶ θεοδμήτον θ᾽ ἅρμα θεοῦ μεγάλου.
τῷ δ᾽ Ἀχερόντειον μέλλων ληΐστορα βάλλειν
    ἐξ ἀρχῆς προτέρης σῶκος ἄναξ ἐπέβη.
ἀμφὶ σέθεν σαλόμων ἀνεβάλλετο θέσπιν ἀοιδὴν,
    φόρμιγγα κρατέων ποικιλόγηρυν ἄναξ.
τοῦ δὴ καὶ θάλος ἁγνὸν ἀφ᾽ αἵματος ἐκχέαι εὖ,
    καὶ ῥίζης ζαθέης εὐπατέρεια κόρη.
δὴ γὰρ ὁ φορμικτὴς καὶ ἀοίδιμος ἔσκε προφήτης,
    καὶ μέγας αἰχμητὴς καὶ βασιλεὺς κρατερός.
ὅς τε γοῦν θυμῷ προτιόσσετο πρίν σε γενέσθαι,
    καὶ περὶ σεῦ μάντις πολλάκι πολλὰ σοφὸς
χρῆσε λύρῃ γλαφυρῇ θεσπίσματα θεῖα λιγαίνων,
    ἱμείρων φαιδρὸν σεῖο πρόσωπον ἰδεῖν.
ἀλλ᾽ οὔπω θεόθεν τὸ πεπρωμένον ἦμαρ ἵκανε
    τῇ παιδὸς γενεῇ πᾶσι ποθεινοτάτης.
οὐδέ τί πω σοφίῃ θεολαμπῆς ἤθελες ἁβρὸν
    ἡμετέρου φορέειν ἀμφιπέτασμα χροός.
οὐδένυ τὴν κρατερὴν κεραΐδα ἐξ ἠχέος ὕδρου
    συνθραῦσαι κεφαλὴν ἐν ποσὶ δεξιτεροῖς.

τὴν

τὴν φρένα δ' ἠγάθεοιο ἐναρηχορέουσιν ἐπαίνοις
μουνογενοῦς θ' υἱοῦ γεγαμένης τ' ἱεράτης.
καί που τὴν κλήζει ποτὲ μὲν γονιμώδεα γαῖαν,
καὶ χέρσον καρπῷ βεβαρημένην χαριστῷ.
καί ῥα δίκην μήνης μονίμην δι' ἑπτάδος ἕδρην,
καὶ τρόπον αἰῶνός μιν θρόνον ἀΐδιον.
ἠέλιόν τ' ἀκάμαντά μιν αὐτίκα αὖτ' ὀνόμηνεν,
καὶ γαμβροῦ θαλερὸν ἀθανάτου θάλαμον.
ἄμπελον ἀμφιλαφῆ θ' ἣν δὴ θεὸς αὐτὸς ἔνηκεν
γουνὸν ἐς αἰανθῆ μέμφιδος ἐκ συγερῆς.
καί που καὶ ἵνον δὲ μνημεῖον ἠέφαινεν
εἶπεν ἀγακλειτῇ ἀμφὶ δικαιοσύνῃ.
αἴγλην δ' αὖθ' ἑτέρωθι φατίζεται ἀνδρὶ δικαίῳ
τελλομένην, κῶρ θοῖς χάρμα μέγα κραδίην.
ἄλλοτε δ' αὖ κλείει τερψιμβρότον ἠεληλύειαν,
ἠδὲ νάκος ψυχρῇ δρόσῳ διαινόμενον.
ἔστι δ' ὅτ' ἀργυρέαις κραιπνὴν πτερύγεσσι πέλειαν,
καὶ νώτῳ χρυσέῳ φάσκεν ἀγαλλομένην.
ἄλλοτε δ' αὖ μελίης στέφανον πλειῶνος ἐραννῆς
αὐδάζει μεγάλου λειπόμενόν τε θεοῦ.
ὄφρα δὲ δηλαίων ζωῆς εἰλαπινὰς αὖθις
ἀργυφέης, ἐνέπει που τὴν φιάλην καθαρὰν
τήν γε θεὸς δίδου ἀνθρώποισι μέτρον ἔχουσαν,
ὥστ' αἰχμὴν πυκάσαι γυμνὸν ἕκαστος ἐόν.
τοῖσι δ' ἐπὶ λιπαρὸν μιν ὄρος θεόμοιρον ἐνίσπεν,
ᾧ κε θεοῦ θεάσαι δι' ἀδὲν αὐλὴν ἐλάν.
τρεῖς δ' αὖ τις θεοῦ μητρὸς ἀλλὰ βάθος οἶδεν ἰδέσθαι,
ὄλβιον αὖ θεράπου δῶμα τε ἐπιζομένου.
οἶδε μέχριν αὐτὴν ἱερὴν σκηνώματα καλέσασα,
καὶ τόπον οὗ σεμνὴ σκήψατο πέζα θεοῦ.

λάρνακα δ' αὐτ' ἐνέπει κρατερούς τ' ἀλκῆς τε δυνάστεας
οὐρανιδῶν, ὑπάτου τηλυγέτου πατέρος,
ἢ χ', ὅπου τέκνον νεκύων τὴν ἀτερπέα χῶρον
ὀτρύνει προλιπεῖν μητέρι σὺν διάγειν.
ὅρος σὺ καὶ ζῆλος μεγάλῳ πολύθεστε τοκῆϊ
υἷε, σέθεν καρποῖς, εἰς ἀνάπαυμα τεόν.
οὐκ ἐπέοικε τάφῳ τὴν μάλ' ἀφνεὰ γῆα κεκρύφθαι
σεῖο τέκος λιπαρ', μηδὲ καλῆς τε κάδος.
πρὸς δὲ θεοῦ θρήνων διεφήμισε καλλιάνασσαν
μητέρα, καὶ θεῖον φησὶ σέβασμα πέλειν.
καὶ κούφην νεφέλην δροσοειδέα, ἣν τ' ἀναβαθμὸν
θῆκε θεὸς σφέτερον, καὶ σκέπας ἡμέτερον.
κικλήσκει δ' ἑτέρωθι θεοῦ νιν χεῖρα κραταιήν,
τὴν μάλα πάντας ἀεὶ σώζειν ἑτοιμοτάτην.
αὐτόματόν τε βροχὴν, ἠδ' ὑετὸν ἀγλαόκαρπον,
τὸν θεὸς ᾧ κλήρῳ αὐτὸς ἀφωρίσατο.
καί μιν ἀειθαλέος καλέει καλὸν ἔρνος γαίης
ἐν τέγεϊ ζαθέῳ καρποφοροῦσαν ἄδην.
καὶ μὰν καὶ κλεινὴν φημίζει μάντις ἀμύμων
ἄστυ θεοῦ, τύρσιν τ' ἠγαθέην μεγάλου.
τὴν πεπολίσθαι ἔφη σκαιῇ πάσης ἅρματι γαίης,
δεινὰ φρυαξαμένων διὰ μαργαίνων θορύβων.
αἰνῶς δ' ἐσκύζοντο αἱ ἄρσενα φῦλα γιγάντων
συνθῆναι θνητῇσι δυσσεβέων γενεήν.
οὐδὲ γὰρ ἠβούλοντο ἀναυστον ἄμμι γενέσθαι
ἀλκτῆρ' ἀρχαίου καὶ θανάτου μέλανος.
καί ἑ ἀργοκέλευθος ἀλλ' ἐγγεγάασι
φῆσεν οἱ ὑψίστου κεῖσθαι τῆς πόλιος
φῆσε δ' ἐϋρρείτου ποταμοῦ ναιέμεν οὕνεκα γαιάων,
καὶ θεὸν ἐκ μεγάρων πάντοτε τῆσδε μύειν.

καὶ

καὶ δὴ πολλὰ λελέχθαι ἀγάκλυτα ἀμφὶ πόληος
    τῆσδε θεοκτίστου, καὶ περίσημα κλέα.
ἄστυ δὲ κινύμενον μεδέων τόδ᾽ ὀλύμπιος ἔχεν
    οὐρανόθεν καταβὰς ἐννέα μῆνας ὅλους,
ἡνίκα τὸ πρῶτον βροτοειδέα λάζετο μορφήν,
    καὶ δέμας ἀνθρώπων δημιοεργὸς ἐών.
οὐδὲ μὲν οὐ θεοῦ ἔρνος, ἐπεὶ θόρε νηδύος ἁγνῆς,
    μητρὸς ἐχωρίσθη γ᾽ ἀγχιθέου παράπαν.
καίπερ γὰρ σπλάγχνων ἐρατῶν προμολόντα θύραζε
    ἐς φάος, ἀγκὰς ἀεὶ πάγκαλον υἱὸν ἔχει.
οἷά περ ἐν γραπτοῖς ἰνδάλμασιν εἰσορόωμεν
    παρθένον ἐν κόλπῳ κοῦρον ἔχουσαν ἁβρόν.
τὴν δ᾽ ἀναριθμήτοις στρατιαῖς πεπυκασμένον ἅρμα
    τήνδε διαρρήδην θέσκελος εἶπε λόγος.
ὅττι κόρη χαίρουσα μετ᾽ ἀγκαλίδεσσιν ἀείρει
    αἰὲν ἑὴν γλύνην ἀμφιβαλεῦσα φίλην.
εἶπε δὲ μυριάδων πλεόνων ὄχον αἴθην δύντων
    θεῖον, ὅτι πλείστους πρὸς θεὸν αὐτὸν ἄγει,
εἰς χορὸν οὐράνιον κεχαρηότας, ὥστε βιῶναι
    πάντα θεοκλήτοις ἐν θαλίῃσι χρόνον.
οὐχ ὅτι δ᾽ αὐτὸς ἄναξ ἰδίην ποιήσατ᾽ ἀπήνην
    τῆμος, ὅτ᾽ ἐκσῶσαι κόσμον ἀλιτρὸν ἔβη,
ἀλλ᾽ ἀρχῆθεν ἑήν, ἐξ οὗπερ θεῖον ἄωτον
    πάμπρωτον μήτηρ γείνατο θηλυτέρων.
ἐκ τοῦ δ᾽ οὐρανιδῶν στρατὸς ἄσπετος εἵπετο κούρῃ,
    μητέρι κρείοντός γ᾽ ἐσσομένῃ σφετέρου.
οὐδέτι σίνεσθαι θεομήτορα φρικτὰ δύναντο,
    οὐδὲ μὲν αὖτα βλέπειν φῦλα θεοστυγέα.
αἳ ψυχὰς δειλῶν μερόπων λυμαίνεται ἄλλων,
    βλώσκοντ᾽ ἐξ ἐρέβους, δειμαλέων τε μυχῶν.

τὴν δ' ὄχος ἐξετύπου φλόγεον, τό περ ἄνδρα προφήτην
 οὐρανοῦ εἰς σταθμοὺς ἦρεν ἐρημοπόλον.
ὡς γὰρ ἐκεῖνο θέρον μαλεραῖς δαίδαλμα φλόγεσσιν
 ἀνδρὸς ἑνὸς κεφαλὴν ἰσόθεν ἦγεν ἄνω,
τὼς μὲν ῥίη ζείουσα πολέας ἀγαπήσιος ἀκμῇ
 εἰς πλάκας οὐρανίους θερμοτάτη μετάγει.
τοῦτο δέ που φράζει, τὸ παλαίφατον εἴσατο φάσμα
 πατριάρχῃ τις ὁ κλίμακος ἠγαθέης,
τῆς βάσις ἠπείρου, κορυφὴ δέ οἱ ἧπτατ' ὀλύμπου,
 καὶ θεὸς ἀκροτάτῃ ἦν ἐπερειδόμενος.
αὐτὴ μὲν τε πέφυκε δι' ἧς θεὸς οὖδας ἱκάνει,
 χ' ἡμεῖς αὖτ' αἰπὺν θῶκον ἐποιχόμεθα.
οὐδενὶ πρὶν βλαστεῖν τὴν παρθένον ἀγλαόκαρπον
 ἄμβατος ἦν ἡμῖν βηλὸς ἐπουράνιος,
ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔην πυκιναῖς κλῄισιν ἀρηρὼς,
 ἐξ οὗπερ κούρη ἤλιτεν ἀρχέκακος.
τὴν περ ἔπλασσε θεὸς ὁ μονοδέμνιον ἔμμεν ἄρωγον
 ἀνδρομέης πλευρῆς ἠϊθέῳ προτέρῳ,
καί τε παρὲξ ὕδρος νόον ἤγαγε ποικιλονώτος·
 τῆς δὲ, καὶ εἰς αἰνὴν ἔτεψεν ὑπερβασίην.
τοῦμα κράτει μεγάλοιο τότ' ἔντυεν ἡγητῆρος
 λῆμα καλῆς μὲν ῥίης, ἡνίκα νεκτάρεον
ἀμβροσίου στόματος θεοχύμονος ἀγγελιώτῃ
 ὠδῖνος πίσυνος τεῖον ἀνῆκεν ἔπος.
ἠνίδ' ἐγὼ δμωῒς ταχυπειθὴς κραντῆρος εἰμὶ
 ἀθανάτων. τελέθοι μοὶ κατὰ ῥῆμα τεόν.
καὶ τότε δὴ πατρὸς παντάρχου φαίδιμος υἱὸς
 κόλπον ἐς εὐώδη ἤλατο παρθένιον.
ἣ δ' ὑποκυσαμένη θεὸν ἀρρήτοισι γονῆσιν,
 ἄνδρα θ' ὁμοῦ δίφυα γείνατο κοῦρον ἐόν.

ὡς κεῖνον ἀμφύει χρυσὸς πάλλευκον ἀλωῆς
    πίονος, εὔοδμον καὶ ῥόδον ἦρος ἀκμῇ.
τῇδε βροτοῖς ἐπέλασσε τὸν ὄρχαμον ὑψιμέδοντα,
    ἠδ' αἰώρησεν φῦλα χαμαιπετέα,
καὶ ποίησε θεὸν βροτοειδέα γυῖα φορῆναι
    ἀθάνατον, χθαμαλὸν δ' ἐξεθέωσε γένος.
καὶ συνδέει μετέπειτα περιπλωέας αὖτις ἐγεῖραι,
    ὥστεν ἄνω νεύειν μηδὲ κάτω πεσέειν.
οὐδὲ γὰρ οὐ λήγει σφοῖς θαύμασιν ἦτορ ἀτειρὲς,
    οὐδὲ λόγοις ἀγανοῖς θελγέμεν ἡμέτερον.
οἷα μάγνησσα λίθος τὸν ἀπλωέα χαλκὸν ἐφέλκει,
    τὼς ἕλκει μυρίη πρὸς μέγαν ἄμμε θεόν.
ἴστε τὶ πᾶσι σάφα πιστοῖς λαοῖσιν αὖτε,
    ἴστε δ' ἄεισμα κλυτὸν κεῖνο διαπρύσιον:
αὐτὴ ἐγὼ μήτηρ ἀγάπης περικαλλέος εἰμὶ,
    εἰμ' ἀλκῆς φοβερῆς καὶ ζαθέου μεγέθους,
ἐλπωρῆς θ' ἁγίης, παντ' ὄλβια δῶρα δίδωμι
    οἷσκε θέλω, πάσας δ' ἀμφιέπω χάριτας.
ἀτρεκίης φράζω ζωθάλμιον οἶμον ἀμεμφέος,
    ἐλπίδα τῆς ζωῆς, ἠδ' ἀρετῆς παρέχω.
δεῦτέ μοι ἐλδόμενοί με μετέλθετε πάντες ὁμαρτῇ,
    ὔμμετ' ἐμῶν καρπῶν πλήσατ' ἀειθαλέων.
ἡμέτερον δὲ πέλει μέλιτος πολὺ ἥδιον ἦτορ,
    πουλὺ μελισταγέων λαρότερον χαδόνων.
τοὐμὸν ἀεισοπόνων παραμείβεται ἔργα μελισσῶν
    ξητὰ λάχος θ' ἁβρὸν, καὶ κτέρας ἁρπαλέον.
μνῆμα δ' ἐμὸν μελιηδὲς ἐνὶ στήθεσσι φυτεύει
    θερμὸν ἀειμνήστου ζωπύρειον φιλίης.
ὅσσοι τρώγουσί μ' ἔσθειν πάλιν ἵμερος αὐτοὺς,
    ὅσσοι πίνουσιν, δίψα πάλιν κατέχει.

ὅς δ' ὑπακούσηταί μ' οὐκ αἰσχυνθήσεται ἀνήρ.
ἀμφί με ποιπνύων οὐκ ἂν ἀλιτρὸς ἔοι.
ὅσσον ἀνυμνήσῃ κυδαίνων εὔκλεα κούρην,
τόσσον ἐπαυρήσῃ γ' ἀϊδίου βιοτῆς.
οἵη τ' ἐν Λιβάνου εὐδειέλου ὑψιπέτηλος
κέδρος ἀνυψώθην δειράσιν ἠλιβάτοις.
καὶ βλωθρὴ κυπάρισσος ἀειρομένη κατ' ἀερμοῦ
στέφονας εὐδένδροις κωνοφόρῳ κορυφῇ.
χ' ὡς νεαρὸν θήνεσιν ἐν ἀγκάλοισιν ἀνέσχον
φοίνικος ῥαδινῆς πρέμνον ἀερχόμενον.
οἵα τ' ἀναΐσσει φιαραῖς γανόωσα ῥοαῖσιν
εὐμήκης πλάτανός γ' ὑγρῇ ἐν εἰαμενῇ.
ἱμερτοῖς ἐτάνυσσα βραχίονας, ἠΰτε κῦρσι
αἰθέρι τερμίνθου δένδρεον ἀστροφαεῖ.
ὡς δ' ὁπότε κρήνης ὅθ' ἅλις ἀναβέβρυχεν ὕδωρ
λευκὸν ἀναβλύζον χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ,
εὐπρεπέος ζέφεται γλαυκόχροος ἔρνος ἐλαίης,
εὐκραέων αὔρεων τὴν κλονέουσι πνοαί.
καί τε βρύει πάντη ἐστεμμένη ἄνθεϊ λευκῷ,
τοίη ἐν ἀνθρώπων ἀμφιτέθηλα φύει.
οἵη θ' ἡβώωσα χάριν βλάστησα περσείῃ
ἡμερὶς, εὐκλεέης δ' ἄνθεα καρπὸς ἐμά.
φυταλιῆς τε δίκην καὶ φοινικανθέμου ὥρην
εἴαρος, εὐόδμου λαρὸν ὄδωδα ῥόδου.
καί ῥα δίκην στακτῆς, σμύρνης τ' ἀπὸ τερπνὸν ἀϋτμὴν
ἧκα, θύει τ' ὀδμὴν, ἀσπαλάθου θ' ἑδανοῦ.
ἀλλά μοι ἱλήκοις κεδνὴ νύξ. δὸς δὲ βιῶναι
μακρὸν, ὅπως εἴρω κρατὶ τεῷ στεφάνους,
τοὺς πολυτιμήτῳ πλέξας παμποίκιλα ἄνθη,
φημὶ δ' ἀοιδάων δαιδαλέων χερίας.

ὡς αἱ

ὡς ἂν τέρμα κιχὼν θνητοῦ βιότοιο δυναίμην
τόνδε λέγειν χεῖρας σοὶ παμμεδέοντι λόγον.
κύρειε σοῦ μεγάροιο θεοπρεπῆ ἀμφαγάπησα
ἀγλαΐην, χῶρον σῆς τε μονῆς ἅγιον.
μὴ δὴ ἄμ' ὑβρισταῖς μοι ψυχὴν ἐξαπολέσῃς
ἀνδράσι, μηδὲ βίον σὺν φονίοισιν ἐμόν.

Ἀείδω Μαρίην χρυσόθρονον, ἣν τέκεν Ἄννη,
ἣ χάρις ἀιδώρεος κούρην χαρίτεσσι βρύουσαν,
ἀθανάτων βασίλειαν, ὑπείροχον εἶδος ἔχουσαν,
πατρὸς ἐπουρανίου νύμφην, καὶ μητέρα τέκνου
κυδρήν, ἣν πάντες μάκαρες κατὰ λαμπρὸν ὄλυμπον
ἁζόμενοι τίουσι, καὶ ἀνθρώπων κλυτὰ φῦλα.

ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑΝ θεοτόκον, φάσκων εἶναι αὐτὴν ἁπασῶν τῶν παρθένων ὡραιοτάτην, καὶ πολυώνυμον.

στροφὴ, α΄. κώλων ιϛ΄.

Ἤθελον νῦν μοι παρεῖναι
ἀενάοιο χρόνου
τᾶν θυγατρῶν τὰν προτέραν,
δι' ἂν ὥραν μελπομένῳ λιγυρὸν κῶμον
ἀνθέων σὺν κόμαις παμποικίλοις.
ὡραιοτάταν γὰρ ἔγωγε παρθένων
ἀπύειν μέλλω μυρίαν θεοτό-
κον, θεοῦ κεδνὰν τεκοῦσαν ἀμβρότου,
ἱμερὸν οὐρανιδᾶν,
χάρμά θ' ἁγνὸν, κῦδος ἐπιχθονίων,
κλεινᾷ πολυωνυμίᾳ
ἀνθέοισαν.

ἀντίστροφος, κώλων, ιϛ΄.

κλέεται δ' ὡραῖα πάντα,
ὠρανὸς ὅσσα φέρει,
ὅσσ' ἔτ' αἰθὴρ ἀτρύγετος,
ὅσσα πόντου βένθος ἔχει βαθυκρήμνοιο,
αἵ δένδρη τε νῶτον ματέρος.

ἐν γὰρ

οὐ γὰρ φέρεταί τι καλὸν καὶ φαίδιμον,
οὐδὲ σεμνόν ποι. θαλερόν τι φύει,
τοῖς κε μὴ κλεινὰ κόρα συμβάλλεται·
ἀλλὰ χέλυν γλαφυρὰν
θυμέ μοι μάρψον, χάρις εἴ τι νοοῦ-
θάλπει σ' ἀγαναῖς μελέταις,
ἠδ' ἰαίνει,

ἐπωδὸς, κώλων ιε.

φαινέμεν οἷσκε χρέεσι
τάνδε συμβλαταὶ χορὸς
τοὺς ξαν ἀοίδιμος ἀνδρῶν,
οἳ πάλαι θεσπίσματ' ἔχοιεν ἄδην,
πρὶν θάλος ζωᾶς θιγεῖν, κα-
τιχρεῶ θεοπρεπές.
τάνδ' ἂν ὑπάτᾳ θυοέσσᾳ κεδρίνᾳ
φαίτ' ἐν ὑψηλᾷ λιβάνῳ
τεθαλυίᾳ προσφερῆ,
προσφερῆ γλαυκόχροϊ δένδρῳ ἐλαίας,
τὸ πεδίῳ θαητὸν ἀνθεῖ,
καὶ θερειλεχεῖ ῥοαῖσιν
ἀρδομένᾳ πλατάνῳ.
κυπάρισσον φαίτό τε νιν,
ταινύκομον φοίνικά τ' ἔμμεν.

στροφὴ, β'. κώλων, ιβ'.

ἀνθέων δ' ἄλλοι φερώνυ-
μον θέσαν ἐκπρεπέων.
καί σφε χρυσαυγῆ σοφίας
εἵνεκα κλείκοι κρόκον. διὰ δ' ἄχραντον
μίτραν, ἄργυφον καλλιείρειον.
ἢ ῥόος τό τ' ἄγαλμα ῥόδον χρυσανθέμου,

πυρσὸν αἴνιασον κἀπύερας ἀγάπαις,
ἃ ζέει θείας μάλ' ἦτορ παρθένου.
αὐτὰρ ἴον κυαναυ-
γὲς τὸ κείνας λῆμα χαμηλὰ πνέον,
συγγαῖς ὑπραφανίαις
αἰὲν ἐχθρόν.

αὐτίστροφος, κῶλ. ιβ'.

οὐδὲ μὰν λίθων διαυγέων
ἄμμορον ἦν τὸ γένος
τᾶςδε τιμᾶς ἀγαθέας.
ἀλλὰ γὰρ κλειτωνυμίᾳ πολέων χαίρει
χλωρωπὸς δ' ἴασπις κλήζεται,
πίστιν δ' ἐνοῖσαν ἀειθαλῆ φέρων,
ἀγλαῆς αὐτᾶς, διαλειπομέναν
οὐδ' ὅτ' ἰκρίῳ θάνεν βεβαιόος
ὀκρυόεντι παθεὶς
παῖς θεαγλυής. ὑάκινθος ἀκού-
ει δ' αὖτε δ' οὐρανίων
ἐλπίδ' ἐσλῶν,

ἐπῳδός. κῶλ. ιε'.

ἅτε μέμαλεν ἐσαιεί,
καίπερ ἀτλάτοις πάθαις,
ἠδ' ἀχέεσιν ἀλοῦσα.
ὡς ὅτ' αἴγυπτον μόλε σὺν ὁμεύνα
σὺν βρέφει θ' ἁγνῷ, καὶ ἀνδρὶ
φιντάτῳ, περιπόλιον
τόνπερ μέρος ἀλικίας ἤδη κίχεν.
ὅτι δ' ἔρως δαίει μαλερὸς
μυρίας θείᾳ φλογὶ
θεῷ φιλῆ ψυχαὶ ἐρασιπλοκάμοιο,

καλέο-

καλέομες θνατῶν τὸ φῦλον
αἴθεσκ' αἰγλάεντ' ἄνασσαν.
σαρδόνυχ' αἱμαλέαν
διὰ κλεινοῦ μάρτυρίου
καλέομες δόξαι μιν αὐταί.

στροφ. γ'. κώλων, ιβ'.

ἔνδοι οἱ αὐτᾶ τόπαζον
στικτὸν ἀναπλόμεθα
κυανουῦ χρυσαῖς φολίσιν,
ἐν δ' ἐς ἀῦ ὄψιν τὰ πέριξ σφεῖξωπῶντα
λᾶαν παντ' ἄδην λειμωνίδα.
καὶ τὸν μὲν ἔκαπι καλᾶς θεωρίας,
τᾶς πτερῖς ψυχαὶ μακάρων πρὸς ἕδρας
ἄγεν αἴπειναὶ, θεοῦ θ' ὁμάγυρειν.
τὸν δὲ δι' ἀγλαΐαν
ταν κορείας, ἀφθορίας τε σέλας.
οὐ μῶνον ἄρ' ἔξεχεν ἄλ-
λαν θεοπτία,

ἀντίστροφ. κώλ. ιβ'.

ἀλλὰ καὶ ἄγηται ἁγναῖ
παρθενίας ἀρετᾶς,
δι' θαλεῖς ἀστινθῆρας ἀπὸ
κυκλόσε στράπτοισα τρόπον σμαράγδου χλωροῦ,
εἰς κόσμοιο παντὸς πείρατα.
τήνιν βασίλειαν ἀγαυαῖ παρθένων
κλειόμεν, ζωᾶς ὅτι γ' ὁπλοτέραις
τᾶς δ' ἔναυσμ' ἱερὸν πόρεν παροιτέρα.
χρυσόλιθον δ' ἐνέπο-
μές μιν αὐτὰν ἀστινθαρύγιασι λιαν-
θῆ, καὶ κυανῶπιν ἁμᾶ

τοῖς δὲ σαπφει-

ἐπῳδ. κώλων ιϛ'.

ρον τὸν ὁμόχροον αἴθρᾳ
ὀρφανὰ πάμπαν νεφέων.
τὸν μὲν ἕκατι θεοπνεύ-
στοιο ῥήτρας, ἢ δὲ διδασκαλίας;
τᾷ κατάϊθυσε φρένας τὰν
πλατίον μὲν ὅς ἐνι-
στάζοισα λόγοιο, καὶ ὀμφὰς χείλεσιν
ἐνθέοις πυρσοῖς ῥοδέοις.
πλάκα σαπφείρου γε μὰν
αὖθι μὲν δία θεομάτορι κούρᾳ
δὲ μάλ', ἀγνίζοντες αὐτάς
δὲ δίαν ψυχᾶς ἀχράντου,
τᾷπερ ἔτερψε τόσον
κέαρ ἄρρητον μεγάλου
ὡς θεοῦ δίφρον γενέσθαι.

στροφὴ, δ'. κώλων, ιϛ'.

πρὸς δ' ἔθ' ἵλα ταὶ δ' ἰδοῖσα
οὐρανίων μακάρων
εἰς θεοῦ βᾶ μὲν θαλάμους,
ὀλβίαν τ' αὐλὰν ἀμαρύγμασι παντοίοις
στίλβοισαν καὶ ὅρμων ἀστραπαῖς
τέκνῳ ποτερειδομέναν φιλάνορι,
θειάσαισ' εἴδευς τόγε χρῆμα νέον,
αὐτολᾶτ' ἀοῦς ῥοδόχροος βοᾷ,
ἠελιπόλατε κλυτᾷ,
καὶ σελαναίᾳ λιπαρᾷ. παρεισω-
θῆμεν χαροπαῖς ἀμαρυ-
γαῖς προσώπου.

αὐ-

- ἀντίστροφος, κώλων, ιβ΄.

Τίγαρ ἐγὼ καὶ χρυσοφεγγὲς
ἀελίοιο βλέπειν
ἐννεοὶ φθέγξαιτο μῦθος
πότνιαν, τοῖόν τε σέβας ποτιδεῖν οὔπω.
ἴφθιμαν δ᾽ ἄθρησαν ματέρα
δόξας φλεγέμεν τελέας, χ᾽ ὑπέρφατον.
τὰς δ᾽ αὖτευν θαμβαλέοι μάκαρες.
τίς ῥ᾽ ἕδος βαίνει, τίς ἄηπος οὐρανοῦ,
ὡς ῥοδόπαχυς ἕως,
ὥστε μήνα πλησιφαὴς χαροπά;
ἐξαίρετος, ὡς φαέθων
πῦρ δεδορκώς;

ἐπωδ. κώλων, ιε΄.

πέπλον ἕεσο γὰρ αὐγᾶς
ῥεῖα τηλαυγέστερον
ἀλιακᾶς πυρσέσσας.
καὶ θεόδματος στέφανος πολυτε-
ρὴς φιλαγλάου φαεννὸν
κρᾶτα κόσμεε κόρας.
κόσμον τὶς αὖ ἀγλαογόνου σκάνεος
τὸν ἐπίλοιπον γλῶσσα δύναι-
το φράσαι, τὶς δ᾽ ἐκπρεπὲς
εἶδος ἐξειπεῖν, θεοειδέα θ᾽ ὥραν;
ἀδύνατον θνατοῖς πρέπασι
τοῦτ᾽, εὐγλώσσοισπερ οὖσι,
χρῆμα, καὶ ἀθανάτων
κατ᾽ Ὄλυμπον ναιετάοι-
σιν ὁμάδοις τιμαλφέεσσιν.

στροφὴ ε΄. κώλων, ιβ΄.

ἀλλά μοι μέλος τὸ λοιπὸν
δαιδαλέα χαρίεν,
ἐξύφαινε λοιπὸν ὕμνον
δ' ἀγῆ φόρμιγξ ταχέως, λέγε ποίοις σὺν
οἰωνοῖς ἄνασσα κρίνεται,
ποίων θ' οἱ ἐπωνυμίαν θεοφραδεῖς
ἅρμοσαν φῶτες. καλέουσι δέ μιν
ἀρχὸν ὀρνίχων αὐτὸν ἄλκιμον,
εἵνεκα ταῖν περαπίδων
ὀξυδερκέων, ὑψιμέδοντα θεὸν,
ὡς αἰετὸς ἀελίου
φῶς, ἀθρεισᾶν.

ἀντίστροφος, κώλων, ιβ΄.

καί νυ καὶ μύσταις παλαιοῖς
δὴ μάλ' ἔδοξε φυᾷ
ἐμπρέπειν τήνας ὄνυμα
τοῦτο γυναῖον διὰ δεσποσιώαν τιμάν.
ὥσπερ γὰρ πετεινῶν ἁγεμὼν
αἴθων φλεγύας μεγαλοπρεπὴς πέλει,
τὼς κράτος πάντων μυρία θεόπαις
ἔχει ὀλυμπίων, βροτῶν, καὶ νερτέρων,
παμμεδέοντα θεὸν
δὴ τ' ἀνῆκεν γαστέρος ἐκ πολιαῖς,
σωτῆρα βροτῶν ταχυπότ-
μων ποθεινόν.

ἐπῳδός. κώλων, ιε΄.

οὐδὲ μὴν οὐ τόδ' ἀφανερὸν,
φάσθαι ἀγαυὰν παρθένον
ταί δ' ἐπίκλησιν αὐδρεῖν,

ὅτι δὴ δῄειν κρατεραὶ μελετᾷ,
καὶ μάχαι χρύσασπις αἰνὰν
ἀμφὶ τὰν θεοσεβεῖ
λαῷ ποτὶ δαιμονίων φῦλον βαρύ,
τὰν διαρραῖσαι χρυσὰν
μεμαώτων θέσκελον.
καί μιν ἀμβρέψαι περιθέλυμνα δαμεῖσαι.
τοῖον ἀσκεῖ γὰρ καὶ ἐσθλὰν
ὠκέων πλανῶν ἑοῖσιν
νεῖκος ἐπ' ὀρταλίχοις
ὀφίων λυγρὰν σὺν ἔθνει,
καὶ δρακοντείοις πελώροις.

στροφὴ, ϛ'. κώλων, ιβ'.

διαγέων κράντειρα φύτλαν
κυδάνειρα βροτῶν
ἀμφέπει, μᾶλλόν τ' ἀγαπᾷ,
ἢ φιλόστοργος γλύκειρα τιθήνα το
τοὺς αὐτᾶς γόνους, καὶ θρέμματα.
ὅστις γὰρ ἀμύμονα τέκνα νηπιακῶς
τέθμον αὔξει, ματέρος ἐντὶ τέκος.
οὐδ' ἂν εἴρεσθαί νιν ἀγνοεῖν τινὰ
μυστιπόλων οἴω
ξυνὸν αἰδοίαν, ταχιναί τε πέλεε-
αι, σωφροσύνας θ' ἕνεκεν,
καὶ στεναγμῶν

ἀντίστροφος, κώλων, ιβ'.

πενθίμων, τοὺς ἔχε κούρα
ἀτειτάλαινα βαρεῖς,
ξυνόνος δίκαν, μετὰ πότ-
μον διώλεσον τέκεος πολυθέσποιο.

οὐ ζυγῶν γὰρ ὄρπακος θίγει
χλωροῦ πόσιος φίλου ἐστερημένα,
οὐδ' ἀφύσσει τι δάκος ἐκ φιαρᾶς,
ἀλλ' ἄλαστόν τι στένει, καὶ φθέγγεται,
εὔνιν ἄγρισα βίον
εὐνέτου μίμνει φίλου, αἰὲν ὕδωρ
πίνει θολερὸν, μεθέπει δ'
ἄνα πάντα,

ἐπῳδ. κώλων, ιε΄.

ὃν ποθέουσα συνεύνον.
παρθένος τοῖον βίον
εἵλετ' ἀριστοτόκεια.
ἱμέρῳ γὰρ τακομένα ζαφλεγεῖ
νυμφίου, τέκνου τ' ἀρίστου
τῆλ' ἀπεῖχε θαλιᾶν
πασᾶν, παραμύθιον οὐδὲν δέξατο.
στόματι δ' εἴπεσκε δροσερῷ,
λέγε μοι, μοι μάνυε,
εἰ δ' ἄγε ψυχᾶ πεφιλαμένε τᾶ 'μᾶ,
προσφιλές τ' ὄσσοις φάος μευ,
πᾶ μεσαμβρινᾷ νομεύεις,
πᾶ θέρει ἐνδιάεις.
κατόπιν τοῦ μ' ἔλκε τάλαι-
ναν πόθῳ τειρομέναν κῆρ.

στροφ. ζ΄. κώλ. ιβ΄.

πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ζυγὼν
νύμφα ἔοικε θεοῦ.
ἅδε γὰρ καιρὸν θαλεροῦ
ἦρος ἀγγέλλει τὰ ἐπηλύσια τὰ σφᾶ,
ἀγγέλλει δ' ἀτερπῆ ἅματα

χειμῶνος ἀπηχθέμενον ἤδη τραχέος.
τοῦτο δὴ πρᾶξεν μύρια θεόπαις,
ἀνίκ' εἰς κόσμον γεγῶσ' εἰσήλυθεν.
μάνυε φρικαλέαν
γᾶν ἀπιστίαν προλιπεῖν ψαφαρὰν,
πίστιν τε βεβαίοις ἐπιδα-
μεῖν ἐραννάν.

ἀντίστροφ. κῶλ. ιβ.

ᾄδεται ζυγὼν ἐν ὕλαις,
πρηόσιν τ' ἀκερτόμων
συνεχὲς ζώοισιν ὀρέων.
ἃ γε μὰν ὄρνις φιλέρημος ἐοῖσ' ἀνθρώ-
πων τ' ἔχθει πάτον καὶ ἄθεα.
οὕτω δ' ἀλέεινε τὸν ὄχλον πότνια
τὸν βέβαλον, καὶ φρὲν ἄειρεν ὑπὲρ
ἐπίπεδον σταθμῶς μονήρης οὐρανοῦ.
τουτάκι δεῖξεν ἑοῖ
τοῦτ' ἀδεῖν ὕψος μάλ', ὅκ' ἦλθε περὶ
τὰν γραῖαν ὀρειοτέραν
αὖ ξυνώαιμον,

ἐπῳδ. κῶλ. ιε.

ἁ λιβάτοις ἐς ὀρέγκοις
ἁ νεᾶνις σὺν θεῷ,
τὸν φέρε γαστρὶ πάγκλυτα.
φαντὶ δ' οἱ δεινοὶ περὶ ταῦτα νεοσ-
σὼς ἑοῖς ὄρνιχα τάνδε
νυκτὸς ἐκτρεφέμεναι.
οὕτως ἰδίους θεράποντας παρθένος
νέμει ἐν αἰῶνι δνοφερῷ,
κομέειθ' οἷα βρέφη,

οὐδὲ

οὐδὲ μὲν ξυγῶν κρέας οἶδε πάσασθαι
κενόβιόν τι καὶ τεθνακός.
ὧδ' ἄνασσα παῖ τι δόγμα
στρεβλὸν ἀποστρέφεται.
πρὸς ἐπαρείας ἑτέρων
ὀρνέων ξυγῶν ἑτοῖμα,

στροφ. η'. κῶλων, ιβ'.

καὶ κόρα καμοῖσ' ἀεικὲς
πολλὰ πονηρὰ πάθεν.
καὶ γεμαὶ ξυγῶν κόρακας
οὐ φιλεῖ λάβρους, φιλέει δέ τε ξάρωνας,
ὡς στέργῃ σεμνὰ μάτηρ ἀφε-
λῶν φῦλον, ὑπερφιάλοις δ' οὐ τέρπεται.
καὶ πελειάδων τὶ φυᾶς ἔλαχεν.
πρῶτα μὲν ζώει στερεῖσ' ἀδευκέος
πάγχυ πέλεια χολᾶς.
πικρίας δ' αὐτὰ. συφελῶν τε ξόπων,
ὀργᾶς τε παλιγκότοιο
ἰοῦ ἄμοιρος,

ἀντίστροφ. κῶλων, ιβ'.

οὐδὲν ἀζηχὲς μειλιχρὰν
σκυζομένας κραδίαν,
οὐδ' ἀμείλικτόν ποτ' ἔδυ,
ἀλλ' ὑπὲρ κνεφεφέων μετώπων θάλλε
νύμφα πραΰμητις καὶ πρασα-
νής, λειριόεν χαρίτων ἁβρὸν φυτόν.
ὀρθὸν ἀτενέα, καθαρόν τε βλέπον
δέργμα χλωραύχην φυᾷ τὶ λαγχάνει,
τοῖα νοήματ' ἀεὶ
ἁ θεοῦ κούρη κλυτίκαρπος ἔσω

σταθέων νυὸς ἀδυπνόων
ἀρυτίμου.

ἐπῳδ. ή. κῶλ. ιε'.

πῶς γὰρ ἄδοι βασιλῆϊ
οὐρανοῦ πανδερκέτᾳ
ἁγνοτάταις πραπίδεσσιν.
χοῖσα θερμὸν ζᾶλον ὀπιζομένα,
νωλεμὲς πάπταινε, πολλὰ δ'
οὔποκ' οὐδεῖ νόον.
μώνα γε μὰν οἶδε φιλεῖν πλανῶν ἐὸν
δύνεται στύφελον δίγονος.
μυρία δ' ἀώλενος
θυμπύρῳ στοργᾷ πιθέεσκε φίλαμα.
φαμὶ δ' ἱμερτὸν δυασμόν,
πὰρ θεοῦ τοκὰς τέτυκται,
καὶ χέθεν ἄγυια καλόν.
κύσε γὰρ κρείοντα θεὸν
διφυᾶ ἐν στέρνῳ γενέθλα

στροφ θ'. κῶλ. ιβ'.

τοῦτ' ἀείζαλον φίλαμα
τηλόθεν ἐσαότα
εἰς μίαν κολλᾶ φιλίαν,
προξενεῖτ' εἰς ἀριθμὸν ἓν ἀλλόκοτ' ἀλλάλοις
φῦλα, προξενεῖτ' ἀλλόθρεα.
θνατοὺς μακάρων τ' ὀαριστὰς θῆκατο.
ζεῦξε τὰς χέρσου πλάκας οὐρανίοις.
φέρτατον δ' ἁμῖν ὀλύμπου κοίρανον.
τὰν δὲ πέλειαν ἁγνὰν
νύμφιος βέβρησεν ἐπ' αἰθερίαν
λᾶξιν μετὰ τὰν καματώ-

δὴ βιῶναι.

ἀντίστροφ. κῶλ. ιβ.

ὄρσο δὴ νῦν ὦ φίλα μου,
δεῦρο μέλημα γλυκύ.
ἤλθε μοι τερᾶσφον ἐρατά.
ςυγνὸς ἤδη γὰρ κατὰ γᾶς κατέβα χειμών.
ὄμβρος δ᾽ αὖτ᾽ ἀτερπὴς ᾤχετο.
φοινικορόδοις ἔαρ ἄνθος μου φόβαις
χρύσεον στίλβει, φυτὰ νεκτάρεα
φύλλα τίκτουσι, καὶ αὐγὰς αἰθέμων.
ἐν χλοεραῖς δὲ θρόοις
αἰόλον βάσταις λιγύφωνος ἀη-
δὼν, ἀμφὶ νάπαις στένει ἀ-
δεῖα ζυγῶν

ἐπῳδ. κῶλ. ιε΄.

ἁμετέραν κατὰ χέρσον.
τοὺς ὀλκύθοις συκέα
ἁ γλυκύκαρπος ἔφυσεν
ἄνθος ἐρεψοῖς πόρθοισιν ἑοὺς μελιτό-
εντας, οἰναίθαι γλυκεῖαι
δῶκαν ἀδύπνοον ὀδ-
μαν, ἔρσεο δῖα κόρα, τεράσφον καλά.
σᾶς γ᾽ ὀπωπᾶς ἀμπέτασον
ἐρατέας μοὶ χάριν
λείριον, φωνά σου ἐν ἁμετέροισιν
οὔασι φθέγξαιτ᾽ ἀδοίσας.
νήδυμος γὰρ σεῖο φωνὰ,
καὶ μελίγαρυς ἔφυ.
ἀγανῶπις δ᾽ ὄψις ἁπα-
σᾶν ἀριστεύει γυναικῶν.

στροφ. ι΄. κώλ. ιβ΄.

ἁ περιστερά ποτ' αὐτᾶς
ἐξετύπωσε φυὰν
ἅγιος, τὰν θυγατέρας
λάρνακος πρέσβυς αἰνείκατο πατριάρχας
πιστὸς, γᾶν μέλαιναν τανίκα
παντᾶ σθένος ὑδατόεν κατέκλυσεν.
ἦ γὰρ ὡς τήνα παλίνοστος ἐλθεῖν
ἄντλον ἄμπωτιν βροτοφθόρον φράσε,
καὶ θεὸν ἀμοιβοῖς
ὑμνέειν λοιπὸν, φρονέειν τε φίλα,
θαλλὸν νεόδρεπτον ἐλαί-
ας φέροισα,

ἀντιστροφ. κώλ. ιβ΄.

χρίσματος ματρὸς παναγνου.
ὧδε κλυτὴ Μαρία
ἔσκεν εἰράνας ἀγαθᾶς
ἄγγελος, σπονδᾶς τε θεοῖο διαλλαχθέν-
τος θνατῷ τῷ ταλαιπώρῳ γένει.
εἰς μέσον ἄγοισα θάλος σωτήριον
πατρὸς ὑψίστου, θαλέθον χάριτι.
τᾶ καὶ ὀλβίσταν σε πάντων δεσπότις
φῦλα φαμὶ μερόπων,
ὅττι θαλπωρὰν πόρες ἄμμι βίου
δειλοῖσιν ὁτομθύοι-
σιν θανεῖσθαι.

ἐπῳδ. κώλ. ιε΄.

καί τε κατ' οἶδμα θαλάσσας
τᾶς πολυκλύστου μέλαν
ματρὸς ἀριστοτόκοιο

ἀμφέπειν θείαν ἰδέαν δοκέει.
πολλὰ τῶν ζώων πνεόντων·
νῦν δέ τι κρειτὸν ἑλὼν,
ἄλλων παραλειπομένων μοὶ φράζεο.
φαμὶ ταὶ πίνναι λιπαρᾶν
κασιγνήταν τ' εὐκλέα
πορφύραν. δοιὼ δὲ τάδ' ὄστρεα δῖα
κῦδος ἐμφαίνει κρεοίσας
τᾶς θεοῦ κουροτρόφοιο.
ἃ δὲ μὲν, ὅτι λίθον
χιοναυγῆ μαργαρείταν
κυέει ἀγλάεντα φαιδρόν.

στροφ. ια'. κώλ. ιβ'.

αἰθερίας γὰρ νυκτὸς ὄρφνᾳ
τὰς πτύχας ἀμφιδύμους
αἷς ἀναπτύξασα δρόσον
λαμβάνει λαμπροῦ γόνον αἰθέρος, ἐνσκαπτοί-
σας δ' αὐγᾶς ἅμ' αἴφνας ἀστραπᾶς,
πτήξασα πάλιν, δίθυρον συγκλείεται
ὄστρακον, γλυνῇ δέ τ' ἀγακλεὲς οὔ-
τω γάνος λευκοῖο χεῦμα τε μαργάρου
περκὸς ἀπ' οὐρανίας
ἠδὲ ῥιπᾶς ὑψόθεν ὀρνυμένας.
ἃ δ' αὖθ', ὅτ' ἀγάνορα κάλ-
χαν προχέει.

ἀντίστροφ. κώλ. ιβ'.

ἅ τε ποιεῦνται μοναρχᾶν
εἵματα δαιδάλεα.
κογχύλας μὲν γὰρ ῥοδόεν
αἷμα φοινίσσει χλανίδας μεγάλων κρειόν-

των

των ἄνθει φορύσον λειείῳ.
τοιόνδ᾽ ὑπάτῳ βασιλέων παμπόρφυρον.
φᾶρος ἀ χήμα καλὸν ἁρμόσατο
μυστικὰ, τοιόνδ᾽ ὕφασμα μήσατο
ὁππότ᾽ ἔφασε πίσυ-
νος ταχεῖ κάρυκι θεοῦ μεγάλου.
δῶλα πατρὸς ἠνίδ᾽ ἐγὼ,
καὶ θεράπνα

ἐπωδ. κῶλ. ιέ.

δέχομαι ἔμμεν ὁ λύμπου
δεσπότα πρόφρων, τεὸν
μοὶ κατὰ ῥῆμα γένοιτο.
δὴ γὰρ ἐγκύμων ἰκέξειδι φω-
νᾶ σὺν δ᾽ ἐυθὺς τᾶδ᾽ ἔγεντο,
ἀνδρὸς οὔτι βροτέου
λιτοῖο, γυναιξὶν ὁμῶς ἄλλαισιν, ἀλ-
λὰ θεογνάτου παιδὸς ἁγνοῦ
πατρὶ παντάρχᾳ θεῷ
συνθρόνου, ποίησε δ᾽ ἁλουργίδα καλὰν,
χερὰ περιστέλλοισα χειστῷ
τίμιον, πάντων δυνάστᾳ,
αἵματος ἐξ ἰδίου
παναχράντου παρθενίου.
τὶ δὲ καὶ ἐξ ἄγρας τιφάσκει

στροφ. ιβ΄. κῶλ. ιβ΄.

ἄργυφος λᾶας πεφυκὼς
οὐρανίας, ἀφνεὰν
ἀστραπαῖς εἰσαλλομένας
πάντοθεν κόγχαν περιβαλλομένας γῆα
ἐρσάεντ᾽ ἐλύτρῳ δινλίδι,

καὶ πεπταμένην κατὰ νύκτα κυαναῖ;
φωνέει χρυσοῦ ζαθέαν γλυκεαί,
ἀσφαλὴς κλαίθρῳ κορείας ἀγλαᾶς,
τόνπερ ἔφυσε κεδνὰ
πνεύματος μάτηρ δροσερᾷ χάριτι,
ψυχᾶς θεότατα λιταῖς
ἐνταθείσας,

ἀντιστροφ. κῶλ. ιβ.

ἐξ ἀνακτόρων πατρῴων
οὐρανίαν τε πλακῶν
ἐκμολοῖσαν δεξαμένα
πατρὶ συγκλάρου λόγου ἰσοταλάντοιο.
ἱμείροισα δὲ ξυνοῦ μόρου,
ἀρᾶν τε λύσιν ποτιδεῖν φθισιμβρότων
ἃ θεοῦ μῦσις χάνε διψαλέον
δή τι καὶ θερμὸν μάλ᾽, ὄμβρον ἐνδεὲς
οἷά τε νῶτον ἐρᾶ
γᾶς διαίνεσθαι, ὅτε σείριος ἄ-
ζει πάντα πυρώδεσι κόσ-
μον φλόγμασιν.

ἐπῳδ. κῶλ. ιε.

τῷ διὰ νυκτὸς ἄμολγον
τᾶς κλυτᾶς θεογνωσίας,
καὶ πραπίδων κνέφας αἰνὸν,
γᾶν κατ᾽ εὐρεῖαν τὸ κεδαιόμενον
ταν ἑὰν σωτηρίαν τε,
ἐθνέων τ᾽ ὀλομένων
ζείοισα τυχεῖν λιπάρει ζωθάλμιον.
ταῖσι δ᾽ ἀρρήταισι γοναῖς
θεὸν αὐτὸν γείνατο,

τὸν μέγαν σωτῆρα βροτῶν πολυμόχθων,
πρόδρομόν τε κηραμυύταν,
καὶ δυαῖν ἀλκτῆρα πασᾶν,
καίπερ ἑᾶς κεφαλᾶς
τόσον οὐκ αὖπω γέρας, ἀλ-
λά τινος ἄλλας ἤλπετ' ἔμμεν.

στροφ. ιγ΄. κῶλ. ιβ΄.

Τοσάκις δ' ἄντλησεν ἕρσας
οὐρανίας λιβάδα,
Τοσάκις δ' ἀκτῖνα νοε-
ρὸν, πάγη δ' οὕτω ζάθεον βρέφος ἐκβλαστὸν
ἐν σπλάγχνοισι νύμφας ἀθερόν
σεμνοῖσιν ἀπειρογάμοιο, μέγαρον
τὸν φαμὲν μύσαι δι' ἀκραιφνέα τι-
μάν τε καὶ κάλλος φυᾶς εὐηρέτου.
τρὶς μάκαρ, ὃς πρίαται
τόν δ' ἁπάντων θνατὸς ἀνὴρ κτεάνων.
κεῖνός κεν ἔοι θεόμοι-
ρος ὑπὲρ ἄλλων.

ἀντιστροφ. κῶλ. ιβ΄.

ὡς μέλισσ' ἐπ' ἄλλο τ' ἄλλο
οὔνομα λειριόεν
θῦνέ μοι γλῶσσ' ἀρτιεπής.
εἰπὲ τί κληδὼν φερνέοισα λέγει θέασις,
φαίνοισαν μιν ἰρείντ' ἐνδρόσοις,
καὶ συνθεσίας μέγα μνᾶμα θεσκέλου,
τόξον εὐκαμπὲς νεφέλαισι φλέγον.
ἆρ' ὅθ' ὡς τέκμαρ τόδ' ἰῶ γαίας πέδον
μὴ κραϊξέμεναι
νᾶμα καχλάζον τὸν ἔπειτα χρόνον

ἔθνει σιῶ ἐφαμερίων
πάντ' ἀμαυρεῦ,

ἐπωδ. κῶλ. ιε'.

ὧδε χαμαιγενέεσσιν
ἠπίδ' ἡρώασαι βροτοῖς
ὤπασεν ἀντιβολήσαν
ἀμβρότου ζωᾶς γλυκὰ θεογό-
νου, νέου τ' αἰῶνος ἄλλου
τᾶς δίαιτα χρυσέου.
ἐκ μὲν γὰρ ἔφυ παρὰ δόξῳ κύματι
παῖς, περὶ θνατῶν τ' ἐκέκα-
στο θεουδίας σέφει,
εἰκέλα τόξου πολυανθεῖ χερίᾳ.
ἦ γὰρ ὡς ἀκτῖνι γλαύσσ'
ἀλίου τόξον πεφυκὸς,
τὰς μύρια θεόθεν
γαγαῖ ἄθεασι φλέγην
νεοθαλὴς περ εὖσα θείοις.

στροφ. ιδ'. κῶλ. ιβ'.

ἰὼ σέβας καὶ θαῦμ' ἰδέσθαι
εἶδεϊ σεμνοτέρῳ.
οὐδὲ γὰρ βλαστεῖν βροτίας
ἐκ σπορᾶς ἔρνος δοκέεσκεν ἀγακλειτὸν,
ἀλλ' ὥστ' ἐὺ θαλὴς θαυμασταί,
μορφᾷ νεφέλαις διεφαίνετ' ἐκπρεπεῖ
ἐν κελαινώπεσσι φαεινοτέρα,
φαμὶ δὴ κώμαις φυαίπερ ἀφυεᾶς.
πρὸς δ' ἔτ' ἀρηΐον ὅπλον
ἱεροῖς φαίνει. ἵν' ἀταρβέα δα-
λῶν δύνασιν δαΐφρο-

νος μεδοίσας,

ἀντιστροφ. κῶλ. ιβ.

τᾷ ζέπει πιτᾶνας αἰνοὺς
νειόθεν ὀρνυμένους.
τοὶ βροτῶν ψυχάς γ' ἀλαπά-
ζειν ἐφορμαίνουσιν ἁλισκομένας αἰεί.
σημαίνει δ' ἀγαστᾶς ἴριδος
κύρτωμα καλὸν σκέπας, ὦ περισκέπει
ἀγκύλου πιστῶν τρόπον ἀσπίδος ὅ-
λον λεών. ἶρις δ' ὅτ' αὖ μαντεία
φαύσιος αἰθερίας,
γᾶθος εἰράνας πραπίδων ἀγέμεν
τὰν παρθενικὰν θαλερο-
πὸν νόσον.

ἐπωδ. κῶλ. ιε.

τῷ δ' ἑκαταβόλῳ ἁγνᾷ
ὁ στράταρχος παγκρατὴς
οὐρανίαν στραπάων
κρηγύων πέξω στεροπὰς βελέων,
ἐμπύρους ῥιπάς τ' ἀφιεὶς
τοξότας, πολεμίων
θείου φλόγ' ἔρωτος ἐνάπτει ἀστεργέσι
πραπίσιν, ὥς νιν, καὶ πατέρα
ὕπατον βεβλαμένους
καλὰ μέρνασθαι περὶ κῆρι φιλᾶσαι,
καὶ σέβεσθαι. ταῦτα δ' ἐντὶ
προδομένῃ τοξεύματ' ἔργα,
ἅττα βροτοῖς φίλια,
χάριτές θ', αἷ σῶκος ἄναξ,
οἷά τις ῥυτὴρ ὀϊστούς,

σροφ. ιε'. κῶλ. ιβ'.

οὐ κάμνει φίλας ἰάλλειν
αἷς διὰ γειναμένας.
νηξεχῶς χρυσὸς τελέθει
ἴς ἔρως ἁβρὸς, θρασὺς οὐκ ἀφροδίτας παῖς
ἐκ πάντων γὰρ αὐτὸς κάλλιμος.
υἱοῦ δέ τ' ἄεμμα πέλει τοξαλκέος,
ἐξ ὅτ' εἰς αὐτὰν πατρόθεν κατέβα.
ὡς ὅτ' ἀλέκτωρ ἔδυ λεπτουργέα
ἰκμαλέαν νεφέλαν,
καὶ διαυγείαις σφετέραις χαροπὰν
θάλπιν κατέγραψε πολύ-
χροον φαειναῖς.

ἀντίσροφ. κῶλ. ιβ'.

δὴ τόχ' ἁ κλειναῖς ἔπλησεν
μέρμηρον θεότα-
τος τεκοῖσαν κεδνοτάταν,
ὡς καταστράψαι περί τ' ἀμφί τε κόσμον μέ-
γαν, φέγγος τ' ἀγαυὸν ποτνίας
πάντας τε βροτοὺς, μάκαρας τε θαυμάσαι
ἱερὸν θᾶσαι, φίλε, φησὶ σοφὸς,
τόξον δ' ἀνθὲς, κτίσαντά τ' αἴνεσον.
ἀσπαλάθου δ' ἐδανοῦ
τὸ πνοὰν εἴρας περιέμεν κέρα, βί-
ον λαρότερον μυρίας
φωνεῖ ὅσδειν.

ἐπωδ. κῶλ. ιε'.

παρθένος ἐστὶν ἐκείνα
τὰν δίκαν παλαιγενεῖς
ἠερόναν τε καλοῦντι.

ἱμ-

ὄμπνιον δ' ἴσχει χερὶ δεξιτερᾷ
ἄσταχυν, ζειδωρεῖ υἱόν
ὅστις αὐτὸν ἔμμεναι
ἄρτον βιοθάλμιον εἶπε, σκαιοτέ-
ρᾳ κρατεῖ πλάστιγγα χερί.
ἄδικον μὲν γὰρ βίον
ἐκφυγεῖ χαίρει δίκη τ' ἰσορροπίαισιν.
χρυσέοις ταρσοῖς πτεροῦται
τοὺς πόδας καὶ κοῦφα νῶτα.
πότνα γὰρ ἀγγελίαις
ποτικλαρόθη ζαθέαις,
πᾶν χαμαίζαλον συγχέουσα.

στροφ. ιε'. κῶλ. ιβ'.

ἄδ' ἀνέψυξεν λέοντος
οἶμα μεταπομένα,
περᾶθεν ἄσθωνος μαλεροῦ.
μείλιον δ' ἔντυνεν ὑπερμενεῖ θεᾶς,
αἰανῆ τ' ὀρέξαισ' ἄνυσεν
θυμὸν, κατέπαυσέ τε βρύχαμ' ἄγριον,
λὴν δέ μοι νῶσαι τὸν ἱέρεσμον αὐ-
τὸν θεὸν τιμάοιεν θνατῶν βαρὺν,
ὅς πάρος ἐνδύμεναι
μείλιχον κόραν, αἴδωνε ἀλι-
τρῶν στόματ' ἐκέκλειτο μόρ-
φαι πνεόντων.

ἀντιστροφ. κῶλ. ιβ'.

τοῦ λόγου δ' ἔλεγχος ἔστω
τοῦ δ', ὅτι καππεδία,
ὀρέων τ' ἄκραις κορυφαῖς,
ἔνθ' ὑπωρείαις δρυὸς ἄκρα πεπαίνονται,

περκαίνει δ' ὁπόσα ταῦτα χοῦ,
τὰ πρὶν μάλ' ἄωρα πέλεν κἀνάμερα.
καὶ θεὸς Ζιός δ' ἄρ ἔγλυτο μέγας,
ἐξ ὅτ' εἰς ταύτας ἔδυ νεάνιδος
κόλπον ἰοπλοκάμου,
καὶ δέμας κτίστωρ λάβεν ἀνδρόμεον
ἀνδρῶν, ῥαδινάν τι φύσιν
ὠκυπότμων.

ἐπωδ. κῶλ. ιε'.

νῦν νεφέλας δέμ' ἐπείγη
ἄστρον ἀφεγγὲς λιπεῖν
παρθενικᾶς πτεροέσσας
οὔνομα κλεινὸν, νεφέλα δὲ μάλα
ὑπερoχωτάτα βολαῖσιν
ἁλίου θυγατέρι
αἴνας γεραρᾶς διαφαίνοισα πρέπει.
ὅθεν ἐκεῖνα θεσπεσία
νεφέλα ἀγλαμβία
ἐκ φάρου λαοῦ θεοπειθεῖ γᾶιαν
παρὰ παλαισίναν ἔγλυτο
τᾶς κόρας ἴνδαλμ' ἐναργὲς
τᾶς δὲ ποθεινοτάτας.
ἅτε γὰρ δύνεσκε νεφέ-
λαν θεὸς τίναν πυρὸς δῆ,

στροφ. ζ'. κῶλ. ιβ'.

ὡς φαίνεσθαι βροτοῖσιν,
ἠδὲ λαλεῖν ἔθελεν,
τούς περ οἰκτρᾶς δουλοσυνάς,
ἔκτ' ἀναγκαίας ἐς ἐλευθερίαν χερὸς
ἱμερτὰν λυτρωτὰς ἔξαγεν.

οὐ γὰρ

οὐ γὰρ θέμις ἔσκεν ἐφαμέροις ποτὲ
προσδρακεῖν γυμνὰν θεότατα κόραις.
ὧδ' ἔδυ σκᾶνος πανάγνας παρθένου,
ἀμφαδὸν ἀνίχ' ὁμι-
λεῖν ἄναξ θνατοῖσιν ἔχρηζε μέγας,
καὶ τοὺς θανάτοιο ῥύσα-
σθαι δυσαχοῦς.

αντιστροφ. κώλ. ιβ.

οἷά τις δεινὸς στρατηγὸς,
μαλοβότας τ' ἐστιὼν
εἰς ἑὰν πάξαις κλισίαν.
καὶ νέος γαμβρὸς θάλαμον μετιὼν κνώ-
δη πνείων ἔρεψας προδομεῖς,
κειλύματι νηγατέῳ πυκνώμενος
χρυτὸς, ἐκ σεμνᾶς θόρεν, ὥστε γίγας
νηδύος πᾶσι γεγὼς ἐπόψιος,
ὃς πρὶν ἄφαντος ἔην.
καὶ νέον ξεῖνον διὰ παρθενικᾶς
ἔχει νεφέλας, ὁ μόδα-
μόν τ' ἀρωγὸν

ἐπωδ. κώλ. ιε.

θνατὸς ἀνὴρ, πολυειδῶς
ἐγγραφείσας θεσφάτοις.
πρέπεται μὲν ὧν βραχεῖαν
τὸ μὲν εἰρῆσθαι, ὅτ' ἀεικελίαν,
δι' ἀτελῆ νόμιζέθ' αὐτάν.
τὸ μὲν ἄργυφον ἁμᾶ,
ἱερὸν διὰ μεμβρέας σαρκὸς κλέος.
τὸ μὲν αὖ κούφαν πεφατί-
σθαι, ὅθ' ὕλας γηγενοῦς

ἄχθος

ἄχθος αἰανές γ' ἀπωσείσατο πάσας.
ἴδ' μὲν ὑμνεῖσθαι τέταρτον
ὡς διαυγῆ, καὶ διειδῆ,
βλέμμα δι' ἀτρεκίας
θεολαμποῦς, ἰκμαλέαν δ'
ὅτ' ἀΐεις, οἰκτίρμον' ἔμμεν

στροφ. ιη'. κῶλ. ιβ'.

τοῦτ' ἄδει, κεὐσπλαγχνόν ἤπερ,
αὐτὰρ ὅτ' αὖτ' ἀΐεις
κιονώδη κληζομέναν,
τανῦν ἔννωσον σθένος ἄπλετον, ἀλκαί τε
ταὶ μαζὸς θεοῦ, τὰ γίγνεται
κόσμου μέγ' ἔρεισμα πιτνῶντος ἀστραβές.
ὕστατον δ' ἀερὸν πυρὶ φεγγομέναν,
ἴριδός τ' αὐγαῖς καλαῖς κεκεραμέναν
ἀγαθέαν νεφέλαν,
τοῦτο δὴ πάχειν θεοχυσαμέναν,
ὠδῖνά τε παρθενίαν
ἀμφέποισαν

ἀντιστροφ. κῶλ. ιβ'.

γαστρὸς ἐν χόρτοις ἀχεράντου
φάσκε δηναιέα.
ἃ δὲ θαυμαστὰ νεφέλα
σφετέρου σμύχοντος ἐρυκακέει κῆλα,
αἶθός τ' αἰνὸν ἀνθρώπων ἐλύει.
μᾶνιν δὲ θεοῖο χολουμένου λέγω,
τύκν' ἀλιτροῖσι καθιλασκομένα.
δαρὸν αἰ κόσμος κατεφλέχθη βαρὺ
θεσπιδαεῖ μένει,
γᾶ τε καὶ πόντος δι' ἀμαιμάκετος,

αἰθήρ θ' ἅμ' ὄλωλεν ἀφ-
δαν ἄϊστος,

ἐπωδ. κῶλ. ιέ.

εἰ νεφέλα θεότιμος
οὐκ ἐμάλθαξε λιταῖς
ἀθανάτου κέαρ ὑψοῦ
ἄφθιτον, μαζὸν τὸν ἔπινε παῖς
μικκὸς ἀμμιάσαισα μάτηρ,
πολλά μιν δεομένα,
θυμῷ δ' ἀδινῷ λιτανεύει τοιάδε.
ὕπατε κρειόντων δίοπε
γόνε, λαοῦ φείδεο,
φείδεο κραῖντορ σέθεν ἠπιόθυμε.
ἃ βαλὼν θάσω τὸ νᾶμα
ἐν νόον, καὶ θρέπτεα δεινᾶν
φεῖσαι ἱαρβασιᾶν.
σκεπάει δ' οὔπω περιβολαῖς
θεοκλύτων ἔθνος κάκιστον

στροφ. ιθ'. κῶλ. ιβ'.

περιστροπᾶν, δεύει σταθεὶς τὸν
ὑλοτεραφέεσι πόθοις.
χ' ὤτι μύρμαίρει δ' ἀρεταῖς
ἄγ', ἀφαιρεῖται δνοφερᾶν περαπίδων νύκτα
λυγαίαν, φέροισαν δ' ἀτραπὸν
εἰς οὐρανὸν ὑψιφόρητον δείκνυσιν.
κύριος ταύτας πόκ' ἐπεμβεβαὼς
αὐτὸς αἴγυπτον φάρος τ' εἰσήλασεν,
καὶ πέσον αἶψα βρέτη,
ἅσσα τεῦξαν φεροῦδα σεβιζόμενοι,
φρίξαντα θεοῦ δύνασιν,

καὶ τεκοίσας.

ἀντιστροφ. κώλ. ιϐ'.

ἄπις, ἄμμων, ἠδ' ἄνουβις,
ἠδὲ κακὰ δαμάλα.
ἀλλὰ καιρὸς μ' ἐκπερολιπεῖν
ὀρνύει κυδρὰν νεφέλαν ἀναμιμνάσκων,
ἀρδεύειν ἀοιδαῖς μυστικὸν
κᾶπον, περὶ τοῦ λέγομαι ἄφθιτον σόμα.
ἀμὸν ἐς κᾶπον κατέβαν ἱερατὸν,
ὦ κασιγνήτα, φίλα τε νύμφα μου.
καὶ τόθι σμύρναν ἐμὰν,
σὺν δ' ἄρωμ' ἄμησα πολύθερνον ἠδ-
ῶδες, μέθυ λαρὸν ἔπιον
ξὺν γάλακτι.

ἐπωδ. κώλ. ιε'.

τὸ γλυκὺ κηρίον ἔβρεψ,
τὸν πόνον σεμνᾶς μελίσ-
σας μέλιτος πλέον αὐτοῦ.
τίς γε μὰν τοιαῦτα λαλεῖ; γόνος ὑ-
ψίθερνος πατρὸς θεοῖο,
ὅστις ἦλθε μυρίας
εἰς κόλπον ἐπήρατον αὐτᾶς ἐκπενῶς
λιτομένας ἐλθεῖν νιν, ὅτε
ἐκάλει τοιῶδ' ἔπει.
αἴθ' ἔρως ἵκοιτο μετ' ὀρχατὸν αὐτοῦ
οὖμὸς ἀνθῆ, μελιχρὸν
ξωγέμεν μάλων, ἑαυτᾶς
πέφραδε δ' ὧδε κόρα
χλοερὸν κᾶπον, νοερᾶς
κάρπιμον πάσας ὀπώρας

στροφ. κ΄. κῶλ. ιβ΄.

ἔνθα δὴ σίβδας βρυάζει
κόκκος ὁ φοινικόεις,
καὶ κεράδας νέκταρ γλυκερόν.
ἔνθα πυρναίας σταφυλᾶς χαροπὸς βότρυς
περκάζει, καὶ λαίας ἱερᾶς
καρπὸς περὶ καλά τι θηλῶς τέλλεται,
τέλλεται δ' ὄγχνας, κεράϊξε δέμιν
οὔτί πω χειμὼν δυσαὴς, οὐ κρύος,
οὐ ζαμενὴς ἄνεμος,
ἀλλ' ἀσινὴς πάντα χρόνον γέγαεν
εὐανθὲς ἔαρ γέρας ἀκ-
μᾶς ἀέξων.

ἀντιστροφ. κῶλ. ιβ΄.

ὧδ' ἴδοις καὶ κύπερον ἁβρὸν,
ὧδε δ' ἄωτον ἀμᾶ
νάρδου, εὐοδμόν τε κρόκον.
ὧδε κνώδη κάλαμον, κινάμωμόν τε
καὶ βλάσταν ἀμώμου λαδάνου,
σμύρναν, λίβανον, κασίαν, καὶ βάλσαμον,
καὶ θύον λαρὸν, δοκίμαν τ' ἀλοάν.
ἕρκος ἄῤῥηκτόν τι τῷ δ' ὑψήλαται
ἄλσει ἀκηρασίῳ,
προσβολάς τ' αἰνὰς στινίων κρυερῶν
ἄμυνε τόγ' ἀμφοτέρω-
θεν περιχόν.

ἐπῳδ. κῶλ. ιε΄.

καὶ τέμενος γὰρ ἐρατεινὸν
τοῦτο κλαϊστὸν πέλει
κλᾶξιν ὅπερ τελαὶ ἁγνὰ,

κλᾶξε πατρῷον κράτος εὐρὺ θεοῦ,
κλᾶξε δ᾽ ἀπειναὰ τέκνοιο
μῆτις, ἠδὲ σοφία,
κλᾶξε γλυκύτας κλυτοτέχνου πνεύματος
περιπλανωμένα πόδ᾽ ὅλον,
ἵν᾽ ἄσυλωτον μένῃ
δυσμενέων βίᾳ τε κακορραφίαις τε,
καὶ φθόνῳ βεβλαμμένων κῆρ.
οὐρανοῦ δ᾽ ἀνθείλετ᾽ αὐτὸν
ὄρχον ὁ πατροφαὴς
λόγος εὐερκῆ, χαρίτε-
σιν ἀγαναῖς τιαῖς δ᾽ ἰανθείς.

στροφ. κα᾽. κώλ. ιβ᾽.

οὐ πρέπει χαρὶς γανώσας
πίδακος ἀενάου
εὐθαλὴς μείλαξ, διόπερ
ταν ἐμαν δέσποιναν ἀρ᾽ περαμένην σφραγῖ-
δι κρανὰν πάλαι ῥῆσις φατὶς
αὔδαξεν ἐκεῖ, κάλεσέν τε δενδρέων
νᾶμα θαλλόντων, περρέον λιβάνου
σὺν ῥόδῳ βασταῖ μακρὰν νιφαργέος.
σὺν γὰρ ἄναπτος ἔχει
δῖον ἀφθάρτου περχάραγμα βαθὺ,
καὶ σᾶμα φορεῖ θεοει-
δές τι μόνα.

ἀντιστροφ. κώλ. ιβ᾽.

ἐκβλύει δὲ λαμπρὸν αἰεὶ,
κἀργυροειδὲς ὕδωρ,
τὰς φρένας πιστῶν μερόπων
ἀφθόνοις ῥαίνει λιβάδεσσι περιπίνοισα

νηπενθές τι παίθειον πόμα,
κηριζεφέων μανιᾶν τ' ἀκέεται.
δίψαν αὐχμηρᾶις χαλεπὰν τεραπίσιν,
καῦμα μειλίσσει, νέμει, παρὰ ψυχαῖν.
θεσπεσίαν τ' ἄνεσιν.
ἔνθεον τοῦ γὰρ κελάρυσμα καὶ κῶν
πάντων ἐπίλασιν ἐπά-
γον κλύουσιν.

ἐπῳδ. κῶλ. ιε΄.

αὐχμὸν ἀεικέα σβέει
σταθέων, γλυνῇ χλόας
ἀδυπνόοις ἀμβραίτοις,
τᾶν διόλλυσθαι κλέος αἰθεμόσιν
οὐ φιλεῖ, φαμὶ ψεφηνοῖς
ἐν νόεσσιν ἀρετάς,
ἀβεροῖο κρόκου τ' ἀδιάντου τ' ἀγλαοῦ
μᾶλλον δ' εὐειδεῖς τ' ἐρατάς τε.
ἀμφέρας δ' ἐγγὺς ῥοᾶν
ἀμφὶς αἴγειροι, πλάτανοί τε κομῶσι
δαψιλὲς, βλωθραί τε λεῦκαι,
κἀλσέων ἄγαλμα δάφναι,
ἠδ' ἐλάται ῥαδιναὶ,
κυπάρισσοί τ' ἀκερόκομοι,
πᾶν γένος τε φυξίμαλον.

στροφ. κβ΄. κῶλ. ιβ΄.

τὴν πάλαι φῦλον φερίστων
ματρὸς ἀπειρολεχοῦς
γράψεν εἰκῶ ζωογράφων
ἀστέρ' ἴσχοισαν κατὰ δεξιὰ μαζοῖο
παμφεγγῆ, καὶ αὐτὰ δ' εἴσατο

πιστοῖς θεράπουσιν ἑοῖσι σχήματι
πολλάκις τείῳ σελαγεῦσα μέγα.
ὥστε τεκμαίρειν μιν εἶναι παμφαὲς
ἄστρον ἐκεῖνο κλυτὸν,
ἅλιον προφθὰν τόπερ ἦει φάει
φαιδρὸν, καὶ βουλυτὸν αὖ-
τις μεταστόν.

ἀντιστροφ. κῶλ. ιβ΄.

τῶν μετ' ἀνθρώποισι διτταὶ
εὗρεν ἐπωνυμίαν.
φωσφόρος μὲν πρὶν κλύει
ὁππόκ' ἀντέλλῃ, κλύει ἕσπερος, ὡς δύνει.
οὕτω γὰρ γόνον τὸν φέρτατον
πάντων, φαέθοντα δίκας ὑπέρτατον
ἔφθασε πρόσθεν γεγαῶα φάος
ἐν σκότῳ λαμπρὸν λυγρῷ καθημένοις
ἁγνεύτειρα βροτοῖς.
οὐ μετ' οἱ δὴν δ' εἵπεθ' ὑποφθαμένα,
πότμῳ προδοθέντι ἀώ-
ρῳ δυσαλγεῖ.

ἐπῳδ. κῶλ. ιε΄.

τοὔνομα δ' ἔμμορε πρῶτον
ἐστὶν ἀστὴρ πάγκαλος,
ὅττι φέρει σέλας ἁγνὸν
νυκτὸς ἐκκρούων χαροπῆς ψαφαρὰν
ἠλύγαν αὐγαῖς ἀνεῖσας.
τοῦτο πρᾶξεν μὲν ἴα
λασῖσι φαεσφορίαν ἇς κλήσιος
αὐτίκ' ἐκδαμώσατο πᾶ-
σι, λέγω τὸν φαίδιμον

ἠὸν αὐγάζοντα λιπαυγέα κόσμον.
τοῦτ' ἀειζάλοις τέλεσσεν
παρθένος σεμνὰ τρόποισι,
τᾶς ὁ βίος ζάθεος,
καθάπερ μέλπει γ' ὅμαδος
ἱερὸς, πάντας πινύσκει.

στροφ. κγ'. κώλ. ιβ'.

πᾶν καταιθύσσει βρότειον
εὐδοκιμεῦσα γένος.
σὺν θεοῦ δ' ἐξάρχε νέας
ὀλβίας ἀοῦς χερί. χειστὸς ἀγάνωρ γὰρ
θαυμαστόν τι ἄμαρ παμφαὲς,
ματρός τε κλυτοῦ κλέος εὐφαμον βίου.
ἕσπερος δ' αὖθις λέγεται βασιλὶς,
αὔλιός τ' ἀστὴρ, ἐπεὶ καθημένοις
ἐν κνέφαϊ περαπίδων,
καὶ ψέφει φαιδραῖς ποτιδερκομένα
αὐγαῖσι φλέγει συγερῶ,
κἀξεγείρει.

ἀντιστροφ. κώλ. ιβ'.

περινὸς μορφᾶς ποτιστά-
ζει χάριν εἰδαλίμας
τοῖς ὑπ' αὐτῷ γενομένοις
περιξενῶν ἀστὴρ, καθαράν τε διαύγειαν
ἀνθρώποις, φέρει τ' εὐθυμίαν
φαιδρωπὸν, ἔρωτά τε θερμὸν καρδίαις.
τόσσ' ἐνεργοῖσ' ἀστερόεσσα κόρα
ταῖς βροτῶν ψυχαῖς πρὸς αὐτᾷ κειμένων
οὔποκ' ἔκαμνε γέρα.
λῦμα γὰρ σμάχει φρεσὶν ἁπτόμενον,

ἄγλαν

ἄγλαν τ' ἐνίπτι, διδοῖ τ'
ἄλλα δοιῶ.

ἐπωδ. κῶλ. ις'.

κυδαλίμοισι βραβεύτας
δωσέμεν νικαφόροις
ἀστέρα τοῦτον ὑπέρ
τῶν παθέων χειρὸς καλῶν ἆθλον ἄναξ
γηγνόμενων, θυμοῦ τ' ἐραῦ·
εἰ βροτός τις ἔφατο
νικῇ, γέρας ἀθάνατον τούτῳ θέλω
τί δόμεν ἄκρας αὐτ' ἀρετᾶς,
ἔρεον τ' ἀοῦς φάος
φαιδρὸν ἀνθρώποις ἐπιφάτνιον ἁγνόν·
ἄθι κἀμοὶ χειρὶ δοίης
λαμπρὸν ἄστρον, οὐχ ἅτ' ἐχθρῶν
κρέσσονι γιγνομένῳ,
στεφάνωμ', ἀλλ' ἡττωμένῳ,
τοῦ δὲ νικασεῖν δοθέντος.

στροφ. κδ'. κῶλ. ιβ'.

καὶ περιπληθὲς παρείη
οὐνομάτων τι νέφος,
ὁρμαθός τ' ἀειδομένων,
τοῖς θεοῦ νύμφα στεφανωσαμένα στίλβει,
ὡς αἰθὴρ φαεννοῖς τείρεσιν,
φωνεῦσαν ὅμως μέλος αἰόλον λύραν
πασσάλῳ θασῶ ἀεκαζομέναν;
ὄφρα μήδωμαι νέον τινὰ τρόπον
ἄλλον ἐναρμόνιον.
οὐ πρέπει δ' οἴμῳ ἐνὶ πάντα θρεῖν
ἄμμι κρεττόνεσσι νῶν.

ταί-

ταῖδ' ἐραννάν.

ἀντιστροφ. κῶλ. ιβ'.

ἀλλὰ ποικίλλειν πρεπόντως
τὸν μελίκομπον ὕμνον,
πέπλον αὐτᾶς μιμεομέ-
νοις πτυχαῖς φωνᾶς πολυτερέα θαητόν,
ὡς λειμῶνα πίας γλήνεσιν.
κόσμον γὰρ ἔχει ἀρεταῖς πανείκελον
ταῖς θεοδμάτοις, γλῦος αἶσι πρέπῃ
καίνυται θνατῶν, ὑφ' τ' ἀγάλλεται,
καίνυται οὐρανιδᾶν,
ἐν δίκα δ' αὐτᾷ τόδ' ἐνὸν κελαδεῖν,
πᾶς τίμιος ἐστὶ λίθος
τὸ τεὸν εἶμα.

ἐπῳδ. κῶλ. ιε'.

παρθενικὰν ἀγαπατὰν
ταῖνδε φορμικτᾶν πατὴρ
ὡραῖ νεοσιγάλῳ ἔθει
εἶδεν ἀσκητὰν πολύμων βασιλεὺς
ὀρθόμαντις, καί μιν αὐτὰν
ἐκέρασε σὺν ἔπει
τιᾷ δ' ἀγαναὶ ἑλίζων πακτίδα.
ὦ νάσου δέσποινα φίλα
ἐπὶ χειρὸς δεξιᾶ
σὺν στολᾷ χρυσᾷ χαρίεσσα παρέσσα,
χεῖρα δ' αἰδαλθεῖσα λαμπρόν,
κρᾶτα κρηδέμνῳ τ' ἐραννῷ.
ἀλλ' ἄγε σὺν παλάμᾳ
μεταβῶμεν τᾶσδε νέον
ὕμνον ἐς θιορτὸν ἄλλον.

ΑΣΠΑΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΝΑ-γίαν θεομήτορα μέλει σαπφικῷ.

Χαῖρέ μοι κυδρὰ θύγατερ κρατίστου
πατρὸς αἰώνων μεδέοντος ἄκρου,
οὐρανοῦ, γᾶς καὶ πολιᾶς θαλάσσας
δαμιοεργοῦ.
χαῖρε σωτῆρος θεομῆτορ ἁγνὰ
θευφανεῦς τ' ἀλκᾶς, σοφίας τ' ἄνακτος
πατρὸς, ὃν δειλᾶς μερόπων γενέθλας
ῥύτορα πέμψε.
χαῖρε χρυσάμπυξ ῥοδόπαχυ νύμφα,
πνεύματος νύμφα φυγόδεμνε θείου,
ὅς σε θνατὰν θεόπαιδα θῆκε
παρθένον εὖσαν.
χαῖρε δ' αὖ πόντου βρεμέθοντος ἄστρον
φαιδρὸν, ἱμερτὸν, θαλερωπὸν, ἁδὺ,
κάλλιον κλεινᾶν ἀμβρύαστον αὐγᾶν
προδρόμου ἀοῦς.
χαῖρε τηλαυγὴς κροκόπεπλε θεία,
ἃ δίκας λαμπρὸν φαέθοντ' ἔτικτες
ἅλιον κόσμῳ ῥοδόχειρος λιπαυγεῖ
ἠριγένεια.
χαῖρε δ' εὐῶπις μέγα δῖα μήνα,
παμφαὴς μήνα, δνοφερὰν ὁμίχλαν

ἃ λύεις

ἃ λύεις ψυχᾶν, μινύθοισαν ἄγλαν
οὔποτ᾽ ἔχοισα.
χαῖρε δ᾽ εὐερκὴς θαλέοισ᾽ ἀλωά,
ἄλσος εὐῶδες, τέμενός τ᾽ ἐραννὸν,
ἔνθα παντάρχας βασιλεὺς φιλαδεῖ
ἐνδιάασθαι.
χαῖρε θαυμαστὰ πόλις εὐρύχωρε,
θεοφιλὴς πόλις, θεόδματε τύρσι,
ταὶ ἔχει κρείων ὑπὸ θαέον αὐλὰν
οὐρανιώνων.
χαῖρε δ᾽ ἱλασμοῦ θεόμοιρε βωμὲ,
θῦμ᾽ ἀερτάζων θεόγναπτον ἀμνὸν,
ὃς μύσος κόσμου, συγγενές τ᾽ ἐκαθάρατο
αἵματι λοῦσεν.
χαῖρε τιμαλφὴς θυόεσσα παστὰς,
νυμφίου παστὰς πανυπερτάτοιο,
ὅς σε γ᾽ ὅρμοισι στεφάνωσε πᾶσαν
ἀστερόεσσιν.
χαῖρε δ᾽ ἀντείλαν κεῖνον ἐν βάτοισι
λευκὸν, ἀλλάων προφέρεις δὲ κωρᾶν.
τόσσα συμβλάσταγ᾽, ὁπόσον πέδ᾽ ἄνθος
ἄβρον ἀχέρδου.
χαῖρέ μοι κοχλὶς λιπαρὰ θεοῖο,
ἃ κύεις πορφύρα ζαθέαν λαβοῖσα,
ἀστραπᾶς θείας ἀνεκὰς μολοίσας,
μάργαρον ἁγνόν.
χαῖρε καλλίστα ἱερᾶν πυλάων
θεσκέλου ναοῦ πύλα, ἂν πέρασεν
οὔποτ᾽ ἀνήρ τις βροτὸς, ἀλλὰ πάντων
κοίρανος ἀνδρῶν.

χαῖρέ μοι κλίμαξ ἀνάγοισ' ἐς αἴπος
οὐρανοῦ φῦλον ταχύποτμον ἁμὸν,
ὥς κεν ἀλλήκτων βιότοιο λᾶξιν
αἰὲν ἔχοιμι.
χαῖρε δ' ἀχράντος, καθαρά τε κράνα,
ἃ βλύεις ἁγνὸν θεοτερπὲς ὕδωρ,
ᾧ θαλεῖς κάπως ἱεραῖς ῥοαῖσιν
συνεχὲς ἄρδον.
χαῖρε παντοίων χαρίτων μελιχρὸν
νᾶμα, παμπληθὲς βαθὺ χεῦμα δώρων
ἀγλαῶν πέμπον διὰ νῶτα πόντου,
καὶ κατὰ γαῖαν.
χαῖρε χρυσανθὴς κυανῶπι φοῖνιξ,
ἃ θεωθείσας περίεσσι φύλλας,
ὅσσον ἐν πτανοῖς ὑπερέχει ἄλλων
ὄρνις ἅπασα.
χαῖρ' ἔρως θνατῶν πολύθεστε γλύνα
ὧ σεβέων, πλάθει μακάρων τ' ἀγαυῶν,
ἀλλ' ἔτι μᾶλλον γλυκερὸν μέλημα
κρέσσονι πάντων.
ἀλλὰ τειλλίστα μελίφρων ἅπασα
τὸν σέθεν μύσταν με σάω μάκαιρα,
καί νυ τὸν χειροῦ θεοκλήτον υἱοῦ
κλᾶρον ἅπαντα.

Ἀσπασμὸς τοῦ ἀγγέλου πρὸς τὴν παναχραντον παρθένον Μαρίαν τὴν θεοτόκον.

Ὦ κλυτὴ, ὦ χαρίεσσα κόρη μέγα χαῖρε Μαρίη,
χαῖρε μέλημα θεοῦ πολυήρατον. αὐτὸς ἀκηδέων
κύριος οὐρανιδῶν μετὰ σοῦ πέλε θυμὸν ἰανθεὶς
ἀγλαΐῃσι τεῇς, καὶ ἤθεσι κυδαλίμοισιν.
τοὔνεκα πασάων, σὺ μακαρτάτη ἐσσὶ γυναικῶν.
τρίς τε μάκαρ καρπὸς, καὶ τετράκις ὄλβιος ἁγνῆς
νηδύος ὑμετέρης, τὸν παρθένος οὖσα λοχεύσεις
ἀθανάτοιο θεοῦ γόνον ἄμβροτον ἁγνὸν Ἰησοῦν.
ἀλλὰ μάκαιρα κόρη ὑπὲρ ἡμῶν εὔχεο δειλῶν,
ὄφρα δυῶν ῥυσθῶμεν, ἀμηχανιῶν τ' ἀλεγεινῶν
νῦν τε καὶ ἐν καιρῷ κρυεροῦ θανάτοιο δυσαλγεῖ.

Idem latine.

Virgo illustris aue, sublimi ornata decore,
Salue cura Dei Maria inclyta. morte carentum
Ipse Sator superum tecum manet oblectatus
Moribus egregijs, atque aureo flore decoris.
Fœminea idcirco tu stirpe beatior vna.
Terq; tui ventris fructus, quater ille beatus,
Quem virgo paries illæso casta pudore.
Progeniem summi dilectam Patris Iesum.
Sed tu pro nobis miseris Regina precare
Vt luctu, ac sæuis angoribus expediamur
Nunc simul; atq; atrum sub mortis tempus acerbæ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΗΣ ΛΥΚΟΣ

ὀνόματος τῇ παναγίᾳ θεοτόκῳ προσγενημένου.

Τίς καλέων λυκὸς μητρὶ κλῆσιν οὐκ ἐ-
φαρμόσαι
παρθένῳ φαίη φαεννῇ, ἢ ψέφος οὐκ
ἤθετο
μητρὸς ἐν σπλάγχνοις παγεῖσα,
μηδὲ βλώσκουσ᾽ ἐς φάος;
τὴν δέ που ψαλτὴρ κλείζει βαρβίτῳ θεόφρονι,
φαὶς μάτην βροτοῖς ἐγείρασθαι πρόσθε λαμπρᾶς αὐτο-
φαύσιος, λέγω γὰρ κούρης τῆς δὲ μελλούσης φανεῖν. (λῆς
παρθένος μάκαιρ᾽ ἐν αὐτῆς αὐτολῇ συγκρίνεται
φαύσιος λάμψει φεραυγεῖ, τῆς δ᾽ ἀγλαὸν κλέος.
οὐκ ἔοικε γὰρ θεῷ τι προσφερὲς μᾶλλον λυκάς.
τῆς δὲ γὰρ κούρης γεγαώσης κόσμος ἀστράπτειν μέγας
ἤρξατ᾽ ἐκδύων ἀβληχρὸν χλωρὸν αὐχμὸν κώματος
χθόνι τε βάλσαμον ῥέουσα χρῶμα φαιδρὸν ἔστατο·
τοὔνεκεν φατίζετ᾽ ἠώς, οὔνομ᾽ αὐτῆς δηλαδή,
ἥν δ᾽ αἰθαλωθεῖσα πέπλῳ λαμπρῷ τὸν ἥλιον
πρόσθιον φορεῖ, προφαίνει τ᾽ εὐφρόνην παλίσκιον.
καὶ τὸ μύστης εἶπεν ἄλλος πρόσθεν ἀμφὶ παρθένου
τῆς δὲ κλεινῆς, ἔπλετ᾽ αὐγή, φησί, φωτὸς ἀμβρότου,
παλμυός τ᾽ εἰκὼν κρατίστου, καὶ κάτοπτρον ἀγλαόν.

ἀμφὶ

DE LVCIS NOMINE Sanctissimæ Virgini Deiparæ attributo.

Porro quis claræ vocamen conuenire
Virgini
Lucis almæ denegasſit, quæ nihil
caliginis
Senſit vmquam creta in aluo ma-
tris, aluo ve edita?
Hanc ſacer Pſalmiſta dio perſonabat nablio:
Vnum, ait, vobis amici ſurgere ante candidæ
Lucis ortum appariturę, nempe claræ Virginis.
In ſuo ortu comparatur Virgo felix fulgidæ
Luci, ob eius dignitatis eminentem gloriam.
Nil enim Deo ſimilius luce pura creditur.
Hac enim naſcente mundus cœpit eluceſcere,
Exſuit turpis veterni pallidam rubiginem.
Induit nouum nitorem terra ſudans balſamũ.
Vnde & hæc Aurora dicta'ſt, nomine eius ſcilicet,
Suppăro quæ mane Solẽ luteo cõpta inuehit (nat
Et modũ ponit nigrãti nocti, & umbras termi-
Adde itẽ quod alter auctor pãgit hæc de Virgine.
Candor, inquit, ſempiternæ lucis exſtat uiuidus,
Atq; ſummi imago Regis, ac ſpecillũ ſplendidũ
Hæc

ἀμφὶ δ' αὖ κἀκεῖνο κούρης ἐκλαβεῖν ταύτης δοκῶ,
ὡς φλέγει φάνητος ἠοῦς περὶ νοσοῦντος κόμη,
ἡνίκ' οὐρανὸν πυραυγῆ γ' οὐ μέλαν χραίνει νέφος.
λίσσομαι δ' ἐμὸν μητρίη φῶς σ', ἵν' ἐκ πηγῆς τεῆς
νηδύμου χεύοις διαυγῆ λάμψιν εἰς ἐμὸν κέαρ,
ὥστε τοι φανῇ δυναίμην λαμπρὸν ὕμνον πηγνύειν.
κεῖν' ἔναυσμα πρῶτον αὐγῆς, τὸ πρὶν ἔκτισε θεός,
πρὶν τὰ βάθρα θῆκε κόσμου, φράζε σ' αἰσθήσειν ποτὲ,
ἐξ ὅτου πατὴρ προπάντων βλάστεν ἠλέκτωρ φαῶν.
μέλλε γὰρ κτίσει παλαιᾷ χ' ἡ κτίσις νεήλατος
πρός τ' ἐοικέναι θνητῇ, καὶ κατ' ἴχνος βαινέμεν,
οἱονεὶ θεσμὸς κελεύει μυστικὸς τῶν ἱερῶν.
παγκρατὴς ἀρχῇ τι τέκτων λέξε κοσμοποιΐας;
λὺξ γενέσθω, φησὶ, φαιδρὴ, ἣ πελιδνὴν ἠέρα
ἐκδιώκοι, καὶ κεδάσσοι φῶς ἐς διερὸν χάος.
τοῦτ' ἀνακτίστωρ τ' ἔειπε ῥῆμα πάντων φέρτατος,
ὅτε τέλλεσθαι κέλευε παρθένον δηναιὴν,
ἧκεν ἡ γαίης ἐρεμνῆς αὐτὴν αἴθοι λαμπάδι.
ὡς καλός τις ἀρχιτέκτων δῶμα θαητὸν δέμων,
φράζεταί οἱ φῶς διαυγὲς, μὴ πέλῃ συχνὸν τέγος,
τὼς θεὸς κούρην κλεεννὴν δῶκε τήνδ' ἐκκλησίᾳ
οὐδ' αὖθι φειδὴς θεάρτου, καὶ ῥοπῆς οἰητέον
πνεύματος θείου μητρίην τήν δ' ἐπίκλησιν λαχεῖν,
ἣ σέλας δηλοῖ θαλάσσης, ἄστρον ἢ θαλάσσιον.
καὶ καθὼς σῶμ' ἠλίοιο φωτὸς ἐκ παρεστάτου
οἴομαι πρῶτον φανῆναι, πρὸς κόρης σελασφόρου,
φαίδιμον δίκης φάνητα χριστὸν ἀγνὸν φύμεναι.
ἥλιος γεγὼς δ' ἀπ' αἴγλης τέκνον ἥνιασε θεοῦ
ἐκ κόρης φύσειν ἐραννῆς, ἧπερ ἡ διὰ φυῇ
ἀργύφου φάους φέρησιν ἁγνότητ' ἀκραιφνέα

κεῖθι

Hæc item de luce & illud posse credo intelligi.

Mane vti nascente Sole fulget aurora iubar,
Quando cælum nulla eoum pulla fuscăt nubila.
Te precor vero Maria lux mea, vt fonte vberi
De tuo in meum refundas cor nitorem amabilē,
Quo tibi queā nitenti lucidū hymnū pangere.
Te fore innuebat illa, quam Deus produxerat
Auream lucem, priusquā texta mūdi poneret,
Vnde Sol conflatus ardens luminū fons omniū.
Debuit creationi fausta recreatio
Rite respondisse prisca, & ire per vestigia
Illius, velut sacrornm ratio poscit mystica.
Quid Deus mundi institutor dixit in primordio?
Fiat, inquit, lux serena, liuidam ferruginem
Quæ repellat, ac nitorē fundat in vastū chaos.
Hoc item verbum imperauit restitutor optimus,
Quando fecit exoriri fulgidam puellulam,
Quæ sua exornaret orbem luculenta lampade.
Ceu bonus quōdā architectus, quō struit pulcrā do(mū
Prouidet de luce aprica, triste ne tectū siet.
Sic Deus lucem parauit virginalem Ecclesiæ.
Nec sine instinctu putandū est, atq; nutu prouido
Spiritus sancti Mariam dictitatam nomine,
Quæ iubar sonat marinum, siue sydus æquoris.
Ac velut solare corpus luce de primaria
Creditur fulsisse cretum, sic nitenti e Virgine
Inclytū Solē æquitatis Christū obortū credimus
Quippe Sol de luce natus filium dabat Dei,
De puella nasciturum, quæ sua pulcra indole
Candida lucis referret puritatem lympidam.

Addi-

Additurq. ibidem, vt illam viderit lucem Deus
Cōditor bonā emicasse, quod quoq. ipsi Virgini
Congruit dictū benigna, & vniuersis vtili.
Vtilis fuit ruinis innouandis cælitum,
Quos redintegrauit omnes, utilis mortalibus
Peste iniqua liberandis, atq. acerbo funere.
Fert opem quoq. ipsa iustis, fert misellis sontibus,
Dum quidē hos cōuertit, atq. copulat gnato suo,
At probos uirtute firmat, ditat omni gratia.
Præsto adest secunda nautis aura fluctuantibus,
Hosq. agit portū ad salutis, quos p̄mūt angustiæ
Iis refert gratū leuamē, omnibusque cōmoda'st
Porro quòd diuisa ab vmbris ipsa fertur luridis,
Indicat secretā ab atris mox fuisse sæculi
Labibus, deuota summo quādo deducta'st Deo.
Nam suam gnatam parentes obtulere trimulam,
Impigrā Deo ministrā, sicuti spoponderant,
Gratius manu parato numini sacrarium.
Hic tenebræ sæculares iure dicuntur viri,
Rebus addicti caducis, atq. fluxis sæculi,
His Deus lucē diremit, nempe purā Virginem.
Tū ferūt pupā tenellam quindecim tēpli gradus
Mysticos subisse nixam nemini mortalium,
Quod dabat debere cūctos ordines supergredi.
Nā nouē classes feruntur esse diuum in æthere,
Angelos graio uocare quos solemus nomine,
Porro sex ex orbe sūptæ, quas super Diua eminet
Sicq. verum euenit illud, quod parœmiographus
Dixerat. Multæ sibi ante cōgregarunt ditias
Filiæ, tu vero longe transilisti cæteras.

N *Ergo*

Τοιγὰρ εἰλωτὶς γεγῶσα τοῦ θεοῦ κεδνὴ κόρη,
εἰς ἔτη δὶς πέντε μίμνεν ἐν δόμῳ θυώδεϊ,
μέχρι καρποῦ γεύσαθ' ἥβης, ὥριος γάμῳ τ' ἔλω.
ὧδε δ' αἰνεῦντος θεοῖο, νυμφίῳ παλαιγενεῖ
ἐζύγη φυλῆς ἀπ' αὐτῆς συγγόνῳ, τὸν δηλαδὴ
φῆνε ῥάβδος αἶψα φύλλοις, ἀνθέμοις τ' ἐστεμμένη.
ἀλλὰ τὸν σκοπὸν βάλωμεν κῆλ' ἱέντες εὐκλέα
ἐκ φρενὸς φίλης πρὸς ἁγνὴν παρθενείην λαμπάδα
συμβάλωμεν σωματῶδες φέγγος αἴγλῃ μυστικῇ.
λὺξ καταυγάζει πάχος πᾶν, πάντ' ἐρεμνὸν σεύεται,
τοὺς μερίμνης εἶξεν αὐγαῖς καρδιῶν τ' αἰθρίη,
καὶ φρενῶν πλάνη λιπαυγής, φλέξε φέγγος ἀζεικές.
λὺξ ἐῇ φύσει προσηνεῖ πᾶσι κοινὴ γίγνεται,
πᾶσι πρευμενὴς φαείνει, τοὺς μερίμνης πραότης
τοῖς καλοῖς, κακοῖς θ' ἑτοίμη τῶν βροτῶν ἐπαρκέσαι.
ἄμμορον πᾶν πρᾶγος αἴγλης στυγνὸν, αἰσχρῶς τ' αὐχ-
τῇ δὲ μικτὸν αὖ τέθηλεν, ὧδε μηδ' ἐράσμιον, (μέγ',
μηδὲ φαιδρόν τι στερηθὲν παρθενείης φαύσιος;
ἐν φάει φιλεῖ βροτῶν κῆρ ἀσφαλὲς καθεστάναι,
τάρβεος θαρσεῖ τ' ἀπόντος, τοὺς ἀνάσσης κυδίμου,
ἀτμένες ῥοπῇ μακαίρας πανταχοῦ πεποίθασι.
λὺξ φύτλην φῦναι τ' ἀρήγει, καὶ τρέφεσθαι σωμάτων,
καί νιν ἀλδήσκειν φυεῖσαν, τοὺς φυτεύει παρθένος
τὴν θεηγενῆ γενέθλην, ἥδ' ἀέξει φαιδίμη.
εὐδιεινῷ φωτὶ δῆλαι μηχαναὶ λοχωμένων,
καὶ δόλοι φαίνοντ' ἐναργεῖς, δαιμόνων τοὺς δεσπότης
τὰς ἐνέδρας ἐκκαλύπτει, καὶ κακὰς πανουργίας.
τὴν μάλα πτήσσουσιν αὐτὴν νέρτεροι ληΐστορες,
ὅττι σφῶν φαίνουσα τέχνας ποιέει θαμ' ἠλεούς,
οὐδ' ἐᾷ κλέπτεσθ' ὅμιλον, καὶ δολοῦντας φίλτατον

λὺξ

Ergo diuino puella mancipata cultui
Bina lustra mansitauit sub penetrali sacro,
Nubilem matura tædis donec ætatem adtigit.
Sic Deo probante, adulta traditur sponso seni,
De tribu prognato eadem, scilicet quē uirgula
Prodidit repēte amicta frōde, & albis flosculis.
Sed scopū ad nostrū feramur, dirigamus spicula
Mente miti prōpta ad almā Virginalē [illegible]da
Atq. lucem conferamus corporalem my[illegible]c.
Lux serenat densa quæque, pellit vmbras liuidas.
Sic Mariæ luce fulua cessit ignorantia,
Cessit error orbe toto, pulcra luxit Veritas.
Lux sua natura amica se omnibus communicat,
Adfatim se blanda præbet, sic Mariæ comitas
Se exhibet, bonis, malisque, subuenire gestiens,
Cuncta mœrent luce cassa, cūcta squalēt turpiter,
At renident luce tincta, sic nihil lætabile,
Nilque amœnum virginali destitutum gratia
Adsolent secura corda freta lucis munere
Effici pauore pulso, sic clientes candidæ
Virginis, fauore Diuæ tuti ubiq; mansitant.
Lux facit stirpē ad creandā, & nutriēdā corporū
Atque ad augendam creatā, sic propagat indies
Spiritalem Virgo, alitq. prolē, & auget lucida.
Sub serena luce aperta machinæ insidentium,
Et doli patent maligni. Diua pandit Manium
Consilia tenebrionum, pandit astus improbos.
Quare eam inuisam latrones expauescunt inferi.
Quòd suas fraudes reuelans efficit sæpe irritas,
Nec sinit circūueniri cœtū amicū, ac decipi.

λὺξ χάειν, τιμίῳ τ' ἀνάπτει δία κείνοις προφθέγμασιν,
οἷς κ' ἔσω αὐτῆς τέλλετ' ἀκτὶς, πᾶσα κούρης ἡ χάρις
τῆσδε τἀνθάδ' ἀγλαΐζει, καὶ πλάκας τὰς αἰθέρος.
αἶρε κόσμου φέγγος ἁγνὸν, οὐδὲν ἄλλο λείπεται
πλὴν χάος, μὴ χάρτ' ἄμορφον, αἶρε καλὴν παρθένον
ὄλλυται πᾶν κάλλος ἁβρὸν, καὶ γάνος μιαίνεται.
τὶς δ' ἐν ἄλλοις μὴ φέρεσθαι φῶς τὰ πρῶτα δυάμερον
[illegible] ἀνὴρ σωμάτεσσι; τὼς μυρία τιμὴν
καίνυται φῦλον βρότειον, καὶ χοροὺς ὀλυμπίων.
κᾆν φάος ῥύπου θίγῃσιν, ἢ δυσώδους σώματος,
οὐ ῥυπᾷ, κακῶς τ' ὄδωδε, τὼς μυρίης ἁγνότης.
οὔτι πρὸς δήμου πέφυρται, καὶ χυδαίου πλήθεος.
ἢ γὰρ ὡς νυκτὸς σελάνα καλὰ φαίνει, μηδὲ γὰρ
νυκτὸς ὄρφνα τὴν δ' ἀμαυροῖ, τὼς σκότος βιωτικὸν
οὐ φορύξε καλλιφεγγῆ παρθενείαν λαμπάδα.
λὺξ ἔχει ζωῆς τὸ θάλπος αἰὲν οἱ μεμιγμένον,
ᾧ θηλύτα πάντα θάλπει, τὼς ἔρωτα προδυμένη
πότνα φέρβει, τὼ προσπαίζας ὥστε μητὴρ ἀμφέπει
πάντα φῶς ποθοῦσι λεύσσειν, καὶ φάους ἐπαυρέμεν,
ἅττ' ἔασιν ὀξυδερκῆ, τὼς φάλαγγες οὐρανοῦ
εὔσκοποι σέλας θεᾶσθαι τῆσδ' ἔλδονται κόρης.
ὃς βαδίζει νυκτὸς ἀνὴρ πυκνὰ πταίων σφάλλεται,
φωτὶ δ' ἀσφαλὴς ὁδ' ἕρπει, χ' ὡς ἄτερ θείας θέλει
ζῶν κόρης, θάμ' ἐξοκέλλει, καὶ κακῶς ὀλισθάνει.
φασὶ νειάτης ὑπ' αἴης φῶς τρέπειν ὑδράργυρον
εἰς χρυσοῖο καλὰς αὐγάς, ὧδε θνατῶν ἀσαθῶν
παρθένος ψυχὰς ἀμείβει, σύντ' ἐρείδει, καὶ τελεῖ.
φῶς φέρει σθένη χάμαζε σωμάτων ὑπερτέρων,
καὶ κάτω κινεῖ τὰ πάντα, καὶ μυρίη πανσθενὴς
ὑψόθεν χερσὸν κατῆγε, σέρνατ' ὦρσε νωχελῆ.

λὺξ

Lux honorem rebus ollis, ac leporis gratiam,
Quas super se fūdit, addit, sicq. fulgor Virginis
Quæ uiget in orbe honestat, q̄q. in oris ætheris.
Deme mūdo lucē amœnā, quid nisi obscurū chaos
Restat, & confusa moles? tolle clarā Virginem
Pulcritudo marcet omnis, occidit cūctus lepos.
Quis tenere porro prima corpora inter cætera
Nescit alma lucis auram? Sic Maria nobilis
Prænitet gentiq. nostræ, cælitumq. cœtibus.
Lux licet cōtingat vsquam spurca rerum corpora,
Nil trahit contagis atræ, sic Mariæ sanctitas
De profani fæce volgi nil recepit sordidum,
Nā velut per noctis umbras luna lucet, nec tamē
Noctis umbris inquinatur, sic nec hilū sæculi
Hanc tenebræ polluere Virginalem lampada.
Lux habet vitæ calorem semper admixtum sibi,
Quo fouet cōtacta cūcta, sic amorē cādidum
Virgo habet, quo mater oēs ceu suā prolē educat.
Cuncta lucē concupiscunt contueri, ac perfrui,
Quæ ualent uisu sagaci, perspicaces cælitum
Sic auent tui phalanges Virginis sacrum iubar.
Qui viā per noctis vmbras pergit offensus ruet,
Luce tutus ibit idem. Qui sine alma Virgine
Vitā agit, nutat, vacillat, in malum prolabitur.
Quin ferūt terræ sub ima lucē in aurū hydrargyrō
Vertere fluxū solere, sic virum inconstantium
Sæpe virgo corda mutat, firmat, atq. perficit,
Lux vehit vires deorsum corporum cælestium;
Et mouet subterna cuncta, sic Maria præpotēs
Detulit Christū superne, & corda ciuit segnia.

Lux

λὺξ ἔχει τ' ἀκτῖν' ἐραννὴν πανταχοῦ συνήορον,
καὶ φύει τὴν δ' ἐξ ἑαυτῆς, παρθένος τὸν υἱέα
ἐξανῆκε γαστρὸς ἁγνῆς, τὸν μὲν βρύσει πάντοθεν.
θέσφατον δῆλον μὲν ἠοῦς ἔμμεναι φῶς νήχυτον.
εὐρὺ γὰρ ναίει κατ' αἴθρην, ἀλλὰ μὴ περιχήματι
τὸν δ' ὑπερβάλλει μυρίοις πάντα πιμπλᾶσαν χάριν.
οὔτινος χωρὶς διοιχνεῖ περισκοπῆς φῶς ἠέρα
νήριτον κάτω τε ὕπερθεν, ὡς μυρίοις ἠπίως
πάντα δὰς πόλον διήκει, φῦλά τ' αὐγάζει βροτῶν.
ὡς σκιῶδες οὐδὲν ἴσχει, μηδέ τι κνέφας παχὺ
ὀξὺ φέγγος ἡλιῶδες. τοῖς ἀκραιφνὴς λάμπεται
παρθένου φλέγουσα λαμπὰς ἐξ ἀώτου τοῦ θεοῦ.
ἐμπέφυκε φωτὶ λαμπρῷ λεπτὰ ποιεῖν σώματα,
ἠδ' ἀραιὰ, πουλὺ μᾶλλον καὶ μυρίοι βέλτερος
οὔτι κουφίζειν ἐρφεῖ τὰς φρένας τοῦ γηΐνου.
οἷα μὲν νέφη φαεννῇ νειόθεν λαμπηδόνι
αἶψ' ἀείρεσθαι πρὸς ὕψος, τὼς ἔρωτι παρθένου
κῆρ ἀΐσσει τὸ βρότειον ἐκ χθονὸς πρὸς οὐρανόν.
πολλὰ δ' αὖ διεστεῶτα τῆλε λὺξ ἀολλέει,
καὶ συναθροίζει πρὸς αὐτὴν, εἰς ἓν ἀρθμὸν συγκροτεῖ
τὼς κόρη τηλουρὰ φῦλα, ξεῖνά θ' οἱ ἐφήκεται.
λαύσατε μὲν ὡς παντοῖον ἔθνος τέμενος εἰς λατρεῖον
παντόθεν, πάγοντ' ἐπιρρεῖ θεῖον ἀθρεῖν δέμνιον,
ᾧπερ ὃν κύησε καλὸν παῖδα, καὶ μαιώσατο.
ὡς δὲ πᾶν αἰσθητὸν αἴγλην πρὸς δρακεῖν διδεῖχθον.
τὴν τ' ἐφίεται θέρεσθαι, τὼς ποθοῦσιν εἰσιδεῖν,
οἱ καλοὶ φῶς παρθένειον, ὡς τυχεῖν τούτου γερῶν.
λὺξ ποιεῖ θάλλειν καθ' ὥραν ἦρος, ἠδ' ἐπανθέειν
δένδρα, καὶ φέρειν ὀπώρην, τῆς μυρίας δ' ἡ χάρις
ἄνδρας ἀκμάζειν πιτύσκει θεσκέλοις φρονήμασιν.

τοῖς

Lux habet splendorem amœnũ secũ ubiq. cãdida,
Deq. se progignit illum, Virgo promit filium
Vnicum, secumq. gestat, quo refulget vndique.
Multiplex probatur esse lux sui diffusilis,
Quippe se propagat amplè, sed nec istoc nomine
Virginem sua replentem vincit orbem gratia.
Iam sine vlla læsione lenis immensum aera
Lux supra, ac metitur infra, sic Maria leniter
Fax polũ permanat omnẽ, nostra lustrat sæcula
Vt nihil concretionis, nilq. crassi nubili
Lux habet solaris in se, pura sic tota emicat
Virginis succensa lampas flore de puro Dei.
Lucis est peculiare tenuiora corpora
Reddere, ac subtiliora, nec Maria pondere
Desinit mentes grauatas eleuare terreo.
Cernimus nubes aprica protinus sublimius
Luce in auras subuolare, sicq. amore Virginis.
Tacta humo se corda tollũt tẽpla cæli in lucida
Quid quòd & lux fulua nouit cogere ad se dissita,
Atq. in vnum congregare? dissidentes adlicit
Virgo ita ad se nationes, atq. in vnum copulat
Cerne quàm diuersa eodem multitudo confluat
Visere augustum sacellum colle Loreti situm,
Quo suum concepit almum, & educauit filium
Nam velut lucem intueri gestit omne sensile,
Hac calere, inluminari, sic bona mẽtes petunt
Virginalem lucem, ut eius cõsequãtur munera.
Lux facit virere verno tempore, & florescere
Arbores, frugemq. ferre, sic Maria gratia
Nos facit vigere semper viuidis virtutibus.

Τοῖς δ' ἄμωμος οὖσα μήτηρ πλουσίη δωρήμασιν,
ἔθενε φράσαι σὺν υἱῷ, φῶς ἐγὼ κόσμου πέλω,
ὅς κέ μοι βούλοιθ' ὁμαρτεῖν, οὔποτ' ἐν σκότει πατεῖ.
Τοιγὰρ ἑσπώμεσθα ταύτῃ καὶ λιτώμεθ' ἠνεκὲς,
ὥσθ' ἑαῖς ἀκτῖσι κλειναῖς, ὡς κλύει τῆσδ' οὔνομα,
ἡμέων τὰ στέρν' ἀνάψαι τῷ γνόφῳ πυκνούμενα

Talibus quom Mater alma dotibus sit prædita,
Quit sua cum prole fari, lux ego orbis luridi,
In tenebris qui volet me vir sequi, nõ ambulat
Proinde consectemur illã, & obsecremus iugiter,
Vt suo splendore nostra, ceu cluet nomen suum,
Pectora illustret tenebris inuoluta tristibus.

Ἐπινίκιον τῷ θεῷ ᾀδόμενον παρὰ τῶν νικησάντων ἁγίων ἐξ ἀποκαλύψεως. κεφ. ιε΄.

Ὡς ἀμέγαρτα σέθεν καὶ μὰν θαυμαστὰ πέλονται
ἔργματα, παντοκράτορ θεὸς ἄφθιτε κοίρανε κόσμου.
πάντα δίκαια νέμεις, καὶ ἀληθινὰ πάντα βραβεύεις,
ἡγητὴρ θ' ὁσίων μακάρων, ἐθνέων τε περιπαίτων.
τίς μὴ σε τρομέοι, καὶ τοὔνομα σεῖο γεραίροι;
ὅττι μόνος θεὸς ἐσσὶ, καὶ ἁγνὸς μοῦνος ὑπάρχεις,
μοῦνον ἐπιχθονίων σε σεβίσσεται ἄκριτα φῦλα,
αἰώνων βασιλεῦ πολιῶν, κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
πᾶσιν ἐπεὶ δῆλαι καὶ ἐπόψιοι ἐξεφαίνησαν
σεῖο δίκαι ζάθεαι, νημερτέες ἠδὲ θέμιστες.

ᾠδὴ εἰς ἔπαινον μακαριωτάτης μαρίας τῆς παρθένου μέλει ἀντισπαστικῷ γλυκωνείῳ, καὶ δωρίδι διαλέκτῳ. οἷον τὸ,

πάντων σύννο-
με τὰν ἐμὰν ἡδὺν φθόγγον ἐ-
μοὶ φέρου:

οὐθέν τοι σαλομὼν μέγας
ὃ ζάτει κλέος οἷ τοκὰς
εὐχαῖς, πώποτ' ἀνάνατο.
τύνη δ' αὖ κενεᾷ καλῶν
ἃ βλύζεις φρέατι, κέαρ
οὐ καμψεῖς σέθεν υἱέος;
σαῖς τέχναις ποτινίσσεται,
ταὶ κεδναὶ χάριν ὤλεσεν
μάτηρ ὠγυγία πάρος.
οὐ τόσον γεράων πόρε
τὶν κτίστωρ σέθεν εἵνεκα:
λαῶν εἵνεκα δ' ἄνυσαι
δωτιναῖς ῥόον ἀγλαόν.
τόν δ' ἁμῖν ἐπιδεύεσι
λῦσον, τὰν σύγ' ἕκατ' ἔχεις.
τυτθᾷ φερβὰ τὺ λαγέτᾳ
πάρσαινες σέο νηδύος
πολλοῖς μασὶν ἐπιξένῳ.
κουρίζοντά νιν ἔτρεφες
ποιπνύουσα καὶ κλέος

Oda in laudem beatiss. Mariæ Virginis carmine antispastico glyconio, Quale est illud:
Illi mors grauis incubat,
qui notus nimis
omnibus, ignotus moritur sibi. Ex græco in latinum versa.

Nil quondam Salomon potens,
Quod mater petijt pia,
Subtraxit famulans preci.
Tu quæ non vacuo bonis
Exundas puteo parens,
Non flectes genitum tuum?
Per te gratia redditur,
Quam tot temporibus vetus
Mater perdiderat prius.
Non tantum tibi gratiæ
Ob te munera dat Deus.
Ob causam populi potens
Flumen muneris accipis.
Reddas pauperibus pia,
Ob quos plena manes bonis.
Regi pabula paruulo
Tradebas vteri prius
Multis mensibus hospiti.
Fouisti fragilem artubus
Vita commoda præparans

ἐν ζωᾶς δολιχῷ δρόμῳ.
πυρσὸν παρθενικᾷ χερὶ,
οὐθὲν τὸν δύναται μόγος
ὄλλειν πάγχυ φλογώδεα
ἤνεικας σέο κεύθεσιν.
δαρὸν φλὸξ ἥψαθεν χρόνον,
τᾶς οὔ τῳ τεθιγεῖν θέμις.
τοὺς λαρὸν φιάλᾳ μέλι
σεῦ χρυσᾷ χυθὲν, ὥστε μὴ
τοῦ γλυκασόν τι περαίτερον,
οὐδ' ἴσ' ἄλλό τι κεράγμον.
ἔνθεν δὴ φρένας ἄγνισον
ἀμῶν φωτὶ θεαρχικῷ,
ἄγλατ' ἀχλὺν ἐλαυνέτω.
χ' ἃ πίκραινεν ἁμαρτία
δάκος στέρνα καταβρέχοι.

Cursu multiplici via.
Ignem virginea manu,
Quem nullus valeat vigor
Prorsus perdere feruidum,
Portasti latebris tuis.
Talis lux latuit diu,
Quam quis tangere non queat.
Mel tam dulce fuit tua
Infusum fialæ, supra
Ne dulcor valeat dari
Illi, nec similis sapor.
Exin purifica pie
Mentes igne Thearchico,
Hinc fulgor tenebras fuget.
Et quæ crimen amaricat
Dulcor pectora compluat.

Εἰς τὴν ὑπεραγίαν παρθένον θεοτόκον.

περὶ στιβάδος μυρίης ἡμῖν ἐνετείλατ' ἀείδειν
ἄσματα δῖα τερὰς δράγματος ἡδυμελῆ.
οὕνεκεν ἀδροσύνη γλύεθ' ἡμῖν πᾶσα δι' αὐτῆς,
ἀδρή τ' εὐφορίη, χὤλβος ἐπηετανός.
οἳ πρὶν ἀχρημοσύνῃ μέλεοι δεδμήμεθ' ἀζηχεῖ
ἴεροι, καὶ πτωχοὶ πάντες ἀφαυρότατοι.
τοιγάρτοι νύμφης ἄμυδις μέλπωμεν ἐραννῆς
πρόσθε θεοδμήτου τῆσδε κλέος θαλάμου.
καὶ χορὸν ἀρτίζωμεν ὅσοι τῆσδ' εἵνεκα καλῶς
ζῶμεν ἀείροντες περὶ καὶ ὄψε κόρην.
ἄλλο εἰς τὴν αὐτήν.
οὐδεὶς, φησὶ μέγας σωτὴρ, τὸν λύχνον ἀνῆψε,
χοίνικος ἐγκρύψας τ' ἀμφεκάλυψε σκιᾷ,
ἀλλ' ἐπὶ λυχνούχοιο ἀνημμένον αὐτὸν ἔθηκεν,
πᾶσιν ἵν' ἀστράψῃ ἔνδον ἐοῦσι δόμου.
τὸν λύχνον δὲ νόει μυρίην θεολαμπέα, τέκνον
τὴν φλογὸς ἔπλησεν τῆς θεότητος ἑῆς,
εἰσέτ' ἐπὶ θρόνον αἰπὺν ἐπόψιον οὐρανὸν εἴσω,
ἄστρον ἅτ' οὐράνιον πᾶσι περίφαντον ἄδην.
ὥσκεν ἐπιπλέξῃ σφετέροις ἀμαρύγμασι θείοις
πάντας ἐπουρανίους, πάντας ἐπιχθονίους.
Εἰς τὴν αὐτήν.
οὐδὲν θαῦμα, κόρη εἰ ἐν οὐρανῷ εἰλυφάζει
ἡ βασιλὶς σέλαΐ γ' εἰμένη ἀκροτάτῳ,
πάντά τε κόσμον ἑαῖς καταλάμπειν μαρμαρυγῇσι,
καὶ πλάκας ἀπείνας αἰθέρος ἀτρυγέτου,
ἣ κεῖνα ἀργυφέοισι, λιγυρά τε ἤθεσι νικᾷ,
καὶ νίφα, κἀπὶ πέλει λευκότερον νιφάδος.

οὐδὲ-

In Sacrosanctam Virginem Deiparam.

Ante thorum Mariæ præcepit fundere cantus
Suauiloquos nobis dragmatis Alma Trias,
Vbertas nobis quoniam prouenit ab ipsa,
Fertilitasq. omnis, perpetuumq. bonum.
Turpis egestatis quos clades presserat ante
Iros, mendicos, vileq. vulgus inops.
Quapropter sponsæ tollamus laudibus almæ
Grati ad diuinum quisque decus thalamum.
Plaudamusq. olli, per quam pulcre atq. beate
Viuimus, & sero & mane sonemus heram.

Aliud in eandem.

Nullus, ait Soter, accendit lumina testæ,
Et simul vmbroso cælat eam modio.
Sed super accensam lychnuchon ponit, vt omnes,
Qui domum habent, fuluam conspiciant faculã.
Tu testam Mariam diuina intellige plenam
Luce, suo impleuit numine quam soboles,
Sublimique throno posuit super æthera summum,
Sydus vti cunctis conspicuum populis.
Vt lustret proprio radiorum fulgure claro
Cælicolasq. omnis, terricolasque simul.

In eandem.

Quid mirum, candet si Virgo Regia in arce
Aetheris immenso lumine amicta suo?
Ac totum proprio mundum candore nitenti
Lustret, & ætherei regna superna poli?
Quæ morum candore ligustra, & lilia vicit,
Atq. niuem, & siquid sit niue candidius.

Corpo-

οὐδέποτε σπῖλον καθαρῷ χροῒ οἶδε, ῥύπον τε,
καὶ κρεῖσσον τειρέων φέγγεος ἦτορ ἔχει.
ὄφρα δ' ἔην ἐπὶ γῆς, ζωῇ ἀπεκαίνυτ' ἀχράντῳ
τάγματά τ' οὐρανιδῶν, αἰθερίους τε χορούς.
εἰ δ' οὖν μαρμαίρειν ἀποθεὶς κηλῖδας ἐέλδῃ,
σεῦ φρεσὶ δέσποιναν τὴν δὲ προσέλθε κλυτήν.

εἰς τὴν αὐτήν.

ἄστρα, τάπερ χαροποῖς κυαναύγοος ἐν γυάλοισιν
αἰθέρος ἐστήκει, νωλεμὲς οὐ σελαγεῖ,
κρύπτει δ' ἠελίου φαιδρὸν σέλας ἀντέλλοντος,
ὁππότε τ' εἰς πόντου βένθεα γλαυκὰ πιτνεῖ.
τύνη δ' ἄστρον ἁλὸς, θαλερόμματος οὐρανοῦ αἴγλη,
οὔποτε σὸν λήγεις ἡδὺ χέουσα φάος.
αἰθύσσεις δὲ βροτῶν ἦτορ ζαθέῳ σέο θάλπει
νυκτιφαῶν αὐγῶν πουλύ τι φαιδροτέρῃ.

εἰς τὴν αὐτήν.

ὅσσον ὑπερτέλλων προφέρει διώπιδος ἄστρων
λαμπρὸς ἴτυς μήνης φέγγεϊ φαιδροτέρῳ
τόσσα μετ' ἴλαισι μακάρων πρέσβειρ' ἐριτίμων
καὶ σὺ πρέπεις μυρίη κύδεϊ σεμνοτέρῳ.
εὐρὺ πρέπεις στίλβουσα κατ' αἰθέρα, καὶ διὰ πόντον,
ἠδὲ κατ' ἠπείρου βάθρον ἀπειρέσιον,
ἦ γὰρ ἄναξ δυνατός σ' ὑπάτοις δώροισι γέρηρεν,
ἰσοπαλὴς μητρὸς μῆτις ἔοι σφετέρης.

εἰς τὴν αὐτήν.

ᾗ τε σέθεν μοῦσαι μυριάμ πολυώνυμε δισσῶν
ἄστρων κλείουσί σ' οὐνομάτεσσι κλυτοῖς,
ἀστέρα φαμίζοντες ἁλὸς θ', ἑλίκαν τε φαεινάν,
ἀστέρα τ' ἀοῖον περίδρομον ἀελίου.
τὸν μὲν, ὅτ' αὐγάζει νυκτὸς ζοφοειδέος ὄρφναν,

τὸν

Corpore quæ nullam sensit purissima labem,
Et prius astrorum fulgure pectus erat.
Dumq. erat in terris superabat celsa nitore
Agmina cælicolum, sydereosq. choros.
Si cupis ergo tuis maculis candescere tersis,
Reginam hanc adeas mente, animoq. sacram.

In eandem.

Sydera, cæruleis quotquot cælestibus oris
Stant fixa, haud omni tempore clara micant.
Absconduntq. suos exorto Sole nitores,
Pronaq. cum se abdunt sub maris alta vada.
At tu Stella maris, cæli iucundior ignis,
Haud vmquam cessas fundere dulce iubar.
Accendisq. hominum cunctis flagrantior astris
Frigida sublimi corda calore tuo.

In eandem.

Quantum Luna alijs oriens candore venusto
Stellarum excellit clarior vna globis.
Augusto tantum ueneranda Maria decore
Præluces superis pulcrior vna choris.
Mirificumq. iubar cæli perq. aurea templa,
Perq. maris fundis cærula, perq. solum.
Quippe potens Dominus summis te dotibus auxit,
Ne quisquam matri par queat esse suæ.

In eandem.

Quando tui Mystæ duo nomina clara duarum
Stellarum adtribuunt Diua Maria tibi.
Teq. maris Stellam vocitant, Heliceq. coruscā,
Atq. facem eoam, luciferumq. iubar.
Vna quòd illustrat noctem fax praua solis,

τὸν δ' αὖ, ὅτ' ἰθύνει ποντοπόρους αἰθέρας.
αὐτιβολῶ σ' ὦ γλῆνος ἀείζαλον περὶ πάντων,
σταθέων ἁμετέρων ἀχλὺν ἀποσκέδασον.
ἁμετέραν τε τρόπιν διὰ μυρία δεινὰ βίοιο
ἀσκηθῆ κατάγοις εὔδιον ἐς λιμένα.

Εἰς τὴν αὐτήν.

μάργαρον ἐν λάεσσιν ἐφίμερον, ἐν δὲ φαεινοῖς
ἄστρασιν αἰγλήεις ἄγγελος ἠριπόλης.
ἐν πτηνοῖσιν ἁγνὴ χρυσόπτερος αὖτε πέλεια,
ἄλσεσι δ' ἐν θαλεροῖς χείσματος ἡδὺ φυτόν.
καὶ κρίνον εὐπετάλοισι μετ' ἄνθεσι, κόσμος ἀρούρης.
εὔοδμον πολιοῦ τ' ἦρος ἄγαλμα ῥόδον.
ἐσσὶ θεοῦ χαριδῶτι φιλάγλαε πότνια κύρη,
μῆτερ σωτῆρος παντοκράτειρα βροτῶν.

εἰς τὴν αὐτήν.

καίπερ χεῖμα πάγῳ βορέω πέφρικεν ἀέντος,
καὶ χθόνα διψαλέην σείριος εὖ σε βαρύς,
ἔμπαγε σεῦ κροτάφοις ἑρατοὶ ῥόδα καλὰ πυκάζει,
δῖα κόρη, κόλπον λείριά θ' ἁβρὰ τεόν.
παρθένιον κόλπον, γόνον αὐτείλαντα κράτιστον,
μάργαρον ὡς κόγχη βένθεσιν ἐν πελάγους.
βοῦνις ἀκανθοφόρος δ' οὐχ ὅρμους τούσδε φέρει σοι,
ἀλλὰ θεοῦ τέμπη, καὶ θέρειον τέμενος.

εἰς τὴν αὐτήν.

ἦ τι μὴ κλήϊσεν ἀριζήλῳ θεὸς ἔρδων,
ὥστε φῦναι λυγρῆς νόσφιν ἀτασθαλίης,
τηλυγέτου τε γόνου τοκετοῦ κύδηϊ σ' ἀμεμφεῖ,
ὃς θνητῶν ἰδίῳ λοιγὸν ἔπαυσε φόνῳ.
τὴν γ' εὐηγορίαις τε καὶ εὔγμασι καλὰ σεβώμεθα
πάντες, ὅσοις τέκνῳ λυγρὸν ἄμυνε μόρον.

Altera quòd nautas dirigat in pelago.
Te precor ò sydus cunctis rutilantius astris,
Discute de nostro pectore triste chaos.
Atq. ratem nostrae per mille pericula vitae
Duc fragilem, vt portum tangere tuta queat.

In eandem.

Tu lapides inter lapis vnio pulcer, in astris
Splendidus Aurora nuncius auricoma,
Coelitibus in uolucrum pinnis aurata columba,
Arbor & in lucis nobilis vnguen alens.
Et lili vernos inter coma candida flores,
Et rosa purpurei fulgida veris honos.
Es Virgo illustri gaudens praeclara nitore,
Cuncta potens, hominum Sospitis alma parens.

In eandem.

Quamuis bruma gelu Borea spirante rigescat,
Et canis arenti torreat arua siti,
Puniceae tamen alma Parens tua tempora cingũt
Vsque rosae, cingunt lilia cana tuum
Virgineum gremiũ, genuit quod amabile pignus,
Quale in Erythraeo lucida concha mari.
Haud tibi submittit spinosa hos terra lepores,
Sed caeli tempe, & laeta vireta Dei.

In eandem.

Quam Deus insigni condens ornauit honore,
Vt sine peccati labe puella foret,
Vnigenaque sui partu decorauit honesto,
Qui propria pepulit funera nostra nece.
Laudibus hanc omnes, ac votis rite colamus,
Prole quibus mortis depulit exitium.

ἡδ᾽ ὑπάτῳ μυρία μὲ πεφιλημένη ἔπλετο πατρὶ,
ἅμα πανευφήμων παρθένος ἡγεμόνων.

εἰς τὴν αὐτὴν.

ἄγροικος καὶ ἄπειρος, ὅς οὐ θεόνυμφε φιλεῖσε,
καὶ τέκον ἱμερτὸν παρθένε πότνα τεόν.
αὐτὸς μὲν γὰρ ἔφυ τ᾽ ἀγαθὸς καὶ ὑπέρκαλος υἱὸς,
καὶ πάντων ἀγαθῶν αἴτιος, ἠδὲ καλῶν.
καὶ σὺ φίλη μῆτερ τέκε ὦ περιπλήσιός ἐσσὶ
οὖσα λίαν ἀγανὴ, καὶ περίαλλα καλή.
οἷα γὰρ ἀῶ πις μετὰ τείρεσι δῖα σελήνη,
τοῖα πρέπεις ἁγνοῖς ἐν μακάρεσσι κόρη.
ἀλλ᾽ ἡμᾶς μελέοις χαλεπῶν δέσποινα θυελλῶν
ῥῦσαι ἀρήγουσα πρήγμασι ῥαιομένοις.

εἰς τὴν αὐτῆς γέννησιν.

σάμερον εἰς δίας ὑπερίονος ἤλυθεν αὐγὰς
κούρας σεμνοτάτας ἀμβρόσιόν τι θάλος.
τᾶς νυκτὸς κλυτὸν ὄμμα θεοπρεπὲς εἶδος ἀμαυροῖ,
αὐτῶ τ᾽ ἀελίω λαμπάδα χρυσοφαῆ.
οὐδὲν θαῦμα. θεοῦ νόος ἄφθιτος ἔκτισεν αὐτὰν,
μήδεσιν ἀσκήσας παντελέος σοφίης,
ὥσκεν ἑοῦ τέκνου κεδνὰ γένετ᾽ εἶεν γένοιτο,
καὶ πάντων μερόπων ἄλκαρ ἀκηράσιον.

Ἐν τῷ καμεῖν αὐτὸν ὀξεῖ πυρετῷ κατὰ τὴν τῆς
παναγίας παρθένου ἑορτὴν τὴν
χρόνος ἐπικαλου-
μένην.

Εἴθε μοι ἐν ταύτᾳ μυρία μεγαλώνυμ᾽ ἑορτᾷ
πέμψειας βαιὸν θεσπεσίας νιφάδος,

Hæc illa est summo Maria gratissima Patri,
Clarorum Virgo sanguine creta Ducum.

In eandem.

Asper, & agrestis, qui te non diligit alma
Sponsa Dei, & sobolem candida virgo tuam.
Ipse quidem pollet bonitate, omniq. decore,
Atq. omnis pulcri est fons, & origo boni.
At tu nil Gnato Genetrix distare videris,
Tota bona existens, totaq. pulcra simul.
Namq. astra effulget velut inter cætera Luna,
Sic præstas superis tu quoq. Diua choris.
Sed nos è sæuis miseros Regina procellis
Eripe, & afflictis prospera rebus ades.

In ipsius natiuitatem.

Augustæ infantis dias in luminis oras
Exortum est hodie germen honorificum.
Quæ Lunæ adspectum formæ cælestis honore
Perstringit, Solis conspicuamq. facem.
Nec mirum. Patris æterni mens condidit ipsam,
Perfecta exornans consilijs Sophia,
Dilecti vt fieret Genitrix dignissima nati,
Cunctorumq. hominum perpetuum columen.

Dum ipse graui febre laboraret in solle-
mnitate sanctiss. Virginis,
quæ de niue nuncu-
patur.

O vtinam hac vestra celebri Maria inclyta luce
Illius mittas mi niuis exiguum,

Olim

τάν ποκ' ἔπεμψας ὄκα σταθμήσαο θεῖον ἔεθλον
τὶν δέσποινα φίλα, ἄστυ κατ' αἰνεαδᾶν,
ἀνίκα τᾶς χέρσου μαλερὸς πέδον αὖον ἔκαιε
ἄλιος ἀκτῖσι χλωρὸν ἅπαν δαπανῶν.
δὴ τόκα τᾶς νούσου στυγνὰν θέλξειας ἀνάγκαν,
ἅ με κατασμύχει μέσφ' ἁπαλῶν μυελῶν.

Εἰς ἐκκλησίαν τινὰ τῆς πανευφήμου μαρίας τῆς θεοτόκου ἐν πάγῳ τινὶ ἱδρυμένην, πρὸς ξένον.

τίς μακάρων τόδε δῶμα θεοπρεπὲς, ἠδὲ κολωνὸν
αἰπεινὸν ἔχει; μήτηρ ἡ θεόπαις μαρίη,
ἡ σωτῆρα βροτῶν θεὸν ἄμβροτον, ἠδὲ καὶ ἄνδρα
γείνατο τῆς εὐνῆς ἄμμορος ἀνδρομέης.
γείνατο παῖδα θεοῖο, τὸν οὐ χάδεν ἄσπετος αἰθὴρ,
κτίστορα τῆς ἰδίης μητρὸς ἀεισογόνου.
ἔστι δ' ἀμήτωρ αὐτὸς ἐν οὐρανῷ, ἐν χθονὶ δ' αὖ
ἔστ' ἀπάτωρ, ἥρως παντοκράτωρ διφυής,
ἀλλὰ σύγ' ὧδε σέβου θεομήτορα παρθένον ἁγνήν.
πάντα γὰρ ὅσσα θέλει καὶ τελέσαι δύναται.

εἰς τὸν αὐτῆς ναὸν τὸν ἐν λωρήτῳ ᾠκοδομημένον.

τόνδε δόμον, νηόν τε θυώδεα, καὶ πάγον αἰπὺν
ἁ φυτέτειρα θεοῦ παρθένος ἀμφιέπει.
πᾶς τις ἀνὴρ, θείας τε γυνὴ ἐπιμαίεται ἀλκᾶς,
ἐνθάδ' ἐπειγέσθω, καὶ πόθου ἀντιάσῃ.
ἁγνὰ γὰρ βασίλεια μελίφρονα θυμὸν ἔχουσα,
οὔτιν' ἀποστείχειν οἴκαδ' ἐᾷ κενεόν.

Olim quam misti, dum clara in sede Quiritum
Fundares templum, candida Diua tibi.
Tempore quo longis flagrabat solibus æther,
Absumens viridis germina cuncta soli:
Tum mihi præberes tristis solatia morbi,
Qui me conficiens intima ad ossa cremat.

In ecclesiam quandam semper laudandæ Virginis Deiparæ in quodam colle sitam ad hospitem.

Quis tenet augustam sedem hanc, collemq. supinū
Cælestum? Mater Diua Maria Dei.
Quæ Saluatorem genuit hominemque, Deumq.
Humani prorsus nescia Virgo thori.
Progenuit gnatum, quem nō capit altus Olympus,
Qui fuerat matris conditor ante suæ.
Namq. caret patre in terris, & in æthere matre,
Natura duplici præditus Omnipotens.
Quare age virgineæ Matris hic numen adora,
Nam præstare valet quæ bona cumq. velit.

In ipsius Virginis templum in Loreto ædificatum.

Hancce domū, ac templū redolens, collēq. supinū
Custodit præses casta Dei Genitrix.
Quisquis opem gestit seu vir, seu fœmina apisci,
Huc pede festinans præpete, compos erit.
Namq. gerens mentē nimium Regina benignam
Haud vllum cassum munere abire sinit.

εἰς τὸ αὐτό.

θεσπεσίων χαρίτων ζωθάλμιον ἐνθάδε πηγαὶ
ἐκβλύζει Μαριὰμ παρθένος ἁ θεόπαις.
νάματος ἀμβροσίου λαοὶ ἀρύσασθε μολόντες
τοῦδε, χαρίζεσθαι πᾶσιν ἄνασσα θέλει.
οἷς γὰρ ἔλυσε γονᾷ θεοκύμονι λυγρὸν ὄλεθρον
τοῖσιν ἐφορμαίνει πᾶσαν ὄνασιν ἄγειν.

εἰς τὸ αὐτό.

οὐρανίας νύμφας τόδε δέμνιον ἁγνὸν ἑταῖροι
ἔσκεν, ἐν ᾧ πρῶτον πρὸς φάος ἦλθε βίου.
ἐν δὲ καλ᾽ ἐθρέφθη, καὶ ἀέξετο κουρίζουσα,
αὖθος ἀγακλειτῶν ἔκποθεν ἁγεμόνων.
καὶ θερὸν δὕφαμον λάβε θεσκέλου ἀγγελιώτει,
ἔλλαβε δ᾽ ὑψίστου νηδύϊ παῖδα θεοῦ.
ἐν δ᾽ ἄσκησε κόρα καλὰ μυρία. τοῦτο σέβεσθε.
οὐ γὰρ ἐν ἀνθρώποις χρῆμά τι σεμνότερον.

εἰς τὸ αὐτό.

ἄλλος ἐπὶ ξείνης περόων βαθυκύμονα πόντον
φοιτῆσαι κέρδους ἀμφὶ μινυνθαδίου.
ἀντίφερον δέ τ᾽ ἀνὴρ τεὸν ἄσμενος οἶκον ἵκοιτο,
ὦ Μαρίη, δειλῶν ἐλπὶς ἐφημερίων.
οὕνεκα σοῖς ἱκέταις ἀγαθοῖς πάντεσσι βρύουσα
ἄφθιτα δῶρα πορεῖς, ἄφθιτον ὄλβον ἄγεις.

εἰς τὴν αὐτήν.

διὰ τρεῖς Μαρίη ποθ᾽ ὑπέστη τοὐξέμεν ὅρμοις
χρυσείοις, στικτοῖς στίγμασιν ἀργυρέοις.
φημὶ δὲ βούλεσθαι τῇ χαλκεύεσθαι ἐραννοῖς
ὕμνοις σὺν σοφίῃ καὶ καλῇ δι᾽ ἔπη.
διὰ διαρρήδην γὰρ χρυσὸς τίμιος ἡμῖν
ταῦτα παρεμφαίνει, καὶ νιφὰς ἀργυρέη.

In idem.

Donorum euergit Maria hic vitale fluentum
Sacrorum, Genitrix Principis alma Dei.
Diuinos latices populi huc haurite profecti.
Prabere hos cunctis Diua benigna cupit.
Nam quibus exitium calesti prole fugauit,
His itidem adsiduum ferre iuuamen auet.

In idem.

Calestis sponsa hic thalamus, castumq. cubile,
In lucem, ò socii, quo genita emicuit.
Ipsa sub hoc humili creuit generosa ligello
Paruula, magnorum clara propago Ducum.
Fausta sub hoc cepit diuini nuncia partus
Omina, concepit progeniemque Dei.
Milleq. virtutes, & honesta exercuit acta,
Hoc colite. in terris nil venerabilius.

In idem.

Alter ad externas sectans compendia terras
Fluxa procellosum per mare tendat iter.
At sapiens tua templa volens augusta reuisat
Aegrorum ò columē, spesq. Maria hominum.
Quippe bonis pollens cunctis largiris abunde
Munera supplicibus non peritura tuis.

In eandem.

Aurea Diua Trias se velle monilia dixit
Argenti [illegible]aria condere cum maculis.
Velle, inquam, dulcis olli conflarier hymnos,
Ornatos sophia gratia, & eloquij.
Alterum enim nobis fulgor denunciat auri,
Alterum at argenti candor habet niueus.

Q Quare

Τοιγὰρ ὑφαίνωμεν τἀνδύματα τεῖα, καὶ ὅρμους,
καὶ γναμπτὰς ἕλικας νύμφῃ ἰοπλοκάμῳ.
καὶ ταύτην κοσμῶμεν ὅσοι δυνάμεσθα τί δ' ἔρδειν.
ὅττ' ἄνεται μᾶλλον πρὸς χάριν οὔτι θεῷ.

Εἰς ἁγίαν σωτῆρος ἡμῶν γέννησιν.

Αἰὼν γηγενέσι χρύσεος ἀμφύει.
χρυσὸς γὰρ σταλάει ξανθὸς ἀπ' αἰθέρος.
μῦθος δ' οὐ Δανάας τοῦτο παλαίφατος
ὤνου γιγνομένου Διός.
ἁμᾶς δ' ἀρνύμενος λύτρον ἔφυ θεὸς,
τὸ χρυσοῦ γέγονε κρέασον ἀγάνορος,
ἐμπλήσας τε κόρας χαλὸν ἀγνὰς πένης
τὸν πλοῦτον πόρεν ἀτρεκῆ.
ὠδὶν ὦ μελέοις ἄμμι βιόσδοος.
τᾷ τάμνη βασιλεὺς ἔμπεδον ὅρκιον,
καὶ κτητοῖς πρὸς χύσει γ' αἵματος οὐρανοῦ
ἐννάσσῃ φυγάδας δόμοις.
τίς φωνὰν ἐνέποι θ' ἄδεα χάρματα,
ὧν ἁ γειναμένα γεύσατ' ἴδρις θεοῦ,
ὡς φῶς λαμπρότερον νυκτιπραῶν πυρῶν
ἄντρου λάμψεν ὑπαὶ μυχῷ.
ὦ βαιόν περ ἐὸν δῶμα πανόλβιον.
οὐκ εἰκᾷ ναέταις νασὸν ὀλυμπίοις,
κἂν μικρὸν μεγάροις ἰσόπαλες πόλου,
ἑὸς τῆνος μέγ' ἀνάκτορον.
ποίαις δὴ καναχαῖς αἰθέριαι πλάκες
ἀπύοντι, χορὸς τᾶμος ὅκ' ἔνθεος
τὸν παιᾶνα κροτεῖ τᾷδε δονῶν ἔπη

παν-

Quare texamus redimicula talia Sponsæ,
Et virias, violæ cui coma flore nitet.
Atq. ipsam ornemus, potis est qui talia obire.
Quando nihil consit gratius hocce Deo.

In sanctam Saluatoris nostri Natiuitatem.

O iam terrigenis aurea sæcula,
Aurum nam rutilans rorat ab æthere.
Nec prisca hæc Danaes fabula mentiens
Mutati in pretium Iouis.
Nostrum nos redimens fit pretium Deus,
Auri quod pretio fit pretiosius.
Arcellamq. replens Virginis integræ
Hic veras dat opes inops.
O partus miseris certa salutifer
Quo Rex terrigenis fœdera spondeat,
Et partas pretio sanguinis exsules
In cæli reuehat domos.
Sed quæ vox referat dulcia gaudia,
Quæ sensit pariens conscia numinis,
Cum lux sydereis clarior ignibus
Antri fulsit in abdito.
O felix nimium parua domuncula,
Non frustra superis peruia ciuibus,
Quamuis parua poli æquanda penatibus
Magni regia Principis.
Quo cæli resonant carmine compita,
Cum demissa polo turba sonorius
Hic pæana canit, carmina proferens.

πανσέμνῳ τόκῳ ἐμπρεπῆ.
ὦ κρείοισα πόλου μόνα ἁγνὰ λεχώ,
κύδεα τ' ἀμφ' ὑπάτῳ πρεσβυτάτα δόμῳ,
οὐ σοῖς δ' ἄξια φέρειν δ' μῶσιν ἀζόμεθα.
ἁμῶν τὸ κλέος ἔξοχον.
τύνη δ' ὦ γλυκεῖα παρθένου σὺ κλέος
συγγνώμας ἀγανᾶς ἔντυε δωρεᾷ
ἁμᾶς, ὡς πυκάσαι στέμμα σὸν ἀγλαὸν
κόρσαν κύδεϊ φαιδίμῳ.

εἰς τὴν αὐτήν.

μάτερ ἀχράντα φιλόδεμνε κύρα,
φῦσα πεπλὸς γλύος ἐξεγεῖραι,
πρὸς τεὰν πόντος γάνυται λοχείαν,
γᾶ τε καὶ ἄστρα.
οὐρανέων τέκτων, ταμίας τε πάντων,
ὃς λόγῳ θνατῶν μορφώσατο γυῖα
ἤλυτο, κἀκύει σέο πότνα κόλπῳ,
οἴδματι χαίρει.
πρὸς σ' ἐπείγονται νομάδων ὀπαδοί.
ζῶά σ' ἀμφεράθη θεόπαιδα δοιά,
ἄγγελοι σαφέας ὕπερ ἀπύοντι
τὸ στέγος αὐλᾶς.
φῶς τόδ' αἰῶνος ἐπιόντος ἀρχά.
τὺ θεοῦ νύμφα τέκες υἱὸν ἁγνά.
ἄμμι τοῦτ' εἴη θεότιμον αἰεὶ,
ἦδὲ μέγιστον.
ἔσκεν εἰράνα πρώτα καὶ ἀοῖ,
ἁνίκ' εἰράνας θάλε σεῖο δώτωρ
γαστρὸς, εἰράνα βροτέα γένεθλα
τοῦ χάριν εἴη.

Sacro debita partui.
O Regina poli ſola puerpera,
Ac Virgo in ſupero prima palatio,
Non hic dona neges ferre clientibus,
Noſtri tu decus optimum.
At tu progenies Virginis inclytæ,
Sic nos nunc veniæ munere præpara,
Vt tandem emeritos nos tua fulgidis
Cingat gloria laureis.

In eandem.

Mater haud vllo temerata tactu,
Orta collapſum renouare ſæclum,
Ad tuum rident mare, terra, & ipſa
Sydera partum.
Omnium factor, Dominuſq. rerum,
Membra qui verbo moribunda ſumpſit,
In tuo vagit gremio, tuoque
Vbere gaudet.
Te citi viſunt ouium magiſtri,
Te Dei agnoſcunt duo bruta matrem.
Angeli pſallunt ſuper obſoleti
Tecta mapalis.
Illa lux felix redeuntis æui,
Qua Dei natum paris alma Virgo,
Illa ſit nobis in honore, ſitq;
Maxima ſemper.
Pax ſub occàſu fuit, & ſub ortu.
Cum tua pacis dator exit aluo.
Pax ſit humano generi perennis,
Te Duce Virgo.

Εἰς τὴν ὑπαντὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν.

Βαρβίζον θέασαι ποτὶ πατρὸς ἁμῶν
ἀφθίτω, κόρα, κροτέοιμι τὺ σε,
παῖδά τε κλαῖσον φοινικέας ἄπερθε
νικοῦ λώβας.
οὗλος ἐκ βαλοῦ κατιὼν, καὶ οὗλος
κεῖθι μιμνάζων, καὶ ἑκάστοτ' οὗλος,
εἵλετ' ἀνθρώπου ῥέθος ἐνδύων σε
ματέρα κεδνάν.
τόνδε σοῦ κλαίστρῳ λαγόνων λαθόντα
τὸ βρέφος μήπω γεγονὸς σεβίζει.
τοῖο δ' αὖ κλείει, κελαδεῖ τ' ἔλευσιν
πᾶσα γενέθλα.
παντὸς αὖτ' ἔθνευς ὅδ' ἄποινα τῖσεν,
φεράσατ' ἄγνωστον σημεῶν, παρεστᾶς
δῦ τε πρὸς βωμὸν, μέγα χάρμ' ἰαίνει
στὰν φρένα δῖαν.
εὖχος ὦ θνατῶν, μακάρων τε φύλω,
ἄστερ ἄψαυστον θεὸς οὔθαρ εἷλξε.
δὸς χερσὶ ἁμῖν, λίτομαι, ποτ' ἀθρεῖν
δυσσεβεόντων.

Ἐπικήδειον εἰς τὴν ταφὴν τοῦ κυρίου,
καὶ σωτῆρος ἡμῶν.

ὃς γαῖάν ποτ' ἔτευξε καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα,
ἠδὲ σελήνην, καὶ φαέθοντα μέγαν,
συρριγμούς τ' ἀνέμων, καὶ ἀπείρονος οἶδμα θαλάσσης.
καὶ βροντῶν πάταγον, καὶ σέλας ἀστεροπῶν.

In Præsentatione Domini nostri.

Ora ab æterno Genitore nobis
Barbiton, quo te referam, tuumque
Filium Virgo sine labe clausum
Integra in aluo.
Totus e cælo veniens, & illic
Totus adsistens, & vbique totus
Legit humanos subiturus artus
Te sibi matrem.
Hunc tui claustris vteri latentem
Editus nondum veneratur infans.
Huius aduentum canit omnis ætas,
Sexus & omnis.
Ipse pro toto datur orbe vas, hunc
Noscit ignotum Simeon, ad aram
Cum prius sistis. tibi magna tangunt
Gaudia mentem.
O decus nostræ, superæq. gentis,
Cuius intactum Deus vber hausit.
Da, precor, nobis hilares piorum
Visere cœtus.

Epicedium in sepulturam Domini, & Saluatoris nostri.

Qui molem terræ, qui cælum, & sydera fecit,
Qui Lunæ, ac Solis lampada conspicuam.
Flabraq. uẽtorũ, et glaucas tumidi æquoris vndas
Et tonitrus strepitum, & fulguris acre iubar.

Et

ἀνθρώπων τε γένος, καὶ ὁμήγυριν οὐρανιώνων,
ὅσσα τ' ἄφαντα βροτοῖς, χ' ὁπόσα δῆλα φαίνη.
οὗτος ἀείζωός περ ἐὼν θεοῦ ὑψιμέδοντος
υἱός, ἵν' ἀνθρώπων δύσμορα φῦλα σάοι,
εἰς πλάκας εὐρυπέδου γαίης, καὶ νέρτερα κόσμου
μουνογενὴς καββὰς ἄντυγος αἰθερίης,
ἀνθρώπου βροτέην τε θεὸς ἐνεδύσατο μορφήν.
καὶ δέμας ἀνθρώπων δημιοεργὸς ἐών.
ὢν ταμίης ζωῆς πατρώϊον εὖχος ἀείρων
ἀθρόον, αἰῶνός τ' ὢν καθύπερθεν ὅλου.
πὰρ δ' ἡμῖν τριάκοντα τελειομένων ἐνιαυτῶν,
σταυρῷ ἐν ἀργαλέῳ φαίδιμα γυῖα ταθείς,
ἥλοισι χειρὸς ἧκε πεπαρμένου ἔνθεον αἷμα,
ἡμετέρων ἁγνὸν ῥύσιον ἀμπλακιῶν.
ὥστ' ἄλλους ῥύσαιτο ταναηλεγέος θανάτοιο,
κάτθανε, καὶ ζωῆς ἄμμι λέλοιπε χάριν.
τόσσα δ' ἄναξ ἐτάλασσε φερέσβιος ἄλγεα λυγρά
οὔτι ἄνευ γνώμης οὗ γενέταο φίλου.
ἀλλ' ἡμέας στέργων ὅγ' ἀεικέα πότμον ἐπισπεῖν
ὃν γόνον ἱμερτὸν πέμψεν ἑκόντι νόῳ.
πέμψε γόνον τε ποθητὸν ἀτέρμονι σύνθρονον ἕδρῃ
εἰς μόρον, ὡς δούλους ἐξερύσῃ μόρου.
ὢ χάριτος βαθὺ χεῦμα, καὶ οἰκτιρμοῖο κρατίστου
ἠμὲν κηδομένου πατρὸς ἐπουρανίου.
τῆς δ' εὐεργεσίης οὖν μνήμονα θυμὸν ἔχοντες
τόνδε σαωτῆρι τύμβον ἑτοιμάσαμεν,
ἐν δὲ τ' ἀλεξιμόρου θέμενοι δέμας ἁγνὸν ἄνακτος
μυστιπόλοι κῆδος τοῖο τελοῦμεν ἔτας.

Et genus humanum, cæleſtiaq. agmina Diuum,
Quæq. latent oculis, quæq. adaperta patent.
Is licet excelſi ſit proles Regis olympi,
Poſſet vt humanum viuificare genus,
Terrai in campos deſcendit, & infima mundi
Vnicus ex altis ſedibus æthereis,
Induit humanosq. artus, formamque virilem
Humani generis conditor, atque ſator.
Qui vitam præbet, qui maieſtate paterna
Pollet, & eſt ſæclis omnibus anterior.
Expletiſq. annis nobiſcum ter decem & vltra,
In dura extentus membra decora cruce,
Corpore confoſſo clauis, commiſſa piauit
Humana, effuſo ſanguine cuncta ſuo.
Vtq. alios morte eriperet, mortem oppetit ipſe,
Et vitæ eſt nobis gratia facta reis.
Tot mala Rex noſter, tot tædia pertulit almus
Propenſo Patris non ſine conſilio.
Verum ipſe indecorem mortem, lætumq. ſubire
Nos miſit prompto numine pignus amans.
Conſortem imperij gnatum ter miſit amatum
Ad mortem, vt ſeruos morte truci eximeret.
O pietas immenſa patris & gratia ſummi
Dignati noſtris conſuluiſſe malis.
Ergo huius doni memores, factique benigni
Saluatori almo ſtruximus hunc tumulum.
Condenteſq. intus corpus venerabile Regis
Aeditui explemus funeris officium.

In festo sanctarum Virginum hymnus e latino in græcum versus.

Iesu corona Virginum
Quem mater illa concipit,
Quæ sola virgo parturit,
Hæc vota clemens accipe.
Qui pascis inter lilia
Saeptus choreis virginum,
Sponsus decorus gloria,
Sponsisq́; reddens præmia.
Quocumq. pergis, virgines
Sequuntur, atq. laudibus
Post te canentes cursitant,
Hymnosq́; dulces personant.
Te deprecamur, largius
Nostris adauge sensibus,
Nescire prorsus omnia
Corruptionis vulnera.

Ad Spiritum sanctum.

Veni Sancte spiritus,
Et emitte cælitus
Lucis tuæ radium.
Veni Pater pauperum,
Veni dator munerum,
Veni lumen cordium.
Consolator optime,

Dulcis

Ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἁγίων παρθένων ὕμνος, ἐκ τῆς λατινίδος γλώττης εἰς τὴν ἑλληνίδα μεταφρασθείς.

Ἁγναῖ' Ἰησοῦ παρθένων
στέμμ', ὃν φύει τήνα κόρα,
ἄχραντος ἃ τίκτει μόνα
τὰς δ' εὐμενὴς ἀρὰς δέχου.
κείνοις ὃς ἐν νιφαργέσιν
νέμῃ χορείαις παρθένων
γαμβρὸς πυκασθεὶς ἐκπρεπὴς
ἄποινα νύμφαις προσνέμων.
ὅπα μόλοις χ' ἡρωΐδων
ἀμορβάδων σεμνὸς στρατὸς
φοιτῇ, μέλος τ' ἐγκώμιον
ὄμφᾳ λιγαίνει λειρίῳ.
σὺ λισσόμεσθα δαψιλές,
ἁμῶν προσαύξει ταῖς φρασὶν
τὰ λυγρὰ πάμπαν ἀγνοεῖν
διαφθορέων ἕλκεα.

πρὸς ἅγιον πνεῦμα.

Ἐλθὲ πνεῦμα παναγές,
κἀπόπεμψον οὐρανοῦ,
τῆς τεῆς αὐγῆς χάριν.
ἐνδεῶν ἔλθ' ὦ πάτερ,
ἐλθὲ δῶτορ δωρεῶν,
ἐλθὲ φῶς τὸ καρδιῶν.
Εὐθαλὴς παρηγόρος,

Dulcis hospes animæ,
Dulce refrigerium.
In labore requies,
In æstu temperies,
In fletu solatium.
Lux ô beatissima,
Reple cordis intima
Tuorum fidelium.
Sine tuo numine
Nihil est in homine,
Nihil est innoxium.
Laua quod est sordidum,
Riga quod est aridum.
Sana quod est saucium.
Foue quod est frigidum,
Flecte quod est rigidum,
Rege quod est deuium.
Da tuis fidelibus,
In te confidentibus,
Sacrum septenarium.
Da virtutis meritum,
Da salutis exitum,
Da perenne gaudium.

ψυχέων συνέστιος,
  θεοσφιλὴς παρὰ ψυχῇ.
καλὸν ἄμπνευμ' ἐν πόνῳ,
  εὐκραὴς αὔρ' ἐν θέρει,
  πάρφασίς τ' ἐν πένθει.
ἄγλη ὦ μακαρτάτη,
  ἤτορος πίμπλα κύτος
  τῶν τεῶν πιστῶν βροτῶν.
τῆς πνοῆς ἄνευ σέθεν
  οὐδὲν ἀνθεῖ ἐν φρεσὶν,
  οὐδὲν ἀσκηθὲς μένει.
λοῦσον ἡμῶν λύματα,
  αὐχμὸν ἀπὸ δὲ στηθέων
  λύγρ' ἴησαι τραύματα.
κάμψον ἀστεμφὲς κέαρ,
  θάλπε ψυχρὸν σῷ πυρὶ,
  λοξὸν εὐθὺ μήδεο.
δὸς τεῶν πιστῶν γένει,
  ἀλκὴ σῇ πεποιθότων
  ἱερὴν σὴν ἐλπίδα.
ἠθέων δὸς εὔκλειαν,
  δὸς τυχεῖν σωτηρίας,
  καὶ χάριν διηνεκῆ.

Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Συμπλικιανοῦ τῶν μεδιολανέων ἐπισκόπου, καὶ πολιούχου βίος.

Συμπλικιανὸς ἔχει προτερήματα τίμια πολλὰ
ἡμέτερος ποιμὴν, πολλά τε θεῖα γέρα.
πρῶτον, ὅτι ἤνθησε κλειναῖς ἀρεταῖς τε, καὶ ἁγνοῖς
ἤθεσιν, εὐσεβίης κύδεϊ τ' ἠγαθέῳ,
ἀλλὰ τόδ' ἐκ πάντων λαμπρὸν ποίησε τὸν ἄνδρα,
τοῦ ξέτ' ἀείμνηστον, τοῦ ξέθ' ἅπασι κλυτὸν,
ὅττι δαημοσύνῃ, καὶ ἐπιφροσύνῃ ἐκέκαστο
παντοίῃ γνώσει θεσπεσίων τε γραφῶν,
τῇ πολλοὺς σκοτίης ἀθέου ποτὶ φέγγος ἀνεῖλκε
τῆς θεογνωσίης, καὶ βίον οὐράνιον.
δυσσεβέων τε πρόμον τὸν ῥήτορα βικτωρῖνον,
ὅσγε πλάνῃ ῥώμην ἐν κρυερῇ κάτεχεν,
τρέψεν ἀληθείης θεοειδέος εἰς τρίβον ὀρθὴν,
σὺν σφῶν τ' ἀρχηγῷ πλῆθος ἀπειρέσιον.
ψευδαλέων τ' εἴδωλα θεῶν ποίησεν ἀφαυρὰ
πάμπαν ἀπαρνεῖσθαι, ζῶντα θεόν τε σέβειν.
ὅστ' ἐπῆλθε πατὴρ ἀποδημέων ἄστεα πολλὰ,
καὶ λαοὺς, χειρσὶ πάντας ἄγειν ποθέων.
τόσον γὰρ φλέγεν αὐτὸν ἔρως, ἀγάπη τε θεοῖο,
ὡς μετ' ἔθεν σώζειν ἔθνεα πάντα θέλειν.
κήδετο τῶν χηρῶν περίφρων, πάντων τε πενιχρῶν,
οἷα πατὴρ παίδων μειλίχιος σφετέρων.
τόνδε μέγ' ἀμβρόσιος, καὶ αὐγουστῖνος ἐτίμων
τίμιον ἄνδρα θεῷ, καὶ μακάρεσσι φίλον.
ἀμβρόσιός τε μέγας, πρὶν ἐς αἰθέρα δῖαν ἀπελθεῖν,
ἔφρασε τῆς ἕδρης ἄξιον ἔμμεν ἑῆς.

τῷ ῥα κυβερνητὴρ, καὶ ἐπίσκοπος αὐτὸς ἔπλετο
    τῶν μεδιωλανέων ἄστεος εὐγλυέων.
ἀμφ᾽ ᾧ πολλὰ κρατὺς κάμεν ἥρως, θέσκελά τ᾽ ἔργα,
    δεσπότῃ ὢν πιστὸς, καὶ συνετὸς σφετέρῳ.
ἧς τε θεοφροσύναις σωτήριον ὄλβον ὑφήνας
    πᾶσι, μετήλλαξε λῆξιν ἐς οὐρανίην:

Εὐχὴ πρὸς τὴν ἁγίαν μαρίαν τὴν μαγδαληνήν.

Τηλόθεν ἐκ πάτρης, τὴν βειξίαν εὔχομαι εἶναι,
ἐκ ψυχῆς φιλέων σε θεηδόκε δῖα γυναικῶν
ἦλθον ἐποψόμενος τὰ πολύλλιστα λείψανα σεῖο
αἰνὰ παθὼν κατὰ γῆν τε καὶ ἠεροειδέα πόντον.
νῦν δὲ τυχὼν ἤδη ταύτης πολυηράτου εὐχῆς,
λίσσομ᾽ ἄνασσα πάλιν δὲς πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι
καὶ προτέρων καμάτων τε, καὶ ἀτέων ἐκτὸς ἁπασῶν.
τοῦτο δ᾽ ἐμοὶ πάντων ξεινήϊον ἔσσετ᾽ ἄριστον.

Εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου πέτρου τῶν ἀποστόλων κορυφαίου.

Τὸ στόμ᾽ ἀποστολικοῦ χοροῦ ἄκρον, κῦδος ἄνακτος
    αἰθερίου, μακάρων πρεσβυτάτη κορυφή.
πίστιος ἀρραγέος τὸ θεμείλιον ἀσφαλὲς αἰεὶ,
    κληϊδοῦχός τε πόλου κλεινὸς ὅδ᾽ ἐστὶ πέτρος.

εἰς τὸν αὐτόν.

Οὗτος ὁ κηρύκων τῶν θείων θεῖος ἄωτος,
    τοὺς θεὸς ἐξ ἄλλων εἵλετ᾽ ἐφημερίων.
στῆσε δὲ τόνδ᾽ ἀρχηγὸν, ἐπεὶ μάλα θερμὸς ἔπλετο,
    κλεῖδά τε τοῦ πόλου δῶκεν οἱ αἰθερίου.

εἰς

Ἀσπάζεται τὸν ἀπόστολον παῦλον, καὶ τὴν αὐτοῦ βοήθειαν ἐπικαλεῖται, ὃν καὶ μέλλει ἐπαινεῖν.

Χαῖρε κύδιστον φάος,
ἡλίου φαάντερον
πασέων ἐκκλησιῶν,
θεῖε παῦλ' ἀπόστολε,
ἄστρον ἄκρον αἰθέρος,
ὃς βαλῆνος ἀμβρότου
δεῖξας αἴγλην ἔνθεον
ἐθνέων τυφλοῖς γένει.
γῆς δ' ἔπι σταθμοῖς ἔχων
αἶπος ἦλθες οὐρανοῦ,
καὶ τὰ μὴ θνητοῖς θέμις
ἐκφράσαι, θηήσαο.
ἀλλὰ τοῖς σοῖς προστρόπῳ,
σὺν πέτρῳ συνήμονι,
χεῖρα δὸς σεμνὴν μάκαρ,
σὺν πορφύρεον τ' ἐφάπτεο.
οὐ θέμις μὲν γάρ τινι,
σῆς ἀρωγῆς ἀμμόρῳ
σὸν κλέος κηρυσσέμεν,
οὐδ' ἀνυμνεῖν ἔργματα.
συλλαβοῦ δ' οὖν φαίδιμε,
καὶ μετ' ἧμαρ λοίσθιον
ἆξον εἰς θεοῦ δόμον,
τοὺς ποίησας ἀγλαὸν
φῶς ἰδεῖν θεογνώστης.

ΥΜΝΟΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΘΕΙΩΝ
ἀρετῶν, καὶ ἀνδραγαθιῶν τοῦ μεγάλου Παύλου,
ταρσέως τοῦ ἀποστόλου, ἐν ᾧ καὶ ὁ κορυ-
φαῖος πέτρος ὁμοῦ ὑμνεῖται,
καὶ ἐγκωμιάζεται,
πρὸς Ἀντώνιον Καράφαν Νεαπολίτην Καρ-
δίναλιν ἐπιφανέστατον, καὶ
ἐλλογιμώτατον.

ΠΑρθενόπης μέγα κῦδος ἀγακλέος,
ἠδὲ κρεούσης
πασάων ῥώμης πολίων, θεόμοιρε
Καράφα,
ὑμνοπόλος σεμνὴν προφέρω ὑποδέ-
χνυμ' ἐφετμὴν
ὑμετέρην, ὅππως ἐπέων ταρσῆα ῥοῇσι
θεσπεσίῃς δοίην παῦλον, κήρυκα κράτιστον
ἀενάου βιότοιο, καὶ αἰπήεντος ὀλύμπου,
ἄστρον παμφαῖνον βροτέου αἰῶνος ἀμαυροῦ,
δεξιτερῆς γεγαῶτα καλὸν γόνον, ὡς κλύε φυλή.
ἦ γὰρ καὐτὸς ἐγὼ πεδόθεν παύλοιο τὸ λῆμα
ἔνθεον ἠγάσθην μακάρων περιώσιον ἄλλων,
ἠγάσθην θυμόν θ' ἱερὸν ἀκόρητον ἀγώνων,
καὶ σπουδὴν ἀλίαστον ἁμιλλᾶσθαι περὶ τιμῆς
οὐρανίου βασιλῆος, ὃς αὐτὸν σῶσε καλέσας

οὐλο-

HYMNVS DE DIVINIS VIRtutibus, fortibusq. magni Pauli Tarsensis Apostoli factis, in quo etiam columen Apostolorum Petrus simul celebratur, & commendatur.

Ad Antonium Carafam Neapolitanum Cardinalem Illustrissimum, ac præstantissimum.

Parthenopes decus illustris, Romaq. potentis,
Terrarum Domina, prompto tua iussa Carafa
Pectore complector, donis cælestibus aucte,
Hymnidicus vates, diuino vt carmine Paulum
Tarsensem celebrem, præconem fine carentis
Egregium vitæ, nec non sublimis Olympi,
Mortalis sæcli lumen, sydusque coruscum,
Ceu tribus ipsa sonat, pignus prænobile dextræ.
Quippe & ego à puero Pauli virtutis amator
Ipse fui semper, sumq. admiratus eumdem
Præ cunctis Diuis, sacrorum & pectus agonum
Semper inexpletum, & studiũ contendere honore
Pro Regis superum, qui cæco errore vocando

Eripuit

οὐλομένης τε πλάνης, καὶ ἀχλύος αἰνομόροιο,
στήσατό τ' ἀρχηγὸν λαῶν, καὶ ἀπόστολον ἐθνέων
παντοδαπῶν, θάλπει μαλεραῖς τάπερ ἥλιος αὐγαῖς.
τοῦτο δ' ἀοιδάων χρέος ἔπλετο οἷον ἀπ' ἄλλων,
φῶτας ἀριπρεπέας τ' αἰνεῖν, καὶ ἀειδέμεν ἐσθλούς.
οὐχὶ δι' ἀνθρώποις λιτοὺς μελιγάρυας ὕμνους,
οὐδὲ λύρην, μελέων τε θέσιν, καὶ μοῦσαν ἐραννὴν
μητιέταο θεοῦ νόος ἄφθιτος ἤγαγεν εἰς φῶς,
ὤπασέ τ' ἀλφησταῖς πολυτερπέ' ἀθύρματ' ἀοιδοῖς,
ἀλλὰ δι' ἡρώων ἀρετὴν, ἠδ' ἔργματ' ἀγαυὰ
δῶκε θεὸς ῥυθμούς τε, καὶ ἀγλαΐην μελίκομπον
φόρμιγγος γλαφυρῆς, ἀδινῶν θελκτήρι' ἀνιῶν.
δῶκέ τ' ἀειδόντεσσιν, ἵν' ἠγαθέων κλέα φωτῶν,
ἔργά τ' ἐπικλείωσιν ἀγάκλυτα θεσπιδὶ μολπῇ.
δῶκε δ' ἐμοὶ πρῶτον μὲν ὅπως ἡρωΐδα μέλψω
οὐρανιδῶν πρύτανιν μαρίαν, βασίλειαν ὀλύμπου,
ἐλπίδ' ἐμὴν, καὶ κῦδος ἀκήρατον, ἠδὲ βιωτήν.
αὐτὰρ ἔπειτα μέλος παύλου θείοιο φέριστον,
παρθένῳ αἰδοίῃ πεφιλημένον ἔξοχον ἄλλων,
ὅττι ἄλλων πολὺ πλεῖον ἑὸν φίλον ἔρνος ἔπεισεν,
καὶ πάντεσσιν ἔφηνεν, ὅσοις ἐπιδέρκεται ἠώς.
αὐτὸς μὲν γὰρ ἄκρος πέλεν ἥρως, εἴ νύ τις ἄλλος,
ὃς καλὰ τόσσα πόνησεν, ὅσα ξύμπαντες οἱ ἄλλοι.
ἐξ οὗπερ χριστός μιν ἀπ' οὐρανόθεν ἐκάλεσσεν,
μηνυτήν τ' ἀνέδειξεν ἀληθείης ἐριτίμου,
καὶ κόσμου φωστῆρα λιπαυγέος αἰγλήεντα.
ἤτοι ὁ μὲν πρῶτον ζωαρκέος ἦν ἐπιδευὴς
φωτὸς, ἀνὴρ ψυχρὸς ψυχὴν, ἀλαωπὸς, ἀπειθής.
οὐ γάρ πω φάος οἶδε βιοσσόον ἀχλὺν ὑπ' αὔνον,
χριστὸν ἀπὸ πραπίδων μερόπων ὀλεσήνορα, λυγρὴν,

βένθε-

Eripuit captum, densa & caligine mortis,
Præfecitq. Ducem populis, & Apostolon ipsum,
Quos fouet, ac lustrat rapidi fax aurea Solis.
Præcipuum munus nam constat carminis esse
Eximios celebrare viros, & tollere cantu.
Non homines propter vilis, plebemq; profanam,
Hymnorum varios modulos, fidiumq; canorem
Sollertis mens sacra Dei produxit in auras,
Atq; dedit gnauis solatia grata poetis.
Sed procerum propter virtutem, claraq; facta
Extulit in lucem cantum, numerosq; sonoros,
Et pulsus citharæ, delenimenta laborum,
Addixitq; choro cantorum, quo decus altum
Heroum celebrent, atq; inclyta carmine facta.
Isque mihi hæc tribuit, quo primũ Heroida Diuũ
Concinerem Mariã Dominam, stellantis Olympi
Reginam, vitamq; meam, columenq; perenne;
Deinde uti virtutem Pauli sublimis ad astra
Laude feram, Diuæ dilecti impensius ipsi,
Et cari ante alios, quoniam mage pignus amauit.
Ille suum, & cunctis clarauit gentibus orbis.
Quippe etenim is summus fuit Heros, si fuit alter,
Qui bona tot gessit solus, quot alij simul omnes,
Ex quo Christus eum cæli de sede vocauit,
Ac fidei sanctæ præconia credidit olli;
Esseq; decreuit nitidum iubar orbis opaci.
Ante etenim fuerat vitali lumine cassus,
Vir nequam, cæcusq; animi, tum perfidus idem.
Quippe salutarem nondum tum nouerat auram,
Christum de nostro pellentem pectore noctem,

Erroris

βένθεσιν ἀγνοίης εἰλυμένος ὁ χρυσοέραστης.
Τοὔνεκα καὶ συνέδεσκε θεηγενέων γένος ἀνδρῶν,
καὶ μὴν λαὸν ἅπαντα θεουδέα πρυμνόθεν ἆραι
οἷά τε θὴρ ἀμνοὺς νεοθηλέας ἐκκεραΐζων.
αὐτὰρ ἐπεὶ Χριστός μιν ἐνόσφισε νώροπι βάλλων
ἀστραπῇ ὀφθαλμοὺς, τοίῳ δ' ἠνίπαπε μύθῳ
δεινὸν ὁμοκλήσας. τί με νήπιε Σαῦλε διώκεις
λακτίζων ποτὶ κέντρα; τί μαίνεαι οὐκέτ' ἀνεκτῶς;
αὐθὶ μεταβληθεὶς ζαθέην τ' ἀνεδέξατο πίστιν,
καὶ θρόνον ὑψίστοιο τότ' ᾔδεε πατρὸς ἄνακτα
σώφρονα θυμὸν ἑλὼν, καὶ ἀμύμων ἔπλετο μάρτυς
αὐτὸς ἀληθείης, τὴν πρὶν συφέλιζε παράφρων.
ποίησε δὲ θεὸς τὸ πάρος ποίησεν ἐν ἀρχῇ
αἰῶνος ταναοῖο μετ' αὐτοῦ, ἡνίκα φαιδρὸν
ἐκ χάεος δνοφεροῖο κελήσατο φῶς ἀνατεῖλαι,
καὶ δ' ὄσσων σκοτόεσσαν ἀπημαύρωσεν ὁμίχλην,
ὡς σκότος ἐκ κραδίης ψυχοφθόρον ἔκβαλε Παύλου,
ὥς κεν ἀπιστίην κόσμου σκεδάσειεν ἀνιγρὴν,
ἣ νόον ἀνθρώπων κνέφαϊ ἐνὶ εἴλυεν αἰνῷ,
καὶ φάος ἐκπετάσειε θεόρτον πίστιος ἁγνῆς.
δὴ τότε γὰρ τριτάτοιο πρὸς οὐρανοῦ ἀστερόεντος
ἄντυγας ἁρπαχθεὶς, καὶ ἀειθαλέος παραδείσου
κῆπον ἐσάνθη μυστήρια κεδνὰ θεοῖο,
χρησμούς τ' ἀρρήτους, τοὺς μὴ θέμις ἀνδρὶ πιφαύσκειν,
καὶ σέβας ἀμφὶ δεδάηκε θεοπρεπὲς, αὖθι διδαχθεὶς.
μυεῖ ἄπυστα πάρος τάπερ οὐδ' ὄναρ ἤλυθεν ἄλλῳ,
μύστης αἰθερίων αὐτόπτης, οὐρανοφοίτης.
μήτι χερειότερος τῶν ἄλλων αὐτὸς ὑπάρχῃ,
οἳ πρὶν ὁμίλησαν Χριστῷ χαρίεντες ὀπηδοί.
δὴ γὰρ ἐτυφλώθη μετὰ κόρφῳ πλήσιος αὐτοῦ

ὡς χ'

Erroris fundo tetri demersus in imo.
Proinde virum ignarus furiata mente piorum
Funditus omne genus properabat tollere vita,
Ceu fera subrumos discerpens dentibus agnos.
Ast vbi eum Christus ceu fulgure perculit acri,
Priuauitq; oculis, ac dictis talibus vnà
Terruit increpitans. Quid me vesane lacessis
Saule, quid in stimulum ruis improbe? quid furis
Percitus immani? diuinam relligionem (oestro
Suscipit actutum mutata mente supremi
Progeniem agnoscens Patris, fit testis apertus
Illius secta, quam pridem exscindere auebat.
Egit id in Paulo quod in orbis fecerat olim
Principio Deus immensi, quom surgere latam
E tenebris iussit lucem, radiareq; longe,
Et procul obscuras oculorum dispulit vmbras.
Sic Pauli fuscam discussit pectore noctem,
Perfidiam vt toto mox profligaret ab orbe,
Qua mentem humanam nebulis obuoluerat atris,
Et lucem fidei præpanderet omnibus alma.
Tunc etenim raptus conuexa ad tertia cali
Conscendit sublimis, vbi viret illud amoeno
Semper flore nemus, mysteria percipit illic
Sancta, nefas homini qua sint seclusa profari,
Et sacros cultus intelligit, altaq; sensa
Non volgata prius, per somnia visa nec vlli,
Aethereus factus Mystes, spectator Olympi;
Nequid deterior reliquis foret, inferiorue,
Qui Regem potuere adfari, & cernere coram.
Namq; vocaretur quom sacra ad munia Doctor

ὥς χ' ἔθεν ἡ τύφλωσις ἔῃ φωτισμὸς ἁπάντων,
τῶν χώρην θανάτου σκιοειδέα ναιεταόντων.
εἰς φῶς γάρ μιν ἔθηκε θεὸς μερόπεσσι παναρκὲς
ἐξ ἠοῦς ἐπιτελλομένης πυμάτας ἐπὶ δυσμάς.
οὐ γὰρ λαμπρῦναι τὸν νοῦν ἔμπεδε δύναιτο
μαρμαρυγαῖς φαιδρῇσιν ἀληθείης ἀκεσάνδρου,
εἰ πρότερον μὴ δέργμα κακὸν τόδε πάμπαν ὀλέσσῃ.
ἤτοι ἐπεὶ φρεσὶν ἔσκε παραβλὼψ λοξὰ δεδορκώς,
πάγχυ χρεὼν τόν δ' ἦν πηρῶσαι πρῶτον ἀτύξαι,
ὄφρά κεν ὀρθὰ βλέπῃ, καὶ μήδεα χρηστὰ λάβῃσιν,
ἀρτίφρων τε γένηται ἐς ὕστερον, ἀρτιεπής τε.
τοῖο δ' ἐπ' ὀφθαλμοῖς λήμης μέγα σῆμα πεσούσης,
δεῖν ἐπιτηδείως προτέρας βροτὸν ἄνδρα πιφαύσκει
πάμπαν ἀποκλεῖσαι, καὶ ἑκούσιον ἄργεμον ἆραι,
ὅστις ἐποπτεύειν θείην σοφίην μελεδήνῃ.
τοῦτο δ' ὁ πηρωθεὶς αὐτὸς δήλωσε νόημα
πᾶσι διαπρύσιον βοόων ἐτυμηγόρῳ ὀμφῇ.
πᾶς τις ἀνὴρ δοκέων πραπίδας σοφὸς ἔμμεναι ἐν ὑμῖν,
ἠλεὸς αὖθι γένοιτο καὶ ἄφρων, ὡς σοφὸς εἴη.
ὅττι δ' ἐς οὖδας πιτνεῖ ἀφ' ἵππου ὄψιν ἀτυχθεὶς
τῆς αἴγλης ῥιπαῖσι, βοᾷ θεοφεγγέος αὐγῆς
πνεύματος ἐλθούσης, τετυφωμένον ἄρτι φρόνημα
ἄμμιν ἀμαυρῶσθαι τὸ μετάρσιον, ἠδὲ νεοχμὸν
ἐγγεγάμεν χθαμαλοῖς ἄλλην στήθεσι μενοινήν,
τοῖς προτέρην σοβαροῖσι, φραδὴν θεοειδέα τ' ἄλλην.
καὶ τότ' ἀμειψάμενοι θυμὸν ἀεσίφρονα κεῖνα
ῥῆμα θεοπρόπου ἀνδρὸς ἀείδομεν εὖ φρονέοντες.
ὡς ἀγαθὸν χθαμαλόν τι, καὶ ἠπεδανόν με τετύχθαι,
ὄφρα δικαιοσύνην ἐρικυδέα σεῖο δαείην.
οὕτω δὴ λαμπτῆρα μέγαν περικαλλέ' ἀνῆψεν

Hanc aciem amisit, quo collustraret eos, qui
Squallenti in mortis vitam regione trahebant.
Quippe ipsum lumen voluit mortalibus ægris
Esse Deus qua Sol oritur, quaue occidit ardens.
Haud etenim poterat fulgere intrinsecus ipse,
Cernere nec quidquam veri splendoribus almis,
Ni prius obtutum prauum deperderet istunc.
Nā quia erat strabo solitus transuersa tueri
Mente, necesse fuit percelli luscitione,
Vt posthac aciem meliorem adquireret intus,
Consilioq́; potens fieret, verbisq́; disertus.
Huius in adspectum dat lema illapsa caduco
Esse necesse homini studia abiurare priora
Prorsus, & hunc vltro debere orbarier extra,
Intus vt eualeat diuinæ intendere legi.
Hunc sensum hic idem priuatus lumine Doctor
Pandit, vbi clarè veraci hæc ore profatur.
Si sibi quis prudens in vobis esse videtur,
Stultus is, & demens fiat prius, vt sapiens sit.
Quòd deiectus equo prolabitur in sola terræ
Fulgure perculsus, clamat veniente nitore
Flaminis atherij, mox euanescere fastum
Inflatum in nobis ventoso folle, nouamq́;
Pectoribus rursum nostris inolescere mentem,
Adfectumq́; Deo similem excedente tumore.
Tum vero exsuti mentemq́;, animumq́; proteruū
Diuinam incipimus vocem vsurpare prophetæ.
Quam bene mecū actū Deus, vt deiectus ad ima,
Iustitiamq́; tuam discam, legemq́; probatam.
Sic Deus omnipotens accendit lampada miram,

ῥεῖα θεός, θαητὸν ἐπιφλέξοντα πελώρην
γαῖαν ὁμοῦ, καὶ πόντον ἀπείριτον ἀκτίνεσσιν
ἠγαθέοισι, νέοις, θεολαμπέσιν. ὣδ' ἀνέτειλεν
χεύμασι νᾶμα ῥέον πολυδευκέσιν ἀμβροσίοισι,
χέρσον ὅπερ στυφελὴν, καὶ καρφαλέην λιαρῇσι
πάσας ἀδὴν προχοαῖς ῥαίνοι καναχηδὰ ῥεούσαις.
τῇδε παρὰ κρήνῃ πεφυτευμένα δένδρεα θάλλει,
δένδρεα καρπὸν ἔχοντα τὸν ὥριμον, ἠδ' ἀμάραντον,
οὐ λείποντα θέρευς, οὐδ' ἄκρου χείματος ὥρῃ.
εἴτις καυσοῦται, ῥεῖθρον παρὰ τοῦτο ἠλύοιτο,
καὶ καῦσος κακὸν αὖθις ἀναψύξει λιβάδεσσι
θεσπεσίαις αὐχμὸν καπυρὸν διὰ πάντα λυούσαις.
τοῦτο φύει ῥόδον ἁβρὸν, ὅπου πάρος ἦεν ἄχερδος,
ῥάμνος ὅπου τέτρηχεν, ἴων κυαναυγέα χαίτην.
ἀλλὰ πόθεν μέλπειν ἐπιβαλλώμεσθα φέριστον
ἄνδρα, καὶ ἀνδρὸς ἀγαυὰ θεόφρονος ἔργματα τοῦδε,
ἐν δοιῇ μάλα θυμὸς, ἐπεὶ μάλ' ὑπέρφατος αὐτὸς,
ἔργά τε τοῦδε πέλει περιφερέστατα, μυρία τ' εἰπεῖν.
τίς γὰρ ἀριστείας, τίς δ' ἤθεα θεῖα δύναιτο,
ἠδὲ θεοδμήτους ἀρετὰς, καὶ ἄεθλα κραταιὰ
πάντα μάλ' ἐξειπεῖν, τάπερ ἔτλη, χ' ὡπόσ' ἔρεξεν;
ἐξεσίην θείην μετιὼν βασιλῆος ὀλύμπου,
ἠδὲ διακτορίην ὑπάτης γεραρὴν βασιλείης,
ἐξ ἧς καὶ πρέσβυς, καὶ ἀπόστολος ἄκρος ἀκούει;
οὗτος μὲν γὰρ ἔην, ὃς ῥώμην κυδιάνειραν
χριστὸν ἔπεισε σέβειν, καὶ ἀγάλματα φροῦδα λιπέσθαι,
καὶ τὸν πρὶν μεγάλαυχον, ἀνίκητόν τε πρὸς ἀλκὴν
λαὸν ἐνίκησε δαμάσας ἀψευδεῖ γλώσσῃ.
αὐτὸς ὅδ' ἐκ περάτης γλαυκὴν ναίοντας ὑπ' ἠῶ
ζωγρήσας δήμους, πόλιας τ' ἐκτήσατο χειρός.

νηεί-

Quæ maris immensi spatium, terrasq; patentis
Mirificis semper fulgoribus irradiaret.
Sic itidem venam produxit fluminis ampli,
Euergat latices quæ nectaris, atque liquorem
Ambrosium, nostræ qui dulcibus irriget vndis
Squallorem terræ, nostra obsita temperet arua.
Arboreæ surgunt hunc fontem propter amoenum
Plantæ, immortali quæ fructu semper abundant,
Fertilibus ramis bruma, atque æstate nitentes.
Si calor immodicus quem macerat, huius adito
Fontis sacri vndas, referetq; insigne leuamen.
Quippe grauis æstus soluit, recreatq; bibentis.
Hic pubere rosis mollis, vbi luma rigebat,
Atq; vbi rhamnus erat, violæ facit esse nitorem.
Verum vnde incipiam diuinum extollere cantu
Huncce virũ, atque viri res gestas, claraq; facta,
In dubio est animus. nam nulli effabilis ipse'st,
Nec quisquã numerare quit eius splendida facta.
Nam quis tot palmas, morumq; insignia sacra,
Virtutesq; almas, certaminaque ardua vates
Percensere queat quæ gessit, quæ tulit heros,
Orator dictus summi Rectoris Olympi,
Supremi interpres regni, fidusq; minister.
Vnde & legatus, princeps & Apostolus audit?
Ipse est, qui Romam florentem laude virorum
Persuasit Christum colere, & simulacra negare.
Et populum inuictum, pollentem viribus amplis
Veridico victor domuit sermone potenti.
Hic etiam Hesperias gentis, eoaque regna
Vrbibus innumeris Christo subiunxit, & auxit

Illius

νηλείθμοις πεπιθὼν, καὶ ζωῆς φέγγος ἔδειξεν
ἀγνοίης ἀθέσιο περὶ σπέος ἠλάσκουσιν.
πρῶτα γὰρ ἐν συρίῃ διδαχὴν ἔσπειρεν ἀμεμφῆ,
καὶ πολλοὺς προὔτρεψε θεὸν ζώοντα γεραίρειν.
εἶτα μολὼν δ᾽ ἄραβας τεθμὸν χριστοῖο γέγωνεν
ἀβροβίοις λαοῖσι, καὶ ἀγγελίην θεόμοιρον.
ἵκετο δ᾽ εἰς κίλικας σὺν δόγμασι θεσπεσίοισιν,
καὶ σοφίην ἐδίδαξεν ὁμόσπορον ἔθνος ἀληθῆ,
ὀφθαλμῶν κραδίης ῥήξας ἀλαῶπιν ὁμίχλην.
τάρσος μὲν γὰρ ἔην πατρὶς θεοφαίτορος ἀνδρός.
τάρσος ἐϋκτιμένη, τὴν κύδνος καλλιρέεθρος
ἀργυρέης μέσσην ἀποτέμνεται ἄνδιχα δίναις,
ἑξείης λυκίης, καὶ ἀγαυῶν παῖδας ἰώνων,
καὶ στρατὸν ἀσσυρίων σοβαρὴν βαβυλῶνα περήσας,
ἀτρεκίης κατέμαρψε σὺν ἄορι τριγλώχινι.
ναὶ μὴν καὶ γαλάτας ἄφρον τότε φῦλον ἔλυσεν
ἀφροσύνης προτέρης, καὶ πάνσοφον ἤνυσε λαόν.
δὴ τότε καὶ λυδοὺς, καὶ παμφυλίους μενεχάρμας
τρέψε πρὸς εὐσεβίην ὀρθὴν, ῥοδίους τ᾽ ἀγερώχους.
σὺν καρίεσσι δ᾽ ἔλυσε λυκάονας ἀγκυλοτόξους
λευγαλέης ἄτης ξοάνων, ξύνωσε δ᾽ ἄνακτι
παιδὶ θεοῦ μεγάλου, καὶ ψευστὰς τὸ πρὶν ἐόντας
κρῆτας ἐποίησε πάμπαν νημερτέα βάζειν,
ζῆνά τε φλαυρίζειν κρονίδην, τὸν πρόσθεν ἐτίμων.
ἀντὶ δὲ τοῦ ζηνὸς μάχλου σωτῆρα κράτιστον
μοῦνον ἀεισογόνοιο σεβίζεμεν υἱέα νύμφης
ἀχράντου μαρίης θεομήτορος ἀγλαοκάρπου.
πρὸς δὲ πανέλληνας μετιὼν, καὶ φῦλα πελασγῶν,
θρήϊκας, φωκεῖς τε, πολυκλήρους τ᾽ ἐφυραίους,
ἐσθλούς τε σπάρτης οἰκήτορας εὐρυχόροιο,

ὤρσεν

Illius imperium patefacto lumine cunctis
Vitali, tenebris qui versabantur in atris.
Ac primum in Syria seuit cælestia verba,
Viuentisq́; Dei multis cultum insinuauit.
Continuoq́; Arabum felicia regna profectus,
Diuitibus retulit populis pia nuncia Christi.
Tum Cilicas pernix sancta cum lege petiuit,
Et gentem edocuit cognatam scita Tonantis,
Ex oculis furua cordis caligine abacta.
Nam Tarsus fuit egregij patria ampla Magistri.
Tarsus, quam liquido percurrit flumine Cydnus,
Et mediam gelidis dirimit rapidissimus vndis.
Mox etiam Lycios, & splendida pignora Ionum,
Assyriosque simul penetrans Babylona superbam,
Subiecit triplici pietatis Signifer ense.
Præterea Galatas, fuerat quæ natio demens,
Stultitia exsoluit, sollerti pectoreq́; auxit.
Tum verum ad cultum promptos ad bella vocauit
Pamphylios, Lydosq́; simul, Rhodiosq́; feroces.
Caras item, clarosq́; Lycaonas arcubus vncis
Vindicat à noxa statuarum, & copulat alto
Patre sato Regi. Cretas mendacia fantes
Vaniloquis linguis docuit veracia fari,
Ac diu adoratam Saturni temnere prolem.
Proq́; Ioue incesto Saluatorem reuereri,
Optima quem partu virgo edidit innuba natum,
Præclaro Maria fructu quæ semper abundat.
Insuper & Graios adiens, gentemq́; Pelasgam,
Phocensis, Thracasq́; feros, ditisq́; Ephyræos,
Et Sparta ingenuos choreis florentis alumnos,

ὦρσεν ἀπείπασθαι νεκύων εἴδωλα βέβηλα,
αὐτί τε δυσφήμων βρετέων βιοτήσια χριστοῦ
τέθμια δέξασθαι, καὶ ἀληθέα πίστιν ἀρέσθαι.
τοῖς δ' ἅμα καὶ χαοὺς διάγγελος ἱεροφάντης,
βοιωτοὺς, κρατερούς τε μακηδόνας, ἠδ' αἰπολοὺς
δυσεβίης περὶ λάμψε φάει θεοπειθέος ἁγνῷ.
οἷά τι πρηστῆρος παιφάσσον θεσπιδαὲς πῦρ,
τοῦ διαπρησσόντος ταχέως ζαφερλῶ τε καὶ ὑγρῷ.
οὐδὲ μὲν οὐδ' ὀμφῆς τῆς δ' ἐνθέου ἔπλετ' ἄμοιρα
ἤθεα καππαδοκῶν, καὶ πάρθων ἄστεα κλεινὰ,
οὐ φρύγες, οὐ βέβρυκες, οὐδ' αὖ σκύθαι ἀγριόφωνοι,
ἀλλὰ θρόος τούτου, καὶ δέλτων πάνσοφος ἠχὼ,
μαρτυρίη τε σοφὴ βλέμμυάς τ' ἐπέρησε καὶ ἰνδοὺς,
ἔθνεά τ' αἰθιόπων, καὶ ἐσχατόωντα γάδειρα.
οὐδὲ παλίγγλωσσον, οὐδ' ἔπλετο βάρβαρον οὕτω
φῦλον, ὅπερ βροτέην μὴ θείου φωτὸς ἔδεκτο
τοῦδε θεοφθόγγοιο, καὶ ἣν σελίδεσσι χάραξεν,
οὔποτ' ἀλεξάνδροιο φιλιππιάδεω μένος αἰχμῆς
τοσσατίους λαοὺς δάμασεν, καὶ ἀγήνορα φῦλα,
ὅσσοισπερ παύλοιο σοφὴ θεομηδέος αὐδὴ,
κρητῆρος σοφίης θ' ἱερῆς, χάριτός τε θεόρτου.
ὅστε διαπρύσιον, σάλπιγξ ἅτε χαλκεόφωνος,
κλάγξε δι' ἠπείρου χριστοῦ πλάκα, καὶ διὰ πόντον
οὔνομ' ἀλεξίκακον λαοῖς πάντεσσι γεγωνώς.
ἀλλὰ γὰρ οὐχ ἥρως τοσσοὺς δ' ἐτέλεσσεν ἀγῶνας
λαοδάμας μούνη πειθοῖ μύθων θεολαμπέων,
εἰ μὴ καὶ μύθοις συνεμίγνυε θέσκελα ἔργα,
πολλὰ μὲν ἄλλα, σοφὸς καὶ ὅσ' ἴστωρ πέφραδε λουκᾶς
αὐτοχοὺς κήρυξ πιστὸς, καὶ τοῖο μαθητὴς
ἀρτιεπὴς, παιῶν γυίων, ψυχέων δ' ἔτι μᾶλλον.

ὅσσα

Hos defunctorum populos delubra profana
Linquere persuasit, legesq́; amplectier almas,
Atq́; fidem Christi Regis, ritusq́; probandos.
Tunc etiam antiquos sacrorum Antistes adiuit
Bœotos, fortisq́; Macedonas, atq́; Ætolos,
Et fidei cæcas lustrauit lumine mentis.
Haud secus, atq́; ignis rapidi presteris, & acris
Fulminis immensum pelagus, terrasq́; secantis.
Sed neq́; Cappadocum caruerunt voce cateruæ,
Parthorumve vrbes Pauli resonante ferocum,
Non Phryges, aut Bebryces, non natio sæua Scy-
Sed sonitus vocis, & felix pagina tanti (tharū.
Præconis Blemyas pariter penetrauit, & Indos,
Gentemq́; Æthiopum, mundiq́; extrema Gadira.
Nec tam diuersa lingua, vel barbarus vsquam
Est populus, Pauli qui non ex ore profusum
Audierit tonitrum, vel quem stylus arduus edit,
Fortis Alexandri non vnquam bellica virtus
Tot domuit gentis, vicitq́; ferocia regna,
Quot Pauli strauit vox celsa arcana loquentis,
Sacræ crateris sophiæ, doniq́; superni,
Qui liquido sonitu, velut ænea buccina vastos
Per terræ campos clangens, pelagiq́; per æquor
Nomen ἀλεξίκακον Christi resonauit ubique.
Verùm Heros tantos non confecisset agonas
Solo verborum suasu radiante superne,
Ni verbis sacris mira adiunxisset & acta
Plurima, quæ Lucas memorat, sed plurima omittit
Discipulus Pauli fuit hic, præcoq́; disertus,
Membra leuare potēs hominū, pollensq́; medēdis

ἐστὶ γὰρ παύλοιο συνέμπορος ἔπλετο πάντη,
καὶ παύλου δεδάηκε τὰ θαύματα θεῖα, λόγους τε.
μάρτυς ἐμοὶ κεῖνος, τὸν κυλλὸν φῶτά περ ἔμπης
νηδύος ἐκ μητρὸς, τὸν μήποτε ποσὶ μολόντα
σφωϊτέροις, χωλὸν ταλαπείριον ἐξεσάωσεν
λυσρόθι πίστιν ἔχοντα, θεοῦ σὺν χειρὶ κραταιῇ.
τοὔνεκα πᾶσα πόλις θηουμένη ἔργον ἀηθὲς
αἶψα καταπρηχθὲν, τὸν δ' ἑρμῆν ἐξονόμηναν,
ὥστε θεῷ ῥέζειν θ' ἱερήϊα ἤθελον ἀνδρὶ,
τοῦτον ἀνορθώσαντι χαλαίποδα θνητὸν ἀνωγῇ,
ἐκ γενεῆς δ' ἄρα ῥαιβὸν ἐπεὶ τόνδ' ὀρθὸν ἔτευξεν,
οὐ πολλὸν τὸ μεταξὺ καὶ ἡβήτην ἀνέγειρεν
ἄπνοον ἐκ νεκύων, καὶ ἀμειδέος ἄϊδος ἄντρων,
ἄϊδος ἐξ ἄντρων, καὶ ταρτάρου ἠερόεντος.
εἰς ἄϊδος δ' οἴχνεσκε πυλάρταο κρατεροῖο
ἐκ ῥεθέων πταμένη ψυχὴ κόρου, ἀλλά μιν αὖθις
θεῖος ἀνὴρ ψύχωσε, καὶ οἷς παρέδωκε τοκεῦσιν.
ἤτοι ὅγ' αὐτὶς ἔην ἐκ τρωάδος, οὔνομα δ' αὐτῷ
εὔτυχος, ὃς νωθὴς τὸν ἀπόστολον ἐν μεγάροισιν
εἰσαΐων ἐπέεσσι παραιφάμενον ζαθέοισιν
νύκτα δι' ὀρφναίην σὺν πληθύϊ ἀγρομένῃφι,
ἤριπεν ἐκ θυρίδος μαλακῷ βεβαρημένος ὕπνῳ
ῥοιζηδὸν προκάρηνος, ἀπ' ἠλιβάτου δὲ μελάθρου
εἰς οὖδας προπεσόντα κιχήσατο πότμος ἀεικής.
αὐτὰρ ὅγ' ἐκ τέγεος καταβὰς μέγας ἱεροφάντης,
καὶ τε θιγὼν παιδὸς προθήβεω τεθνειῶτος,
ἤγαγε τὴν ψυχὴν παλινάγρετον εἰς δέμας αὐτοῦ
ἀρτεμὲς, ὡς τὸ πάροσπερ, ἀπ' εὐρώεντος ἐναύλου.
ὡς δ' ἴδον ἀμπνείοντα παλιμπετὲς ἄνδρες ἐκεῖνοι
μείρακα, τὸν πρὶν ἰδόντες ἀποπνεύσαντ' ἀνίηθεν,

οὐκ

Plus animis ægris Pauli sectator vbique,
Adsiduusq; comes, qui dicta, & grandia facta
Cognorat Pauli. Testis mihi matris ab aluo
Qui fuerat clodus, qui non incesserat umquam
Ipse suis pedibus, quem pondus inutile terræ
Sanauit Lystris cælesti numine fretus.
Quare vrbs insolitum facinus mirata peractum,
Mercurium celerem confestim nominitarunt,
Et sacrare aras pecudesq; offerre parabant
Rite viro, valido qui iussu erexerat ægrum.
Haud multo, postquam claudo vestigia recta
Reddidit, extinctum rediuiuum ad munia vitæ
Incubitu sacro iuuenem reuocauit ab Orci
Luctificis tenebris, & Auerni sede profunda.
Quippe anima intrarat Stygiæ iam limina portæ
Exanimis pueri membris digressa, sed heros
Restituit proprijs animatum rursus alumnis.
Ipse quidem exstiterat è Troade, nomine dictus
Eutychus, hortantem qui Paulum segnius altis
Dum tectis audit promentem verba sacrata
Nocte sub obscura cum cœtu forte coacto,
Depressus somno magno stridore fenestra
Decidit in præceps, ita caligante ruentem
Ilicet è thalamo mors occupat horrida ephebum.
Tum superinsistens tetigit Antistes inane
Corpus, & id factũ est rursum spirabile, vt ante.
Quippe anima ingressa est proprios remeabilis ar-
Ceu prius incolumeis fugiẽs loca senta tenebris.(tus
At vero vt iuuenem cuncti videre vigentem,
Quem dudum extinctum grauiter doluere tuẽtes,

οὐκ ὀλίγον διὰ θαῦμα δεδουπότος ἠϊθέοιο,
εἶτα δ' ἀναζώοντος ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ,
καὶ μέγ' ἀνδίαζον σωτήριον οὔνομ' Ἰησοῦ,
ὅς δι' ἑοῦ προπόλου αἰζήϊον ἄνδρα σάωσεν.
οὐδὲ μὲν οὐδὲ μικρὸν τόπερ ἤνυσεν ἔνθεος ἥρως,
ἀξίου ἀμφὶ πέτρον, λυπρήντ' ἠδωνίδα χώρην
σῆμα σίλᾳ σὺν ἑταίρῳ ἐεργμένος ἐντὸς ἐρεμνῆς
εἱρκτῆς, γυοπέδαις πεπεδημένος ἀργαλέῃσιν.
εὖτε θεοκλυτέοντε σὺν εὔγμασι, σύν τε λιτῇσι,
σύν τ' εὐηγορίαις θεοτερπέσι νυκτὸς ἀμολγῷ,
σεῖσαν ὅλον δάπεδον, δονέοντό τε πάντα θέμεθλα
τῆς φυλακῆς κατένερθεν, ἀνεκλίνοντο πυλάων
χάλκειοι κατοχῆες, ἀπέσσυθεν αἰνὰ θύρετρα.
πᾶσι δ' ἀλυκτοπέδαι πέσον ἀθρόαι ἐν κονίῃσι,
δέσματ' ἄφυκτα λύθεν γυίων ἐκ φωτὸς ἑκάστου,
οἵγε πέδαις σφὶν ἅμα τῆμος δεδμήατο λυγραῖς.
τοῦτο δ' ἄρ' εἱρκτοφύλαξ ἐσιδὼν μέγα θάμβος, ἀμεμφῆ
αὐτὸς ὁμοῦ πίστιν, καὶ ὅλος τοῦ δ' οἶκος ἐδέκτο.
οἷς τε σαωτῆρσι ξενίην παρέθηκε τράπεζαν
καγχαλόων, ὅτι τέτμε πανέστιος ἄλκαρ ἄελπτον
εὐερμής, χάριν ἀΐδιον ζωαρκέος ὄλβου.
ὡς δὲ παλαμναίους, καὶ ἀλάστορας αὐτὸς ἔλασσεν
δαίμονας, οἳ διασπλῆτες ἐνὶ σπλάγχνοισι βροτείοις
δινεύοντες σκυλάκεσσιν ἐοικότες ἀργιόδουσι
τρύχουσι ψυχήν, καὶ σκῆνος πικρὸν ἐχόντων
ἐμφύντες μελέεσσιν ἀνάρσιοι ἀνδρομέοισιν,
μάρτυρ' ἔχω κείνην παιδίσκην εὖ μάλ' ἑτοίμην,
τὴν πυθίην καλέεσκον ἐπώνυμον Ἀπόλλωνος,
χρησμοὺς ψευδαλέους τοῖς ἐγχωρίοισι διδοῦσαν,
οἷά ποτ' ἐν Πυθῶνι παρὰ τριποδήϊον ὅλμον

ἄλλη

Conlapsi ob factum miserabile puberis huius,
Moxq; resurgentis respirauere refecti,
Atq; salutiferi celebrarunt nomen Iesu,
Auspicijs Pauli qui uitæ reddidit illum.
Nec vero exiguum quod vir memorabilis egit
Qua fluit Axius amnis, humusq; Edonis aratur,
Cum socio Sila signum atro carcere clausus,
Compedibus uinctusq; artis, duraq; cathena,
Quando Deum precibusq; pijs, votisque vocantes
Supplicibus pariter nocturni temporis hora,
Omne solum circum, fundamentumq; profundæ
Concussere domus, ferriq; repagula longè
Dissiluere simul, valuarum cardine rupto,
Cunctaq; vincla virum de membris, atq; numella,
Obtigit arceri quibus vnà tempore tali,
Defluxere graues, neruiq; in puluere terræ.
Carceris hoc custos cernens opus admiratus
Ipse fidem, pariterq; domus sua suscipit almam,
Sospitibusq; suis mensam adparat, hospitiumque
Lætitia exsultans munus quod repperit ingens,
Numquam speratum, vitæ quod suppetit omni.
Quòd uero maneis sceleratos reppulit idem,
Qui subeunt hominum turmatim viscera diris
Adsimiles canibus morsu, rictuq; ferino,
Atq; animas miseras, atq; intestina perurunt,
Artubus infesti mortalibus insinuati;
Illa mihi occurrit testis manifesta puella,
Quã pythiam pythio memorant ab Apolline dictã,
Indigenis populis oracula falsa ferentem.
Ceu quæ cortinam quondã in Pythone tenebat,

ἄλλη τις ψεύδη μαντεύετο αἰόλα κούρη.
δεινὸν ὁμοκλήσας τῆς ἤλασε δαίμονα λυγρὸν,
τὸν χρείοντα βροτοῖς μαντήϊα ψευδέα κείνοις.
κἀλλοξίνης μὲν ἄμερσε παραίβολα κωτίλλουσαν
ῥεῖα βοῆς, ἰδίης δέ τ' ἐπήβολον ἤνυσε κούρην.
τοὔνεκεν ὁ τλήμων αἰκισθεὶς εἰς γνύθος ὤσθη
λυγαῖον δεσμοῖς βεβαρημένος ἀρρήκτοισιν.
ἀλλὰ τάγ' εὐχωλαῖς κρατεραῖς ἀρρηκτάπερ ἔμπης
ῥήξατο σωτῆρος κικλήσκων οὔνομ' ἰησοῦ.
νηείθμων τ' ἐπέσευεν ἀλυσκάζειν ἀπὸ φωτῶν
λυγρὰ δαϊζομένων ἄϊδος ποτὶ δῶμα κελαινὸν
λύματα δαιμονίων ὀλοφώϊα, πᾶσι δυσαλθῆ
λοιγὸν ἐπιτρίβοντ', οἷς αὖ χριμφθῶσι βροτοῖσιν,
ἡμετέρης φύτλης λῶβαι, ληΐστορες αἰνοί.
οὐ δὲ γὰρ οὐδ' ἰδέειν ἱερὴν ἐτάλασσαν ὀπωπὴν,
οὐδὲ θεουδείης θεοειδέος ἄσσον ἱκέσθαι.
τοσσήδ' εὐσεβίη πέλε τ' ἀνδρὸς τοῦδε φερίστου,
ὥστ' ἀπενεχθῆναι χρωτὸς παρὰ τοῖο πανάγνου
λώματα, καὶ λέγνας, ἠδ' ἡμιτύβια ἐπ' ὄχλον
ἀτηραῖσι δύαις, βαλίης τ' ἀρημένον ἄταις,
καὶ τόνδ' ἀρτεμέοντα παρασχεδὸν αὖθι γενέσθαι.
οἷα δ' ὁμοκλήεσσιο πέτρου σκιὴ ἄλκαρ ὄπαζεν
οὖλον ἀνηκέστοις ὀδυνήφατος αὐτίκα νούσοις;
τοῖον καὶ παύλου πολυκηδέσι κεκμηῶσιν
νεκταρέη καμάτοισιν ἄκος πόρεν ἱερὸν ἐφεσεὶς,
καὶ χλανὶς αἰθερόποισιν ἀλέξια τηκομένοισι.
τόσσον ἀποπνείεσκε δρμῆς μένος ἀνδρὸς ἀρίστου.
οὐδὲ κολασθέντος μάλ' ἐοικότα νῦν λελαθοίμην
ῥεῖα κακοζήλοιο, δολοφραδέος τε μάγοιο.
ὅστε δ' ἑβραῖος γένος ἦν, ἐλύμας δέ τ' ἐπικλὴς

κιω-

Vanaq; fundebat scitantibus omina turbis,
Cuius voce acri increpitans de corpore saeuum
Damona decussit mendacia vaticinantem,
Atq; aliena illam priuauit voce loquentem
Verba absurda, suaq; effecit voce fruisci.
Vnde miser casus, latebrosumq; in specus insons
Truditur inruptis adstrictus nexibus artus.
Vincula sed precibus, quamuis inrupta, vocato
Perrupit validis augusto nomine Iesu.
Praeterea talis hominum de corpore pestis
Compulit innumeras excedere vexatorum,
Inque domum infernam descendere virus acerbũ
Omnibus adflantis, legio quibus improba inhaeret,
Humanae gentis praedones exitiosi.
Haud etenim adspectũ poterãt tolerare uerendũ,
Nec propius tantae consistere relligioni.
Tanta hic pollebat vir ope, ac virtute beatus,
Eius vt ablatis de corpore vestibus almo,
Et superimpositis noxis, morbisque grauato
Diuersis volgo, sanum euadebat ab omni
Protinus exitio, morbi & contage maligna.
Sicut opem aegrotis Petri tulit vmbra salubris,
Adfectumq; graui curabat clade popellum,
Sic lanam Pauli, si quis contingeret aeger,
Tristibus ambustusve doloribus, ille repente
Optatam sentibat opem, praesensq; leuamen.
Tanta huius sancto manabat corpore virtus,
Nec facile oblitus transissem vindice poena
Iure magũ adfectũ scelerisque, doliq; magistrũ.
Hebraeus fuit hic, Elymas cognomine dictus,

κυύτατος ἀνθρώπων, καὶ μάντις ψεύδεα βάζων,
τὸν μάκαρ ἐξαλάωσεν, ἐπειδὴ πίσιος ἔσκεν
ἠγαθέης λύμη, σκῶλον ζωαρκέος οἴμου,
δωτίνης θ' ἱερῆς ἐχθρὸς, χάριτός τε θεοῖο,
ἐχθρὸς ἀληθείης, τὴν δὴ κακομήχανος ἀνὴρ
πᾶσαν ἀϊστῶσαι λαλαγῶν πειρᾶτο κατ' ἄκρης.
φέγγεϊ λάμπουσάν τε παναυγέϊ πᾶσαν ἐπ' αἶαν
ἤλπετ' ἀποκρύψαι, καὶ φθεῖραι νήπιος ἄρδην
μαψιλάκας, φάρυγός τ' ἐμέσας δόλον αἰθαλόεντα
ἀμβροσίην ζωῆς λιβάδα μενέαινε μορίξαι,
μήτις κεκμηὼς πηγῆς ψαύσας ἀκεσάνδρου
ἐξ κύτης τε ῥύοιτο, καὶ ἀρτεμέων διὰ παντὸς.
οἷά ποθ' ἱμείρουσα φυγεῖν χέρας ἀσπαλιῆος
μήκωνος δνοφεροῦ προχέει ἰχῶρα κελαινὸν
σήπιας, ὀρφναίη δὲ καθ' ὕδατος ἀΐσσουσα
φύξηλις τέχνην ἀγρώσσοος αἶψ' ἀλίωσεν
ῥηϊδίως δολόεντι χολῇ, καὶ φέρτερον ἰχθυῦ.
ἤτοι ὁ μὲν παῦλος διὰ παιπαλόεσσαν ὁδεύων
κύπρον ἐπιστρέψαι μέμαε πρὸς χριστὸν ἄνακτα,
καὶ δὴ καὶ ζωῆς μυστήρια θεῖα διδάξαι
σέργιον ἀφθάρτου κεκλημένον οὔνομα παῦλον,
πατρίδι ῥωμαῖον, συνετὸν προφερέστερον ἄλλων,
κλεινότατόν τε γένει, καὶ βαθμοῦ φαίδιμον ἄκρου.
ἀνθύπατος γὰρ ἔην διέπων πρυτανήϊα κείνης
ἀμφιάλου χώρης, πολίων τ' οἰήϊα πασῶν.
ἢ γὰρ ὅγ' ἱμείρων ζάθεον κήρυγμα δαῆναι,
ἠδὲ πάλι ζωῆς τετυχεῖν βιότοιο καθαρμοῦ,
ὥσκεν ἀνηβών χάριτος νεοθηλέϊ βλάστῃ
προσκάλεσε παῦλον μεγαλήτορα, καὶ τὸν ἑταῖρον
βάρναβαν παύλοιο κλυτοῦ, καὶ ὁμόστολον ἐσθλὸν

θεραπε-

Vir nequam, & prauus, tum vates futilis idem,
Quem Paulus visu priuauit, quòd foret ingens
Is fidei sanctæ labes, scopulusq; salutis,
Atq; idem infensus diuini muneris hostis,
Veræ & doctrinæ, quam totam euertere fundo
Improbus ardebat nebulo importunus, & audax.
Sicq; super terram fulgentem lumine claro
Tentabat blaterans tenebris confundere densis.
Ergo atramentum reuomens de gutture tetro
Ambrosium laticem vecors fœdare volebat,
Ne quis contingens æger vitale lauacrum
Sanus, & incolumis fieret per sæcula cuncta.
Qualis piscantis cupiens vitare periti
Sepia vafra manus vomica nigrante profundit
Obscuram saniem; sic per turbata fluenta
Euadit fugitiua, artem frustrata magistri
Sollertis, fortemq; magis se callida piscem.
Quippe etenim Paulus Cypri castella peragrans
Scrupea quærebat Regi conuertere Christo,
Ac vitæ æternæ mysteria dia docere
Quēdā hominē illustrē vocitatū nomine Paulū,
Romanum patria sapienti corde uigentem,
Stemmate conspicuo decoratū, & culmine claro.
Nam Proconsul erat, parebatq; insula diues
Olli tota, mari circumfluaq; oppida salso.
Hic etenim cupiens audire, & discere verba
Sacra, renascentis vitæq; adipiscier vndas,
Queis refloreret diuino munere vernans
Pube noua, accersit Paulum, Pauliq; sodalem
Barnabam, comitemq; viæ, sociumq; laborum,

θεσπεσίην περὶ ἄλλα λιλαιόμενος ὄπ' ἀκοῦσαι.
αὐτὰρ ὅγ' αὐτῆρε συγγραφὰς βεβολημένος οἴστρῳ
κηρύκεσσι θεοῦ νημερτέσιν αἴτια βάζων.
σεῦτο δ' ἀποτρέψαι θεόμητιν τήνδε μενοινὴν,
μήτι κλύοι θεῖον, μήτ' ἐμπάζοιτο ἀκούων.
μαρτυρίην θεόπομπον ἐτητυμίης ἐρατίμου.
ἔνθα δ' ὑπόδρα ἰδὼν μυσαρὸν, καὶ ἀναιδέα φῶτα
θεῖος ἀνὴρ προσέφησε, βρύων πάντεσσι δόλοισιν,
παντοίαις τε τέχναις, κίναδος μιαρώτατε πάντων,
δαίμονος υἱὲ κακοῦ, κακομήχανε, κερδαλεόφρον,
οὐχὶ διαστρέψαι λήξεις σωτήριον οἶμον;
καὶ ψέφος ἐνσπεῖραι νεολαμπέϊ φέγγεϊ λυγρὸν,
ἀντιόωντι θεῷ, καὶ ἀνδράσιν. ἠνίδ' ἑτοίμη
τὴν ποινήν ποτ' ἐπῆλθε θεήλατος. ἄχρι δὲ καιροῦ
τυφλὸς ἔσῃ, χαροπὴν δ' οὐκ ὄψεαι ἠριγένειαν,
καὶ πάσσοντα νέφος σε μέλαν νέφος ἀμφικαλύψει.
τοιά δ' ἐνίσπεν. ἄφαρ βάλε νὺξ τοῦ δ' ὄσσε μέλαινα.
ἐστάθη δ' ἄφθογγος. ἐκόλλησαν γὰρ ἀνῖαι
γούνατα, καὶ φωνὴν ἄπορος γ' ἀγρυξία ἔσχεν.
ἔνθ' ἄρα δὴ χαλεπῇ βεβολημένος ἤλυθε πληγῇ,
οἷα μεθυσφαλέων, ζήτει τινὶ χεῖρας ἐρείδοι
ψηλαφόων, ἀλαός τε τόπον περὶ πάντ' ἀλάλητο.
λυγαίην σκοτόμαιναν ἑοῖς ἐπικείμενος ὄσσοις.
οὐδὲ κακὰ φρονέων βλαψίφρονα πλῆξεν ἐνιπῇ,
ἐκ δ' ἕλετ' ὀφθαλμῶν γλυκερὸν φάος, ἀλλ' ἀγαπά-
εἰς μᾶλλον ἀντιλύτῳ τῷ χρήσατο, ὥπερ ἑαυτοῦ (ζῶν
βλέμμα δόθη ψυχῆς, καὶ τούτῳ βούλετο δουλεῦσαι;)
ὄφρα κεν ὀξὺ νόημα λάβοι, καὶ κρείσσονα τοῦ δὲ
ἥλιον ἄλλον ἴδοι παμφεγγέα κοίρανον ἄστρων,
χριστὸν ἐπουράνιον φαεσίμβροτον υἱέα πατρός.

Præconum diam sitiens ediscere vocem.
Verùm hic obstabat furibundo percitus oestro,
Obnixè Christi præconibus aduorsando.
Sicq; pio vecors instinctam numine mentem
Sperabat penitus peruertere, & indupedire,
Ne elogium acciperet fidei in præcordia sanctæ.
Tum vero in faciem toruè huius propudiosi
Intendens Paulus sic increpat. Obsite cunctis
Fraudibus, atq; dolis, spurcissima bellua, alumne
Immanis Laruæ, veterator, perfide, fallax,
Non cessas vitæ rationem vertere ab imo,
Et fuscum fucum serere in candore recenti,
Vne infense Deo, & mortalibus. ecce paratum
Est tibi supplicium diuinitus, orbus erisq;
Ad certum tempus, nec cernes lumina Solis
Nubila spargentem nubes quoq; te obruet ipsum.
Ilicet his dictis, oculos nox perculit atra.
Et stetit attonitus; nam mæror vinxerat eius
Iam genua, ac vocis sonitũ stupor abstulit infans.
Sicque improuiso tali ictus verbere nequam
Vappa manus titubans cuinam daret, explorabat;
Palpandoq; locum totum errabundus obibat
Obsitus obscuris tenebris, & lumine captus.
Nec vero hostili vesanum hunc pectore plexit.
Eripuitq; oculorum aciem, sed mente benigna.
Quippe mago id remedi tentabat ferre, sibi quo
Lux data mẽtis erat, tale hũc quoq; habere vole-
Cerneret vt melius, atq; istoc nobiliorem [bat.
Longè alium adspiceret Solem astris imperitantẽ,
Christum supremi Genitoris amabile pignus.

αὐτὸς δ᾽ αὐτίπομον σωτήριον οὐκ ἐνόησεν,
οὐδὲ μὲν ἀμπνύνθη ἄλκαρ βιότοιο μεμαρπώς.
εἰς δὲ τέλος μένε τυφλὸς ὅγ᾽ ἦτορ χριστὸν ἀτίζων.
αὐτὰρ ὁ ταῦτά γ᾽ ἰδὼν πειθήνιος εὐθὺς ὕπαρχος
προφρονέως πίστευσε θεοῦ ἱεροῖς ὑποφήταις
ἔκπαγλόν τι ταφὼν διδαχῇ ἐπὶ χριστοῦ ἄνακτος,
οὐδὲ βίη ἧσσον τιμαόρῳ, ἥπερ ἔτισεν
τὸν τελχῖνα πονηρὸν, ὃν ὄσσων αὐγὰς ἀφεῖλεν.
ἔνθεν δὴ παῦλον χριστοῦ πρέσβηα καλεῖσθαι
φασὶ πάρος σαῦλον κεκλημένον οὔνομ᾽ ἀγαυρὸν
σκαιοτάτου βασιλῆος, ἀτὰρ μετέπειτα γενέσθαι
παῦλον ἀγακλειτοῖο φερώνυμον ἡγητῆρος,
τὸν καθαρῆς ἐπέλαμψεν ἀληθείης ἀμαρυγαῖς,
καὶ φαιδραῖς λιβάδεσσι παλιγγενέεσσιν ἔλουσεν.
ὅττι θεὸς τοῦτον πρωτάγγελον ἄξιον αὐτοῦ
ἤγαγε, καὶ δοῦλος χριστοῦ μεγάλοιο τέτυκται.
ἰθαγενὴς. πρέπον γ᾽ ἀλλάξαι οὔνομα κεῖνο,
τοῖο τό περ μήτηρ καὶ μὲν φήμιξε καλεῖσθαι,
ἡνίκα σφε πρῶτον πολιῆς ἐκ γαστρὸς ἀνῆκεν.
τίη δ᾽ ἐστὶ δίκη δμώων, ὅτ᾽ ἐλεύθερον ἦμαρ
ὤλεσαν, ἀλλάξαι τὸ πρὶν ὄνομα, καὶ θετὸν ἄλλο
τοῦτο λαβεῖν νεαρὸν, σφὶν ὃ κύριος ἤθελε θέσθαι.
οἷά περ ἐν βαβυλῶνι τρισὶ κούροισιν ἔκλυτο
τῆμος, ὅτ᾽ ἐκ πάτρης ὀθνείην γαῖαν ἀφίκοντο,
χώρανδ᾽ ἐς ἀλλοδαπὴν μετὰ δῆμον βαρβαρόφωνον,
εἵλωτες γεγαῶτες ἀπηνέος ἡγεμονῆος.
τοῦτο δ᾽ ἀνακτορίης φορέειν σημεῖον ἀνάγκη,
ὁππότε τις ποτὶ δῶμα ληϊλατέοντος ἀπήχθη
δουλείαις ὑπὸ χεῖρας, ὅπως λιτίζειν, ἄνακτος,
ἀτμὸν ἀμορβεύειν, ὅττι κεν προστάσσῃ οἱ ἔργον.

καὶ

At cura ignarus, qua seruaretur, homo amens
Nil tulit auxilij, sapuit nil deniq; sanum;
Sed Christo spreto permansit pectore cæcus.
At contra his visis, Proconsul credidit ipse,
Atq; magisterio se illorum tradidit vltro
Impense admirans doctrinam Principis Vncti,
Nec minus vltricem vim, qua sectator inertis
Artis multatus fuerat bene lumine adempto.
Hinc etiam Paulum perhiberi nomine dicunt,
Quem pridem Sauli tumidum gestasse vocamen
Infamis Regis constat, sed postmodo factum
Paulum præclari de nomine Præsidis huius.
Quem puris fidei radijs lustrauit, & ipsum
Ingenuis renouans feliciter imbuit vndis,
Prima Deo quòd opima per illum præda sit acta,
Et verus Christi iam cœperit esse minister,
Nomine mutato veteri, quo sedula mater
Ipsum volgarat pridem debere vocari,
Quom primum ex aluo sub luminis edidit oras.
Quippe erat antiquus mos, quom quis perderet al
Ius libertatis, nomen mutaret eodem (ma
Tēpore, et id caperet, dominus quod ponere uellet.
Qualiter in Babylone tribus quoq; contigit olim
Hebræis pueris, quom de tellure reuolsi,
Natiuoq; solo subijssent extera regna
Extorres famuli facti Ductoris acerbi.
Tale autem imperij signum gestare necesse,
Quando domū abductus populantis bellica præda
Quis propriam captus liquit patriamq; suosque,
Obsequier quacumq; recens herus imperitarit.

καὶ τόδε πνεῦμα θεοῦ τὸ πανδαγὲς ἤνυσε παύλῳ
δουλοσύνης τέκμαρ μάλ' ἀριφραδὲς, δὴ τέμιν εἷλεν,
ὥς χ' οἱ δούλιοι θεράπολος ὑποχείριος αἰεὶ,
τῷ δὴ κἀννεσίαις ἐπ' ἀέθλια ταῦτα λιάσθη.
τοῦτο δ' ἄναξ καὶ πρόσθεν ἑῷ ποίησε μαθητῇ,
θέσκελον δὴ τέμιν ἤγαγ' ἐπ' εἴρερον, οἷα πέλες ἦν,
καὶ μὰν ἐκ σιμῶνος ἐμήσατο πέτρον ἀκούειν.
σίμων ἦσθα τέως, κεκλήσεαι πέτρος ὀπίσσω.
οὐδὲ παραθρέξαιμι τάπερ πάθε μέρμερος ἥρως,
ὅσσα τ' ἔρεξε κλυτῆς μεταπινύμενος ἄστυ τὸ ῥώμης
ἔμπορος αἰγαίοιο δεθεὶς ἐπὶ νηῒ μελαίνῃ,
δὴ τε μέδοντα μέγαν ἐπεβώσατο καίσαρα γαίης,
ἰσχανόων δαΐων προφυγεῖν βαρύμηνιν ἐρωὴν,
οἵ μιν λυσσήσαντες ἀποκτείνειν μενέαινον.
δὴ τότε σὺν πολέεσσιν ἐπιπλώς εὐρέα πόντον
ὀκρυόεσσιν ἁλὸς ῥόχθοις, καὶ κύμασι δεινοῖς,
ἀργέσταις τ' ἐνέκυρσεν ἀναιδέσιν ὀβριμοθύμοις.
τοὶ δεινὸν σμαραγεῦντες ἅπαν σαλμωνίδα κρῆσσαν
ἀμφ' ἄκρην συφελοῖς ῥοιζήμασι βένθος ὄρινον,
καὶ κρυεροῖς βαθύκρημνον ἐμάστιζον ῥόον ἅλμης.
δὴ τότ' ἐλαυνόμενοι δηρὸν χρόνον ἔνθα καὶ ἔνθα
οὐκέτι ὀΐσσαντο χλωρὴν χθόνα αὖθις ὁρᾶσθαι,
ἀλλὰ παλιρροθίῳ ψυχὰς βαλέειν ἐνὶ πόντῳ.
καὶ τάχα κεν φθίνοντο, ὅσους τότε φορτὶς ἄγινει,
ῥαισθείσης ἀκάτοιο βίῃ ἀνέμων πτερόεντων,
εἰ μὴ ἀδδηκὰ πότμον ἐθέσσατο πάντας ἀλύξαι
δὴ ἀγέεσσι λιτῇσιν ἀπόστολος ἁγνὰς ὀρέγνυς
χεῖρας ἐς οὐρανὸν εὐρὺν ἱλασκόμενος θεοῦ ὀργὴν
αἰδράσιν ὕβρεις ἦσιν ὁμὸς λείπων ἅμα αὐτοῖς.
τῷ γὰρ λισσομένῳ θεῖος ἄγγελος ὑψιμέδοντος

νύκτας

Spiritus hocce Dei Paulo dedit almus apertum
Seruitij indicium proprij, quom scilicet illum,
Vt sibi seruiret, cepit, legitq; ministrum;
Cuius & auspicijs fuit hac adscitus ad acta,
Hoc itidem famulo Rex fecerat ante fideli,
Quom belli duxit captiuum vt iure penesten,
Iussitq; esse Petrum, qui Simon hactenus esset.
Antea eras Simon, posthac uocitabere Petrus.
Sed neq; transierim quæ passus prouidus Heros,
Atq; ea quæ gessit, dum Romae tenderet vrbem
Puppe per Ægæum ferrata compede vinctus,
Cæsaris optauit quando adpellare tribunal,
Immanem cupiens hominum vitare furorem,
De medio ardentum rabida se tollere mente.
Tunc etenim sulcans cum pluribus æquora ponti
Incidit in sæuas truculenti marmoris vndas.
Et Cauros flabris longè lateq; frementis;
Qui toto tractu circa Salmonida rupem
Incubuere maris valido stridore rudentes,
Atq; fluentisonas quatientes æquoris vndas,
Tum longum tempus iactati turbine nigro
Haud vltra viridem sperabant visere terram,
Sed tristis animas efflare in fluctibus atris.
Et certè cuncti perijssent naue procellis
Vexata validis, & tempestate sonora,
Ni precibus sanctis placasset Apostolus iram
Numinis excelsi tendens ad sydera palmas,
Et necis effugium turbæ impetrasset iniquæ,
Puppe vehebatur quæ secum tempore tali.
Huic etenim oranti Regis supera alta tenentis

νύκτα δὲ ὀρφναίην οἱ ἐφίστατο, καὶ φάτο μῦθον.
θάρσει Παῦλε πέπον, μὴ δείδιθι νήχυτον ὕδωρ.
μηδὲ μέλαν ῥόθιον κυανώπιδος ἀμφιτρίτης.
δεῖσε παραστῆναι ὦ ἐπέκλεο κοιράνῳ ῥώμης,
ἠδὲ δικασθῆναι μεγάλῳ ἐπὶ βήματι τοῖο.
καί ῥα θεὸς τὴν ἅπαντα χαρίζεται ὄχλον ὁμόπλουν.
οὐδέτις ἐρρήσει γλυκερὸν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσας
κυανέης προχοῆσι πολυρροίζοιο θαλάσσης.
ταῦτα δ᾽ ἐπεὶ κατέλεξε παλίσσυτος ἀστερόεντα
ἄγγελος αἰγλήεις ταχὺς οὐρανὸν αὖθις ἀνῆλθεν.
αὐτὰρ ὁ θεῖος ἀνὴρ κατὰ μοῖραν πέφραδε πᾶσιν
ὅσσάκεν αὐτὸς ἄκουσε, καὶ ἔλπειν πάντας ἄνωγε
λῴονα, μηδὲ μόρον δηρὸν καταθύμιον ἴσχειν.
τοῖς δὲ παρρήτοισιν ἀνέπνευθεν μάλα πάντες
ῥήμασι θεσπεσίοισι πεποιθότες. εἰς μελίτην δὲ
οὐ μετὰ δηρὸν ἰόντες ἔκελσαν ποντοπόρον ναῦν.
ἦχι δ᾽ ἐνιχριμφθεῖσαν ἐπ᾽ ἠόνι πᾶσαν ἔαξαν
ὁλκάδα παφλάζοντι λυθεῖσαν κύματι λάβρῳ,
ἅρμενα δ᾽ ἀψηρῆσιν ἀπεκλάσθησαν ἀέλλαις.
καὶ τότε δ᾽ ἀγνυμένης ἐκ νηὸς πάντες ὄρουσαν.
ἄλλοι μὲν σανίδεσσιν ἐπὶ ῥηγμῖνος ἔβαινον,
ἄλλοι δ᾽ αἰθυίῃσιν ἐοικότες εἰναλίῃσιν
νηχόμενοι ἀνέδυσαν ἁλὸς χέρσονδε μολόντες.
οὐδέτις ἐκ πάντων ἁλίης δίνῃσιν ἀπέσβη.
εἰς νῆσον δ᾽ ἐκβάντες ἔχις παύλοιο καθῆψε
χειρὸς ἀνάπτοντος φρυγάνοις τηλέσκοπον αὐγὴν
πυρκαϊῆς, οὐδέν τε λυγρὸν πάθεν, ἀλλ᾽ ὄφιν αἰνὸν
εἰς μαλερὴν ἐτίναξε λιγνὺν πυρὸς αἰθομένοιο.
θαύμαζον δ᾽ ἄρα πάντες ὅσοι ἴδον ἑρπυστῆρα
χειρὸς κρημνάμενον, καὶ οὐκ ὀλέκοντα τὸν ἄνδρα.

Nuncius adsistens per noctem talia fatur.
Fide age Paule Deo, nec te perturbet aquarum
Feruor, & horrisonus glaucæ fragor Amphitrites,
Te moderatori sistendum scito potentis
Romæ, atq; eiusdem seruatum cognitioni.
Quin tibi nauigii comites Deus ipse remittit.
Nec quisquam linquet iucunda lumina vitæ
Obrutus insanis stridentis marmoris vndis.
Nec plura effatus celer internuncius ales,
Rursus se in cæli stellantia templa recepit.
At vir diuinus cunctis ea rite retexit
Quæcumq; audierat, melius sperareq; fessos
Suadet, & exitium non iam meditarier vdum.
Talibus alloquijs respirauere refecti.
Diuinis freti signis, atq; omine fausto.
Mox vero Meliten adpulsi flamine atroci
Confregere ratem fluctu feruente solutam,
Cautibus inlisam scabris in littore curuo.
Omniaq; armamenta feris periere procellis.
Tum vero fracta de naui cuncta caterua
Prorupere, alij tabulis liquere profundum,
Ast alij fulicis similes venere natatu
Ad terram canis è fluctibus emergentes.
Nec quisquam ex illis perijt salso obrutus æstu.
Huc itaq; egressi dextram fera vipera morsu
Corripuit Pauli, dum flammam accenderet ignis
Sarmentis, nec læsit eum tamen illa, sed anguem
Excutit atrocem calidi in fomenta vaporis.
Tum vero factum mirari quisque, colubram
Inuasisse virum, nec confecisse repente.

τοὔνεκα τὴν δ' ἐδόκουν θεὸν ἄμβροτον αὖθι φανέντα
οὐδέ τι μείονα τοῖο τότ' ἤνυσε θαύματος ἔργα.
πρῶτα δ' ἔσωσεν ἐὺ πατέρ' ἐσθλὸν ξεινοδόκοιο,
δηθὰ δυσεντερίῃ ὄντα, κακῇ πελέοντά τε νούσῳ
τειρόμενόν τε κακῇ, καὶ χορδάψοιο δυσαλθεῖ.
αὐτὰρ ἔπειτα δύαις μογερῇς ἀκοχήμενον ἑσμὸν
πλεῖστον ἔλυσεν ἐὼν ὑγιέων, ἡ χαρμὴ ἴγλαν.
πᾶσιν ἄγων θεόθεν πεμφθεὶς θνητοῖσιν ἀκέστωρ.
ἔνθεος, ἠπιόδωρος ὃς οὐ πολυπήμον' ἔρυκεν
κήδεα, καὶ τοίσδε ἀεικάπτων πάντοθε γυίοις
φάρμακα τεχνώμενος οἷσι δυνηπαθέων ἀνθρώπων,
μηδὲ πόσιν παρέχων μενοεικέα, μήδ' ἐπαοιδαῖς
δοιῇ ἐλυγδοῖς ῥέζων, μήδ' αὖ σκληρῇσι τομαῖσιν,
οἷάπερ ἠμερόεις ἀσκλήπιος, ἠδὲ μαχάων,
ἀλλ' ἐπικεκλόμενος θεοῦ οὔνομα σεμνὸν ἰησοῦ
πάντας ἀνόρθωσεν, καὶ ἄρτι μέοντας ἔθηκεν.
οὐχ ὅτι δ' εὐεστὼ γυίοις πόρε λυμανθεῖσιν
ἀνθρώπων μελίτην ἀλιτρηκέα ναιεταόντων,
ἀλλ' ἔτι καὶ ψυχὰς παναπηρέας αὐτὸς ἔτευξε,
ταῖς δ' εὐηπελίην μεταδοὺς αἰώνιον ἴσχειν.
ὧδε δ' ὅπη κε μόλοι λαοῖς ἐρδέσκεν ἅπασιν.
ὥστε τις ἠέλιος νοερὸς ἐπεμαίετο πάντων,
οἷσίπερ αὐτὸς ἔλαμπε, καταυγάζειν νόον ἀνδρῶν
γνώσιος ἀκτίνεσσι θεουδέος, οὐδέ τι λῆγεν
ἀστόργοις κραδίαις οἷς δὴ πάφλαζε καὶ αὐτὸς
ἐνδομύχοις πυρσοῖς θάλπειν ἀγαπήσιος ἁγνῆς.
οἷα δέ τις μύδρος πυρόεις κέαρ ἔζεε κείνου
ἀσβέστῳ ὑπ' ἔρωτι κεκαυμένον εἰσ ἄνακτος,
ὅσε νιν οὐ λοιμήνης ἀπ' ἀλήσιος ἔτραπε βωστρέων.
βουλομένῳ δὲ κέαρ τοῦτ' ἔμπυρον αὐτὸς ὁρᾶσθαι

εἴγε

Quapropter numen sanctum aduenisse putabant.
Sed neq; tunc istoc alia edidit acta minora.
Primum sanauit proprij patrem hospitis illic
Torminibus diris domitum, morboq; maligno
Tenasmi grauioris, & anxifero chordapso.
Mox vero volgus varijs languoribus ægrum
Cladibus excussis, integrum reddidit vltro,
Diuino missus nutu omnibus auxiliator
Mirificus, mitis, qui non contagia plebis
Tabifica arcebat circum medicamine læsis
Multiplici admoto membris hominũ miserorũ,
Nec potum præbens blandum, nec carmine diro
Instridens ægris, nec membri parte resecta,
Ceu quondam clemẽs Asclepius, atq; Machaõ,
Augusto sed enim vocitato nomine Ihesu,
Omnis sanabat fessos præsente medela.
Nec vero solum curabat morbida membra
Cultorum Melites, cingit quam cærulus amnis.
Verum etiam ægrotas animas reparauit ibidem.
Æternùm ijs tribuẽs bene habere, & viuere sẽp,
Talia itemq; alijs, quaqua ibat, dona ferebat.
Ac veluti quidam Sol prudens, lurida auebat
Ipse suis radijs aliorum corda serena
Reddere notitiæ sublimis, amoreq; cassa
Numquam cessabat diuina accendere flamma
Pectora, qua penitus mens eius pulcra calebat.
Ceu ferrum candens quippe hic feruebat amator
Regis inextincto proprij inflammatus amore,
Qui se de tristi miserans errore vocarat.
O vtinam ignitum cor Pauli cernere possem,

εἴγε χρειὼ δέξασθαι ἔπος τόδε, ἠδὲ πεῖσαι,
πίδακ' ἀπειρεσίων ἀγαθῶν, παλάχην τε βίοιο
ἡμετέρου. ζωῆς δὲ πνοὴ ἐς ἅπαντα δέδηε
φῦλα βροτῶν κεῖθεν πάρος ἄπνοα ἀμπλακίῃσιν.
ὧδε δ' ἔην πλατὺ τοῦτο, καὶ ἄπλετον, ὥστε δέχεσθαι
αὐτάνδρους τε πόλεις, καὶ δήμους, μυρία τ' ἔθνη.
ἀλλ' ἔμπης πλατὺ τοῦτο, καὶ ἄσπετον ἦτορ ἀμεμφὲς
στεινωπὸν ποίησε θάμα περιώσιος ἄλλων
ζῆλος, καὶ στοργὴ ἀλιτήμονα πολλὰ παθόντων.
φησὶ γάρ, ἐκ πολλῆς ξυνοχῆς, καὶ θλίψιος ὕμμιν
γράψα τάδε κραδίης κατοδυρόμενος περὶ κῆρι.
τὴν δὲ βροτοῖς φλεγέθουσαν ἐπ' ὀλλυμένοισι θεᾶσθαι
βουλοίμην, ψυχέων τ' ἐκτρέφματ' ἐπωδίνουσαν,
ἐν δ' αὐταῖς χρειοῖο μεγακλέος ἠλιτόμηνον
μορφὴν αἰάζουσαν ἀνείδεον, ἠδ' ἀτέλεστον.
καὶ πάλιν ἀρτίζουσαν ἀνακτίσει ἀγλαομόρφῳ
πᾶν ἄμβλωμα κακῶς ἀλιτημένον, οἷα λεχωΐς
τις φιλόπαις μορφῶσα τέχνῃ τόπερ ἔπλετ' ἄμορφον.
τὴν θεὸν εἰσορόωσαν, ἐπεὶ θεὸν ἄφθιτον ἀθρεῖ
πᾶς καθαρὸς κραδίην, θυσίην τ' εὔοδμον ἐοῦσαν
ὑψιτέρην γεγαῶσαν ἐπουρανίοιο μελάθρου,
ἀκτίτου εὐρυτέρην, καὶ ναιομένης πολὺ γαίης,
φαιδροτέρην τ' ἀκτῖνος ἀκηράτου ἠελίοιο,
θερμοτέρην ζείοντος ἀκμῆς πυρός, ἀρρήκτοιο
στερροτέρην τ' ἀδάμαντος, ἀναβλύζουσαν ἀχράντους
ἀενάων ποταμῶν νασμοὺς κατ' ἀπείρονα κόσμον.
οὐ λιαραῖς χέρσον προχοαῖς ἄρδοντας ἄνυδρον,
ἀλλὰ βροτῶν ψυχὰς αὔας θείοισι ῥεέθροις.
οὐ ποταμοὶ δὲ μόνον τοιοί δ' ἀνόρουσαν ἀπ' αὐτῆς,
ἀλλὰ καὶ εἰδάλιμοι πηγαὶ δακρύων ἐρόεντων

(Si tamen id voti mî fas optare precanti)
Nostræ principium vitæ, fontemq; bonorum
Omnium inexhaustum. Nam vitæ spiritus inde
Iam scelere extinctas gentis manauit in omnis.
Idq; adeo cor erat tam latum, tamq; profundum,
Vrbis vt caperet, populosque, & maxuma regna.
Sed tamē id latum quamuis foret, atq; patens cor,
Angustum faciebat, & artum sæpe aliorum
Ardor, & adfectus peccamina multa patrantū.
Quippe, inquit, nimio scripsi hæc angore gemiscēs,
Atq; hæc contracto dictaui pectore vobis.
Hocce cor ingenuum vellem inquā visere deflens
Exitiumq; animarum, & abortus intereuntum,
Et Christi informem plorans sublimis in illis,
Atq; rudem formam non iusto tempore natis.
Atq; adeo sacrum conformans Regis ad instar
Fœtū imperfectum, ceu gnaua puerpera quædam
Arte noua emendās, quod nondū absoluerat aluo.
Cernere cor vellem, quod cæli numen vbique
Insons spectabat, redolens quod victima factum.
Ac magis excelsum cælesti culmine, & ipsa
Tellure inculta, cultaq; patentius oris,
Clarius & puri præclara lampade Solis,
Igneq; candenti flagrantius, atq; adamante
Soldius infragili, vasti per compita mundi
Flumina producens manantia perpete vena,
Non liquidis riuis deserta rigantia rura,
Verùm animas siccas hominum cælestibus vndis.
Nec tantùm hi fluuij corde eius prosiluere,
Verùm etiam ex oculis iugè erupere decori

ἐξ αὐτῆς ἤϊξαν ἀν' ἦμαρ, καὶ κατὰ νύκτα.
δειμαίνω μάλα, φησὶ, μὴ ἐλθὼν ὑμέας δεῦρο
οἵους οὐκ ἐθέλω, καὶ κλαύσω πένθεϊ λυγρῷ
τοὺς πρὶν ἀλιτόντας, ἀλιτροσύνας τε βεβήλους
πρήξαντας, μὴ δ' αὖτε μετεστονάχησαν ὀπίσσω
τὴν ἄτην ἀχέοντες, ἀτασθαλίας τ' ἀλεγεινάς.
οὐδέτι θαῦμα τοίην κραδίην παύλοιο γενέσθαι,
ὁππότε τὴν ζωὴν οὐκ ἔζη τὴν πολύκοινον,
ἀλλὰ θεοῦ ζωὴν, καὶ ζωὴν χριστοῦ ἄνακτος.
οὐκέτ' ἐγὼ ζώω, ζώει δ' ἐν ἐμοὶ τριφίλητος
χριστὸς, φησὶν, ἔρως πάντων κάλλιστος ἐρώτων.
ὄλβιος ὃς τοιόνποτ' ἐρώμενον ἔσχεν ἐραστής.
τοῖο χάριν μηδέν τι πόθει τιμαλφὲς ἐπ' αἴης,
οὐ δ' ἵμειρε καλὸν, καὶ ἐφίμερον, ἀλλὰ τὰ πάντα
ὡς σκύβαλα φλαύριξε, καὶ ἔκβολα λύματα δ' αὐτός,
ὥσπερ ὅδ' αὐτὸς ἔφασκέ που ἐν δέλτοισιν ἑῇσιν.
μὴ δήμοι φαίης πόλιάς τε, καὶ ἔθνεα φωτῶν
μυρία, κοιρανίας τ' αὐτὸν, στρατιάς τ' ἀγερώχους
πολλῶν θ' ἱππήων, καὶ πολλῶν ἀσπιδιωτέων,
ἢ νηῶν στόλον εὐρὺν, ὑπόπτερά θ' ἅρματα πόντου,
πουλυτενῆ τ' ἤπειρον ἐφίεσθαι κτεατίσσαι.
ταῦτα γὰρ οἷά τιν' ἄμμον ἀπεσκυβάλιζεν ἄτιμον.
καὶ ξηρὴν βοτάνην, καὶ ἀφαυρὸν φυκίον ἅλμης
ἀλλ' οὐδ' οὐρανὸς εὐρὺς ὅσα κλυτὰ ἐντὸς ἐέργει
θαύμαινε μέγα δή τι, καὶ ἔκπαγλον δὴ ἔρωτα
ἠϊθέη χαρίεντος ἀπειρογάμοιο γυναικὸς
παιδὸς ἀκερσεκόμου ῥοδοπήχεος, ὃν τέκεν ἀδμής.
τοίγαρ καὶ γλυκὺ τοῖο διὰ στόματος ἔχεν αἰεὶ
οὔνομ' ἀείμνηστον, καὶ μυριάκις τό δ' ἐφώνει.
τοῦτο γὰρ ἔνδον ἔνεικε κεκαλυμμένον ἦτορ σεμνόν.

τῷ

Vbertim fontes lacrymarum nocte dieque.
Heu vereor ne, inquit, quom uos inuisero, qualis
Haud vellem, offendam, tum luctu deflea acerbo
Antea peccantis, scelerosa q; multa patrantis
Crimina, nec posthac quidquam doluere gemetes
Admissas noxas, & probra nefaria pridem.
Haud vero mirum cor Pauli tale fuisse;
Quandoquidem uitam non hanc viuebat obesam,
Sed vitam celestem, & vitam Regis Ihesu.
Haud ego iam viuo, clamat, ter amabilis in me
Viuit Christus Amor pulcerrimus omniu amoru.
Ter felix, tali potuit qui amore potiri.
Eximium hunc propter nihil adfectabat in orbe,
Nec pulcru quidqua, lepiduve, sed omnia nostra
Ceu recrementum, ramentaq; vilia mensae,
Pendebat nihili, velut eius littera prodit.
Ne mihi, ne hūc dicas, vrbis, populosue frequetis,
Neu regni imperiu magni, turmasue ferocis
Armatoru equitum, peditumve ancile gerentu,
Aut classem ingente, glaucive petorita ponti,
Neu spatium terrae immensum cupiisse tenere s
Hac etenim uilem tamquam contempsit arenam,
Et siccam maris algam, & siquid vilius alga.
Sed neq; quae caeli rerum praeclara coercent
Suspexit nimis, atq; impense propter amorem
Dilecti pueri praesignis crine decoro,
Et roseis ulnis, peperit quem candida Virgo,
Hac propter gratus semper memorabile nomen
Illius adsidue versabat, & ore ferebat.
Hoc quippe impressum gestabat corde pudico.
Vnde

τῷ δὴ καὶ πάντεσσιν ἀρίστων δείκνυε λαοῖς,
λαοῖς, καὶ βασιλεῦσιν ὑπερφιάλοις περ ἐοῦσιν.
οἷά περ αὐτὸς ἄναξ σφετέρῳ πάτρος εἶπε μαθητῇ.
τῷ δὲ καλῷ σὺν ἔρωτι μακαρτάτον αὐτὸν ἀπαίτει
ᾤετ' ἐφημερίων, καὶ ἀλίγκιον ἀθανάτοισιν
ἔμμεν, ἀνδρὸς τούτου δὲ δυσάμμορον, οὐκ ἐόντα.
τοῖο δ' ἄνευθε βίος οὐκ ἦν βίος, ἀλλ' ἄχος αὐτῷ
αἰνὸν, ἐπεὶ μετὰ τοῖο καὶ ἔσχατος ἔμμεναι ἀνδρῶν
ηὔχετο, καὶ ποινῆς ἅτ' ἀτάσθαλος ἀντιβολῆσαι,
ἤπερ ἄτερ, πάντεσσι μετ' ἀνδράσι πρῶτα φέρεσθαι.
πάντα τὰ δεινὰ βίου γεραροῦ ὑπὲρ εἷο ἄνακτος
παίγνιά οἱ δοκέεσκον, ἀθύρματα κοῦφά τ' ἐῴκει
παιδαρίων, μᾶλλον δ' ἀλύσεις, πληγαί τε φίλεσκεν,
τραύματά θ' αἱματόεντα, καὶ εἱρκτὰς, ἤέπερ ἄλλοι
τὰ στεφανώματα λαμπρὰ, βραβήϊά τ' ἀγλαὰ νικέων,
τοῦτο διαρρήδην φανεροῖ τοιαῦτά γ' ἀείδων.
τίς χ' ἡμέας στοργῆς χριστοῦ τριποθήτου ἀμέρσοι;
τίς κραδίης κλυτοῦ ἀσπασίως ἱμερόεσσης
ἡμετέρου βασιλῆος ἐπηράτου; οὐδέκε θλίψις,
οὐ στεῖνος, λιμός τε βαρὺς, δεινός τε διωγμὸς,
οὐ χῆτος χλανίδων, οὐδ' αὖ κίνδυνος ἀνιγρὸς,
οὐ κλεινοῦ ποτ' ἄνακτος ἀφ' ἡμέας κνῆσις ἀπείρξαι.
οὐδὲ μὲν οὐ ζωὴ, οὐδ' αὖ θανάτοιο τελευτὴ,
οὐδ' ὁπόσ' ἦν τ' ἐπιδερκτά, καὶ οὐκ ἐπιδερκτὰ βροτοῖσι.
τούτῳ φραξάμενος στιβαρῷ ταλαεργὸς ἀεισδὶς
ὅπλῳ ἀνίκητος γένετ' ἐν πάσῃσιν ἁμίλλαις.
οὐδὲν δεινὸν ἔτρεσσεν ἀταρμύκτῳ φρενὸς ἀλκῇ.
οὐ γὰρ ὅγ' ἀθλητὴς λιτὸν βροτὸν ἔσχεν ἀλείπτην,
ὥστ' ἐν ἀγῶνι δίος κρόνιον περὶ πυγμάχος ὄχθον.
παρθενικῆς δὲ γόνον στρατιῶν ταγὸν οὐρανιάων

Vnde etiam id cunctis pandebat gentibus orbis,
Et Ducibus, quamuis immanibus, atq; proteruis,
Sicut & ipse suo Rex seruo dixerat ante.
Hocce super cunctos sese censebat amore
Esse beatum homines, Diuisq; carentibus atra
Morte parem, miserũq; sine hocce, nihilq; ualere.
Hoc sine vita olli non vita erat, at dolor acer,
Quãdo hominũ hoc cõpos uellet magis ultimus esse
Atq; graui pœna, velut improbus, ac reus uri,
Quam sine eo cũctis decorari insignibus amplis.
Nam quæcumq; aliis in vita dura videntur,
Huic pro Rege suo puerilia cuncta fuere
Ludicra prædulci; Mage vincla, ac uerbera ama-
Verbera sãguinolẽta, ac cæci carceris umbras (bat
Serta alij quàm clara, trophæaq; splendida palmæ.
Hocq; palàm cunctis testatur talia pangens.
Quis desyderio Christi nos priuet amati?
Quisue arta nostri diuelleret vniter aptos
Regis amicitia præstantis? num queat angor
Tristis, an atra fames? anne insectatio dira?
An penuria vestis? an vlla pericula vitæ?
Sed neq; dissidium ferus ensis tale patrarit,
Nec vitæ spes ulla, nec horror mortis acerbæ,
Nec quæ nota patent, penitusve abstrusa tegũtur.
Hoc clypeo sæptus valido fortissimus Heros
Perstitit inuictus vario in certamine pugnæ,
Nil durum expauit terroris funditus expers:
Nam pugil hic hominẽ non purũ inuenit alipten,
Ceu Iouis in Cronia quondam luctator arena,
Virginis at prolem, superis qui præsidet alis.

ἔχε καθηγητὴν, καὶ γυμναστῆρα κράτιστον.
αὐτὸς ἔχρισεν ἑὸν κρατερόφρονα λάτριν ἀλοιφῇ
πνεύματος εὐδώρου σφετέρου μέγα κάρτος ἐνιείς.
οὐδὲ παρ᾽ ἀλφειοῦ στάδιον πελοπήϊον ἔσχεν
ἤλιδος αἰπεινῆς, πίσης τ᾽ εὐδείελον ἄλσος,
ὄχθος ὅπερ κρόνιος πέφαται, κρόνιός τε κολωνὸς,
ἔνθα ταράξιππος μέγας ἰσχένου ἔπλετο τύμβος.
οὐ κίρρας δάπεδον, πυθῶνά τε πετρήεσσαν,
οὐ δολιχὴν πόντοιο βαθυκρήμνοιο γεφύρην,
οὐ κόλπον νεμέας, χέρτον δεινοῖο λέοντος,
τὸν φάτις ἡρακλῆα βοῶν σίνιν ἐξεναρίξαι.
ἀλλὰ μέγας κόσμος γλύετ᾽ εὐάθλοιο δίαυλος
πεπτάμενος παύλοιο, τὸν ἤνυσε μυρία πάντῃ
καλὰ πονησάμενος κατὰ γῆν τε, καὶ εὐρέα πόντον,
οὐδ᾽ ἀμφικτυόνων σφετέρων θακτὴρ ἀγώνων
τὸν στρατὸν, ἀλλ᾽ αὐτὸν μακάρων λάχεν αἰσυμνήτην,
αὐτὸν ἐπόπτην εἶχεν ἀέθλων ἔθεν, ἡ δὲ βραβευτὴν
οὐλύμπου σκηπτοῦχον ὑπέρτατον εὐρυχόροιο.
αὐτὸν ἐποπτεύεσκον ἀεθλεύοντα κράτιστα
εἰρέαι ἀθανάτων χρυσόπτεροι ἀγλαόμορφοι,
φῦλά τ᾽ ἀπειρεσίων μερόπων κατ᾽ ἀπείρονα γαῖαν.
οὐδὲ μὲν οὐ κοτίνου στέφανον, χλοεροῦ τε σελίνου,
οὐ νικέων ἐκύρησε βραβήϊα δαφνινὸν ἔρνος,
οἷά θ᾽ ὁ νικήσας τά τ᾽ ὀλύμπια, πύθιά τ᾽ ἀνὴρ,
γυοδάμαις ἐν ἀγῶσιν ἐρεψάμενος τὸ κάρηνον.
οὐ γὰρ ἀριστάθλου τάδε νικητήρια παύλου,
οὐδ᾽ ἐπίχειρα πόνων μενοεικέα τοιάδε τόσσων,
ὅσσα τ᾽ ἀφαυρὰ πέλει, μινυώρειά τ᾽, ἠδ᾽ ἐπίκηρα,
ἀλλ᾽ ἄφθαρτα μένοντα, καὶ ἀγλαὰ, ἠδ᾽ ἀμάραντα,
ἅσσα καλὸν τελέσαντι λαβεῖν ἐπέοικεν ἀγῶνα,

Is fuit instructor Pauli, sollersque magister;
Ipse suum pugilem generosum Flaminis almi
Vnguento illeuit, sacrato & robore fulsit.
Nec vero Pelopis stadium est sortitus ad amnem
Alpheum, celsa nemus Elidis, atq; Pisai,
Saturni dictum Cronion de nomine collem.
Fama Taraxippo qua fert busto Ischenon abdi.
Nec Cirra campum, Pythonaue rupibus aspram,
Aut maris abrupti pontem, collumve profundi,
Nec lucum Nemea, quo se leo fuluus alebat,
Quem pecudum elisit pestem vis Herculis acris.
Circus tota fuit sed tellus, tota theatrum
Magnanimi Pauli, quam perlustrauit vbique
Infinita gerens terra memoranda, marique.
Nec spectatore[illegible] propriorum est nactus agonum
Censores Graios, sed Diuis imperitantem.
Hic Pauli spectator erat, palmaq; tributor,
Sceptriger immensi Regum supremus Olympi.
Hunc adspectabant pugnantem fortiter aureis
Turma immortales alis pernicibus apta,
Et populi innumeri spatiosa per aquora terra.
Nec vero cotini crollam, viridisve selini,
Nec ramum lauri palmarum est pramia adeptus,
Sicuti qui vicit vir olympia, pythiaq; acer,
In certaminibus redimitus tempora sertis.
Talia non Paulo sunt niceteria digna,
Munera perfuncto nec tot sudoribus apta,
Quaq; cito intereunt, abeuntq; euanida in auras;
Sed quae perpetuum maneant, vigeantq; per auu,
Digna capi pulcrum qui confecisset agonem.

καὶ τελέσαντι δρόμον τὸν δρόμον ἴσον ἀέλλῃ
ἐκ γραμμῆς ἁπλῶ τι διαμπερὲς ἄχει τελευτῆς,
πίστιν ἐρυσαμένῳ τ' ἀσέμφεα, ὥσπερ ἔειπεν
αὐτὸς τιμοθέῳ πεφιλημένῳ εἷο μαθητῇ.
εἴγε θεὸς δμώεσσιν ἑοῖς κατὰ μόχθον ὀπάζει
λυσιπόνοισι δ' αἶνος, πολὺ πλείονος ἔμμορε τιμῆς
τῶν ἄλλων μάκαρ οὗτος, ἐπεὶ μόχθησεν ἁπάντων
πλείονα, καὶ μελέτησεν ἀρείονα κέρδος ἀγείρων
τῷ χριστῷ μεδέοντι ἀθέσφατον, ἠδ' ἀμέγαρτον.
ὥστε θ' ἕεις ποταμῶν πεφυτευμένου ἄλσεος ἱεροῦ
χεῦε θεοῦ, γάνος ἀΐδιον διὰ πᾶσαν ἔχευεν
ἤπειρον, θαλίης τε χάειν πόρεν ἀγλαήεσσαν,
ἠέρα βροτοῖσι φέρων, ὀπισθόμβροτον ἐλπίδα δόξης,
φημὶ θεοῦ γνῶσιν ζιφαῆ πραπίδεσσι βροτείαις,
τοῖσι πάρος ψαφαρῇσι, καὶ ἥντε χέρσον ἐρήμην
εὐφροσύνης πλήρωσε, καὶ εὔβοτον ὀργάδ' ἔθηκεν.
οὗτος ἐρικλάγκτης κῆρυξ μεγάλοιο θεοῖο
πάντα προσώπῳ φόρησι, καὶ ἤθεσι πᾶσιν ἄρηρεν,
ἀμφιλαφής τε τέχνῃ πολυκερδεῖ πάντα τέτυκται
ἀνθρώποις πάντεσσι πολύτροπος, ὥστε σαώσῃ
πάντας ἀπολλυμένους, καὶ ἐκρύσηται ὀλέθρου,
νῦν γε μὲν οἷα πατὴρ ἀγανὸς καταφαίνεται εἶναι
υἱέας εὐκομέων, καὶ ἀμφιέπων περὶ κῆρι.
νῦν δὲ λοχευομένη, καὶ ὠδίνουσα νεοχμὰ
τέκνα φίλη μήτηρ, ⁊ πιχεύουσα προπίνειν
ἀρτιγόνοισι γλάγος μαζὸν γλυκὺν ἀμπετάσασα.
ἤτοι ὅγ' ὥστε πατὴρ χρυσέην προσαπτύσσεται αὐτοῦ,
ἡ δὲ φιλόστοργος σφέτερον τέκος ἡδὺ τεκοῦσα,
κήδετο τῶν λαῶν, τοὺς αὐτὸς κτήσατο χριστῷ,
καὶ τρέφεν ἀμφότερον ψυχάς, καὶ σκήνεα πάντων,

Et cursum similem cæli pernicibus auris,
Semper inoffensum, venit dum carcere metas,
Seruasset q; fidem stabilem; velut ipse profatur
Timotheo adseclæ caro, comiti q; fideli.
Si Dominus gnauis dignum studio, atq; labore
Persoluit pretium famulis, hic honore potitus
Est potiore alijs, quando magis omnibus vnus
Ipse laborauit, meditans melioraq; multo
Is Christo Regi plus adtulit emolumenti.
Vnus vt è fluuijs nemoris genialis ab alto
Rege sati, latices diffudit ab ore perennis
Per terræ tractus siccæ, viridemq; nitorem
Gentibus adspersit, spem certam postumi honoris,
Notitiamq; Dei claram splendore triluco
Mentibus infudit squallentibus, atq; vti terram
Desertam fecit mira hubertate nitere.
Iste Dei tubicen magnus, præcoq; sonorus
Personis varijs, varijsq; est moribus aptus,
Arteq; multiplici versutus, cuncta fit idem
Omnibus, vt pessum miseros conseruet euntis,
Et genus eripiat de funere conclamatum:
Atq; aliàs tamquam genitor pius esse videtur,
Pectore qui curans foueat sua pignora toto;
Interdum vt genitrix indulgentissima natos
Quæ genuit, peperitq; pijs complexa lacertis
Porrigit exertas puerilia in ora mamillas.
Ceu sator ergo pius sua germina curat amanter,
Progeniemq; parens propriã gremio educat almo,
Curabat populos, quos Christo conciliarat,
Nutribatq; animas illorum, & corpora egena.
Suppe-

τῶν ἐπιδευομένων κομιδῆς προνοῶν κατ᾽ ἀνάγκην.
σκήνεα μέν τ᾽ ἐράνοις, ψυχὰς δ᾽ ἱεροῖς ὀάροισιν
ἐξαρκέων πάντεσσι κατὰ χρέος ἄρμενα πάντα.
οὐδ᾽ αὐτὴ μοιβόν τι ποτὶ σφέων πάγχυ δοκάζων,
οὐδὲ πόνων τιν᾽ ὄνησιν, ἐπεὶ πολὺ μείζονα τούτων
πρὸς θεοῦ ὑψίστου ποτιδέγμενος ἦεν ἀμοιβήν.
τοῦτο δ᾽ ἐπιστέλλων αἰνίσσεται ἀργείοισιν,
ποιμένα μὲν γεγάμεν, μήλων τ᾽ ἄγχιστος ὀπάων,
οὐ ποίμνης δὲ γάλακτος ἑῆς λιαροῖο πάσασθαι,
οὐδὲ πόκους πείκειν οἴων περιβοσκομενάων.
οὐ γὰρ ἀπαίτιζεν πιστοὺς θρεπτήρια λαοὺς
τέλθος ὀφειλόμενον, καὶ θρέμματα δῖα βάρυνεν,
οὐδ᾽ ἱερῆς διδαχῆς μαπέειν μισθὸν ἐδίδαξε,
ἀλλὰ μόνον ζήτει σφὶν ὀφέλσιμα πάντα παρασχεῖν,
πᾶσαν ἀπημοσύνην, καὶ ἀκήρατον ὄλβον ἀγινεῖν.
τοὔνεκα καὶ τροφῷ αὐτὸν ἐΐσκει ἀμφιεπούσῃ
τοὺς ἰδίους τροφίμους θυμάρεας, οὐ γάλα μοῦνον
τῆς διδαχῆς, ψυχὴν δὲ πλέον ποθέοντ᾽ ἐπιβάλλειν
ἀμφὶ διδασκομένων, παιδευομένων τ᾽ ἀγορεάων.
τῷ ῥά που ἐν δέλτοισι θεηπόλον αὐτὸν ἔφασκεν
εἶν, καὶ λειτουργόν, ἐπεὶ θανάτοισι κατ᾽ ἦμαρ
πολλοῖς ἀντιάα, καὶ προὔφερεν αὐτὸν ἔθυεν
ἀντ᾽ ἁγιαζομένων, ὡς ἀρητῆρι ἔοικεν
καὶ ψυχὴν θέμεναι πεφιλημένου εἵνεκα λαοῦ.
καί νυ πατὴρ ἐπὶ παιδὶ θανεῖν οὐ φείδεται ἐσθλός.
ἔστι δ᾽ ὅπῃ σοφὸν αὐτὸν ἐφήμισε τέκτονα πρῶτον,
θέντα θέμεθλα δόμων, ὁσίοις ὅτι πρῶτος ἀγυρμοὺς
στῆσεν ἐν ἑλλήνεσσι, καὶ ἄλλοις ἔθνεσι πολλοῖς.
ἀλλὰ τί σημαίνει τὸ φυτοσπόρου, ἢ φυτοεργοῦ
ἄμμιν ἀρ᾽ ἑβραίοις ὄνομ᾽ ἐργατίνῃσιν ἐοικὸς

ἐρνοκό-

Suppeditans quæ cuiq; forent opus omnia abunde,
Corpora conlectis, animas pascebat inanis
Colloquijs sacris tribuens sua pabula cunctis.
Haud hostimenti quidquam exspectabat ab ipsis
Aut ærumnarum solatia: quippe repensum
His meliora sibi sperabat cælitus iri.
Indicat id scribens Argiuis esse quidem se
Pastoremq; gregum uigilem, pecudumq; magistrũ,
Sed numquam illarum saturatum lacte tepenti,
Nec pastarum ouium contectum vellere molli.
Haud etenim populos poscebat præmia fidos
Pro nutricatu, sacrumq; grauabat ouile,
Nec doctrinæ vllam mercedem exegit ab vllo,
Sed curare alijs tantùm quæ prosore norat.
Tum bona, quæ sorti sint nulli obnoxia diræ.
Quare etiam impensè sese nutriculæ amanti
Comparat infantis caros, quòd non modo vellet
Lac dare doctrinæ, verùm ipsam impendere vitã
Pro bene formandis turbis, atq; instituendis.
Vnde & sacrificum proprio sese adserit esse
Codice, quottidie quoniam se se immolitabat
Mortibus innumeris, & mactabatur odora
Victima pro populo, velut omni congruit vltro
Præsuli obire pio cara pro gente tuenda.
Nã pater haud dubitat pro dulci occũbere prole.
Principem item fabrum, qui fundamenta locarit
Se vocitat, posuit quòd primus Græcia in omni
Conuentus sacros, alijsq; in partibus orbis.
Sed quid significat de consitione vocamen
Conflatum, terræ potius cultoribus aptum,

ἐργοκόμοισι πλέον, φυτὰ κάρπιμα οἷσι μέμηλεν,
ἢ θεοφαντορίης ζάθεον λόγον ἀγγέλλουσιν;
καὶ τὸ γὰρ ὠγυγίης κλεινοῖς ἀστοῖσι Κορίνθου
τοῖα γράφων Παῦλος δοκέει ἀνελέσθαι ἑαυτῷ.
αὐτὸς ἔγωγ' ἐφύτευσα γεωμόρος, αὐτὰρ Ἀπολλῶς
θειλόπεδον τὸ φύτευσα καλὸς ἀρδεύσεν ἑταῖρος.
ἀλδήσκει δὲ θεὸς τόπερ ἄμφω κάμνομεν ἔργον.
τοῦτο σάφ' ἐμφαίνει, νοερὰς ὅτι πῆξεν ἀλωάς,
καὶ Χριστοῖο νέας κλισίας πολίων κατ' ἔδεθλα.
δεικήλων τε καθεῖλεν ἀφαυρῶν ὄργι' ἄσεπτα,
πάντα τε θύσθλα θεῶν ἀθέων ἀμάθυνε βέβηλα.
τοίων φυταλιῶν φύτωρ μέγας εὔχεται εἶναι
Παῦλος ἀειθαλέων, καὶ ἀληθέα καρπὸν ἐχουσῶν.
νῦν δὲ φράσω τί τρέχειν οὐκ ἀλέματον δρόμον εἰπὼν
ἀλλὰ δέμας δαμνᾷ δὲ ὑπώπια μήδεται αἰνά,
μήποτε τοῖς ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἁμάρτῃ.
τοῦτο φέρει σαφέως πεπονημένον ἄμμι δ' ἑρμῆνα,
τέρματος ὅσκε θιγεῖν σπεύσῃ, καθάπερ καὶ ἔοργεν,
παντὸς ἀποσχόμενος πράγεος δυνατεῖ μὲν ἐπισχεῖν.
ἤνυσα καλὸν ἔφη θεόθεν μοι τακτὸν ἀγῶνα,
πίστιν τηρήσας δολιχὸν δρόμον ἐξετέλεσσα.
λοιπὸν ἐμοὶ θεμίπλεκτον ἀπὸ στεφάνωμ' ἀμάραντον
κεῖται, ὅ μοι κράντωρ δώσει τὰ δίκαια βραβεύων
νικήσαντι γέρας ἐπάξιον ἤματι κείνῳ.
ἀλλὰ δρόμου μῆκος περιμήκεος ἦτορ ἔμοιγε
εἰπὲ, πόθεν πρώτην πτηνῷ ποσὶ νύσσαν ἄραξεν,
ἠδ' ὅθ' ἔληξε πόνου τανάου ποτὶ τέλσον ἱκάνων.
ἤρξατο δ' ἐκ περάτης, καὶ γῆς εἰς τέρματ' ἔπαυσεν
πάντα διαΐξας ἀράβων ἄπο μέχρις Ἰβήρων.
ἠΰτε σείριος ὀξὺ ἐὸν πελέθρισμα τιταίνων,

πάντα

Arboreas plantas qui curant frugiferentis,
Quam verbi sacri diuolgatoribus almis?
Quippe idem Paulus dum dictat agenda Corinthi
Ciuibus antiquæ, sibi id vsurpasse videtur.
Plantaui prior, inquit, ego, plantata sodalis
Imbuit irriguis Apollo sedulus vndis.
Amborumq; operi præbet Deus incrementum.
Innuit hoc dicto seuisse per oppida primus
Mystica vineta, & Christi panxisse sacella,
Nec non fanorum demoliuisse nefasta
Orgia, & infandas aras, & sacra Deorum.
Harum plantarum sese adserit esse satorem
Semper florentum Paulus, fructumq; ferentum.
Nunc vero exponam quòd non se currere frustra
Dicat, sed macie corpus sugillet acerba,
Ne forte erudiens alios fuat improbus ipse.
Hoc se cursorem dicto declarat alacrem,
Qui celeri cursu properet contingere metam,
Cuncta cauens ipsum quæ possent cumq; morari.
Indictum mihi, ait, pulcrum certamen obiui,
Cumq; fide integra confeci curriculum omne.
Quod superest, mihi iuge uirens iã laurea plexa' st,
Atq; reposta, dabit quam mi bonus arbiter olim.
Nempe die extrema, victori munus honestum.
Sed spatium cursus prælongi dulce retexe
Cor mihi, vbi primum pepulit pede præpete limen,
Atq; vbi laxauit longum sub fine laborem.
Solis ab exortu procurrit adusque crepuscos,
Ex Arabum domibus pernix penetrauit Iberos.
Tamquam Sol rapidus tenuit propriũ usq; tenorẽ

πάντα καταυγάζων, καὶ θάλπων ᾧ μίμνει αἴγλῃ
ἐξ ἀνατελλούσης τινός, αὐγῶν ἐπὶ δυσμάς.
ἄσπιον ἀγγελίην, χάριν δ' ἀνὰ πᾶσαν ἐνείκων
πᾶσιν ἔκαυσε πόθῳ ζωῆς κέαρ ἀφθάρτοιο,
ψυχέων λῦμα κάθηρε, καὶ ὄργια σβέσεν ἄθεσμα.
ὡς δ' ὅτε τις σπινθὴρ ζαὴς πυρὸς αἰθομένοιο
σπέρμα κιχὼν χόρτον, καλάμην τ' ἀνεμώλιον ὕλην,
εἰς πυρόεσσαν ἑὴν δ' ἰθὺς φύσιν ἔτρεπεν αὐτοῦ.
ὣς περίτρεψε βροτοὺς θείου κήρυκος ἰωή.
ἄλλοτε δ' ἀρρήτων κέλεται ταμίην τε δοχείας,
καὶ πρύτανιν τελετὰς κεκλημένον, ἱερά τε πάντα
ἐρδέμεν, ἠδὲ νέμειν μυστήρια κεδνὰ θεοῖο.
ἄλλα τε θεῖα γέρα πρυτανευέμεν, ἠδὲ κυβερνᾶν,
ὅσσα θεὸς διέταξε φανεὶς μερόπεσσι βρότειος·
ταῦτα δ' ἐπιρρήδην ἱεράρχην ἄμμιν ὑφαίνει,
ὀτρηρόν θ' ὑπεργὸν, ὃς ἦν διὰ πᾶσι δάσασθαι
δεσποτικὴν κτῆσιν, καὶ ἁρμαλιὴν ὁμοδούλοις,
ἦ διέπειν τε τὰ πάντα κατὰ χρέος οἶδε περίφρων,
πιστὸς ἐὼν σφ' ἄλλων περ, περικλειτῷ ἄνακτι.
ζητεῖται πρῶτον γὰρ πίστις ἐν οἰκονόμοισιν,
ὥστε τὰ μὴ σφείων, ἀλλ' ἄλλων τἄργα κομίζειν,
τοί ῥ' αὐτοὺς ἔστησαν ἐπὶ κτεάτεσσιν ἑοῖσιν.
τοῖον ἐπεκλέιθη Παύλου μεγαλώνυμον ἦτορ,
ᾧ πιστὰ φρονέοντι φίλῳ βασιλεὺς θεράποντι
οἴκοι ἐπέτρεψε σφέτερον θεοῦ υἱὸς ἀμύμων
πάντα, καὶ οἰκονόμον θείης ἐστήσατο μάνδρης,
αἵματι τὴν περ ἑαῖο ζωαρκεῖ λοιγὸν ἀλάλκων,
βηλὸν ἐπεὶ θεολαμπῆ ἀπέστιχε, δῶμά τε πατρὸς
ἐκ τύμβοιο θορὼν, καὶ συληθέντος ἀναυγοῦς
ταρτάρου ἠερόεντος ἀνήγαγεν ἁγνὸν ὀλύμπου

αἰνομό-

Cuncta ſuo incendens, atq́ auctans lumine puro
Cardine ab eoo, Solisq́ obeuntis ad oras,
Per loca decretum diuolgans omnia fauſtum
Corda inflammabat vita adſpirare perenni,
Purgabatq́ animas, ritusq́ abolebat iniquos.
Ceu ſcintilla ignis quædam viuacis adepta
Materiemq́ leuem ſtipulæ, paleæq́ volantis,
Mox ſuum in ardentẽ transfert, uertitq́ uaporẽ.
Sic vox ſyderei mutabat corda Magiſtri.
Idem arcanorum promum, condumq́ putari
Volt ſe alibi, nutu diuino ad munia ſacra
Quæq́ obeunda datum, myſteriaq́ inclyta cæli
Diſpenſanda pijs, atq́ omnia rite gerenda,
Quæ Deus edixit mortali corpore cretus.
Quæ liquido æditimum nobis gnauumq́ miniſtrũ
Inſinuant, cunctis qui cenſum nouit herilem
Didere, & annonam conſeruis promere certam,
Cunctaq́ ſollerter diſponere, quæ foret vſus,
Se probum Hero præſtãs, alijs qui prætulit ipſum.
Prima fides opus eſt diſpenſatoribus æquis,
Ne ſua, ſed Domini commiſſa negotia curent,
Qui proprijs ſe opibus ſtatuit, rebusq́ patronos.
Talis erat Pauli ſapientia dia ſagacis,
Cui Dominus ſibi dilecto, ſeruoq́ fideli
Ipſe domum propriam concredidit, & gregis olli
Mandauit curam ſacri Genitore ſupremo
Natus, ab æterna quẽ ſanguine morte redemit
Vitali, poſtquam conſcendit limen olympi
Ex buſto emerſus, populata ſedeq́ Auerni
Luctiſoni, victor perduxit in atria cæli

 Læ-

αἰνομόρων ψυχέων πολυγηθέα λῆΐδα χῶρον,
ἅψ ἀναλυσάμενός μιν ἀνεξόδου ἐξ ἀχέροντος,
λευγαλέου θανάτοιο κράτος κακὸν ἐξαλαπάξας.
τοῦ καὶ ἔειπε φίλοις ἐφύρης ἀστοῖσι θεωρός.
ἀμφὶ δὲ κουράων ὥρην ἄχραντον ἐχουσῶν
οὔτιν' ἐφημοσύνην λίπε κύριος ἄμμιν ἐναργέα,
ἀλλὰ γεμὴν γνώμην ἐλεητύος ἀντιβολήσας,
πιστὸς ὅπως τελέθω τῷ μοῦ σωτῆρι, δίδωμι.
τοῦτο δοκῶ καλὸν δι' ἐνεστηκυῖαν ἀνάγκην.
οὐκ ἐπίτακτα δὲ μοῦνα διδασκομένοις προὔθηκεν,
ἀλλ' ἐξ αἱρεσίης τάπερ ἔρατο πολλὰ θεόρτου
χρήσιμα τοῖσδ' ὑπέθηκε θεόφρονι μήτιδι ποιμήν.
τοῦτον ὑπεμφαίνει γὰρ κεῖνος πανδόκος ἀληθῶς,
ὅστις ἀποψύχοντα κακῶς κεκαφηότα θυμὸν
ἄνθρωπον ληϊσταῖς οὐτάμενον εἰνοδίοισιν,
οἵ μιν ἐδηλήσαντο κεδνῆς καταβάντα πόληος
αἰπεινῶν σολύμων χθαμαλὸν ποτὶ ἄστυ σελήνης,
πρὸς δύο δηναρίοις ἀλθαίνει οἴκοθεν ἄλλα
πολλὰ τιθεὶς, ὥστ' ὀρθὸν ἀναστήσειε πεσόντα,
ὠτειλῇσι δαμέντα, καὶ ἕλκεσιν αἱματόεσσιν.
οὐ μὴν οὐδ' ὅπλων ἀδαήμονά φησι γενέθλης,
ἀλλὰ μάλ' ἔμπειρον, καὶ αἰχμῆς εἰδήμονα πάσης.
ὅπλα δὲ τοῖο νόει μὴ σαρκικὰ, μηδὲ βρότεια,
οἷά περ ἐκ χαλκοῖο τετυγμένα, ἠὲ σιδήρου
αἰχμηταὶ φορέουσιν ἀλεξητήρια χερσός.
ἀλλὰ τὰ θεῖα νόει, καὶ θέσκελα. ταῦτα γάρ εἰσιν
κῆλα θεορρήτων τ' ἐπέων, καὶ ἀκόντια δεινὰ,
ἀστεροπαί τε λόγων, ὀχυρώματα τοῖσι καθεῖλεν
πάντα, καὶ εἶλαρ ἅπαν πυργούμενον ἀντία θεοῖο
γνώσιος, ἀξεινίης τε βιοσσόου, οἷσι τυράννων

οὐλο-

Laetantis animarum acies, praedamq; solutam
Ex Acheronte fero, vnde exitus haud datur ulli,
Imperio mortis destructo funditus atrae.
Hinc Ephyres sacer Antistes dicebat alumnis.
Nulla puellarum de coetu flore virenti
Virgineo nobis Dominus praecepta reliquit:
Ast ego consilium gratis pietate potitus,
Fidus uti constem, tribuo, σωτῆρι benigno.
Arbitror hocce bonum, quādo urget tēpus iniquū.
Haud mandata sibi tantùm tradebat amatis
Discipulis, sed multa sua cum mente reperta
Vtilia addebat pastor, monitorq; fidelis.
Hunc enim adumbrabat medicus stabularius ille,
Qui confossum hominem loetali volnere crebro,
Edentemq; animam, ac vorsantē in turbine loeti
Latronum insidijs exceptum, dum Solymorum
Deserit hospitium sublime, & moenia Lunae
Deuexa aduentat, bina ad denaria multa
De suo item promens curat, releuatq; iacentem
Vlceribus fessum grauibus, plagisq; cruentis.
Quin etiam armorum gnarum, doctumq; fuisse,
Nosseq; diuorsum belli certamen inire,
Se perhibet. verùm arma caue mortalia credas
Istaec, quae ferro conflata, aut aere rigenti
Miles habet proprij tutamen corporis aptum;
Sed diuina puta, ac caelestia, scilicet illa
Spicula sacrorum verborum, ac fulgura acuta
Sermonum vibrata, quibus vastabat in altum
Exstructas turris, ac propugnacula contra
Notitiam Regis caeli, vitaleque lumen;

οὐλομένων ἐμάλαξε βίην ὑπερηνορεόντων,
πᾶν τε μένος κατέρειπε βροτῶν ἐπιγαυριοώντων
ἀνδρομένη σοφίῃ, ῥητήρων τ' ὀφρυοέντων
κόμπον ἔλεγχε, κακὸν πόλεμον θεοῦ υἱϊ φερόντων.
Τοιγὰρ ὅγ' αἰχμητὴς, καὶ πυγμάχος, ἠδὲ παλαιστὴς
πνεύματος ὑψίστοιο, καὶ ὄντως ἔκκριτον ἄγγος.
τεῦχος ἀληθείης ἐριούνιον, ἄκρος ἀριστεύς.
ὃς νήριθμα τρόπαια κατ' ἦμαρ στῆσε, καὶ ὥρην,
πάντα κατασκάπτων τεχνάσματα δαίμονος αἰνοῦ,
αὐτάνδρους τε πόλεις, καὶ ἐρυμνὰς τύρσιας αἱρέων
τῶν δηΐων στονόεντα βέλη, καὶ δούρατ' ἔαξεν.
οἷά τις εὐρυμενὴς λάβροις ὄμβροισιν ἄναυρος
αὐξηθεὶς προχοῇσιν ἐπειγομέναις κατ' ὄρεσφιν
ῥήσσει τ' ἔχματα πάντα προστάντεα, ἠδὲ γεφύρας,
καὶ φορέει μετὰ κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Τοῖον δὴ παύλου μένος ἱερὸν ἀθρόα φῦλα
εἷλκε μεταχλίσσας μεθ' ἑαυτοῦ δοῦλα θέλοντα,
τεύχεσιν οὐρανίοις δεδμημένα πρὸς θεὸν αὐτόν.
κεῖνο δ' ἀριζήλοις τὶν ἅμ' ἄλλοις εὖ μάλ' ἀνήκει
σεῖο διδασκαλίης τὸ φερώνυμον οὔνομα σεμνὸν
παῦλε μάκαρ ζαθέης, τῇ ἀριπρεπὲς ἤραο κῦδος
ἐν πάντεσσι βροτοῖσι διδάσκαλος ἄκρος ἀκούων
παντοδαπῶν τ' ἐθνέων, καὶ δήμων, οἳ τὸν ἄνακτα
οὐράνιόν τε σέβουσι, καὶ ἀτρεκέην θεότιμον.
οὐ γὰρ σημείοις, καὶ θαύμασι μοῦνον ἐς οἶμον
εὐθεῖαν ζωῆς τὰ πολύπλανα φῦλα μετῆγες,
ἀλλὰ καὶ εὐεπίῃ, καὶ πειθοῖ ἄρπα βάζων
ῥεῖα κ' ἐπέστρεψας τοὺς σοὶ παρέχοντας ἀκουήν.
τῇ δέ νιν ὠΐσαντο λυκάονες ἔμμεναι ἑρμῆν
ἀρτιεπῆ, φθόγγοιο θεορρύτου εἵνεκα πηγῆς.

ἀμβρο-

Vimq; tyrannorum queis emollibat atrocem,
Atq; tumorem hominum, qui sese efferre solebat
Humana sophia strauit, fastumq; proteruum
Oratorum alto bellum cum Rege gerentum.
Quapropter veles, luctatorque, ac pugil idem' st
Flaminis excelsi, reueraq; eximium vas,
Vas sacræ legis pretiosum, ac maximus Heros.
Mille trophæa dies retulit qui ex hoste,& in horas
Tendiculis latè conuolsis dæmonis atri.
Quiq; homines capiens,munitaq; mœnia,& urbis
Hostilis arcus, atq; hastas comminuebat.
Haud secus ac uehemēs pluuijs ingentibus auctus
Impete cum vasto torrens per confraga montium
Fertur,& abrumpit quæcumq; obstacula restant,
Inq; maris campos defert raptata frementis.
Talis erat Pauli sacer impetus, integra secum
Raptabat regna, ac populos cælestibus armis
Perdomitos vltro perducens numen ad almum.
Illud item in primis pulcrum tibi congruit vni
Rite magisterio deductum nomen ab ipso
Paule beate tuo, quo clarum nactus honorem,
Conspicuumq; decus perhiberis iure magister
Inter mortalis,& Doctor summus eorum,
Qui cæli Regem obseruant,verumq; sequuntur.
Haud vero tantum signis insemitam agebat
Corda virum rectam vitæ errabunda, sed æquè
Flexanimo, vt dixi, suasu, doctaq; loquela
Flectebat, facilem quicumq; aduorteret aurem.
Vnde Lycaoniæ gens credidit esse disertum
Mercurium, ob fontem diuinæ vocis amœnum.

ἀμβροσίης, στόματός τε χάριν προχέοντος ἀμεμφῆ,
τῇ πιστοῖς οὐ μοῦνον ἐχραίσμεε τοῖς τότ' ἐοῦσιν
δι' ἀγέων ὁμάδοισι κεδαιομένοις κατὰ κόσμον,
ἀλλὰ καὶ ὁπλοτέροις ἔπορε ζωαρκὲς ὄνειαρ.
καὶ μὰν ἐσσομένοις τέλος εἰς αἰῶνος ὀνῆσαι
οὔποτέ κεν παύσαιτο δὲ ἣν λίπεν ἔγγραφον αὐδήν,
ἣ νῦν γὰρ βάλλει πυργώματα ξηχέα δηΐων,
πάντε θεοῦ βουλῇ κατεναντίον ὕψος ἐρείπει.
δελτία γὰρ τὰ λέλοιπε τετυγμένου ἐξ ἀδάμαντος
στερεοτάτοιο δίκην τειχίσματος, ἠὲ σιδήρου
ἀμφὶς ἐληλαμένου σώζει κλυτὸν ἄστυ θεοῖο
ἀσφαλὲς, οὐδ' ἀπάτησιν ἐᾷ δολίῃσιν ἁλῶναι.
εἰσέτι δ' ἐν μέσσῳ τρόπον ἵσταται αἰχμητᾶο
δεινοῦ ἀλεξῆσαι μερόπων κόρον ὑβριστάων,
πᾶν σταθμὴν ὥς τε νόημα πρὸς ὀρθὴν στρεβλὸν ἀγινέων
ποιεῖται χριστοῦ θείοις θεσμοῖσι πιθῆσαι.
τοίη δὴ προβολὴ ἁγίαις ἁλίησι τέτυκται.
καὶ παύλοιο πατεῖν γὰρ γράμματα ἡμέας ὀρθῶς
ἤθεσι κυδαλίμοις, καὶ δόγματα θεῖα διδάσκει.
πρὸς μὲν γὰρ στερεὴν, ἅπερ οὔθατα πίονα λαοὺς
ἡλικίην χριστοῖο τρέφει ἀταλὰ φρονέοντας.
εἰσέτι νῦν διδαχὴ τοῦ δ' ἄνδρες μυστιπόλοι τοὶ
νύμφην κοσμοῦσι θυμήρεα χριστοῦ ἄνακτος,
τήνγε παραστῆσαι μνηστὴν ἄχραντον ὑπέστη,
καί οἱ ἐφαρμόξαι νυμφοστόλος ἠΰτε γαμβρῷ.
ἔνθεν ἔτ' ἔκπαγλον κάλλος χροῒ ἀμφιτιθεῖσιν,
ὅρμοις παντοίοις τε, καὶ εἵματα σιγαλόεντα,
λύματα χυτλώσαντες ἀεικέα, πᾶν τε νόσημα
αἰσχρὸν, ὅ μιν ψαφαρὴν, καὶ ἀφαυρὴν πρόσθεν ἐποίει.
οὗτος ἀγὸς θείης στρατιῆς ἄγχιστα ἐῴκει.

Mellifluiq́; oris gratum, sanctumq́; leporem;
Quo populos iuuit non tempestate uigentis
Tantùm illa sparsos telluris terga per ampla,
Verùm etiam toti prospexit posteritati
Præsidium stirpi linquens vitale futuræ,
Nec coepto absistet per scripta oracla per æuum.
Nunc itidem turris, & castra hostilia vertit
Impia consilio superum certantia Regis.
Quippe pugillares, quos liquit, tamquã adamante,
Vel Chalybe exstructo muro circumq́; supraq́;
Cælestem vallant vrbem, tutamq́; reseruant,
Ne facile insidijs pateat, prædæq́; nefandæ.
Nunc itidem in medio, nunc instar militis acris,
Comprimit iniustamq́; iram, fastumq́; minacem.
Ad normamq́; adigens animas, sensusq́; recuruos,
Efficit, vt Christi se dedant legibus almis.
Tantum munimen sacris legionibus adstat.
Adde quod ingenuis monumenta incedere Pauli
Moribus hortantur, decretaq́; celsa recludunt.
Vsq́; etenim ad firmam, uelut ubera pinguia, gẽtis
Aetatem educunt Christi, firmãtq́; labantis.
Huius adhuc cultu doctrinæ Curio doctus,
Et sacer Aedilis sponsam ornat quisque decenter,
Quã Christo promisit, vt auspex, virginẽ honestã
Sistere, cælesti sponso, castamq́; iugare,
Mirificũq́; addũt circũ membra eius honorem,
Et varijs virijs decorant, vestisq́; nitore
Purpureo, tergunt sordis, vultusq́; repellunt
Informem maciem, fuerat qua decolor ante.
Hic gregis ætherei Dux inclytus esse videtur

νηὸς ἁλιρροθίοισι τιναασομένης δίνῃσιν,
κοπτομένης πνοιῇς τε, καὶ ἀῤῥήκτοισι χαλάζαις,
ἰθυντὴρ σοφὸς, καὶ ἐρεάδμονι, ὅστε κλύδωνι
ἐν κρυερῷ πάντων περικήδεται οἴδματι λυγρῷ
ὀλλυμένων, ἄλλους κατὰ μὲν δυνόντας ἀνέλκων,
ἄλλους στηρίζων, κάρρους οὓς ἀβληχρὲς ἀτύζει.
ἡ δ' ἴλιγξ σκοτόεσσα κυλινδομένους περὶ τοίχους,
ἐξ ἄλλων, ἅτ' ἄελλα, πρὸς ἄλλους ἄλλοτε πηδῶν,
πάντας κινδύνου μεμαὼς ῥύσασθαι ἀνιηροῦ.
νῦν μὲν παπταίνει ποτὶ οὐρανὸν ἠεροειδῆ,
νῦν πρῴρην σκοπέει. νῦν δ' αὖτε σχοινία τείνει,
καὶ μακροῖς προτόνοισιν ἰάλλων χεῖρα ταχεῖαν
λαίφεα ῥυθμίζει τε, καὶ ἄρμενα πάντα κυβερνᾷ.
νῦν διὰ νηὸς ἰὼν τὸν ὁμόστολον ἐσμὸν ὀτρύνει
μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον,
μὴ πάσσον τρομέειν, καὶ πλάσσειν νήχυτον ὕδωρ.
νῦν χερσὶ στιβαραῖς νώμησ' δῆρες ἐρετμὸν
τὴν τρόπιν ἰθύνει, γλαφυρῆς τ' οἰήϊα νηός.
νῦν δ' ἱστόνθ' ἕλκει, νῦν δ' ἄλλοις ἄλλα κελεύει
αὐτὸς ἐὼν ναύτης, καὶ πρῳρεὺς, πηδάλιόν τε,
ἠδὲ κυβερνήτης, καὶ ἱστίον, αὐτὸς ἅπαντα.
κείνη δ' ὀλβίστη ψυχὴ περιώσιον ἄλλων,
τρίς τε μάκαιρα. δύας, καὶ μόχθους ἥκεν ἁπάντων
ἡγεῖται σφετέρους, καὶ κήδεα δακρυόεντα,
πάντας ὅπως σώσῃ, καί σφιν κακὸν οἶτον ἀλάλκῃ.
τῷ δὲ πόθῳ πλώει πολυκήτεα πόντον ἄπαυστος,
καὶ τρέχει εἰς σολύμους ἱεράγγελος, ἔνθεν ἱκάνει
παραλίην ἐφέσοιο πόλιν ποσὶ καρπαλίμοισιν.
ἐσσυμένως δ' ἐφύρης ἐπιμαίεται ἀφνεὸν ἄστυ.
ἔνθεν δ' εἰς τρίπολιν ῥόδον ἔρχεται ἀμφιθάλασσον.

Adſimilis nauis quaſſatæ marmoris vndis,
Vndique pulſatæ ventis, & grandinis imbre,
Rectori gnauo, qui tanto in turbine fidens
Sollicitè cunctos tutatur, gurgite ſalſo
Qui pereunt miſerans, alios citus extrahit altum
In mare labantis, alios vortigine tortos
Per puppisq; foros fulcit, per tranſtra volutos:
Ex alijsq; alios celeri petit ocyor aura,
Exardens triſti cunctos arcere periclo.
Nunc aciem vertit cæli ad conuexa nigrantis,
Nunc proram ſpectat, nunc funis tendit Iberos.
Admotaq; manu ad longos veloce rudentis
Carbaſa cōcinnat, madefactaq; apluſtra gubernat.
Et modo per puppim ſecum exhortatur euntis.
Dulciloquis pergens verbis iuuenesq; ſeneſque,
Ne tantum trepident fluxum, paueantue liquorē.
Nunc remi validis tractans manibus graue pōdus
Dirigit obtortum fulcrum, clauumq; carinæ.
Nunc malū trahit, atq; alijs alia imperat adſtās,
Nauta cluens idem, clauus, proraq; magiſter,
Atq; gubernator, velum idem, atq; omnia ſolus.
Omnibus illa anima'ſt alijs felicior vna,
Terq; beata, hominum quæ cladis, damna, labores
Autumat eſſe ſuos, alienaq; tædia mœret,
Protegat vt cunctos, & ab ijs propulſet acerba.
Hoc pontum inſtinctu properans pernauigat altū,
Et volat ad Solymos ſacer Angelus, inde remenſo
Aequore pulcrā Epheſum remeat pernice recurſu.
Mox bimaris properè petit ardua tecta Corinthi,
Et Rhodon inſignem tribus urbibus æquore cinctā.

ἠμαθίην τ' ἀκάμας ἀπεδίδει, κραναούς τε Φιλίππους,
περχνὸς ἐπαΐσσει δ' αὖ ῥώμην κυδιάνειραν
λαὸν ἐπιψόμενος πεφιλημένον εὐρυάνακτα.
πάντοσε δεινὰ φέρει, καὶ νήριτα πήματα πάσχει
ἀρνύμενος ψυχὰς πάντων, πάντας τ' ἐλεαίρων.
βάλλεται ἀστεμφὴς σύφλοις ὅγε χερμαδίοισιν,
καὶ ῥοπάλοις σμυγεροῖσι, καὶ οὐ πληγῆσιν ὑπείκει
ῥιγηλαῖς χρόα πάντα δαϊχθεὶς αἱμοφόρυκτον.
οὔτι δέδοικε λύγους, οὐδ' αὖ σμώδιγγας ὑφαίμους,
οὐ δεννοὺς στυγερούς, οὐδ' ὀκρυόεσσας ἀπειλάς.
γυιοπέδας τ' ἀθέριξε, καὶ εἱρκτῆς καρτερὰ δεσμά,
ἔμπεδος, ὥστε πέτρη, τὴν κόπτεται οἶδμα κελαινόν,
ὥστ' ἄκμων χαλκοῦς θαμὰ τὸν ῥαιστῆρι πατάσσει.
οὔτι δ' ἀπέσφηλεν ταλακάρδιον ἀνέρα δεῖμα.
βουλιμίην θ' ὑπέμεινεν, ὁδοιπορίας τ' ἀλεγεινὰς
νηρίθμους κατὰ γῆν τε, καὶ ἠεροειδέα πόντον.
ἀγρυπνίαις τ' ἀντέσχε, καὶ ἀργαλέοισιν μόγοισιν,
καὶ δίψει, ῥίγει τε, καὶ ἠνεκέεσσι μερίμναις
δαιόμενος πυρόεντι πόθῳ χριστοῦ βασιλῆος.
πάντα τάδ' ἔτλησε φρεσὶν ἥρως καρτερόθυμος
πάντας ὅπως σώσῃ, καὶ λύσῃ λυγροῦ ὀλέθρου.
νῆα δὲ τοσσατίοις κραϊζομένην ῥοθίοισιν,
κύμασι θεινομένην, καὶ χειμερίοισιν ἀήταις,
τοῦ δὲ νόει κόσμου πολυχανδέος ἕρκος ἄπιστον,
πεπληθὸς μερόπων βιότου βαθὺ λαῖτμα περόντων,
ἧσιν ἀτασθαλίῃσιν, ἀπιστίῃ τε χανόντος
ἰλαδὸν εἰς ἐρέβους ὀλοοῦ κατὰ χώραν ἅπασαν
χάσμα βυθιζομένων, καὶ εἰς κλυμένοιο μέλαθρα
βλωσκόντων, ἀκάτου ῥοθίοις ἅπερ ὀρνυμένοισιν
δεινὰ σαλευομένης κυανώπιδος ἀμφιζίτης

βένθος

Emathiam haud fessus repetit, scabrosq; Philippos.
Deniq; festinat generosa ad mœnia Romæ
Visurus populum carum, lateq; potentem.
Milleq; vbiq; subit incommoda, mille labores,
Sospitet ut miseras animas, releuetq; iacentis.
Pellitur immotus saxorum turbine denso,
Et flagris quatitur, nec plagis flectitur hilum.
Membra gerẽs lacerus proprio madefacta cruore.
Nil metuit fustis, nil verbera sanguinolenta,
Nec maledicta virum, nec verba minantia cædẽ.
Vincula neglexit, ridebat carceris vmbras.
Ceu rupes stabilis, quam fluctus verberat ater,
Incusue adsiduo quam tundit malleus ictu.
Nullus ab officio generosum absterruit horror
Pectus, sæpe famem tolerat, durosq; viarum
Sudores pergens per terram, & cærula ponti
Perdius ac pernox, nulloq; labore fatiscit,
Nec sitis hũc domitat, nec frigus, curaue mordax
Flammatum Christi Regis feruore fideli.
Perpetitur cladis tot inexpugnabilis Heros,
Vt clade exsoluat cunctos, redimatq; perenni.
Porro nauigium quassatum fluctibus atris
Vndis pulsatum, dirisque hyemalibus austris,
Hoc mihi nunc septum mundi, caueamq; capacis
Accipe plenã hominũ, sæcli huius per uada nãtũ,
Perfidiaq; sua pariter, vitijsq; patentis
In fauces Erebi turmatim per regiones
Lapsantum, nigriq; Orci sub stagna ruentum
Haud secus atq; undis surgentibus Amphitrites
Cærulea, rate vexata, grauiterq; agitata,

βένθος ἀναρροιβδεῖ, καὶ ἐν σπιλάδεσσι κεάζει
ἄστρα βιαζομένους τ' ἄνδρας, καὶ φορτίδα δειλήν,
ἥκε κυβερνήτεω μὴ ἐπαύρῃ πάμπαν ἀρίστου.
τόνδε τινὲς πρόμον ἄκρον ἐφημίξαντο παλαιῶν,
τοῦτε θεοπνεύστου σοφίης ῥυδὸν ἀφνειὸν ἦτορ,
ῥήσιας ἀθανάτοις προχέον ποταμηδὸν ἐπ' αἶαν,
ὠκεανὸν πλήθοντα, βαθύρροον, οὔτι φέροντα
ναυτίλλοντας ὄχλους ἐξ ἄστεος ἄστυρον ἄλλο,
ἀλλ' εἰς οὐρανὸν αἰπύν, ἐς ἄντυγας ἀστερόεσσας
ἐκ γαίης χθαμαλῆς, καὶ ὁμήγυριν οὐρανιώνων.
φασὶ δὲ πλώοντας πέλαγος κατὰ τοῦτο γαληνὸν
ἐξώσταις ἀνέμοις μὴ κυρσέμεν, οὐδέ νυ πλαγκτὰς
εἰσελάσαι πέτρας, οὐδ' αὐτοὺς ἔκποτ' ὀκέλλειν
δεινὸν ἐς εὔριπον, καὶ χοιράδας ὀκρυοέσσας.
αἴσια πάντα δ' ἔχειν, καὶ εἰς τέλος ὀρθοπλοέσθαι
πνεύμασιν οὐρίοις εἰς αὐτοῦ θέσφατα ῥητά,
οἷάπερ εἰς ἄστρων κινήσιας εἰσορόωντας.
οὐδὲ μὲν οὐ σκοπέλους τῇδ' ἔμμεναι, οὐδέ τι δεινὸν
κνώδαλον, οὐδὲ θύελλαν, ἀτὰρ εὔδειελα πάντα,
πάντα πρὸς εὐπλοΐην βίου εὔδια, πάντα γαληνά,
ὥρια πάντα πρὸς ὅρμον εὔπλοον ἐμβεβαῶτα
λαὸν ἀπήμαντόν τε, καὶ εὐαίωνα κομίζειν
ὁλκάδι θεσπεσίῃ πρὸς ἀτέρμονα λῆξιν ὀλύμπου,
ὀξαλέως ταύτην ὅς ναυτιλίην γ' ἐφέπῃσιν.
φασὶ δὲ τοῦδ' οὐδὲν ῥόον ἱερὸν ὠκεανοῖο
ἁλμυρὸν, οὐδὲ μέλαν πλημμυρέμεν, ἀλλὰ μελιχρὸν
νᾶμα βλύειν, λαρόν τε, καὶ ἀγλαὸν, ἠδὲ διαυγές.
οὐδὲ φύειν κάλχης ἄνθος, καὶ μάργαρα λευκά,
οἷά τ' ἐρυθραίου πελάγευς ῥόος, ἀλλά τι λῷον
κτῆμα φέρειν τούτων, καὶ τιμαλφέστερον ἄλλο.

φημὶ

Absorbet fluctus, frangitq; in cautibus aspris
Astra uiros, nauemq; simul uiolare uolentis,
Ni moderatorem fuerit sortita peritum.
Hunc procerem Patrum quidam dixere priorum,
Corq; huius fundens in morem fluminis ampli
Augustæ sophiæ riuos per squallida terræ,
Vndantem Oceanum, non turbas per freta euntis
Qui vehat ex alijs alias rate prapete ad vrbis,
Sed supera ad conuexa, poliq; mitantia templa
Ex humili terra, sancta ad consortia Diuum.
Quin perhibent, pelagi siquis trãquilla per huius
Terga meat, uentos non umquam incurrere sauos,
Nec scopulos scabros, nec in æstũ impingere tristis
Euripi nauim, vel saxa latentia fundo;
Sed cuncta ad votum succedere velificanti,
Et leni vsurum flatu, dum spectat in eius
Aurea dicta frequens, ceu fulua ad sydera nauta.
Hic nullas canteis consurgere, nullaq; monstra
Infestare ferunt, nec tempestate tumere,
Carula, sed pacata nitere, & prospera cuncta,
Cunctaq; felicem populo spondentia portum
Incolumi, talem qui puppem adscenderit vltro,
Nimirum cæli requiem sine fine manentem;
Si modo sulcarit sacrum hoc studiosius æquor.
Præterea tradunt non exundare quid atrum
Hoc mare, nec tristi quidquam salsedine mixtũ,
Sed clarum laticem diffundere, mellifluumque.
Nec conchæ florem, nec baccas margaritarum,
Qualia visuntur per rubri littora ponti.
Verùm aliud melius ferre, ac pretiosius istis,

Atq;

φημὶ δὲ τὴν ζωήν, καὶ τὸν ζωθάλμιον ὄλβον,
ὄλβον ἀκηράσιον, κειμήλιον ἄπειρον ἐσθλῶν.
ὅσαπερ ἀμφιέπει μέγας οὐρανός, οὔλυμπός τε.
ᾗδ' ἀνάγεσθαι θέλῃ τις, κἀνθάδε ναυσιφορεῖσθαι,
οὐ κώπης χρήζειν γ' εὐήρεος, εἰρεσίης τε,
ἀλλὰ θεοῦ χάριτος, καὶ πομπῆς θείου ἀήτεω.
καὶ τὸν μὲν γεγαμένον τ' ἱερόν, νηός τε κελευστὴν
τῆς δὲ θεοκμήτου, καὶ ἀπήμονα πομπὸν ὁδοῖο.
Τοὺς αὐτὸς χαρίεντας ὀπάονας ἁγνὸς Ἰησοῦς
φέγγος ἀναυγὴ τοῦ κόσμου κίκλησκε φαεινὸν,
ὅττι δίκην αἴθωνος ἐφώτιζον νόον ἀνδρῶν
ἠελίου ζοφόεντα βιαρκέσιν ἀκτίνεσσιν.
τῆς δὲ τ' ἐπωνυμίης παῦλος περιώσιον ἄλλων
ἄξιος ἐξεφάνη, γλώσσης ὅτι μαρμαρυγῇσιν
θεσπεσίης ἔθνη, καὶ γαίης ἄντυγα πάσης
παμφανόων ἀκάμαντι δρόμῳ ἐπιὼν σελάγησεν.
ἀδέματός τε συθείς, ὡς ψυχή, ἠὲ νόημα,
θάσσε βροτῶν κατὰ φῦλα διαπτὰς εὐρέα κόσμον.
πάντῃ ὅπῃ κε μάλοι θρησκεῖαι δύσθεοι εἶκον,
καὶ τελεταὶ βάκχοιο, καὶ ὄργια πάντα βέβηλα.
φθόγγον ὁμοῦ θίασοι μανιώδεες, ἠδὲ σαβασμοὶ
θυρσομανεῖς, κυβέλης τ' ὀλολύγματα τυμπανόδουπα
κῶμοι ἀϊστωθέν τε, φιλοιστρομανεῖς τε θυασμοί,
καὶ κρωτάλων ἰαχή, καὶ ἀναιδὴς κρεμβαλιαστύς,
κουρήτων τε θρόος, καὶ χαλκοκρότων κορυβάντων.
ὡς δ' ὁπότ' ἐκ περάτης φαέθων φαιδρωπὸς ἀνίσχει,
εἰς χειὰς θῆρες, καὶ εἰς ὄρεα αἶψ' ἐφόβηθεν,
καὶ μοιχοὶ φῶρές τε, καὶ ἀνδραποδισταὶ ἀπηνεῖς.
βωμολόχοι, τοιχωρύκται, καὶ ἱερόσυλοι
κίνδυνον χωροῦσι κακοῦ μόρου ἐξαλύοντες

τοὺς

Atq; adeo vitam, & quidquid iuuat, ac beat ipsam.
Quidquid opũ manet, immẽsũ cumulũq; bonorũ,
Quæcumq; ætherij cohibent fastigia cæli.
Si quisquã pelagus velit hoc tranare profundum,
Haud eget is remo fabrefacto, remigioue,
Verùm ope diuina, tum ductu Flaminis almi
Felici; cluet is proprius diuinitus huius
Compacta nauis uentus, verusq; celeustes.
Dilectos comites sanctus vocitabat Ihesus:
Obsessi tenebris candens iubar orbis, eo quòd
Corda serenabant hominum liuentia claris
Doctrinæ radijs, ceu Sol terrestria membra.
Præ cunctis istoc Paulus cognomine dignus
Est visus, linguæ quoniam splendore corusco
Altisonæ gentis, ac terræ totius orbem
Indomito cursu lustrans perfudit abunde,
Ac circumuolitans animæ instar corpore cassæ,
Aut sensus mentis mortalia saecla reuisit.
Vana superstitio quacumq; meabat, abibat.
Sacraq; cedebant Bacchi, ritusq; profani,
Cedebant thiasi insani, pariterq; sabasmi
Thyrsigeri, pessumq; vlulantia tympana abibant,
Et lymphata cohors Cybeles, obscoenaq; noctis
Cantica, testarum crepitacula, sistraq; acuta,
Curetum strepitus, Corybantumq; ærisonorum.
Haud secus, ac roseo quom Sol se tollit ab ortu,
Antra repente feræ sese sub furua receptant,
Et moechi, & fures, praedonumq; impia turba,
Atq; effractores murorum, sacrilegiq;
Diffugiunt trepidi, mortisq; pericula vitant.

τοὺς εὐαγγέλιον παύλου προσφέροντος ἅπασιν.
ἔθνεσι, πᾶσα πλάνη, πώρωσίς τ' ᾤχετ' ἄϊστος,
εἰδώλων τε λατρεία, καὶ οἶστρος δαιμονιώδης.
τοῖο δ' ἕκητι καὶ αὐτὸν ἐφήμισεν οὐρανὸν αἰπὺν
ξυνὸν λοιποῖς ἑτάροισι παλαίφατος ἔνθεος ὀμφή.
οὐρανοὶ δὲ δίκην μεγάλου ἐρέουσι θεοῖο
λαοῦ ἐπερχομένου, κῦδος φράζουσί τ' ἄνακτος.
ἤτοι ὁ τῶν φθόγγος πᾶσαν μετενίσετο γαῖαν.
καὶ κραιπνοὶ πεπότηνται ἐπ' ἔσχατα πείρατα μῦθοι.
ἀλλὰ τίη δ' οὐκ ἔστιν ἐπάξιος οὔνομα τοῦτο
οὗτος ἔχειν ἥρως, ἀρετάς γ' ὃς λαμπετοώσας
εἶχεν ἀπειρεσίας, ἅτε τείρεα λαμπρὸς ὄλυμπος;
καὶ μέγα βρόντησεν κηρύγματος ἀγλαοφώνου
σάλπιγγι βριαρῇ, βρονταὶ δ' ἐγένοντό τ' ἐνιπαί,
θεσπέσιοί τε λόγοι, δημηγορίαι τ' ἐριηχεῖς.
αὐτὰρ ἔσαν στεροπαὶ σημήϊα θέσκελα φωτὸς,
τοῖς ἄστραπτε μακρὰν τρόπον αἰθέρος αἰγλήεντος,
ἐκπάγλοις τε δάμαζε βροτήσια φῦλα βέλεσσιν.
ἀρδεύει ψεκάδεσσιν, ἀειθαλέεσσί τ' ἐέρσαις
στηθέων αὐαλέων νοερὸν κύτος, ἠγαθέης δὲ
φημὶ ῥοαῖς χάριτος, καὶ ἰασμοῖς ἀγλαοκάρποις.
χρῶμα δίαιθρον αὐτὰρ κυαναυγέος οὐρανοῦ αἴγλην
ἐμφαίνει παύλου ψυχὴν ἄχραντον ἐρεφέων,
τῶν κνειτρεφέων, πτοιέων τ' ἀκραιφνέα πασῶν.
ἐν χθονὶ γὰρ ναίων ἦν οὐρανιδῶν πολιήτης,
οὔτι χαμαίζηλον πρᾶγος, χθαμαλόν τε διώκων,
ἀλλ' αὐτοῦ πολίτευμα μετῆν ὁσίοις μακάρεσσιν.
βηλὸς ὅδ' ἀστερόεις μέγαν ἥλιον εἶχεν ἐν αὐτῷ
φημὶ δικαιοσύνης κεχαραγμένον ἐν πραπίδεσσιν
χριστὸν, ὑπερφαέι ὃς δόξῃ πᾶσαν ὁμίχλην

αὐτοῦ

Sic euangelium Paulo pandente per omnis
Terrarum tractus stupor omnis, & error abibat,
Et simulacrorum cultus, & dæmonis œstrum.
Hacpropter cælum vocitat sublime vetustus
Hunc fidicen reliquis cũ æqualibus, atq; ita fatur.
Iustitiam cæli volgabunt numinis almi
Venturo populo, tum clarum Regis honorem.
Quippe horum sonitus totum peruasit in orbem,
Extremasq; plagas petiere volantia verba.
Quid ni sit dignus tali cognomine Paulus
Noster, virtutum totidem qui insignia gestat
Splendida, quot stellas, & sydera clarus Olympus?
Præconij resonans valido clangore tonabat,
Edebat tonitrus, dum sontis increpitaret,
Et proba suadebat sermonibus acta seueris.
Fulgetra sed enim miracula clara fuere,
Aetheris in morem quis longè fulsit aperti,
Fulmineisq; hominum domitabat sæcla sagittis
Eloquij, pluuijsq; vbertim corda rigabat,
Roreq; vitali squallentia, scilicet almis
Gratiæ cælestis scatebris, lætisq; fluentis.
At color ætherius, cæliq; innubilus orbis
Exprimit ingenium Pauli, mentemq; serenam,
Quam nil turbabat terrenum, nilq; caducum.
Namq; colens terras ciuis cælestis erat iam
Nil humile adfectans, nil vile, sed usq; beatis
Cum superum choreis diuersabatur in astris.
Hocce rotam Solis cælum ardens semper habebat
In se iustitiæ sculptum sub pectore Christum.
Qui splendore suo tetras de corde fugarat

αὐτοῦ ἀπαὶ κραδίης ἀπελάσσατο, τὴν πρὶν ἔχεσκεν.
πολλὰ δὲ φθέγγεσθαι περὶ τ' οὐρανοῦ εἰσέτ' ἔχοντας
τοῦδε, θεόμυστος καλέει πρὸς τἄλλο προφήτης
οὔνομ' ἀνυμνῆσαι, καὶ ἀπόστολον ἔνθεν ἀείραι
ἀρχηγὼ, παῦλον, καὶ παύλου κεδνὸν ἑταῖρον
κληδοῦχον, κορυφαῖον, ἀγακλέα, φημὶ δὲ πέτρον.
τοὺς δὲ γὰρ ὁπλασίης ἐπὶ θείης εἶδεν ἐλαιῶν
ἐν διασῶν ἰδέῃσι τινὸς περὶ δαίδαλον ἔργον
λυχνούχου χρυσέοιο παρισταμένων ἑκάτερθεν,
ἄλλης λυχνούχῳ κατὰ δέξια τηλεθοώσης
χρυσαυγοῦς, ἄλλης δ' ἐπ' ἀριστερὰ, λυχνοῦχος δὲ
κεῖνος ἔην χριστὸς χρυσέῃ θεότητι παναυγὴς,
πάντα καταυγάζων θεοφεγγεῖ λαμπάδι κόσμον.
ἔρνεα δ' ἡγητῆρε τάδ' ἀμφαδὸν ἄμμιν ἀΰτεῖ
τούτω σπονδοφόρω μεγάλου θεοῦ, ὅττι δι' αὐτῶν
παντοδαποῖς προὔτεινε μεγήρατα δῶρα βροτοῖσιν
εἰρήνης θαλερῆς, καὶ μειλιχίης ἐρατεινῆς
σπεισάμενος δηΐοισιν ἑκούσιος αἰσυλοεργοῖς.
σύμβολα δ' εἰρήνης μεθέπει τανύφυλλος ἐλαίη.
τῶν δὲ γεμὴν δένδρων ὡραίων θεῖον ἄλειφαρ
κεῖνό ποτ' ἐξέβλυσε θεόρρυτον, ᾧ ἱερῆες,
καὶ βασιλεῖς χριόμεθα, καὶ ἀθλητῆρες ἀγαυοί.
ἔθνος ἀείζηλον, φορέον κλυτὸν οὔνομ' ἄνακτος.
τετραδυμόν τι γέρας γλαυκῆς λίπος ἔσχεν ἐλαίης.
ὕψος ἀναπλώει λιβάδων καθυπέρτερον ἄλλων.
ἄμμε περιστίλβει, χρόα χρίει, κἄμμιγα φέρβει.
ταῦτα δὲ κἀρχηγὼ τώδ' εἶχον τέσσαρ' ἄριστοι,
φημὶ δὲ τὴν στοργὴν ἀρετῶν βασίλειαν ἁπασέων,
ἠδὲ φιλοφροσύνην θεοτερπέα, τῇ φιλέεσκον
πάντας ἐπιχθονίους, ὡς υἱοὺς, ἠὲ θύγατρας.

φέγγει

Ipsius tenebras,fuerat quibus obsitus ante.
De caelo quom plura forent dicenda nitenti
Hocce, Theomnestus reuocat, nomenq; propheta
Nos aliud celebrare monet commune duobus
Principibus Paulo pariter, Pauliq; sodali,
Nempe Petro illustri Coryphaeo, clauigeroque.
Quippe hos sub specie geminae conspexit oliuae
Per visum stanteis cuiusdam propter vtrumq;
Daedalum opus lychni dextra parte, atq; sinistra.
Totus vero is erat de fului dite metalli
Conflatus massa,lychnuchusq; aureus ille
Christus erat Princeps rutilanti numine fulgens,
Cunctum conlustrans diuina lampade mundum.
At plantae hos proceres hae nobis vociferantur,
Paciferosq; Dei legatos; namq; per ipsos
Munera porrexit cunctis mortalibus alma
Pacis, & exhibuit clemens pia dona salutis
Prolixè stirpi tandem placatus iniquae.
Symbola nam pacis praefert oleagina planta.
Ex hisce arboribus felicibus illud opimum
Vnguentum effluxit, quo Reges rite creamur,
Atq; sacerdotes,& fortes deniq; athletae.
Sanctaq; gens Regis praeclarum nomen adepta.
Dote quatergemina praestat liquor vdus oliuae.
Prima superfusos latices superenatat omnis,
Lumẽ alit nitidum,membra unctitat,educat idẽ.
Hiq; Duces totidem quoq; habebãt munera clari.
Prima hera virtutum propensio comis in omnis
Ardenti pietate replebat pectora eorum.
Vnde omnis homines tãquã sua pignora amabant.

φέγγει τοὔλαιον γαυρὸν, φέγγουσι καὶ αὐτοὶ,
πρῶτα μὲν ἔργοισι, μετέπειτα δὲ θεσπεσίοισιν
ἀτρεκίης χρησμοῖς· ξείνων δέ τε θαύμασι λαμ-
πᾶσαν ἐπιστήμην, σοφίης τ' αἰπεινὸν ἄωτον (πρῶς
νηπυτίοις μερόπεσσι, καὶ ἀφραίνουσιν ἄγοντες.
σώματ' ἀλείφει πῖαρ ἐλάϊνον, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ
ἦτορ ἀλείφουσι στυφελὸν, θέλγουσί τε θυμὸν
ἄγριον ἀνθρώπων μενοεικέα πορσιώοντε·
μείλια, τοῖς ὀργὴν σπλάγχνων ἄπο πάγχυ λύοντες
βαρβαρικὴν στέρνοισι προσηνέα μῆτιν ἄγουσιν.
πρηΰνοόν τε χάριν πνοιῆς θεόπεμπτον ἐνηοῖς,
ἣ μένος ἀρρηνὲς, καὶ ἀμείλιχον ἐπρήϋνεν
ἀγριότητα βαρεῖαν ἀμαλδύνουσα βιαίων.
χρῖσμα γὰρ ἡμῖν λιπαρὸν φέρβειν τέκος οἶδεν ἐλαίης.
ἀλλὰ πολὺ πλεῖον σελίσι, καὶ ῥήσεσιν ἄμφω
τοίδ' ἄνδρες βόσκουσι κέαρ, καὶ ψυχὰς ἑκάστου
πειναλέας, βόσκουσι λιταῖς, καὶ προστροπῇ ἁγνῇ,
οὐδ' ἧσσον βιότου μιμήμασιν ἀγχιθέοιο,
καὶ θεομιμήτοις παραδείγμασι λειπομένοισιν.
τοὔνεκα τοῖς πέτρῳ ταγὸς ἔννεπε μηλοβοτήρων.
σὺν ὄνομα τὰ μὰ Σίμων πεφιλημένα μῆλα νόμευε,
πώεα τὰ μὰ φύλασσε, λύκων δ' ἀπὸ λύσσαν ἔεργε.
βόσκε λόγῳ λαοὺς πρὸς ἐναίσιμα πάντας ὀτρύνων
καὶ κατὰ δὴ στόμισον ψευδηγορέων ὄχλον ἀπίστων.
βόσκε βίῳ κυρῶν τὰ θεουδέα δόγματ' ἀλήπτῳ,
καί τε τὸ κηρύσσεις φωνῇ, ἀπόφηνον ἅμ' ἔργῳ.
βόσκε λιταζόμενος θερμαῖς θεὸν ἱκεσίῃσιν,
καὶ περὶ δὴ κείνων ἀρήσεαι, οὓς λάχες υἷας.
οὐδ' ἄλλως καὶ παῦλος ἑοὺς ποίμαινε μαθητάς.
εἰσὶ γὰρ ἀλλήλων πανομοίιοι οἵγ' ἀγελάρχαι,

ἀλλή-

Conlucet flagrans oleum, præsignibus ambo
Hi primum factis, dictisq́; exinde disertis,
Tertio miraclis longè fulsere peractis.
Hisce tribus stolidos sapienti corde vigere
Fecerunt homines, sensuq́; auxere sagaci.
Membra latex olei linit vdus, uterq́; perungit
Squarosas mentis, & corda rigentia mulcet,
Barbaricumq́; adimunt morem, præbentq́; benigna
Lenimenta, quibus mitescunt uiscera dura,
Leneq́; consilium sub pectora scæua reducunt.
Inde quoq́; emanat pia gratia Flaminis almi,
Quæ violentorum vim mitigat, inq́; solentum
Agrestem ex animis demum eximit asperitatem.
Vnctio tandem istæc sata termite pascit oliuæ.
Verùm plus isti dictis, doctaq́; papyro
Ieiunas pascunt mentis cuiusque, animasque,
Pascunt & precibus submisso poplite fusis,
Nec minus exemplis vitæ diuina secutæ,
Et quibus ipse Deus se imitari postulat actis.
Vnde Petro ter summus ait Dux vpilionum.
Petre meas pecudes, quas diligo, pascito sollers,
Et seruato gregem, rabiemq́; arceto luporum.
Pasce proba hortatu populos vti facta capessant,
Oraq́; falsiloquæ veris turbæ obstrue dictis.
Pasce inculpata statuens pia dogmata vita,
Et quæ voce doces prior exhibe, & exprime factis.
Pasce Deum fusa demum prece supplice placans,
Neu te vmquam pigeat cara pro stirpe precari.
Haud aliter Paulus proprios pascebat alumnos.
Sunt etenim pariles prorsus sibi, consimilesq́;

Hi

ἀλλήλοις ὁμαλοὶ, καὶ ὁμόφρονες, ἄμφω ἔχοντες
πίστιν ἀεὶ χλωρὴν, ἅτ' ἐλάϊνα δένδρεα φύλλον,
τὸ κρύος οὐ τρέφει δυσχείμερον, οὐ θέρος αἶθον.
νωλεμέως δ' ὑπέμεινεν ἀτειρὴς, μηδὲ τυράννων
τρέσσε βίην ὑπέροπλον, ἀπηνέα, μηδὲ δαφοινοὺς
πτήσσε χέρας, θάνατόν τε δυσηχέα, ἀλλ' ὑπὲρ ἄμφω
ἰφθίμας ψυχὰς ἀγέλης ἀπέθεντο προθύμως.
ἡμῖν δ' οὖν ἐπέοικεν ἐλαίῃσιν ἀγλαοκάρποις
ταῖς δ' ἐπαγάλλεσθαι μάλ', ἐπεὶ τὴν πίονα χυλὸν
πίστιος εὐθαλέος εἱλκύσαμεν, ἠδὲ βιώνης.
ῥυσμὸν ἀείμνηστον κότινοι γεγαῶτες ἄκαρποι
πρόσθεν, ἄηνά τ' ἀναλδῆ, ἀτὰρ νῦν καλαὶ ἐλαῖαι
ἐκ τουτέων γινόμεθα βρύουσαι εὐκλεϊ καρπῷ.
τώδ' ἱερῶν οἴων ἱερωτάτω ἄνδρε νομῆε
εὐγλαγέας μαστοὺς τὸ παλαίφατον εἶπεν ἄεισμα
στέρνῳ τῆς νύμφης συναρηρότας ἱμερόεντι.
τοῖα δ' ἐπαινήσας γάρ μιν προσφθέγξατ' ἐραστὴς
ἄφθιτος, ἀργύφεοι μαστοὶ νεοθηλέε νεβρῷ
εἰσὶ σέθεν διδύμω, κυδρὴ νὺ, κρίνεσιν ἁβροῖς
βοσκομένω, μέσφ' ἦμαρ ἐπιπνεύσῃ νέον ἡμῖν,
καὶ δὲ σκιαὶ δύνωσιν ὑπὸ ζοφοειδέα χῶρον.
ἡ μὲν θείη μήτηρ νυὸς ἦν, τῇ ταῦτα λέγονται,
ἐνθάδε τῆς φωνῇ τοῦ γαμβροῦ νῦν κελαδεῦνται
οὐρανίου, καὶ ταῦτα πέλειν διδυμάον' ἀδελφὼ
τούτω ὁ μὲν κλήρῳ τεκμαίρει τοῦργον ἑκάστου,
ἠδ' ὑποθημοσύνης μνημήϊα καρποφόροιο.
οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἄλλοις πλέον ἔτραφεν ἱερὰ μαζοῖς
συμμορίης φίλα τέκνα θεοκλήτοιο διφύλου.
τοὺς δέ ποτ' οὐρανίδης νεογιλῷ, ἠδὲ πενιχρῇ
ταύτῃ παντοκράτωρ πρὶν ὑπέσχετο, καὶ κατένευσεν

δοῦναι,

Hi duo pastores concordi mente vigentes.
Ambo fide semper virides, velut arbor oliuae.
Quam neq; percellit frigus graue, nec calida aestas.
Hac stetit inuictus, nec formidauit atrocum
Ipse tyrannorum vesanam vimque, manusque
Carnifices, cademue trucem, verùm ambo beatas
Deposuere animas pro vita dulcis ouilis.
Exsultare decet nos ergo his semper oliuis
Fertilibus, quando pinguem succum hausimus inde
Vernantis fidei, ac semper memorabile honestae
Exemplar vitae, quondam steriles oleastri,
Quiq; humiles fuimus frutices, sed iam bona oliua
Ex his effecti, praeclara fruge nitemus.
Hos gregis altores sacri, caulaeque beatae
Antiquum vocitat carmen sponsale mamillas
Lacteolas, sponsa consertas pectori amandae
Taliter adlaudans quippe hanc adfatur amator
Ille immortalis. Mammae sunt sponsa gemelli
Cara tuae hinnulei, qui pascunt inter odora
Lilia, clara dies dum nobis luce recenti
Spiret, & obscura subeant inferna tenebrae.
Nostri mater erat sponsa haec, cui talia dicta.
Voce celebrantur cuius nunc vbera sponsi
Caelitis, atq; istaec fratres hos esse gemellos
Sorte simul, studijsq; pares, opus adprobat horum,
Et monita vbertim doctrinae fruge referta.
Haud duplicis soboles alijs creuere papillis
Hisce magis coetus regnum ad caeleste vocati.
Hos olim superum nuper genitae, atq; inopi Rex
Adnuit omnipotẽs spondens se huic esse daturũ.

δοιῶ αἱ, ἄνακτες, ἔφασε, τιθηνητῆρες ἔσονται
σεῖο φίλη νύμφη, καὶ θηλὴν θήσε' ἀνάκτων.
αἰ δέ νυ γυναίῳ μὴ τέτροφεν ὧδε γάλακτι,
οὐκ ἂν ἀεξήθη εἰς τόσσον κύδεος ὕψος,
οὐδὲ τόσην ἀρετὴν ἐκτήσατο, καὶ μῦθος ἠΰ.
ἢ γὰρ ἔσαν κείνη λιπαρή, πίειρά τ' ἄρουρα
πληθόωσα γλάγει λευκῷ, ῥείθροις τε μελιχροῖς,
τήν ῥα παλαιγενέεσσι θεὸς πατέρεσσιν ὑπέστη
ἡμετέροις ποτὲ δοιῶ αἱ. ἐπεὶ τίς ἂν ἥδιον ἄλλο,
λευκότερόν θ' εὕρῃ διδαχῆς, καὶ ῥήσιος ἀμφοῖν;
εἰνεσίαι γὰρ ἔασιν ἐπαύλιος οὔθατα θείης
τῶν δ' ἀπιτάλλουσαι λαοὺς θεοπειθέας αἰεί,
καὶ πορσύνουσαι σωτήριον ἄφθονον ὄλβον.
πρὸς νοερὸν προκάλιζε γάλα κληδοῦχος ἀφύξαι
τὴν νεολαίαν ἀγρὸς ὁσίην πόρσυνε νεαλδῆ,
ἠΰτε μαῖα βρέφη τις, ὅτ' ἦν ἔπε, τεκνία λαρὸν
μοὶ ποθέοιτε γλάγος λογικόν τ', ἄδολόν τε τραφῆναι.
ὄφρα κεν ἀλδήσκητε, καὶ εἰς μέτρον ἀνδρὸς ἵκησθε.
τοὺς μαζοὺς δὲ παρέσχε γλαγόφρεσι κεδνὸς ἀγάστωρ,
οἷα τροφὸς φιλέουσα φέρει γλαγέας τεκέεσσιν,
οἷσπερ ἔφη, γάλα θῆκαι ἐπηετανὸν πόρον ὔμμιν,
ὡς βρεφέεσσι πιεῖν ποτὸν ἄρμενον ἀρτιγόνοισιν.
ὡς δὲ πέπληθε γάλακτος ὅδ' ἥρως πνευματικοῖο,
ἀργεννόεσσα ῥοή, τὴν ἔβλυσε δειροτομηθεὶς
αἵματος ἀντ' ἐρυθροῦ σαφέως ἀμφῆνεν ἅπασιν,
οὗτ' ἀμφ' οἷς ψυχὴν πόρεν, οἷς τε μασὸν ὄρεξεν.
οὔτι κελαινάυγές φέρεν ἧρος, οὐδὲ δαφοινὸν,
ὅς γε τιθήνη ἔκλυτ' ἐκ δημίου αἱμοβόροιο.
πᾶς γλαγερὸς δὲ πέλε, καὶ στοργῆς μεστὸς ἐνηοῦς.
οὐδ' οἷον πλέον εἶχεν ὅδ' οὖθαρ πάγχυ γάλακτος,

Quippe tui, inquit, erunt altores candida Reges
Sponsa mea, & dulci Regum lactabere mamma.
Hac nisi pasta foret tam forti paruola lacte,
Haudquaquā in tantū creuisset culmē, & augmē,
Indole nec tali foret, ac virtute potita.
Hi duo erant proceres pinguis, foecundaq́; tellus
Illa fauis manans, ac lactis largiter vndis,
Quam longè antiquis patribus promiserat ante
Se dare velle Deus: nam quid vel dulcius horum,
Candidiusue queat dictis reperirier almis?
Nam quauis horum fit coetus vber abundans
Pagina sacrati, gentemq́; alit vsque piorum,
Atq́; salutis opes non cessat fundere in omnis.
Tale inuitabat lac degustare nouellum,
Quam bene formabat plebem Dux clauiger olim,
Ceu nutrix pueros, vbi ait, dilecta propago
Quisq́; mihi cupiat rationis alescere lacte
Sincero, vt crescat, roburq́; capessat adultum.
Candida praebebat frater quoq́; nobilis huius
Vbera, tamquam altrix infantibus officiosa
Iis quibus aiebat, lac vobis praebui abunde
Dulce, recens ortis ceu paruis sugere potum.
Lacte redundarit quantum Heros iste superno,
Candens vnda caput, quam casus protulit idem
Sanguine pro rubro, manifestè vociferatur,
Quō dedit ipse animā ꝑ quis dedit antè mamillā.
Nil tenuit fuscum pius Heros, nilq́; cruentum,
De lictore truci fuerat qui factus alumnus
Totus lactifluus, totus pietate refertus.
Nec tantùm hic uber gestabat lactis abundans,

ἀλλὰ καὶ οὖλος ἔην οὖθαρ, γαίος ἄργυφον οὖλος.
οὖλος ὃς ἦν οἶκτος, καὶ μειλιχίη ἐρατεινή.
οὔθατα πείνπερ ἔχειν τάδε πρωτόγονος κατὰ γαῖαν
εὐιερὴ ἀγορή, μακάρων ἀγορὴ κατ' ὄλυμπον,
οἷα φιλάνθρωπος, καὶ ἡμέων κῆδος ἔχουσα,
τοιάδ' ἀδημονέουσα παλίσσυτον εἰσαναβᾶσα
πρὸς βασιλῆα θεάνδρον ἐπ' οὐρανὸν ἄστρα φέροντα
οἰκτρὰ κινυρομένη μυθήσατο, καὶ προσέειπεν.
ὦνα πάτερ θνητῶν, καὶ ἀθανάτων πολυόλβων,
παῖς ἔτι κουρίζει, καὶ ὀλίζων ἔπλετ' ἀδελφὴ
ἡμετέρη, μαζοὺς δ' οὔπω βλάστησε προστηνεῖς,
οὐδέ τί πω τυτθὴ δύναται τὰ νέογν' ἀπιτάλλειν
τέκνα σέθεν, τάπερ αὐτὸς ἐγείνησας λόγῳ ἁγνῆς
ἀτρεκίης, μάλα δ' ὠμὰ λίπες ἀπονόσφι λιασθεὶς
αὐτὸς ἀκηδήσας. τίς μαιώσαιτο παρεστὰς
ἀρτίγονον φῦτλον κομέων ἀπαλόφρονα σεῖο
ἄλλος ἀνήρ; ἀ τήνγε πάτερ οἴκτειρε τάλαιναν,
ὄφρα κ' ἐπιτρέψαιτο διαμπερὲς εὔσοος οὖσα.
τὴν δ' ἀΐων μομφὴν μεδέων ἔπλησε γάλακτος
τούς δὲ τροφεῖς θείου, ἀγέλῃ τε παρέσχε θεουδεῖ
κηδεμόνας γεραρούς, καὶ ἀγρύπνους ποιμένας ἄμφω,
οἷά τε πρὸς στήθει τῆς νύμφης ἥρμοσε μαζούς.
τοιγὰρ ἐπεὶ τούσδ' ἔσχε, γυνὴ ἅπερ οὐθατόεσσα
ἤδη που γεγαῶτα μετ' ἄσμασιν εὐχετάαται
μητέρα τ' εὔτεκνον, καὶ δὴ πόλιν ἔμμεν ἐρυμνήν.
αὐτὴ ἐγώ, φάτο, τεῖχος, ἐμεῖο δὲ τύρσιες ἄκραι
μαζοὶ ἀειθαλέες. σάκεα προθέλυμνα δὲ τούτων
μυρία ἤρτηνται, καὶ πανσαγίη μὲν εὐχαρμέων.
εἰ δ' ἄγε νῦν θηλέων ζάθεον γάλα νηπιάχοισιν
παῖδες ἀμέλγωμεν στόμασι βλίττοντες ἅπασοι,

ὄφρ'

Quantum totus erat plenũ uber, lacq́; merũ ipse,
Qui miseratio totus erat, dulcedoq́; totus.
Haec prius in terris quàm gigneret vbera nostra
Mater, in excelsis superum pia concio Diuum,
Vtpote amans hominũ, ac nostri studiosa, fauensq́;
Talia moerenti promebat mente reuerso
Stellantis cæli in sedis hominique, Deoque
Ex animo queribunda precans pro gente relicta.
Rex hominũ, superumq́; Pater pie morte carentũ,
Cara adolescit adhuc, germanaq́; nostra pusilla' st,
Vbera produxit nondum lactantia prolem,
Nec nutrire potest infantis paruola natos,
Nempe tuos, quos ipse Sator verbo genuisti
Veridico præsens, mox crudos deseruisti
Securus miseros abiens, nutrire recentem
Quis poterit stirpẽ amplectens, partusq́; tenellos,
Alme tuos? Ah magne Pater miseresce tuorum,
Donec firmentur perfecto robore adulti.
His ergo auditis placida Rex aure querelis,
Hos nutritores diuino lacte refersit,
Atq́; pio tribuit pastores, atq́; magistros
Esse gregi, ad pectus velut addens vbera sponsæ.
Quare hos iã nacta, vt mammis matrona decẽter
Compta suis, perlaeta canit, iactatq́; beatam
Se prole effectam, munitamq́; insuper vrbem.
Ipsa ego, ait, murus, sunt propugnacula nostræ
Florentes mammæ, dependent mille frequentes
Ex hisce clypei, cuncta armatura potentum.
Ergo agite exhausti lac depromamus ab hisce
Vberibus pusi sacris auido ore trahentes

Syde-

ὄφρ' ἀπιζαλλώμεθα, καὶ ἡβώωμεν ἐδωδῇ
νεκταρέης σοφίης ζείδωρον πνεῦμα λαβόντες.
οὐδὲ γὰρ οὐ μινύθοντά ποτ' ἔδατα ταῦτα δαείης.
ἀλλ' ἄγ' ἐπεὶ μαστοὺς ὑμνήκαμεν ἱεροθαλλεῖς,
χρὴ περὶ λαμπτῆρσι τὸ λοιπὸν μυστικὸν εἰπεῖν
αἰθομένων κατέναντι διαμπερὲς ἀθανάτοιο.
καὶ γὰρ καὶ κλεινοὶ ἱερῆς μετὰ κληΐδεσιν ἄμφω
κλήτορε λαμπτῆρες μεγάλου περιπάρεισθε θεοῖο
τώγε κλέειν δῆλον συνεχῶς κατὰ νύκτα καὶ ἦμαρ
λαμπομένους. λαμπτὴρ γλαφυρὸς γὰρ σχῆμα ἐπίζοος
πᾶς τις ἔφυ καλῶς γε τετυγμένος, αὐτὰρ ὕπερθεν
τοῖο φέρει καυλὸς δαΐδας τηλέσκοπον ἀγλαὸν
ὑψιτέρῃ κορυφῇ τανάηκεϊ, ὄφρ' ἐπὶ δῶμα
αἰθέριοι νυκτὸς σέλας ἀθρήσωσι κιόντες.
οὕτω σπουδοφόροι μεγάλου θεοῦ οἵδε φαεινοὶ
ἀλλήλοισι τε διδύμοισιν ἐρειδόμενοι, ἅτε πᾶσιν,
πᾶσιν ἐπερχομένοις πρὸς πίστιν φέγγος ἔδειξαν
χερσὸν ἐπιχθονίοισι παναξεικές, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
παιδὸς ἀειζώοντ' ἐλῶν ὑπάτου γόνον οὐρανίδαο.
πρῶτα γὰρ ἐργασίῃ τηλαυγέϊ πίστιν ἄεξον,
ἐσθλὴν ἄνακτα σφέων μιμούμενοι, ὥστε καὶ αὐτὸς
ἤρξατο μὲν ποιεῖν, μετέπειτα δὲ λῶστα παρειπεῖν.
δεύτερον αὖ πίσυνοι κηρύγματος ἀγλαοφώνῳ
βροντῇ ἐριγδούπῳ χερσὸν πάντεσσιν ἀεῖπον
ἔθνεσι, καὶ λαοῖς ξυνὰ δόγματιν ἰθυνέεσσιν,
ἀστεροπῇ δὲ τρίτον θεοδινεῖ παμφανοώντων
θαυμασίων, ἅπερ αὐτοὶ ἐποίεον ἐξανέφηναν
πᾶσι μέγαν σωτῆρα δυσπαθέων ἀνθρώπων.
ἄμφω δ' οὖν σοίην αὐλὴν τελεσαῖς χαρίτεσσιν
ταῖσιδ' ἀέξησαν, λαμπροὶ ζαθέοισι λόγοισιν,

ἔργμα-

Sydereum, quo quisq; cibo crescamus opimo.
Nectarea sophia, vitali flamine capto.
Numquã etenim hac niueo cernas defecta liquore
Nũc agedũ mammas postquã celebrauimus almas,
De candelabris quid sacrum dicere oportet,
Ante Deum lucent, qua ingiter immortalem.
Quippe Dei testes in sacris vocibus ambo
Candelabra cluere micantia nocte, dieque
Ante Deũ magnũ manifestò constat vtrumque.
Nam candelabri consit pede triplice forma,
Si ratione fabra consiat, at illius altus
Fert scapus faculam longè, lateq; micantem
Vertice sublimi, qua lumen cernere posit
Quisq; domum remeat, si pergat nocte silenti.
Sic duo Legati pacis pia dona ferentes
Hi fulti triplici virtute, velut pede trino,
Cunctis præpandunt fidei subeuntibus arcem
Christũ almum lumen nostrũ Dominũq; Deũq;
Æternam prolem cælestis Patris amatam.
Nam vita radiante fidem prius augmine donant,
Regis ad exemplum laudabile, qui quoq; & ipse
A factis coepit, mox est præclara locutus.
Deinde rudimentis freti, lituoq; sonantis
Eloquij Christum declarant omnibus æquè
Gentibus, ac populis, decretaq; recta recludunt.
Deniq; vibrato diuino fulgure longè
Admirabilium factorum prodigiorum,
Saluatorem hominũ reserare, ac pandere pergunt.
Ambo igitur sanctam trinis his dotibus aulam
Amplificauerunt, clari sermone nitenti,

Sed

ἔργμασι λαμπρότεροί τ' ἐείκυδίσιν, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
θαύμασιν ἔκπαγλοι, τέρασί τ' ἐπιδεικνυμένοισιν.
φράζεο δ' οἷα φλέγμ πέτρος μέγας, ἀμφὶ πλατείαις
φησί, νόσοις ἄνδρας, καὶ πήμασιν ἐξεφέροντο
λωβητοὺς χαλεποῖσιν ἐπὶ σιβάδεσι χαμεύναις,
ὄφρα κ' ἐπισκιάσῃ πέτρου σκιὴ ἀσθενέοντας,
καὶ τάχ' ἀπηλλάσσοντο νόσων, κηδέων τι ἕκαστος,
ᾧτιν' ἐπιψαύσῃ τ' ἴχνος χειρὸς ἠγαθέοιο.
φράζεο δ' ὡς σκιμβὸν σφετέροις σκελέεσσι πόσιν,
ὅστε πύλης προπάροιθεν νηοῦ ἐκάθητο προσαίτης,
ἀλλόμενον τ' ἀπέδειξε, καὶ εὔφημεῦντα κατ' ἄστυ.
φράζεο δ' ὥστε γυναῖκα βιώσατο δορκάδα νεκρήν,
καί ῥ' οἰκτροῖς ἀπέδωκεν ὄχλοις οἰκτίρμονα χρηστήν.
ἣν τέμιν ἀχνύμεναι σὺν ὀδυρμοῖς ἀμφεχύθησαν
χῆραι δεικνύμεναι τὰ χιτώνια δορκὰς ἐποίει,
ὄφρα μὴ σφὶν ἔην ζωοῖς ἐναρίθμιος οὖσα.
φράζεο δ' ὡς ἔρροισε λελυμένον ἄψεα πάντα,
αἰνείαν στρωμνῇ κατακείμενον, ὧδε μετειπών.
αἰνεία σε γ' ἰῆται ἰησοῦς. ὄρσεο θᾶσσον.
ὄρνυτο, μηδ' ἔτι κεῖτο. τάφος δ' ἕλε πάντας ὁρῶντας,
χεῖσόν αὐδάζον τε, καὶ ὀρθὴν πίστιν ἄροντο.
ὡς δήποτ' ἀβραμίδαις πηγὴν ὕδατος ἄχραντον
ἐκ πέτρης κατ' ἔρημον ἄλης, καὶ οἰζύος αἰνῆς
τειρομένοισι θεὸς, τὼς φέγγος ἄφθιτον ὁλκὸν
ἐκ πέτρου μεγάλου ἐξήγαγεν, ὅστις ἀφεγγῆ
κόσμον ὅλον κατέλαμψε φαειναῖς πίστιος αὐγαῖς.
ταῖς δὲ διαυγείαις νῦν πᾶσα χθὼν ἀμβρόσιε
ἀθανάτου στεροπῇσιν ὅλη περιλάμπεται ἅμα.
δέρκεο καὶ παύλου μένος ἄχετον ἶσον ἀέλλῃ
αἰψηρῇ πτερόωντος ὅλην ζαφελήν τε, καὶ ὑγρήν.

γῶν-

Sed mage conspicui vitaque, & moribus almis,
Deniq; mirificis portentis splendidiores.
Aspice quã magnus flagret Petrus, vndiq; morbis
Adflictos, inquit, varijs, & clade ferebant
Tabifica in vicos tegetes super, atq; grabatos,
Vt quemquam illorum Petri contingeret vmbra,
Et lue continuò pulsa reualesceret omni,
Cuicumq; ingruerent vestigia corporis almi
Aduorte vt scaurum prauis fultum malè plantis,
Ante fores templi qui capta se stipe alebat,
Ostendit salientem, & laudes rite canentem.
Contemplare quoq; vt Dorcas sit reddita vitæ
Pristinæ ope illius, misera & pia præstita turbæ.
Quando ipsum circum viduæ fudere gementes,
Atq; ostendentes tunicas, quas fecerat ipsa
Dorcas adhuc viuens sibi consociata, comesque.
Cerne itidem vt miserum solidauit cuncta solutũ
Membra thoro Aeneam recubantem talia fatus.
Aenea te sanet Ihesus. surge repente.
Surge age, ne decumbe, viros stupor hocce uidentis
Occupat, & Christũ celebrãtque, fidẽq; receptãt.
Ceu quondã Hebræis fontem reclusit abundum
Ex petra adflictis errore, laboreq; longo
Per deserta Deus, sic tractum luminis ampli
Ex magno Petro produxit, quo tenebrosum
Mundum inlustrauit fidei splendoribus almis.
His sacris radijs nunc tellus tota refulget.
Fulgure diuino terræ perfunditur orbis.
Aduorte & Pauli feruorem turbinis instar
Velocis, penetrantis humum, pariterq; profundũ.

γυιοβόροις σφακέλοις, καὶ λύμας ἐξελάοντας,
καὶ φθιμένοισι βροτοῖς ζωῆς φάος αὖτις ἄγοντας,
ψευδοφανέων τε θεῶν σηκοὺς βάλλοντας ἔραζε,
καὶ χθονὸς εὐρυπέδοιο καταυγάζοντας ἀλωὴν
πᾶσαν ἀειζήλοις ἀμαρύγμασιν οὐρανοδείκτοις·
ὦκα θέει Παῦλος, καὶ μύθων ἀλκὶ πεποιθὼς
πάντα περιστίλβει κνέφαϊ εἰλυμένα πυκνῷ
νύκτα κακὴν λύων, καὶ ψυχέων ἀχλὺν ἀϊδνὸν,
οἷά περ ὡς χρησμῳδὸς ἐθέσπισε δῖα Σιβύλλη,
ἀμφ' αὐτοῦ Δελφοῖς ἐνὶ παιπαλόεσσι γεγῶσα.
εἶδεν ἑκαί περ ἐοῦσα γὰρ αὐτὸν μηκέτι φῶτα
ἐν θνητοῖσι νόῳ πολυφράδμονι, καὶ πλάκα γαίης
πᾶσαν ἐπερχόμενον νοεροῖς ἀκτῖσι περίφαντον,
τοῖο δ' ἕκητί μιν αὐτὸν ἐφήμισεν ἀστέρα δῖον,
τὴν τετόρων ζώων μορφὴν, καὶ σχῆμα φέροντα,
καὶ δαναοῖς γλαύσσοντα, καὶ εἰς τέλος ἀενάοιο
αἰῶνος τανύοντα βροτῶν ὑπὲρ ἀμπλακιάων
ἀρνὸς ἀμωμήτου σφαχθέντος τοὔνομα σεπτόν.
ἐν τοῖσδεσσι δὲ πᾶσιν ὅδ' ἔπλετο κεῖνος ἀριστεὺς,
ὃς τοὺς γαῦρος ἄειρε κατὰ χριστοῖο τένοντας,
αὐτὸς ἑκὼν μετέπειτα περὶ χριστοῖο κοπῆναι
κάμψε καταπρηνεῖς τανακηεῖ φασγάνου ἀκμῇ,
καὶ προὔθηκε σφαγαῖσιν, ἅτ' ἀμνὸς, λαιμὸν ἀμεμφῆ,
οὐδ' ὄκνησε θανεῖν τοῦ δ' εἵνεκα, τὸν σάφα οἶδεν
εὖ ζώειν μετὰ πότμον ἀεικέα, καὶ βασιλεύειν.
ὧδε δ' ἐλύσατο πρόμον μεγαλήτορα, τλήμονι θυμῷ
ὃς τόσσους πολέμους, καὶ νείκεα παντοδαποῖσιν
ἔθνεσι μυριάκις περὶ πίστιος ἐκτολύπευσεν,
ὥστε θριαμβεῦσαι ῥώμην δέξασθαι ἄνασσαν.
δέκτο δ' ἀεθλοφόρον δαΐφρον διάποινα πολήων

ἀστὸν

Pellentis macies foedas, pestesq; nocentes,
Morteq; sopitis lumen vitale ferentis,
Diraq; falsorum vertentis fana Deorum,
Atq; serenantis latos telluris opacae
Conspicuis campos radijs caeli arce reductis.
Festinat Paulus, sermonum & robore fretus
Omnia conlustrat densa caligine tecta,
Pellit noctem animis, atq; atras discutit vmbras.
Ceu quondam de ipso praedixit prouida vates
Prosata Delphorum dumosa in rupe Sibylla,
Nondum quippe ortum iam viderat exoriturum
Inter mortalis praesago pectore, & omnis
Lustrantem terras sacro vibramine clarum.
Quapropter nitidam stellam ipsum nominitauit,
Quatuor instar habētē, & formā mirā animantū,
Fulgentem Danais, & metam in perpetis aui
Extendentem hominum pro culpis labe carentis
Agni mactati sanctum, ac venerabile nomen.
Inter cuncta istaec, est Heros nobilis ille,
Qui quas ceruices contra Christū extulit audax,
Idem pro Christo mox pronas sponte reflectens
Subiecit gladij rigido mucrone recidi,
Et iugulum hostili velut agnus praebuit ensi;
Nec dubitauit obire suo pro Rege benigno,
Viuere post mortem quem norat, & imperitare,
Sic factum, vt princeps non expugnabilis iste,
Qui toleranti animo tot praelia, bellaq; sacra
Gentibus in cunctis augusta pro fide obiuit,
Adciperet Romae palmam, laetumq; triumphū.
Roma hunc terrarum Regina excepit ouantem

ἀστὸν ἐόν, προμάχων πάντων κρατερώτατον ἄλλων,
ἀστὸν ἀεὶς δίσωντα τερπαιούχοισιν ἀέθλοις
νηείθμοις κατὰ γαῖάν τε, καὶ ἠεροειδέα πόντον.
στέψέ τε μυρτυρίου στεφάνῳ τιμαλφέϊ κόρσην
ἠνορέης τε χάριν, καὶ νικάων ἀγλαοδόξων.
τοῦ μὲν γὰρ κάδειαν ἀπέθρισεν ἄρταμος ὠμὸς,
ὅς τότ' ἄναξ ῥώμης πρυμνήσιον ἠνιόχευεν,
εἵνεκ' ἀληθείης, τὴν οὐ πεῖσεν ἐχθρὸς ἀκύειν,
καὶ κρυεροῖο μάγοιο, τὸν ἠέρος ἀξυγέτοιο
σὺν πέτρῳ ποτάοντα μεταρσιον ἔκβαλεν εἰς γῆν.
φαῖντο δ' ἔθεν κέβλην, ὅτε δήμιος αἰνὸς ἄραξεν
τοὔνομα τρὶς χριστοῦ φωνῆσαι σεμνὸν ἰησοῦ
τῇ πατρίῳ φωνῇ, τὸ ζῶν ὅγ' ἔτ' αἰὲν ἄειδε,
καί τε διὰ στόματος φέρεν ἔνθεν. ἦχέ τ' ἀνοῖξαι
δειερὸν τμηθεῖσαν τρεῖς πίδακας ὕδατος ἀγνοῦ
τηλοῦ ἀπὸ τρισσοῖς πηδήμασιν ἀΐξασαν,
ὡς δεῖξαι τρισφαῆ αὔξειν θεὸν, ἠδὲ γεραίρειν.
δειρῆς δ' ἀρτιτόμου πρῶτον γλάγος, αἷμα δ' ἔπειτα
ἔρρεε δαψιλέως, ἔφυρε τόπερ εἷμα φονῆος.
ἄλλοι δ' αὖτ' εἶπον ῥόον ἄργυφον ἐξέμεν οἶον.
αἴγλη δ' αἰθύσσουσα δι' αἰθέρος εὐρυάλοιο
λάμψεν ἀείζηλος, καὶ ἀθέσφατος, αὐτὰρ ἀϋτμὴν
ἦερος κταμένοιο θυώδεα χεῦε τὸ σῶμα.
ἀμβροσίης δ' ὀδμῆς πλῆτ' ἀὴρ ἀμφίτ' ὄδωδε.
τοίη μὲν παύλου γένετ' ἀθλητῆρο τελευτή.
λαοσεβεῖ δ' ἥρωϊ νεὼν θηητὸν ἔδειμαν
ἁπλότεροι, τοῦγ' οὔτι θεώτερον ἄλλον ἴδοιο.
οὐδ' ἵδρυμα χερὶ βροτέῃ ποτ' ἄρειον ἐτύχθη.
λείψανα δ' ἐν τούτῳ θέσαν ἱερᾷ λάρνακι χρυσῇ.
ἔνθα τελεσφορίην πανδήμιον ἤματι κείνῳ

Vt ciuem, ac procerem superantem viribus omnis,
Innumeris clarum spolijs, amplisq; trophaeis.
Per terram partis, perq; humida caerula ponti,
Et Ducis euinxit viridanti tempora serto
Martyrij tantae virtutis, & indolis ergò.
Huius enim teter lanio caput abscidit almum,
Qui Romae rector tum clauum forte tenebat,
Ob verum Christi cultum, quem audire nequibat,
Atq; magi interitum, quem vasto de aere in imã
Cum Petro abiecit terram sublime volantem.
Proditur ut lictor secuit caput ipsius atrox,
Id Christi clamasse disertè nomen Ihesu
Ter patrio sermone, pio quod semper in ore,
Cordeq; gestabat uiuens, reserasseq; ibidem
Treis liquidos fontis sectum, laticesq; perennis
Exsiliens triplici saltu de corpore trunco,
Quo Dei adorasse trinum iubar insinuaret.
At caesa ceruice prius lac, postea sanguis
Fluxit, carnificis quo tincta est lana cruenti.
Porro alij perhibent solum album exisse fluorem.
Exsiluitq; micans caeli per caerula mirum,
Conspicuumq; iubar, corpusq; emisit odorem
Occisi Herois diuinum nectar olentem.
Qui latè halauit sudum per inane volutus.
Haec finis Pauli pugilis sublimis in orbe.
Heroi at culto populis posuere minores
Templum admirandum, quo non augustius ullum,
Nec talis manufacta in nostro uisitur orbi
Machina, & ossa Ducis clausere hic aurea in arca.
Et sollemne sacrum populariter instituere,
Nempe

στῆσαν ἑορτάζοντες ἐτήσιον, ᾧ λίπεν αὐγὰς
ἠελίοιο θεοῦ φαιδρὸν περὶ δῶμα μετελθών.
οὐδὲ καταβρέξω σιγῇ πέτροιο φερίστου
μαρτύριον τηλαυγές, ἐπεὶ μέγα κῦδος ἄνακτι
τοῦτο φέρει μακάρων, ὅς μιν κύδηνε δι' αὐτοῦ,
καί τι πρὸς αἰθερίην λῆξιν λάβεν. ἦλθεν ὁ πρέσβυς
ἐκ συρίης κατόπιν σίμωνος περθρέος αἰνοῦ,
ὃς ῥώμην προφθὰς συγερῆ ἀπὸ λαὸν ἅπαντα
πλάζε γόης τέχνῃ, καὶ χριστὸν σεῦε μεγαίρων
ἡγεμόνος προφάσιν κεχρημένος ἀργαλέοιο,
ὅς τ' αὐτὸν φιλέεσκε, καὶ ἐν πρώτοισιν ἐτίμα.
φάσκε δ' ἑωυτὸν ἔμμεν δυνάμιν τ', ἀλκήν τε θεοῖο,
καὶ καλὰ πάντα δύνασθαι ὁτέῳ βούλοιτο παρασχεῖν,
μακρόβιόν τε βίον, καὶ ἀνακτορίης κράτος αἰπύ,
καὶ νίκην ἀγέρωχον, ἰδ' ἱμερόεσσαν ὑγείαν.
τοῦτον δ' οὖν πέτρος μαθέπων μετεκίαθε ῥώμην
ἐσσυμένως, ἀγγέλλων θεοπειθέα μήτι πλανήσῃ
τὴν νεαλῆ, καὶ χριστὸν ἐοῦ κλήροιο βάλησι.
σεῦτο δ' ἑαῖς φθιμένους ἐπαοιδαῖς ἄνδρας ἐγεῖραι,
ἀρρήκτους τε πέδας λῦσαι, καὶ δεσμὰ μόροιο.
καὶ τότ' ἀπ' εὐπατερειδέων συνέβη θανέειν τινὰ κοῦρον
οὐλομένοιο νέρωνος ὁμαίμονα καίσαρος ὄντα.
πειρᾶται δ' οὖν τόνδε παλίσσυτον ἐξ ἀΐδαο
ζωγρῆσαι σίμων, καὶ σχέτλιος οὐκ ἐδυνάσθη.
πειρᾶται δὲ πέτρος ἀποπνεύσαντα σαῶσαι
ἱκεσίῃσι λιταῖς ὄνομα χριστοῖο καλέσσας
κοῦρον προφθήβην, καὶ ἀνεψύχωσε θανόντα,
μητέρι πενθαλέῃ τε παλίμπνοον ἐγγυάλιξεν.
καὶ τότε δὴ σίμων κακομήχανος ἠγαθέοιο
ἡττᾶσθαι πέτρου χαλεπαίνων τ' ἀσχαλόων τε:

εἶπε

Nempe die victor qua liquit lumina Solis;
Atq; hilarem summi migrauit Regis in aulam.
Sed neq; transierim Petri praesigne silenter
Martyriũ, superũ quando hoc decus addidit ingẽs
Rectori, creuit qui hunc insignire per ipsum,
Caelestem ad requiemq; adsumere. Venit ab oris
Hic senior Syriae Simonis ponè secutus
Terga magi, Romam qui peruertebat iniquis
Artibus anticipans, & Christum arcebat ab ipsa
Vrbe fauore trucis peruorso Regis abutens,
Qui unicè amabat eum, primoresq; inter habebat.
Quippe Dei aiebat virtutem se esse supremi,
Et bona cui vellet largirier omnia posse,
Extentoq; aeui spatio, regnoq; potiri,
Et vita incolumi, palmae & splendore superbo.
Hunc ergo insectans Petrus properauit ad vrbem,
Ne Domino addictum fallax seduceret agmen,
Atq; sua Regem sorte exturbaret Inunctum:
Quin etiam extinctis spondebat carmine vitam
Reddere posse viris, nexusq; resoluere mortis.
Tum de patricijs defungi sorte Neronis
Quendã adolescentẽ de sanguine contigit ortum.
Hunc igitur uapidus rediuiuum educere ab Orco
Conatur Simon, nec proficit impius hilum,
Petrus itẽ exanimẽ tum demũ expergere ephebũ
Adgreditur precibusque pijs, & nomine Ihesu
Loetali è somno, subitoq; animauit eumdem,
Et maestae matri spirantem reddidit illum.
Tum vero Simon indignans, inq; gemiscens
Improbus à Petro superari, & vincier almo.

Vorsari

εἶπε μέγ᾽ ὀχθήσας δήμου κατεναντία παντός.
μηκέτ᾽ ἔπειτα θέλειν θνητοῖσι συνέστιος ἔμμεν,
βούλεσθαί τε πόλιν προλιπεῖν, τὴν πρόσθεν ἔρυτο:
οὐδ᾽ ὕβριν, λώβην τε φέρειν ἀνδρῶν γαλιλαίων.
στεῦτο δ᾽ ἀποπτᾶσθαι ποτὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα,
οἷάπερ ὑψιπέτης τανυσίπτερος αἰετὸς ὄρνις.
καί δ᾽ ἦμαρ διέειπε κεκριμένον ὄχλον ἀγείρειν,
τῷ μεταναστεύειν εἰς οὐρανὸν ἤθελεν εὐρύν.
καὶ τότε σὺν λαοῖς ἀναβὰς ταρπήϊον ἄκρην
ἤρξατο ποτᾶσθαι κούφαις πτερύγεσσιν ἀερθεὶς
ἐκ πάγου ὑψιλόφοιο. τάφος δ᾽ ἔλεν ἄνδρα ἕκαστον.
καὶ τότε τις εἴπεσκεν ἰδὼν πρὸς πλησίον ἄλλον.
οὔ ποτε τοιοῦτον χεισὸς τέρας αὐτὸς ἑόρηκα.
θείης τοῦτ᾽ ἀλκῆς μετὰ σώματος ὑψιφορεῖσθαι.
ἀχνύμενος δὲ πέτρος κάμψεν γόνυ χεῖρας ὀρεγνὺς,
οὐκ οἶος δ᾽ ἅμα τῷ καὶ παῦλος πιστὸς ἑταῖρος,
εὐρυβίην τε θεὸν κάλεον. μὴ τέτλαθι σῶτερ
ἀνθρώπων μέγα, τόνδε μετάρσιον αἰωρεῖσθαι
εὐρυβάτην τελχῖνα σὺν ἀρχεῖ πίστιος ἁγνῆς.
τοῖο τέχνην ἀλίωσον, αὐτήν τε κόλουσον ἀναιδῆ,
μὴ λαὸν παρεόντα, καὶ οὐ παρεόντ᾽ ἀπάφοιτο,
ἐξ αἰπήεντος πεσέτω κόλποιο κυλισθεὶς,
μηδὲ θάνῃ, λιτόμεσθα, πρὶν ἂν βασιλείαν ἴδοιτο
ὦνα τεὴν, καὶ κῦδος ἀοίδιμον αὐξόμενόν σου.
ὣς ἄρ᾽ ἔφη, φλογὸς ἅρμα κέδασσεν ἀεροπότητον
τοῦ δ᾽ εὐχὴ πυρόεσσα, καὶ ἐπρήνιξε χάμαζε,
οἷα κεραυνωθέντα βροτὸν πρηστῆρι πυρωπῷ
πρὸς ῥόπιον, σκελέων τεθραυσμένον ὀστέα πάντα.
ἐκ δ᾽ ἐαγεὶς σφυρὰ μίμνεν ἀχρήϊον ἄχθος ἀρούρης.
οὐ πολλὸν δὲ μεταξὺ κατ᾽ ἀκροτόμου πέσε κρημνοῦ

αὐτὸς

Vorsari vlterius se nolle Quiritibus inter
Mortalis, dixit, nec terris velle morari,
Et quam seruabat se se vrbem linquere velle.
Haud Galilaeorum iam ferre opprobria posse,
Velleq́; dicebat stellantia templa subire,
Haud secus atq́; ales prapes pernice volatu.
Indixitq́; diem certum cum plebe vocata,
Qua migrare volebat in aetheris aurea tecta.
Tum vero inscenso Tarpeio colle frequenti
Cum populo, leuibus coepit volitare leuatus
E tumulo pennis; cuncti stupuere tuentes,
Tum quidam ad stãtis stupidi dixere propinquos;
Haud quaquã Christus factũ umquã tale patrauit,
Non opus humanum sublimi corpore ferri.
Anxius at Petrus palmas ad sydera supplex
Tollit, & vnanimis Paulus, fidusq́; sodalis,
Praualidũq́; Deum vocitant. Ne magne Redẽptor
Hoc facinus patiare, leuis volitare per auras
Hoc monstrum magicum cum probro relligionis:
Huius frange dolos, conatumq́; impedi inanem,
Ne caluat populum, qui spectat, & audiet absens:
Aerio cadat, Alme, sinu reuolutus ad ima.
Nec tamen intereat penitus prius ille, tuum Rex
Quàm videat regnum surgẽs, columenq́; coruscũ.
Sic fatus, currum discerpsit in aere vectum
Flammineum feruens oratio, praecipitemq́;
Fulmine ceu tactum mortalem trusit ad ima
Impurum, iacuitq́; elisis cruribus illic.
Sic fractus suras terra fit inutile pondus.
Haud ita post multo scopuli se è vertice iecit

αὐτὸς ἑκὼν δι᾽ ὄνειδος ἀδημονέων, καὶ ἀλύων
ἄλσο δ᾽ ἐπ᾽ ἀεικίας σκιεράς, ἄϊδος δὲ κατῆλθεν.
ὧδε παλαμναῖος σίμων θάνεν. αὐτὰρ ἀχνύων
τοῦτο νέρων καῖσαρ, καὶ ὀδυρόμενος περὶ κῆρι
ἀνδρὸς ἀτεμβόμενος, τὸν ἴσον φαέεσσι φίλησεν,
μάς δὲ προχαρὴν χρυσοῦ κήρυκας ὀλέσαι.
καί τε τελευταῖον πέτρον σταυροῦσθαι ἀνώγει.
ἀντίτυπον μίμημα φιλαιτάτου εἶναι ἄνακτος.
καὶ κεφαλὴν τμηθῆναι ἀμεμφέος ἄμμιγα παύλου.
οὐ πρέπε γὰρ ῥώμης κλεινὸν γεγαῶτα πολίτην
ἄνδρα τινὰ κτείνεσθαι ἀεικελίῳ τινὶ πότμῳ.
σταυρὸν δ᾽ οὖν μετιὼν οὐκ ὀρθὸς ἤθελε πέτρος
σταυροῦσθαι, δοῦλον βοόων οὐκ ἄξιον εἶναι
σταυρῷ ἀνυψοῦσθαι, καθάπερ μέγας ὄρχαμος αὐτοῦ.
αἰδόμενος δ᾽ αἴτησε κάρη ποτὶ τ᾽ οὖδας ἐρεῖσθαι,
καὶ πόδας εἰς κορυφὴν νεύειν σταυροῖο παγέντος.
οὐδὲ γὰρ ἐκ χθαμαλοῦ τάχιον βροτὸν οὐρανὸν ἵκειν.
μιμεῖσθαι μὲν ἐγώ σε διδάσκαλε, φησί, πόθησα,
ἀλλ᾽ οὐ τῷ σταυρῷ γ᾽ ὀρθοσταδὸν αἰωρεῖσθαι.
ὑψηλὸς σύ γ᾽ ἀεί, καὶ ἐπήορος, αὐτὰρ ἔγωγε
ἰδνωθεὶς προκάρηνος ἐπ᾽ οὐδεῖ θνητὸς ἀλιτρὸς
κάμφθην ἑασσάμενος περὶ σαπόρῳ, ὅστις ἐχείμφθη
οὐδ᾽ εἰ ἀλιξάμενων θεοείκελον εἰς πρόσωπον.
καὶ τούτου πάντες γινόμενοι ἐκ μιμεῖσθαι
οἰκτρὸν πτῶμα δοκοῦμεν ἐπιχθόνιοι ταχύποτμοι
μητέρος ἡμετέρης ὑπὸ γούνασι πεπτηῶτες.
τοῖα δὲ παρειπὼν κεφαλὴν κορυφαῖος ἀμύμων
πιλνάμενος νεάτῳ, πόδας αἰπήεντι κεραίῳ,
δὲ λογέωντε θεόν, καὶ συστὰς ἱερὰ μῆλα
χερὶ θεοῦ ψυχὴν ἰφθίμην ἧκεν ἐς αἴθρην

ἐκ

Sponte ignominiam se se angens perpeti acerbam,
In nemore Ariciæ viridi, barathrumq́ꝫ petiuit.
Hoc pacto interijt Simon vafer. At tulit aegre
Tale Nero Caesar factum, grauiterq́ꝫ gemiscens
Amisisse virum, quem tamquam lumina amabat,
Ansam quaerebat praecones perdere Christi.
Suffigiq́ꝫ Petrum tandem iubet in cruce sacra,
Regis ad exemplum, quem toto pectore amabat,
Praecidiq́ꝫ caput Pauli venerabilis vnà.
Quippe nefas fuerat praeclarũ occũbere quẽquã,
Aut perimi ciuem Romanum morte inhonesta.
Ergo crucem Petrus subiens pendere recusat
Rectus, proclamans seruum minimè fore dignum,
Qui crucifigatur rectus Domini eius ad instar.
Id veritus spectare caput petit ipse deorsum,
Et crucis in summum uestigia vergere culmen.
Norat enim ex humili citius quemq́ꝫ alta subire.
Te sectari aueo Doctor bone, teque imitari,
Sed dierectus, ait, caueo tui ad instar obire.
Tu semper sublimis, & altus, verùm ego nequam
Huic mortalis humo curuatus semper inhæsi
Cernuus, ac pronus, patrem primũ vsque secutus.
Qui caeleste solum peccans os torsit ad imum.
Atq́ꝫ adeò tristem terrestria saecla videmur
Huncce sequi casum, quom nascimur, atq́ꝫ ruinam,
Labentes nostræ subter genua ægra parentis,
Talia praefatus capite ima Praesul inhærens
In trabe humum versus, pedibusq́ꝫ in uertice fixis,
Conlaudansq́ꝫ Deum, pecudesq́ꝫ ex corde sacratas
Olli commendans, sanctis submisit in æthram

ἐκ μελέων ζαθέων μετ' ὁμήγυριν οὐρανιώνων.
ἔπτατο δ' εἰς ἁγνὰς χριστοῦ τριφιλήτου ἀγοστούς,
τὸν ποθέεσκεν ἀεί, καὶ τὸν περὶ κῆρι φίλησεν.
οὕτω μὲν δίοποι γαίης ἐρικυδέες ἄμφω
φθαρτὸν ἀκηρασίοιο μετηλλάξαντ' αἰῶνα.
ταὐτῷ τῷ πλειῶνι, καὶ ἤματι, ἠδὲ τυράννῳ.
Τοὶ μὲν πότμον ἔφαιθεν ἅμ' εἵμασι παμφανόωσιν
ἔνδοξοι περὶ ἀλλήλω διὰ κλέος ἔχοντες
βριθόμενοι λαμπροῖς ἀναδήμασι δαιδαλέοισιν,
οἷα θριαμβεύσοντες ἀγοὶ νικηφόροι ἄστυ
εἰσελθεῖν ῥώμης πολιόχοι, ἠδ' ἐπίουροι.
ἤτοι τώγ' ἄμφω πτόλιος ἔκπαθε πέφανται.
ταῦτα δ' ἀρειοπάγου βουληφόρος, ἠδὲ θεωρὸς
ἴστωρ μαρτυρέει, τάπερ ἔννεπον, οἷα παρεστὼς
εἷο καθηγητῆρι φιλαιτάτῳ αἰὲν ὁμαρτῶν.
ταῦτα δὲ πάντ' ἐγένοντο πόλει ἐπὶ κοιρανεούσῃ
ἐθνέων παντοίων, ἵν' ὅπου κράτος ἡγεμονῆες
δαρὸν ἐνυαλίοισι δορύκτυποι ἔργμασιν ἔχον,
ἐνθάδε πάτραρχοι ἱερώτατοι εἰς τέλος εἰσίν.
Τοί κεν ἑλὼ ῥώμην, πᾶσάν τε ῥυσαίατο χώρην
αἱρέσεων σκολιῶν, καὶ δυστυχιῶν πολυκηδέων.
ὕμμες δ' ἀεθλοφόροι μεγαλωνύμω, ἠδὲ νομῆε
τῶν ἱερῶν προβάτων, καὶ ἐπαύλιος ἠγαθέοιο,
χαίρετε σὺν μακάρεσσι διαμπερὲς ἀθανάτοισιν,
σύν τε θεῷ, καὶ μνῆστιν ἐμεῦ διὰ παντὸς ἔχοιτε
θησάμενοι ζωήν τε θεουδέα, ἠδὲ γαλήνην.

E membris animam superum ad consortia læta.
Ter cari emicuit veneranda in brachia Christi,
Quem summè expetijt semper, summeq; cupiuit.
Sic Domini terrae rutilo splendore corusci
Hanc vitam fragilem mutarunt perpes in aeuū
Vno eodemq; anno, die eadem, vnoq; tyranno.
Qui mox purpureis sunt visi in vestibus ambo
Post obitum manibus iunctis, multisq; coronis
Ornati nitidis, varioq; anademate compti
More triumfantum victorum incedere in vrbem
Romam praesidium fidum, ac tutela futuri.
Quippe extra occisi sunt hi pomoeria Sancti,
Et quidem Areopagi censor probus, atq; senator
Adserit haec testis, quæ dixi, nempe magistro
Qui comes adsiduus fuerat, sectator & acer.
Hæc autē in cunctis dominanti gentibus urbe
Facta fuere, Duces vt vbi tenuere profani
Armisonis regnum pugnis, belliq; tumultu,
Hic patriæ patres sacri dominentur in aeuum,
Qui Romam tueantur, & oppida subdita Romæ,
Et prauas sectas, atq; infortunia pellant.
At vos Signiferi pollentes nomine claro,
Custodes sacrarum ouium, caulæq; beatae,
Cum superis gaudete perenniter incorruptis,
Cumq; Deo, memoresq; mei estote benigni,
Atq; piam vitam mihi, & impetrate quietam.

ἄλλος τὶς ὕμνος εἰς θεῖον παῦλον ταρσέα ἀπόστολον,
μέγαν χριστοῦ ἀθλητὴν, καὶ κόσμου φωστῆρα λαμπρόν.
νῦν δέχυσθε καὶ ἄλλο φίλοι μελιτερπὲς ἄεισμα,
παύλου δ' κηρύσσει θεσπεσίας ἀρετάς.

στροφ. ά. κῶλ. ιέ.

ΑΝάειθ μοι πότνια πίστις
ἀγανοὶ
κάρτος ἄρρηκτον τεὸν δεῖξαι
δυνάσιν
τε φθέγμασιν, ἀνορέαις τε
παῖδες ἄνασσα σέθεν.
καὶ γὰρ μῦθος ἀστυφέλικτον,
λῆμά τ' ἔκπαγλον τὸ τεὸν
ἰδίοις ἔνσταξας υἱοῖς
μᾶτερ ἀριστοτόκε.
τὴν πολέας στρατὸς εἶδεν
δουλοσύναν προφυγὼν
πόντον περάσας δι' ἐρυθρὸν
ἴχνεσιν αὐαλέοις
παρ' καλὰν ἄπειρον, ἂν
δῶκεν ὕψιστος θεὸς
ἀήρατον θάλλοισαν οἰκεῖν.

ἀντιστρ. κῶλ. ιέ.

πολὺ πλεῦνες δ' αὖτ' ἐγένοντο φανέντος
ἐν βροτοῖς σωτῆρος αἰώνων μεγάλου,
γόνυ πατρὸς οὐρανίδαο,

τὸν

Typographus ad Lectorem.

Vt nequid, quod ad laudem huius Sanctissimi Apostoli pertineat, non intelligatur, hunc hymnum lyricum in latinum ad verbum vertendum curanimus, vt & hi qui græcè nesciunt, aliquod emolumentum, ac fructum inde percipiant.

Strophe.

IN numeri ò venerãda fides illustres
filij tui
Tuam irruptam potentiam osten-
derunt, atq; virtutem
Factis, animisque,
O Regina.
Quippe robur in concussum,
Admirandumq; sensum tuum
Proprijs instillasti natis,
Optimae prolis mater,
Quorum complures exercitus ille vidit,
Qui seruitutem euasit,
Perrexitq; per mare rubrum
Siccis vestigijs
In formosam continentem, quam
Dedit eis supremus Deus
Amoenam, florentemq; ad habitandum.

Antistrophe.

Multo plures uero postmodũ nati sunt apparente
Inter mortales Saluatore sæculorum magno,
Filio calestis patris,

Quem

τὸν τίκε παρθένος ἀδ-
μὴς ἐν σολύμοισιν ἐναύλοις.
τῶν μὲν ἄλλοι μάρτυρες ἀ-
ξεκίας πιστοὶ κλέονται,
περθόμενοι μέλεα
ἀργαλέαις ἀμυχαῖσιν,
αἰθομένῳ τε πυρί.
ἄλλοι καλὰ μυρία τεῦξαν
πράξεσιν, ἠδὲ λόγοις.
πᾶσι δ' οὐλύμπου δόμοι
χρύσεοι τηλαυγέσιν
ἑστεμμένοις ὅρμοις ἄεθλον.

ἐπῳδ. κώλ. ιδ΄.

ἐν δ' ἀθλοφόροις μάλ' ἀείζαλος φλέγει
τοῖς δ', ἅτ' ἑωσφόρος αἴθων,
ταρσέος παύλοιο μῆτις,
τόν ποκ' ἔτικτε καλὸν
παῖδα μάτηρ κλεινοτάτα
παρὰ κύδνου χεύμασιν.
οὐδὲ γάρ πω παγκρατὴς πόν
τόσον ἄμφανε ἔθνος ἄλ-
λος ἀνὴρ, οὐδ' αὖ γυνά,
οὐ φυὰν θείαν τε, καὶ οὐρανίαν
τᾶς βαθυσέρνου χθονὸς ἐν γυάλοισιν
πόσα τεκμαίρει χυθεὶς
ταῖς γ' ἀρετᾶν κορυφαῖς,
ὡς θάλος σεμνὸν σέο παῦλος ἀμύμων,

στροφ. β΄. κώλ. ιε.

θεράπων χριστοῦ μέγας. ἀλλ' ἀ μάκαιρα
ἐργμάτων καλῶν ἀγακλειτὰ ταμία,

θεοῖο

Quem peperit virgo nulli domita
In Solymorum mapaliis
Quorum quidem alii testes
Veritatis fideles celebrantur
Populati membra
Immanibus laniatibus,
Ardentiq; igne,
Alii innumerabilia honesta gesserunt
Factis atq; dictis.
Omnibus autem Olympi domicilia
Aurea longè fulgentibus his
Sunt præmium redimitis monilibus.

Epod.

Porro inter palmiferos hosce pugiles admodum in-
Ceu lucifer ardens, signis fulget,
Tarsensis mens Pauli
Quem olim peperit formosum
Puerum mater præclarissima
Apud Cydni fluenta,
Neq; enim vmquam tuum præpotens
Robur tantopere declarauit alter
Vir, nec item mulier,
Nec indolem diuinam, atq; cælestem
Quispiã in telluris oris fusus lato sinu prædita,
Tantum indicat
Virtutum fastigiis,
Quantum tuũ venerabile germẽ Paulus egregius,

Stroph.

Christi cultor magnus; sed tu ò beata
Honestorum operum auspex præclara

θεοῖο περιμνας εἰς οὐρανοὺς,
ἱεμένῳ κελαδεῖν
νῦν μοι κλέος οὐρανόμακες
τοῦ δὲ παρστάης, λίτομαι·
παλάμα γὰρ σὺν τεᾷ θάλ-
λων φρασὶν ἀγαθέοις
εἰς χάριν ἤλυθεν ἄνακτος,
ὅστε φανεὶς καθ᾽ ὁδὸν
αὐγὰς ἀπενόσφισεν ὄσσων
οἱ, ἵνα φέγγος ἴδοι
ἀδὺ θνατὸν θεοῦ
τοῦ πρὶν ἐκδύσαι νέφος
ἀγνωσίας ψυχοφθόροιο.

ἀντίστρ. κῶλ. ιέ.

ὅτε γὰρ χθονὸς μέλλεν ἄθεα σωτὴρ
εὐρυκόλπου λύτρον αἰθερόποις θανάτου.
φέρων ἀκεσίμβροτον οἰκτροῖς,
δὴ τόκα θεῖος ἄναξ
ἐξείλετο ἱερὸν ὅμιλον,
τοὺς ποτιστάζων γλυκερὸν
ἐπέων νέκταρ δίδαξεν
θεσπεσίῳ στόματι,
πέμψε τ᾽ ἐπ᾽ ἄπειρα φῦλα,
ἀφθορίαν βιοτᾶς
καρυσσέμεν, ἀέναόν τε
κῦδος ἀνακτορίας.
τᾶς ἀλαθείας δ᾽ ὁδὸν,
καὶ θεόκτιστον γέρας
οὔπω τόκ᾽ ἔγνω παῦλος ἥβων.

Dei pronuba amabilis.
Cupienti celebrare
Nunc mihi huius sublime decus,
Vt faueas precor,
Tua enim ope, consilioq; florens
Sensibus diuinis
In gratiam peruenit Regis,
Qui ei apparens in via
Oculorum lumina ademit,
Vti lucem videret
Suauem, mirabilemq; Dei
Emersus ex pristina nebula
Ignorantiæ, animis pernitiosa.

Antistr.

Quando enim ad terræ sinuosæ descendit habitacula Saluator
Redemptionē hominibus mortis
Ferens salutiferam miserandis,
Tum vero diuinus Rex
Delegit pulcrum coetum,
Quos instillando dulce
Verborum nectar docuit
Sacrato ore,
Delegauitq; ad ignotas nationes,
Vt in corruptionem vitæ
Perennemq; regni gloriam
Praedicarent.
At veritatis viam
Diuinitusq; conditum munus
Nondum tum norat Paulus pubescens

ἐπῳδ. κῶλ. ιδʹ.

ἀλλ' ὡς ἂν ὄλυμπον ἔβα πατρὸς δόμον
μονογενὴς θεὸς υἱὸς
ἀγκομίζων σκᾶπτον ἀρχᾶς
ὠγύγιον σφετέρας
γένναν ἐκλύσας βροτέαν
ἀΐδα λυγρᾶν πυλᾶν,
πημάτων τ' αἰνῶν ὀλέθρου,
τᾶμος αἰζηὸν ζαμενῆ
ὁμοκλᾷ ῥηξάνορι
ἀλαὸν πλάξας ἐκάλεσε κέαρ.
ἔνθα δ' εἰς αὐλὰν κυανάντυγος αἰθέρας,
οἶκον ὄλβιστον θεοῦ,
τὸν ταχυπειθὲ ἄγων
ἐκδιδάσκησεν θεολαμπέα δόξαν.

στροφ. γʹ. κῶλ. ιεʹ.

σοφίας μυστήρια τ' ἔνθα χρήσας
αὖθις εἰς ὕδας προῆκεν γηγενέων
βροτῶν πολυδαίδαλον ἕδραν,
ἄγγελον ὀρθὸν ἀλα-
θείας στιβαρώτατον ἕρκος,
οὐρανοῦ μύσταν ὕπατον,
χάριτος κάρυκα θείας,
χρύσεον ἄγγος ἀπαί-
τεσι βεβυσμένον ἐσθλοῖς,
θεόσυτον ὠκὺ βέλος
φοινικορόδοισι τεθαλὸς
ἄνθεσιν ἁβρὸν ἔαρ,
ῥεῖθρον ἀμβλύζον πόμα
θεῖον ἀμψύχον κέαρ

Epod.

At postquã ad Olympũ conscendit Patris domũ
Vnigenitus Deus filius,
Vt caperet sceptrum proprij
Antiquum imperij,
Humano genere liberato
Ab Orci tristibus portis,
Et grauibus exitij cladibus,
Tum iuuenem ferocem
Increpatione valida audaciam frangente,
Corde cæcum percellens euocauit,
Atq; ad aulam cæruleo conuexo nitentis ætheris,
Domum beatissimam Dei,
Citò credentem ducens
Edocuit gloriam diuino fulgore micantem

Stroph.

Diuinisq; mysterijs sapientiæ oraculo traditis,
Rursum ad solum ipsum destinauit terrigenarũ
Hominum dædalam sedem.
Nuncium rectum veritatis,
Validissimum propugnaculum,
Cæli mystam summum,
Diuinæ præconem gratiæ,
Aureum vas cunctis
Refertum bonis.
A Deo vibratum velox telum.
Puniceis rosis vernans
Molle ver.
Fluentum manans potum
Diuinum recreans cor

Mor-

θνατῶν, θεόφθογγον προφάταν.

ἀντιστρ. κῶλ. ιε.

ἤθελον νῦν πόσον σ' ἐθέλοιμι γλυκέως
δία φωνάεσσαν, ὡς αὖ πᾶσι σάφα
λέγοιμεν ὅσ' ἄνυσε καλὰ,
χ' ὡπόσα λυγρὰ πάθεν
ψυχᾷ ταλασίφρονι μοχθέων,
ἔντε γᾷ, πόντου τε πλακὶ.
πάλιν εἰς θνατοὺς προπεμφθεὶς
οὐρανόφοιτος ἀνήρ.
τούς δ' ἐπέτειλεν ἀέθλους
ὦ θεράποντι σοφῷ
ὑψίθρονος ὑψιμέδοντος
υἱὸς ἄνακτος ἄναξ
ὡς καταυγάζων νέον
ἀφθίτου ζωᾶς φάος
πότμου βίαν λύσαιτ' ἀπειρῆ.

ἐπῳδ. κῶλ. ιδʹ.

ἤτοι ποθέων ὅγ' ἐφετμὰς κραινέμεν
κράντορος ἀθανάτοιο,
φαινέμεν πάντεσσι λαοῖς
δῶρα θεοπρεπέα,
φάρμακον ζωαρκὲς ἀδδυ-
κέος ἄτας ἄρξατο.
ἄμβροτον θάλλοισαν ἄβαν,
ἀπλέτου τ' ὄλβον χάριτος.
τὰ πατὴρ πειθανίῳ
νεῦσεν ἐκ πρώτας γλυκεᾷ παλαγᾶς.
καλλιπεῖν δὲ φράζεν ἀγάλματα φρουδα,
καὶ θεὸν ζῶντ' ἀμφέπειν.

μυρία

Mortalium, diuiniloquum doctorem.

Antistr.

Chely dia nunc tantum te velim fieri
Sonoram, vt omnibus clare
Dicere possemus quaecumq; gessit honesta,
Et qua acerba pertulit
Animo tolerante laborans.
Inq; terrae, & ponti plaga.
Rursus ad mortales emissus
Caeliuagus vir.
Haec illi mandauit certamina
Suo sapienti famulo
In superis regnantis celso throno nixus.
Filius Regis Rex,
Vt illuminans nouum
Incorruptae vitae lumen
Violentiam mortis destrueret indomitam.

Epod.

Cum ergo cuperet hic mandata peragere
Regis immortalis,
Manifestare cunctis populis
Augusta Dei dona,
Orsus est, vitale remedium
Scilicet amarae cladis,
Perpetuoq; florentem iuuentam,
Et immensas diuitias gratiae.
Quae Pater obedienti, atq; morigerae
Annuit generationi à prima rerum origine.
Deserere autem iubebat futilia simulacra,
Et Deum viuentem colere.

Innu-

μυρία δ' ἀγάθεος
ἔθνε' ἀγγέλλων τάδε νίσετο κᾶρυξ.

στροφ. δ'. κωλ. ιε.

τίς δ' ἀναγεῖται στόμα πάντα δυνάιτο,
ὅσσα φῦλα περιναιετὸς αἰθερόπων ἀθέων.
μετῆλθε, καὶ ἄστεα λαῶν
θέσκελα δῶρα φέρων
ὁ ἄγγελος ἱεροφάντας;
τίς δὲ κινδυνοῖς ἐνέποι,
καμάτων τ' ἄεθλον ἱδρῶ;
πρὸ τὰ δάμασκε πόδα
τοῦ στρατὸς ἀγάσατ' ὀμφὰν
θέσπιν, ἔπειτα πόλις
οὐδ' εἴκελος ἀβραμιδάων.
οὐδὲ κίλισσαν ἑᾶς
προσφιλῆ μαιβύτειαν
ταρσὸν ἄμειρε βοᾶς,
οὐδ' ἄστυ πειρᾶνας ἀγαυόν.

ἀντίστρ. δ'. κῶλ. ιε.

τόκα δ' ἄζεται θεὸν αἰὲν ἐόντα
τᾶς ἁλικλύστοιο κύπρου πεῖσε γόνους,
ἔπεισε δὲ τλαπολέμοιο
νᾶσον ὁμοῦ τετράπολιν.
ἐκ δ' ἄργεος αὐτὸς ἀναιδῆ
στεῦεν αἰνήσας δαναοῦ
πόλιος δύσφαμον ἥραν.
ἀρραβίας δὲ μολὼν
φέγγος ἀλαθὲς ἄνοιγεν
ἐνδαπίοισι βροτοῖς.
δυσπάρθενον ἐξ ἐφέσοιο

ἀγρο-

Innumerasq́; admirandus
Denunciando talia peragrabat gentes praeco.

Stroph.

Quodnam vero os ennarrare queat omnes,
Quas pernix accesserit p̃uincias impiorũ hominũ
Populorumq́; oppida, carentium Deo,
Diuina dona ferens,
Faustaq́; nuncia sacer interpres?
Quis itidem pericula explicet,
Laborumq́; honestorum sudorem?
Primum o Damasce tuus
Exercitus huius sacram vocem admiratus est,
Deinde sublimis,
Ciuitas Abramidarum,
Neq́; Cilissam Tarson
Altricem dilectam
Sua destituit voce,
Nec vrbem Pirenes illustrem.

Antistr.

Tum vero uenerari Deum semper uigentem
Mari perfusa Cypri persuasit prolem,
Persuasit quoq́; Tlepolemi insulam,
Tribus vrbibus insignem.
Idemq́; ex Argo eiecit impudicam,
Ciuitate Danai, pristinis sedibus euertens,
Infamemq́; Iunonem.
Arrabiasq́; profectus
Patefecit verum lumen
Hominibus indigenis.
Improbam Virginem ex Epheso

ἀγροτέραν ἔλασεν
σὺν βελέμνοις ἄρτεμιν.
καὶ κρόνου φαυσιμβρότω
ἐν κρησὶ παῖδ' ἀΐστωσεν αὐδᾷ,

ἐπῳδ. κῶλ. ιδ'.

παῖδος δὲ θεοῦ μυρέπων ῥυτῆρ' ἁγνὸν
νάοτε φερέσβιον υἱόν.
καὶ σύροις ξυνώσεν ἄλκαρ
λευγαλέοιο μόρου.
οὐδὲ μυσοὺς ἀγγελίας
λίπε φαιδραῖς ἀμμόροις.
οὐδὲ ζωᾶς χαλκοχάρμας.
τουτάκις λυδῶν πόλιας
χρυσέῳ γλώσσας ξίφει
εἷλε, φοινίκων τε κλυτὰς ἀγορεάς.
τοῖς δ' ἅμ' ἑλλαίων καὶ κόμπον ἔλεγξεν,
τῶν τ' ἐρεχθῆος γόνων,
ἀλεμάτου σοφίας,
τοῖς φρένιν δείξας παναληθέα δίαν.

στροφ. ε'. κῶλ. ιε'.

χάριτος θείας δ' ἔπι πολλαὶ ἔκυρσαν
εὐκλέες νᾶσοι πόνῳ φωτὸς ζαθέου.
ἐλαιόφυτος μιτυλάνα,
καὶ σάμος, ἡ δὲ ζοφὸς
λύγδων πάρος, εὐκτιμένα τε
χαλκὶς, αἴγινά τ' ἀγλαὰ,
σαλαμὶς, δᾶλός θ' ἁλιπλήξ.
εἰς πύματόν τε θέναρ
μέσφα, καὶ ἄκρα γάδειρα
ἔντισιν οὐρανίοις

Venatricem depulit
Cum suis spiculis Dianam.
Tum Saturni filium apud Cretas
Homines collustrante voce euanidũ reddidit, &
Epod. *(aboleuit.*
Dei vero patris filiũ, mortaliũ liberatorẽ sanctum
Introduxit ad eos vitam ferentem.
Quin Syris communicauit
Amara mortis remedium.
Neq; Mysos nuncij læti
Reliquit expertes.
Nec Troas armis gaudentes.
Tunc etiam Lydorum vrbes
Aureo linguæ gladio
Cepit, Phoenicumq; claras cateruas,
Pariter etiã cũ his Græcorum fastum coarguit,
Atq; Erechthei filiorum,
Inanis sapientiæ,
Postquã scilicet eis ostendit veram prudentiam.
Stroph.
Diuinam gratiam præterea multæ adeptæ sunt
Nobiles insulæ labore huius diuini viri,
Oleis consita Mitylena,
Et Samus, atq; altrix
Marmorum Paros, beneq; culta
Euboea, Aeginaq; clara,
Salamis quoq;, & maris fluctibus uerberata Delos.
Ad extremam quoq; oram
Vsque, & vltimos Gades
Cum armis cælestibus

λατρείαν ἔπειγε τ' ἀμαυρῶν
δίαθεον, ἠδ' ἄθεμιν,
καὶ καταλλάξας θεῷ
τῶν δὲ δαιμόνων ἄστεα
ῥώμαν ἀνάσσαν νίσσετ' αὖθις.

ἀντίστρ. κῶλ. ιε΄.

βραχὺς ἀνθρώπων λόγος ἐντὶ διελθεῖν
ὅσα ῥωμαίαν ἑκατ' εὐρυσθενέων
πονήσατο καρτερὸς ἄκμων,
ὅσα τ' ἄλαστα πάθεν
σωτήριον ὄλβον ὑφαίνων
καρτεραίχμαις ἀγεμόσιν,
ἀθετῶν εἴδωλα κοῦφα,
πᾶν τε σέβασμ' ἀσεβές,
τὸν βασιλῆα θεάνδρον,
οὐρανίδαν πρύτανιν
χριστὸν μέγαν ὀλβιοδώταν
πᾶσι τορῶς κελαδέων.
ὅς θ' ὑπὲρ θνατῶν θανὼν
λοιγὸν ἄλαλκε βαρὺν
τοῦ πατρὸς υἱοὺς θεὶς κρατίστου

ἐπῳδ. κῶλ. ιδ΄.

πιστοὺς μερόπων. τί δὲ τὸν λαοσσόον
πεῖρας ἀπόστολον ἄκρον
εἰς θεοῦ σταθμοὺς πόρευσεν,
οὐράνιόν τε γάνος,
ἀμπνοὰν μόχθων μαλερῶν,
στεφάνων τ' ἐξαίρετον
ἀντ' ἀμιλλᾶν καλλινίκων
κόσμον ἀγνυθῆ σὺν ἀτει-

ῥεῖ

Ad cultum properauit abolendum
Impium, atq; nefandum,
Hisce demum Deo conciliatis
Populorum oppidis,
Ad Reginam Romam rursus tetendit,

Antistr.

Breuis est humanus sermo ea percurrere cuncta,
Quacumq; prapotentum Romanorũ causa
Laborando patrauit fortis incus.
Et qua molesta pertulit,
Dum salutares opes pararet
Bellipotentibus Ducibus,
Leuiaq; simulacra antiquaret,
Et omnem cultum impium.
Regem Deiuirum,
Cælitum praesidem,
Christum magnum beatitudinis datorem
Cunctis clarè praedicando,
Qui pro mortalibus moriens
Exitium graue propulit.
Optimiq; Patris fecit filios

Epod.

Fideles homines. Quis vero sospitalem populis
Finis Apostolum summum
Ad Dei mansiones transmisit,
Caelestemq; lætitiam,
Vt illustrium laborum respirationem,
Coronarumq; eximium,
Pro honestis decertationibus
Ornamentum caperet cum perenni

Gloria

ῥεῖ δόξας φέγγει.
Τουτάκις ῥώμας κρατερᾶς βασιλεὺς
ἦν ἀπηνὴς, φόνιος, αἰνὸς, ἀποφράς.
κεῖνος ὠμόφρων δράκων
λαιμοτόμῳ ξίφει
εὐαγὲς παύλου διέκερσε κάρηνον,

στροφ. κώλ. ιέ.

καὶ ἀριστάθλον θέτο μάρτυρα θείας
τὸν δ' ἀλαθείας στοπαμοῦχον θυγατρὸς
θεοῖο, μεγακλέϊ φωνᾷ
τάν περ ἄεισεν ἀεὶ,
καί μιν σέβεν, ἠδὲ φίλασεν.
θέσφατον δ' ἦν που τὸν ἀει-
στέα κάρτιστον, τεό μοι τι
φέρτατον αἰνεαδᾶν
χεῖν ἀρετᾶν τὰ βραβεῖα
ματροπόλει πολίων.
οὗ δὴ καὶ ἀνάκτορον ἱερὸν
τεῦξαν ἄνακτες ἄκρον.
τοῦ περ ἀὼς κάλλιον
οὐκ ἂν εὐφεγγὴς ἴδοι.
χρυσόροφος θ' ἥρωος ὀστέα

ἀντίστρ. κώλ. ιέ.

τό δ' ἔχει, ψυχὰν λάχεν οὐρανὸς εὐρύς.
ἔνθα δὴ τὰν αἰκιᾶν, πλαγᾶν καματώ-
δεων τ' ἄκος εὗρες ἀμεμφὲς,
ταῖς ὑπὲρ οὐνόματος
χριστοῦ δεδαϊγμένος ἦσθα.
ἔνθα μὰν καὶ γυοπεδᾶν
στυφελᾶν, εἱρκτᾶν τ' ἐρεμνᾶν,

θηρ-

Gloria lumine.
Tum fortis Romæ erat Rex
Immitis, cruentus, grauis, execrabilis.
Ille crudelis Draco
Ense scindente guttur
Sacratum Pauli caput amputauit.
Stoph.
Et optimum posuit testem diuinæ
Hunc veritatis trophæis insignem, filiæ
Dei, præclara voce
Quam semper cecinit,
Eamq́; coluit, atq́; dilexit.
Statutum quippe erat apud Deum
Optimatem fortissimum, Ducemq́;
Præstantissimum Æneadarum
Obtinere uirtutum praemia
In matre vrbium ciuitate.
Vbi etiam regale templum
Reges extruxere sacri.
Quo nullum pulcrius Aurora
Splendido lumine conspicua cernit.
Auratoq́; ense insignis herois ossa.
Antistr.
Hoc habet, animam sortitum est latum caelum,
Vbi scilicet verberum, plagarumq́; laboriosarum
Medicinam inuenisti optimam,
Quibus pro nomine
Christi laniatus fuisti.
Vbi sane & compedum
Rigidarum, carcerumq́; obscurorum,

Ango-

θηρομάχων τ᾽ ὀδυνᾶν,
εἰναλίων τε κλυδώνων,
τηλεπόρων τ᾽ ἀτραπῶν
τέτμες μυρεικὲ ἀμοιβάν.
Τοῖα δ᾽ ἀμηχανιᾶν
ἠδὲ λωβᾶν δυσχερῶν
κὰδ δὲ ἔτλας μυρία
τιμάορος χριστοῖο δόξας.

ἐπῳδ. κῶλ. ιδ΄.

ἦμαρ δὲ ἔργα προσιῶν διαπόπου,
καὶ σέβας ἱερότιμον,
εἰς ἀναύγητον μέλαθρον
ταρτάρου ἀργαλέου
βᾶμεν αὖ προφέρων ἔθελες
ἀγαπάνορ λαγέτα.
πῦρ ὅπα θνατῶν πονηρῶν
ζαφλεγὲς δάπτει πραπίδας.
τὺ δ᾽ ἔχαιρες μᾶλλον ἄ-
χεσι δεινοῖς, καὶ κακότατι βίου,
ἢ ἐχλιδαῖς, ἁβροσύναις τε οἱ ἄλλοι.
ἤπερ οἱ νικαφόροι
χρυσοδέτοις στέφεσιν.
τοσάδ᾽ ἀπαστὸς πόθος ἔνδαεν ἦτορ.

στροφ. η΄. κῶλ. ιε΄.

σὲ θεὸς τοσοῖσδ᾽ ἀπόροισι παλαίειν
κεῖνε παντάρχας, ὅπως γ᾽ εὐανορία
φανῇ σέο πᾶσι βροτοῖσιν,
ὥστε δαῶσι κλέος
λαμπρὸν, στεφάνωμά τε νίκας
ἔτι κτήσεσθαι βλακίαις

Angorumq́ cum feris depugnantium,
Marinarumq́ tempestatum,
Prolixarumq́ viarum,
Reperisti gratam remunerationem.
Talium enim angustiarum,
Aerumnarumq́ arduarum
Molestias tulisti innumeras
Christi gloriæ assertor & vindex.

Epod.

Quippe qui propter blandum domini amorem,
Sacrosanctamq́ religionem
In lumine cassam domum
Duri tartari
Libenter ire velles
Generose populorum ductor
Vbi mortalium improborum ignis
Ardens præcordia deuorat.
Tu autem gaudebas potius
Doloribus grauibus, & afflictione vitæ,
Quàm delicijs, ac voluptatibus alij.
Quàm victores
Auro plexis corollis.
Tam suaue desiderium tuum accenderat cor.

Stroph.

Te Deus omnium Princeps tantis cum difficulta-
Decreuit, vt strenuitates tuas [*tibus conflictari*
Omnibus ostenderet mortalibus.
Vti sciant gloriam splendidam,
Coronamq́ victoriæ
Non vllum adepturum ignauia,

τινὰ, ῥαστώναις τ' ἀεργοῖς,
ἀλλὰ πόνοισιν κλυτᾶς
τλαμοσύνας ἀλεγεινοῖς.
οὐ περιτερπῆς δὲ μόνον,
οὐδ' αὖ σ' ὀάροισι παραινεῖν
ἔθηκε πάσαισι θεὸς,
ἀλλὰ τλαθύμῳ βίῳ,
καλλικάρποις τ' ἔργμασιν,
σταθμὰν ἵν' ἄλλοι ταύδ' ἔχοιεν.

αὐτιστροφ. κῶλ. ιέ.

μάκαρ ὦ θείων ὑποφᾶτα λιπαυγοῦς
χαῖρε φῶς κόσμου μέγα, μηνυτὴρ βιοτᾶς
βροτοῖσι χαμαιγενέεσσιν,
τὰν νόσος, οὐδὲ λυγρὸν
γῆρας καταλυέμεν οἶδεν.
παντ' ὀφείλει σωζομένων
χθαμαλὰν βόσκοντ' ἄρουραν
φῦλα τὶν ἀμοιβὰν.
πᾶσι γὰρ ἔφρασας ἁμῖν
οἶμος ἐς οὐράνιον
ζωαρκέα οἶμον ἄγοισαν.
νῦν γε μὰν τόγε δρῶν
ἐνθέοισι γράμμασιν
οὔτι κάμνεις, κάλλιπες
ὡς νέκταρος νασμοὺς τῷ κόσμῳ.

ἐπῳδ. κῶλ. ιδ'.

νῦν δὴ λίτομαί σε θεοῦ νοῦν προφέρουσαν μηνύειν
σαῖς θέμεν ἵλεον εὐχαῖς,
φέγγος εἰράνας τ' ὀπάσσαι,
ἀσυχίαν τε φίλαν,

δυσπνό-

Otioq; inerti,
Sed laboribus inclyta
Patientia anxijs.
Nec vero cohortationibus tantùm,
Nec item colloquijs ad commonendas
Gentes te destinauit Deus,
Sed toleranti vita,
Operibusq; pulchro fructu refertis,
Vt cæteri hanc ipsam normam teneant.

Antistro.

O diuinarum rerum fœlix interpres luce carentis
Salue lumẽ mũdi magnũ, qui in memoriã redigis
Mortalibus ex humo natis, *(vitam*
Quam nec morbus, nec tristis
Senectus labefactare nouit.
Vniuersæ tibi saluandorum,
Quæ imam terram depascuntur,
Debent nationes hominum.
Nobis siquidem omnibus ostendisti
Ad cælestem celsitudinem
Vitalem viam ducentem.
Nunc etiam hoc idem facere
Tuis diuinis litteris
Haud quaquam desinis, quas nobis
Tamquam nectaris latices reliquisti.

Epod.

Nunc vero obsecro te, vt Dei mitem mentem
Tuis precibus reddas propitiam,
Præbeat vt lumen pacis,
Placidamq; quietem.

δυσπνόοισιν γὰρ ῥοθίοις
χρυσέοσας συμφορᾶς
δύσμοροι δὴ θεινόμεθα.
ἀλλ' ἰδίαν φαιδρὰν δυνάσαι
μετὰ χειμῶνα ἄγειον,
χ' αὔτην αὖ βούλοιο χάριν κομίσαι.
πᾶν σθένεις ἔργον πίστεως βασιλῆϊ
παρθενεῖ Χριστῷ σέθεν.
πάντα γὰρ ἄνδρα τίει,
ὅς κε νιν τιμᾶν θεὸν ὄντα γέγαθεν.

Procellosis enim fluctibus
Horrenda calamitatis
Iamdiu miseri quatimur.
Laetam tranquillitatem
Post feram tempestatem,
Et quācumq; aliam volueris gratiā cōferre potes.
Omne opus vales tuo fretus rege
Omnipotente Christo.
Is enim quemuis hominem honorat,
Quicūq; ipsum gaudet Deum existentē uenerari.

TYPOGRAPHVS AD LECTOREM.

Hæc pauca carmina quæ ſequuntur, & ſi non ſint ſacra, haud tamen indigna uiſa ſunt quæ edantur, cum ob eorum varietatem ac leporem, non ingrata fore lectori arbitremur.

ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ ΑΣΤΗΡ.

Η ὑπόθεσις τοῦ παρόντος εἰδυλλίου περιέχει ἔπαινον, εἴπιω ἐγκώμιον ἀρχιμανδρίτου τινὸς ἐξαιρέτου ὀνομαζομένου ἀστέρος. Διὸ καὶ τὸ ποίημα τοῦτο ἀστὴρ ἐπιγράφεται. οἱ δὲ διαλεγόμενοι ἀλλήλοις εἰσὶ Δάφνις, καὶ στεβῖνος, προλογίζει δὲ στεβῖνος.

Δάφνις ὁ χιννᾶιος, καὶ ἐνὶ κναμοῖσι στεβῖνος
ὠρεσβίων γεγαὼς πολὺ δάφνιδι πιστὸς ἑταῖρος
κοινομαχῶν βοτὰ καλὰ κατ' ὤρεα μακρὰ νόμευον.
ἄμφω τώγ' ἤτην θαλερᾷ νεοθαλέες ἀκμᾷ.
ἄμφω συρίσδεν τε, καὶ εὖ δεδαῶτε μελίσδεν.
τὸν δ' ἄε μὲν κλειὼ μολπαὶ μελίγαρυν ἀείδειν
τὸν δ' ἐν ὄρεασι δονεῖν γλαφυρὰν σύριγγα μέγας πάν.
πρᾶτος δ' ὦν πρὸς ἑταῖρον ἰδὼν εἴπεσκε στεβῖνος.
τίπτ' ἄμμες φίλε δάφνι καθήμεθον ἐνθάδ' ἀεργώ,
δρυμὸς ὅπα χλοερὸς πολυδίψιον ἄλθος ἀλάλκων
νῶϊν ἀελλοπόδων ἀρχῷ χρυσαυγέος ἵππων
οὐ διεροῖς πετάλοις ἐριθαλέα θῶκον ἔρεψεν;

ἐνθάδε

ἐνθάδε δ' αἰγείερον καλὰ δένδρεα αἰθέρι κύρει,
καὶ δρύες ὑψίκομοι, καὶ δαφνέων εὐθαλὲς ἄλσος.
ἐνθάδε καλλινάω κεράνας ἀλέκτεινον ὕδωρ
ἐξ ἄντρου μνιαρῖο κατειβόμενον κελαρύσδει;
ἆθεα ναϊάδων τ' ἄρδει κατὰ δάσκιον ὕλαν,
τῷ πάρα θυμᾶρες ποτὶ τ' ὤνδιον ἐψιάασθε.
ἆρά γε λῆς ἁμᾶς τὸν περατεύοντα νομήων,
ἀμόνθ' ἀγητῆρα, λοχμᾶν ἄγραυλον ἐπόπταν,
ἀδυβόαις δονάκεσσι κεράνυχα πᾶνα γεραίρειν;
Δάφ. τόν γε μὲν ἐξαῦτις ποταμείβετο δάφνις ὁ βώτας,
οὐ τῆνον ταὶ δηώ, ἐπεὶ πολὺ λῷον ἐστὶ
μουσάων ἱεραῖς σεμνὸν δόμεν αἴδερα πνοαῖσι,
πᾶνα πρὸς αἰγιβόταν ὃς πρᾴαν ἆσεν ἐρίσδων
ἆθλον ἀοιδάων θέμενος σύριγγα λιγεῖαν,
οὐδὲ θεὸς νίκασεν, ἐπεὶ θεῶ ἔτι χερήων,
τοὔνομα δ' ἰῶ ἀστὴρ περιλαμπὴς ἀθανάτοισιν,
Σεβ. κ' ἠγὼ τᾶν μωσᾶν καπυρὸν στόμα τιμῆα τῆνον
ἥδεα συρικτὰν μέγ' ὑπείροχον ἠδὲ μελικτὰν,
μαλονόμοις πολύθεστον, ἀκαδέσι τ' ἀονίδεσσιν,
ἀλλ' ἄγε ὡς τὺ θέλεις, καίτοι πλέον εὔαδε θυμῷ,
ἀδέα φθεγγομένω μελέων κρηπῖδα βάλωμες
ποιμενικῶν, μολπᾶς τε συνάμονες ἀγλαοφώνω
ἐνθάδ' ὑπαὶ σκιεραῖς ὀροδαμνίσιν ἀρχόμεθα: (δαφ.
πρᾶτος δ' ὦν τὺ καλαὶ φίλος ἀμβάλευ, ἃ θέμις, ὢ-
ὡς φάτο συνθέμενος, τόχ' ὁ βώτας ἄρξατο δάφνις.
Δάφ. μῶσαι μναμοσύνας λιπαράμπυκος ἀγλαὰ τέκνα
ἀστέρα τὸν χαρίεντα πλέον φαέων ἀγαπῶντι.
τόν ποκα κωρίζοντα μέτ' ἀγκαλίδεσσι φέροισαι
μαιώσαντο μυχοῖς ἱεροῖς ἔνι παῖδα νεογνὸν,
ἐν δ' οἱ στάξασαι μελιαδέα χείλεσιν ὄβροῖς

πίδακα

πίδακ' ἀγαφθεῖσαν ἐπέων ἐκέλοντο γεγωνεῖν
προφῆται μὲν ἑβραμιδᾶν ἀρχὸν μέγαν, ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
αἰπεινάν σοφίαν τε, καὶ ἄθρεες ὄλβον ἀγειρῆ
σφᾶς δ' αὐτὰς μετέπειτα, καὶ ἄεθλα κύδη, ἀρετάς τε
ἐν Λυκέως μερόπεσσιν, ὅσοις ποτιδέρκεται ἀώς,
ἔκ τε διδασκῆσαι πολέων ἀποφώλιον ἦπερ.
τὸν δὲ κρατερὴν φόρμιγγα χερσὶν δαὲ ποικιλόγαρυν
οὔ τι Λατωΐδας ξανθὸς παῖς, ἀλλὰ προφάτας
θέσκελος ἀβραμιδᾶν γένος ἔνθεος ἔνθεα φωνέων,
ὃς θεὸν αὐτομέδοντα βροτοῖς κελάδησεν ἅπασιν,
καὶ κλέος ἀθανάτων μακάρων ζαθέοισιν ἐν ὕμνοις·
φορμικτὰς γὰρ ἔην κλεινός, θεῶν ἴθ' ὑποφάτας.
ταῦτα δ' ὧν καταθέλγε, ὅτῳ περὶ κῆλα πέσοιεν,
αἰθερόπτερος, καὶ λᾶας, ἀοίδιμος ὡς πάρος Ὀρφεύς.
πᾶσαν δ' ἁδυερῷ φθογγᾷ σύριγγος ἰαίνει
εἰροπόκων τ' οἴων ἀγέλας, καὶ πώεα μάλων,
ὡς ἰδίως ποθέειν ποιμάντορας ἐκπρολιπόντα
ἐκ ποδὸς αὐτοῦ ἕπεσθαι ἀεί, καὶ μετ' ἴχνια βαίνειν
τοῖο βροῦ θελχθέντα φιλοφροσύνᾳ τε προσανεῖ.
μείλιχα δ' αὖθ' ἑτάροισι φίλοις ποτὶ πᾶσιν ὁμιλέων
ξανθὰ βεβλυμένων παραμείβεται ἔργα μελισσᾶν·
τοῖα δ' ἀγχιναῖος ποιμὰν φώνασε μελιχρός.
τοῖα δ' αὖ τε σεβῖνος ὁμορροθέων ἀπαμείφθη
ιβ. ταὶ ξανθαὶ χάριτες λιπαρᾶς σκοπιᾶ ὀρχομενίοιο
ἀστέρα τιμάσαν πάντων προκώσιον ἄλλων.
δὴ γὰρ ἀεὶ ζαλωτόν νιν ἐν ἀνθρώποισιν ἔθηκαν
σφωιτέροις γεράεσσι φαεσφόρον οἷάπερ ἄλλον
ἐρχομένας αἰγλᾶντα διάκτορον εἰληλυθυίας,
ἐς ζόφον ἀντέλλων αὐγαῖς χαροποῖο προσώπου
ἠνίοχον ἐξελάει ὑπὸ ἑσπέρια γᾶς ἐρεβεννᾶς,

καί τε περισίλβει μεγάλαν κόσμοιο ἀλωάν.
δὴ γὰρ ὅγ' εἰδάλιμόν τε φυάν, σεμνάν τε πρόσοψιν
ἔλλαχεν ἐκ γλυκερᾶς δι' αἴσερος, εἴνυπις ἄλλος·
ἡ μορφὰ δ' ἀπέοικε σοφᾶς φρενός, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
μορφάεις πραπίδεσσι κεκασμένος ἔπλετ' ἀμώμοις,
καὶ πινυταῖσι φράδαις, ἑκατονταέτης ἅτε πρέσβυς
ἀμφιέπει βουλαῖσι πεπνυμένον ἦτορ ἀμεμφές,
καί τε νέοσπερ ἐὼν μάλα μήδεται ἄρτια πάντα.
ὡς καλὰ γοῦν φαιδρὸν τὸν δὴ ποτέοικε καλεῖσθαι
ἀστέρ', ἐπεὶ πάσοις ἀμαρύγμασιν ἔντι περίφαντος
σκαίνεος εὐμόρφω, καὶ ψυχᾶς μᾶλλον ἐραννᾶς.
ὡς ὅτε που δένδρον βρίθει θύα ἄνθει λευκῷ,
καὶ καρπῷ κροκόεντι διαμπερὲς εἴαρος ὥρα.
ἢ ῥοιᾶς ἔρνος πετάλοις, μάλοις τε πυκασθέν,
ἢ οἴνα βοτρύεσσι, καὶ οἰναρέοισι βρύοισα.
τὰς ὅγ' ἑοῖς ἀγανοῖς θαλέει δωρήμασιν ἀνήρ
ὄλβιος ἀενάοις κεχαρισμένος οὐρανίδαισιν.
ὥς εἰ μὴ πατρόθεν τοῦτ' ὄνομα κτήσατο καλὸν
ἐκ παλαιᾶς, αὐτός νιν ἑαῖς χαρίτεσσί κεν εὗρεν,
ταῖς τρόπον ἀγλάεντος ἑωσφόρου εἰλυφάσδει.
τόσσα μὲν ἀδυμελεῖς ἀστὴρ θεόμοιρε λίγαινον
ἀμφὶ σέθεν παῖδες. μέλλον δ' ἔτι πλεῦνα καὶ ἄλλα.
μυρία δ' εὐανθὴς κᾶπος τεὸς οἶδεν ἀέξειν.
αὐτὰρ ἀειδόντεσσιν ἐπήλυθεν ὥριος ἐσθλὸς,
ἀμφοτέροισι φίλος, καὶ τῶν δ' ἀνέκοψεν ἀοιδάν.
καιρὸς ἔφα κᾶρι πόσιος μενοεικέος ἦλθεν.

Εἰς μάρκον ἀντώνιον ἀντίμαχον ποιητὴν ἔνδοξον.

Ἤθελον ἢ νεφέεσσι τανύπτερος ἔμμεναι ἀερθεὶς
 ἀρχὸς ἐν οἰωνοῖς αἰετὸς ὠκυπέτης.
ἠὲ κατὰ σκιεροὺς δρυμοὺς λιγύφωνος ἀηδὼν
 οἶτον ὀδυρομένη ποικιλόγηρυν ἑόν.
ἢ τ' ἐρατὸν λάμπει χρυσόθρονος εἴαρος ὥρη
 ἐξαναδῦσ' ἠὼς ἐξ ἁλὸς ἀτρυγέτου.
ἄνθεα δ' ἀγρονόμοι δρέψασαι ποικίλα νύμφαι
 κρᾶτα πυκάζουσι καλλιέθειραν ἑόν.
τοῦτο μὲν ὥς κεν ἴδοιμι θαμὰ προφερέστατε ἥρως,
 τόν ποτ' ἀθηναίη θρέψε διὸς θυγάτηρ.
χ' ὥς κε περιπτύξαιμι φαάντατον οὖχος ἐμεῖο
 πρὸς σὲ τάχα πτερόεις ἔνθεν ἀποπτάμενος.
δὴ γὰρ μνωόμενον σέο θ' ὡς τέκος, ἠδὲ μαθητὴν,
 τῶν πρὶν συνηθεσιῶν μ' ἵμερος εἷλε γλυκύς,
καὶ σέο φραδμοσύνης ἐρικυδέος, ἧς ἔτ' ἐπαυρεῖν
 ἱμείροντ' ἄπορος μ' ἔχεν ἀμηχανίη.
νῦν δ' ὑποκάρδιον ἕλκος ἀπόπροθι οἰκία ναίων
 σεῖο φέρω χαλεπῶς ἐν φρεσὶ τηκόμενος.
τοῦτο δ' ὅπως γοερὸν μέλος ἐν κνημοῖσιν ἀδοίμι
 ὄρνις ἀοιδὸς ἐών, ἄλκαρ ἐμῶν ἀχέων
ἡδυμελὴς τόδ' ἄκος πάρος ὀρφεὺς εὗρεν ἀνίης
 θρηνήσας στυγερὴν κῆρα φίλης ἀλόχου.
καὶ μέγα δεῖγμα πόρεν φιλότητος τοῖς μετὰ κεῖνον
 βὰς πολυκωκύτους εἰς ἀΐδαο δόμους.
ἀργαλέωντι γὰρ ἀνδρὶ μελίφρων ἔπλετ' ἀοιδὴ
 πάρφασις ἔκλησιν μνωομένῳ παθέων.

κήδεα μειλίσσει, καὶ δυσφροσύνας ἀλεγεινὰς
παῦ κακὸν ἀμφαδίως σὸν μὲν ἢ κραδιῶν.
τοῖα μὲν ἱμερτοῖο δαιῶ μηχανήματα πατρὸς
ἀχνύμενος θυμὸν νῦν μάλα τῆλε πέλων.
ἀλλὰ σύγ' ὦ λὲ πάτερ πολυφίλτατε, καὶ μέγα χαῖρε,
πάντα δ' ὅσ' ἱμείρεις σοὶ τελέσαι θεός.

ΑΝΤΙΜΑΧΟΥ.

Εἰς πρεσβύτερον Βερξίτα νεανίαν φιλομαθῆ τὸν
τοῦ ἁγίου δὲ λογητοῦ μοναχόν.

Σὴν ὦ πάτερ δὴ φύσιν μὲν ἐπῄνεον ὦ τριπόθητε,
ἀλλὰ λίην πινυτὴν νοῦ ἀγανὴν δ' ἐπίην,
σήν τε διδασκαλίην, λάχες ἥν, τά τε λαμπρὰ θεάων,
δῶρ' Ἑλικωνιάδων, ἅττα σὺ πέμψας ἐμοί.
εἰσὶ γὰρ οὐ νεότητος, ἀτὰρ πολιᾶς γε φερίστης,
κάλλεος ὄντα σαφῶς, ἔμπλεά τ' ἀγλαΐης.
τοῦ χάριν δ' εὐφράνθην σε βλέψας κάρτα προκόψαι,
τῆλε πάνυ νοῦ σοῦ καί περ ἐόντος ἐμοῦ.
ἔσσεθ' ὅπερ γεράτος σοί γ' αἴτιον οὔ τι τυχόντος,
σπουδαίων καμάτοις ὡς πρέπον ἠϊθέων.
ἔσσεο γοῦν ἀρετῇ πονέων, μηδὲ φείδεο μόχθου.
τεύξῃ λαμπροτάτης τῇδε γὰρ δὴ κλεΐης.
τῇ δὲ τεαῖς ῥέξεις κατὰ θύμιον ἔργον ἑταίροις,
κύδεΐ σ' ἔνδοξον ῥεῖα ποθοῦσιν ὁρᾶν.
τοῖς ἕνεκ' αὐτὸς ἐγὼ οὐκ ἔσχατός εἰμι ὑπὸ ἔρωτος,
πρός σε θ' ὑπερβολικῆς εἵνεκεν εὐνοΐης.
εἰσὶ φίλοις ξείνων κατὰ θύμια σύμφορα πάντα
τοῖς ἑτέροις μὲν ἀγαν, καὶ χαρίεντα πάνυ.

ἄξια γέρας τε φέρει σὺν χάριτι· τοῖς δὲ πονοῦσιν
ἀσπασίως ἀρετῆς εἵνεκα καὶ σοφίης.
εἰμὶ μὲν ἀγαλλόμενος γονεῦσιν, μέλει ὦ τέκος εἰμὶ
καὶ μέγα θαυμάζειν ἐν συνετοῖσι δίον,
εὖτε φιλοστόργως σ' ἀσπάζομαι, ὡς ἐμὸν ἦμαρ
τηλυγέτην διὰ σὴν περ ἅπερ σωφροσύνην.
δέσμιον ἤμελλεν θήκει σοί γ' εὔφρονι πάμπαν
θυμῷ, σὺν διδαχῇ σῇ τ' ἀγανοφροσύνῃ.

Τίτος προσέσπερος ὁ μαρτινέγγιος ἀδάμῳ τῷ
φουμανῷ ἀνδρὶ λογιωτάτῳ

Οὐδὲν πάσσον ἐμοῦ κεχαρισμένον ἔπλετο θυμῷ,
ὅσσον ἰοπλοκάμων δῶρ' ἑλικωνιάδων.
ταῦτα θάμ' ἀχνύμενόν μ' ἐρρύσατο δυσφροσυνάων
ἀργαλέων, σκιεθέν τ' εὔφρονα θῆκε πάλιν.
τοὔνεκα τοῖς δ' ἤθελω σε κεκασμένον ἄνδρα νοήσας
φέρτατ', ἀμοιβαίων ὄφρα τύχω χαρίτων.
ἀγνώσσοντι δ' ἔμοι γε καλὸς βενέδικτος ἔειπεν
τοῦτο διονύσιος πουλύ σ' ἀγαζόμενος.
ἀλλ' ἄγε δὴ προφέρων θελκτήρια τοιάδε πέμψον
πολλάκις ἡμετέρῃ γ' ἦρα φέρων κραδίῃ:
ὄφρα δὴ μελέεσσιν ἐσύστερον ἄλλοθεν ἄλλος
τερψόμεθον λιγυροῖς νοῦν ἀπαμειβόμενοι

Τίτῳ προσπέρῳ τῷ μαρτινεγγίῳ
Ἀδαμος ὁ καπνίτης.

Ἑλλαδικᾶς λαμπρὸν κιθάρας ἐρικυδέος εὖ χορὸν
τᾶς δὲ κλυτᾶς βλοσυρὸν θάμβος ἐὼν χλιεᾶς.

ὦ στόμα

ὦ στόμα Καλλιόπα μεγάλως μελίκομπον ἔδωκεν,
ἑρμάων πινυτὸν καὶ χαρίεντα νόον.
ἐψεύσθη τις παρ᾽ ἐμεῖο πάις μνημοσύνης, ὧδ᾽ αἶς
ἀγλαὰ πιερίδων δῶρα ῥοδοπλοκάμων.
οὔτοι τοῖος ἐγὼν, οἷον βενέδικτος ἔφασεν,
τέρψαι ἀμοιβαίοις ἄστεσ᾽ ἐμοῖς μέλεσιν.
νημερτὴς μὲν ἀνὴρ ὅδε τοι πέλει, ἀλλὰ πολύσμιν
εἰς ἐμὲ νητρεκέως νῦν ἀλαώσεν ἔρως,
πάντ᾽ ἄχαρις, πανάμουσος ἐγὼν, πάντων πανέρημος,
ὅσσα δύναιτο τεῇ ἦρα φέρειν κραδίῃ.
ἀλλ᾽ ἄγε τὺ ζυφερὸν μουσῶν θάλος αὖ δυνάσ᾽, ἄμμιν
πέμπε χάριν χαρίτων πάμπαν ἄελπις ἐμοῦ.

Ἀδάμῳ τῷ φουμάνῳ ἀνδρὶ λογιωτάτῳ.

Ἀτρεκέως νῦν οἶδ᾽ ὅτι μοι νημερτὲς ἔειπεν
ὅς σ᾽ ἐπέων εἶναι τέκτον᾽ ἄριστον ἔφη
τοῖς προτέροισιν ἴσον, τοὺς ἔξοχα φίλατο μοῦσα
θεσπεσίης σοφίης ἴσορας, ἡδυεπεῖς.
οὐδὲν γάρ ποτ᾽ ὄπωπα μέλος χαριέστερον ἄλλο,
οὐδέ τι τερπνότερον τοῦπερ ἔπεμψας ἐμοί.
οὐδ᾽ αὖ νῦν οἴω σέο φέρτερον ἄλλον ἔγωγε
ἔμμεναι εὐφώνων πιερίδων πρόπολον·
τῷ μάλα δὴ χαίρω πηγὴν μελιηδέα μολπῶν
ἀμβροσίων εὑρὼν φῶς φιλόμολπος ἐών.

Τίτῳ Προσπέρῳ τῷ μαρτινεγγίῳ.

Κυδαλίμων τῖτε βριξιέων λιγυρώτατε κύκνε,
ὅς τις ἄγεις μέσσην ἑλλάδ᾽ ἐς ἰταλίην.

ὄλβιος, ὃς μοίρης θεοπεμπέος ἔλλαχες, ἤ σοι
  ἔξοχα τὴν δὲ πόρεν τὴν χαρίεσσαν ὄπα,
ὄλβιος, ὃς κλεινὰ προτερήματα πόλλ' ἀποειπὼν
  μούσαις καὶ μούνῃ τέρπεαι εὐσεβίῃ.
σπεῦδε πρόσω, μεγάλας δ' ἀρετὰς λάβε ἄμφ' ἅμα
  τῆς θείας πάντῃ δραττόμενος σοφίης. (πάσας
τὴν δ' ὁδὸν ὡς ποτε τοὶ μεγάλοι τέμνοντες ἔνεικαν
  δόξαν ἐνὶ ζωοῖς ἄνδρες ἀειθαλέα,
καὶ μογεροῦ τοῦ τῆδε βίου ποτὶ τέρμα μολόντες
  ἀστέρες ὡς φρουδοῖς λάμψαν ἐνὶ φθιμένοις.
σαῖς δὲ φιλῶν μ' ᾠδαῖς μή μ' αἴνεε, φαῖνε δὲ μᾶλλον
  ἤν τι ἐμαῖς ἔπος ἢ στρεβλὸς ἔνεστι νόος.

Ἀδάμῳ τῷ φουμανῷ ἀνδρὶ λογιωτάτῳ.

Ἀπακτὶς χαρίεσσα καὶ ἁ λιγύφωνος ἀοιδά,
  ταύτοι μέγας πόρεν θεὸς,
ἐξότε σ' ἐκ κόλπων μάτηρ σέο πότνι' ἀνῆκεν
  αὖς ἐς ἀγλαὸν φάος,
θῆκέ σε θαυμαστὸν, καὶ ἀοίδιμον ἀνθρώποισιν,
  οἷόν ποθ' ἀδὺν φάμιον,
τόν ῥα θεοῖς αὐδὰν ἐναλίγκιον εἶπε γενέθλης
  ᾠδοῦ μέλισμ' ἰάονος.
καὶ μὰν καὶ τέρψαι θνατῶν φρένα πολλὰ δαέντα
  αὐτὸν λίαν θελκτήρια.
ἁ δ' ἀγανοφροσύνα χθαμαλόφρονα μῆτιν ἔχοισα,
  σὺν μειλίχῳ τινὶ τρόπῳ,
ἃ θνατὸν τὸν ἔχοντα πρὸς οὐρανοῦ αἰγλάεντος
  δόμους ἀείρει χρυσέους,
ἱμερτόν σε τιθεῖ, καὶ ἐπήρατον οἷσιν ὁμιλεῖς,

ἀδαμ.

ἄδαμ' ἑταῖρον φίλτατε.
οὐδὲν γὰρ τόσον κατὰ θύμιον ἡμετέροισιν,
ὡς ἦθος ἀνδρὸς ἤπιον.
οὐδὲ μὲν οὐδ' ἀγανοῖς θυμῆρες μὲν ἄλλο θεοῖσι
πλέον φυᾶς τᾶς εὐμενοῦς.
ταῦτα δὲ πάντα σαφῶς τιμαλφέα δῶρα νοήσας
τὸν οἶκον ἀμφέπειν τεὸν,
θησαῦμαί σε μάλιστα, καὶ αἰδέομαι περὶ κῆρι
τοιοῦτον ὄντα, καὶ φιλῶ,
οἷα πάτρος φιλέεσκε ποδώκεα πηλείωνα
μοῦνον ἰτοῦ φίλον τέκος.
ὅσσα δέ μοι μελέεσσι σοφοῖς ὑπεθήκαο καλὰ,
πειρήσομαι τάγ' ἐκτελεῖν.
ὡς δὴ καὶ τάδε πάντα φίλα φρεσὶν ἀγορεύεις
λίαν ἐὼν πεπνυμένος.

Τίτῳ πρεσβυτέρῳ βριξιεῖ ἄδαμος ὁ ῥωμαῖος.

Ἀρχαίας γλαφυρὸν σοφίας παλιθηλέος αὖθις
ἑταῖρ' ἄριστε πρεσβύτερε,
ἤτοι ὑπὲρ τὸ δέον μάλ' ἔγ' ἂν θρασυκάρδιος εἴην,
φυσῶν λίαν θ' ὑπὲρ μέτρα,
εἴκειν ἐμοῖς μελέεσσι κενόφροσιν ἶσα φέρεσθαι
ἀνδρῶν φύσει τῶν πανσόφων
πειθοίμαν, τί γὰρ ἂν γῆρυς κελάρυζα κορώνη
κρέκειν δύναιτ' ἂν τἄξιον
κούρῃ πανδαρέου πρὸς νήδυμον ἀγλαόφωνον;
ἢ καὶ τί κύκνους ὀλολυγὼν
μολπᾶς γαυριόωσα πέρι πρὸς νεῖκος ἀρίζει
πάμπαν γ' ἐοῦσα δύσθροος;

πρὸσ

τὴν νῦν οὐ μ' ὑπέρογκ' αἰνῶν ταχυπειθέα μ' ἕξεις
 καλῶς γ' ἐμαυτὸν εἰδότα,
ἃ γὰρ ἐμὰ ποιεῖ χθαμαλόφρονά με ψαφαρὰ φρὴν
 φρονοῦνθ' ἃ καὶ δεῖ με φρονεῖν.
ὔμμες δ' οἱ στήθεσι νόον περὶ πυκνὸν ἔχοντες
 σφόδρ' ἄνδρες ὄντες κύδιμοι,
μουσάων ἅτε δὴ σκοπιᾶς κεκρατηκότες ἄκρας,
 μέγ' ἂν φρονοῖτε σὺν δίκα.
ὅσα δέ τοι πρόφρων θυμός μ' ἐφέηκε πιφαύσκειν,
 οὐχ ὡς σέθεν σοφώτερος,
παρ' σ' ἐφάμην, ἀλλ' ὡς ταχινῶς τρέχοντι καὶ αὐτὸς
 φίλῳ φίλα φρονῶν δρομεῖ,
ἐκ θυμῶ γήθων περιώσιά σ' ἔργον ἔχοντα
 τεᾶς φυᾶς τᾶσδ' ἄξιον,
ἄνδρ' ἀρετῆς πινυτὸν πολυχανδέα παντοδαπάων,
 εἴπου τις ἄλλος σήμερον.
ἄνδρα τόσον μώσαις πεφιλαμένον, ἄνδρα χάρισι
 πολλαῖς βρύοντα πάντοθεν.

Τίτος Πρόσπερος Ἀδάμῳ Φουμανῷ τῷ φιλτάτῳ ἀνακρεόντειον.

Στόμα πινδάρου τὸ θεῖον,
ὅτι μέτρον εἶν ἑκάστῳ
ἕπεται νοεῖν ἄριστον
φάτο καιρὸν ἀνδρὶ θνητῷ.
ἵνα μὴ δοκῶ δὲ λάβρος
θαμὰ κῆλα ταῦτ' ἀφιεὶς
προπετὴς ἀγῶνος ἔξω
κεφαλὴν φίλην ἀνιῶν,

μελέτω ἄθυρμα πέμπειν
ἀπὸ λοιπὸν ἄλλο θήσω,
τὸ μέζον φρεσὶ διάκειν.
τί δὲ ταῦτ' ἄμουσα πέμψω
ποτὶ τὸν ποτηνὸν ὄντα
ἀπὸ τῆς φίλης τε κούσης
ἐνὶ ταῖς κλυταῖσι μούσαις;
σάφα μαρτυρεῖ σ' ἀοιδὸν
ἔμμεναι φυῇ κράτιστον
τάπερ εἰς ἐμὲ ἄεισας
στόματι χάριν μελιχρῷ
ὑπὲρ ἀξίαν μ' ἐπαινῶν
μελίκομπον ὅσσαν ἱείς,
ἅτε τίς κύκνος καΰστρου
παρὰ ταῖς ῥοαῖς λιγαίνων
ζεφύρου πτεροῖς ἀέντος.
τό γε γοῦν ἐμοὶ λέλειπται
ἐσιδεῖν τεὸν πρόσωπον
ἐρατὸν σοφοῖς ἅπασιν.
τό μοι ἄφθιτος παράσχοι
θεός. εὔχομαι γὰρ αἰνῶς.
σέο δ' εἰς πλάκας θαλάσσης
ἵνα μὴ φέρειν με φαίης
δόμεναι καλὴν ἀοιδὴν
ἀνέμων θοαῖς ἀέλλαις,
ἐπὶ ταῖς ταφαῖς ἰησοῦ
ὑπάτου παιδὸς γόνοιο
τὸ μελύδριον πόνησα,
ὅ,τι σοὶ φέρειν ἔμελλω
δεδιὼς σοφοῖο φωτὸς

βάσανον μάλιστ᾽ ἀκριβῆ,
δυνάστην δ᾽ ἔχων ἀρείω
ἔτι κάλλιόν τι δώσω

ἀσκανίῳ μυρπινεγγίῳ τῷ κόμητι
μεγαλοπρεπεῖ εἶδος.
στροφ. ά. κώλ. ί.

Εἴ τις βροτῶν μίαν τινὰ
ψυχᾶς πέπαται δαιμονίαν ἀρετάν,
οἷα σαοφροσύναν,
καίπερ σθένει πλούτου μεγάλῳ θαλέων,
ὕβριν αἰανῆ συγέ-
ει κόρου διὰ θυπορῶν ὁδὸν ἐχθράν.
ἢ καὶ βουλαῖς ἔφυ
πρέσβυς, ἀφνειός τε φρένας πυκινάς,
ἢ σέβειν οἶδεν μέγαν
ἄνακτ᾽ ὀλύμπου θεουσεβής.
ἀντίστροφ. κώλ. ί.
ὑμνητὸς οὗτος γίνεται,
καὶ πᾶσι θαητὸς πινυτοῖσιν ἀνήρ.
θέσκελα δ᾽ ἀθανάτου
οἰχνεῦσι τιμαῖς τὰ βροτέᾳ γλυκερᾷ
δεσπότου σεμνῶν γέρα
οὐρανιδᾶν, ταμία στεροπᾶντι,
καὶ κεραυνῶν πυρπόλων.
εἰ θεοδμάτους δ᾽ ἀρετάς τις ἔχει
τάς δ᾽ ἀνὴρ εἰρημένας,
ἄλλας τε πολλὰς ὄλβιος,

ἐπῳδ. κῶλ. η'.

πουλύ τι χρυσοῦ τιμιωτέ-
ρας θεότιμος ἐὼν, τίν ὅγε
εὐλογίαν κε φύγοι
χαρίτων τόσσαν λελογχὼς ἀγλαΐαν;
ἴσθι δ' εὐδόξῳ κεφαλᾷ τόδ' ἔπος
προγόνων λαμπρῶν. ἀγαυὲ
ἐμπρέπειν τεᾷ παῖ σαφῶς ἀσκαίνε.
ἐν μυχοῖς γὰρ κτήσαο

στροφ. β'. κῶλ. ι'.

χρυσαμπύκων μοισᾶν σοφᾶς
ὀργᾶς ἄωτον, λήμματ' ἀπαινύμενος
κἆπον ἀνευθαλέα
γενναῖον. οὐ γὰρ πάντες ἐπιχθόνιοι
εὖ γεγῶτες καὶ καλοὶ,
ἠδ' ἀγαθοὶ τελέθουσιν, ἐπείπερ
ἄνθος ὥσπερ λείριον,
φθείρεται ῥέεθρον τάχ' ἂν εὖ θε φυὲν
συγγενὲς θνατῶν κεδνὸν,
ἣν μὴ τύχῃ μαθήσιος

ἀντίστροφ. κῶλ. ι'.

ὀρθᾶς, ἀεξοίσας φυὰν
ἐσλὰν δαέντων κρέασσονα μηδομένας.
σκαιὸς ἅπας δ' ἀμαθής.
τιμὴ δὲ βρίθων ἀμφοτέραις χάρισιν
ταῖς δὲ σὺν ζωὰν διοι-
κεῖς, ἀφενόντι κράτος ἀμέγαρτον;
πολλὰ μὲν πολλοῖς διδοὺς
καρδίᾳ ξείνοις μεγαλοπρεπεῖ,
πόλλ' ἀχήνεσι βροτῶν,

ἐ χρημάτων νικάμενος.

ἐπῳδ. κῶλ. ή.

ἀγανὸς ἔνθεν, καὶ προσανὴς
ἔπλεο πᾶσιν εὖ αὐτιάων,
ὡς ἀγαθοῖσι δέον,
φιλέει τοι χειστὸς ἀνδρῶν κοίρανος.
χαῖρέ μοι φίλος, μέγαρόν τε κλυτὸν
ἀρεταῖς τοιαῖς δ᾽ ἀγάλλε
μῦρτινεγγιδᾶν, καὶ πᾶσαι ἀμετέραι
βροξίαι δ᾽ ἄνορα.

Εἰς τὴν πηγὴν ὀρατίου μαλαχουτίου ῥηγίεως τὴν ἐπικαλουμένην μαυρικίαν, ᾠδή.

στροφ. ά. κῶλ. ς'.

Ἄλλος αὐθρώπων ἑλικωνίδα κρήναν,
ἄλλος αἴνησεν ῥόον ἀέναον
ἀγλαᾶς δίρκας, ἐρατᾶν
τάν ποτ᾽ αἰόλ᾽ ἀπύων μοισᾶν πίε κύκνος ἀερθεὶς
ἀδὺ πλαξίπποιο θήβας θάλος.
ἄλλος δ᾽ ἄειρε κασταλίαν λιβάδα.

ἀντίστροφ. κῶλ. ς'.

ἀλλ᾽ ἐγὼ παγᾶς ἄγαμαι τὸ μελιχρὸν
νᾶμα, τᾷ θηβαῖος ἀγὸς σφέτερον
οὔνομα ξυνῶν γεραρὸν
παμφαὲς θεῦ τερπαγὺχος πόρε μύρτυς ἀμύμων.
ἔνθα δὴ νυμφᾶν ἀκαδίων χοροὶ
θάλλουσι πυκνὰ σὺν θαλεραῖς χάρισιν

ἐπῳδ. κῶλ. ί.

ἔνθα δ᾽ ἰοστεφάνων μοισᾶν ἵμιλος
πιερίαν προλιποισᾶν δὺ μέλη

ὀπὶ

ὀπὶ θεοφθόγγῳ κελαδεῖν ἀρετάς,
ἔργά θ' ἡρώων φιλεῖ παλαιγόνων.
ἔνθ' ἀρειόσας ἀοίδιμον πόνον
κλεινὸς ᾠδὸς μήσατο.
καλλινάω δ' ἀμάρας ταύτας ἄναξ ὠράπος
ξεῖνος ἐμὸς, τὸν θρέψε καλὸν
ἄστυ ῥηγίου φαεννὸν
πάτρας διαύδρη ἄστρον.

Εἰς δανίηλον κήρητον βριξιάτην, ποιητὴν ἐπίσημον:

Οὐ περὶ πακτώλου μούνον ῥόον, οὐδὲ καΰστρου
ὀρνίθων μουσέων καλὸς ἔγλυτο θρόος.
ἔστι δὲ καὶ μέλλης κλυέμεν ποταμοῖο παρ' ὄχθαις
ἀμεδαποῦ κύκνων λειριόεσσαν ὄπα.
τῶν μέλος εἰσαΐων φαίης κ' ἔμμεν οὔ τι χέρειον
οὕπερ ἔχει χλωρᾶν ἀσὶς ἐπ' εἰαμενᾶν.
εἰ δὲ τὸ θαυμαίνεις, μηγιτερπέα φράζεο τοῦδε
ὅσσαν ἐμοὶ, φθόγγον τ' ὦ ξεῖν' ἐναρμόνιον.

Ταρκυινίᾳ μόλζῃ τῇ ἐπιφανεστάτῃ, καὶ
λογιωτάτῃ χαίρειν.

Καί σέ περ οὔποτ' ἐμοῖσιν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄπωπα,
οὐδ' ἄθρησα τεοῦ στόματος ἀγλαΐην,
ἥνπερ ἐγὼ περίβλεπτον ἐν ἀνθρώποισιν πέπυσμαι
ἔμμεν, ὅσους αἱρεῖ χρῆμα μαραινόμενον,
ἔμπαγε μὴν φρένος εἶδος ἐπήρατον ἔδρακον ὀξὺ
σεῖο φίλη νοερῷ βλέμματι ταρκυινία,
ἱμερτὸν ψυχῆς σέθεν εἴσιδον ἀγλαὸν ἄνθος,
καὶ τὸ μάλ' ἠράσθην, ἠγασάμην τ' ἐσιδών.

ἄλλο

ἄλλο γὰρ ἀμφήριστον ἅμα πολλαῖσι γυναιξὶ
ξυνόν, ἀτὰρ μούνη τοῦτό γ' ἔχεις ἴδιον.
καί τι γὰρ ἄλλο χρόνου συχνοὶ ῥαίουσιν ὀδόντες,
τοῦτό τοι ἄφθαρτόν τ' ἀθάνατόν τι μένει.
ἄλλου δ' αὖ ῥοδόχρως μάλα καρφίζει αἰὲν ἐπ' ἦμαρ
ὥρη λευγαλέῳ γήραϊ τειρομένη.
τοῦ δὲ δι' αἰῶνος θαλέει χάρις ἱμερόεσσα,
ὡς μακάρων ἥβη ἄφθιτος οὐρανίων.
πᾶν δὲ θεόδμητον φθίνειν οὐκ οἶδεν ἀτειρὲς
ἔργον, ἀτὰρ θνητῶν πάντα μινυνθάδια,
νῦν δ' ἄρ ἴσθι φίλη μ' ἀρετῶν περίπυστον ἄωτον
σεῖο λέγειν θείῃ χειρὶ φυτευόμενον.
στήθεσιν ἡμετέροις φαέων περὶ παιδὸς ἔσται θεοῦ
πᾶσα δόσις ζαθέη, πᾶν γέρας ἠγάθεον,
τοῦτο σοφαῖς πραπίδεσσι μεμιγμένον ἀμφιέπουσαν
φῦλον ὑπερβάλλειν φημί σε θηλυτέρων,
φημί σ' ἀριστεύειν μορφῇ θεοειδέϊ κουρέων
πασάων, ὅσσας γαῖα μέλαινα τρέφει,
οὔτις ἔχοι δ' εὑρεῖν τόσον ζείουσαν ἔρωτι
αἰπεινῆς σοφίης ῥηϊδίως ἑτέρην.
οὐδὲ μὲν οὐδ' ἄλλην ἀνέρων ἀγαπῶσαν ἀγαυὴν
τέτμοι που μᾶλλόν κ' ἠνορέην μεγάλων.
ὡς γοῦν καλλίστην σέ γ' οἴομαι ἀξιέραστον
πᾶσι πέλειν θείου κάλλεος ἱεμένοις,
πᾶσι θεοκτίστου μορφῆς τ' ἐρόεσσαν ἐρασταῖς,
ἠερόφασμις γ' ἰκέλην ταῖς περιτρηχυέσι,
τῶν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται ἀοίδιμον, ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
αὔξεται, ὡς ὑγρὸν δένδρεον ἦρος ἀκμῇ.
χαῖρε γύναι θεότιμε διαμπερές, ἄφθονον ὄλβον
σοὶ θεὸς ἀθάνατος, ἀΐδιόν τε πόροι.

εἰς

Εἰς ῥώμην πόλιν τὴν βασιλίδα περὶ ἀλεξάνδρου φαρνησίου ῥωμαίου τοῦ ἐπιφανεστάτου καὶ μεγαλοπρεπεστάτου καρδιναλίου.

Νηείθμοις ἐλόχευσας ἀρίστας πάρος ἄκρους
ῥώμη παῖ μεγάλου κυδιάνειρα διός,
οἳ κρατεροῖς ἔργοισιν ἀπείρονα δόξαν αἰθέρον
δῖαν ἀέξοντες μητέρ' ἀριστοτόκον.
νῦν δέ σε κυδαίνει φαρνήσιος ἀγλαὸς ἥρως
σεμνὸς ἀλέξανδρος σὸν τέκος ὁπλότερον,
πάντα κασιγνήτοις περιτρηχέεσσιν ἀγαυοῖς
εἴκελος ὑψηλαῖς ἀμφ' ἀρετῆς κορυφαῖς.
χαῖρε φίλη μῆτερ, τοιῷδ' ἐπαγάλλεο παιδί.
τὸν σά ποτ' εἰσαθρεῖν εὔχεο σκῆπτρα νέμειν.

εἰς ἱερώνυμον τὸν σὸν μεδιολανέα.

Οὐδὲν πανκαλίμοισι ἐφίμερον ἔπλετο μᾶλλον,
οὐδέτι μᾶλλον ἔφυ τίμιον ἄλλο χρέος,
ἤπερ τῆς σοφίης κτέαρ ἄφθιτον ἀγλαοκάρπου,
ἀγλαὰ μουσάων δῶρα τ' ὀλυμπιάδων.
τοιγὰρ τοῖς δ' ἄξιον σε κεκάσθαι, καὶ μέγα βρίθειν,
εἴτις ἐν εὐδόξοις ἄλλος ἀνὴρ ἰταλοῖς,
ἐκ θυμοῦ ταύταις χεδίοις σ' ἀσπάζομ' ἀοιδαῖς
ὤγαθ' ἐφιμείρων σῆς ἐρατῆς φιλίης.

εἰς ἰωάννην βαπτιστὴν τὸν ἀστέρα μοναχὸν ἐνάρετον καὶ δόκιμον.

Πολλὰ γόνον σ' ἀρετῆς, ἀστὴρ ἐμὸς, ἔμμεν ἐλέγχει
γνήσιον, ἠέφων ἥ τέκε δῖα γυρός.
ἀλλὰ τόγ' ἐκ πάντων μάλ' ἀειφραδὲς ἔπλετο τέκμωρ,
ὅττι φιλεῖς μούσας, μεσσοπόλων τε πόνους,
οἳ χρυσέοις ἐπέεσσι θεόφρονος ἤθεα μητρός,
ἔργά τ' ἀείδουσι, καὶ νόον ἠγάθεον.
πᾶσα καλὴ τιμαῖς, εὐηγορίαις τε γέγηθεν
εὐφήμοις ψυχὴ τῶν γονέων ἀγαθῶν.

εἰς παῦλον μανύκιον ἄνδρα εὐφραδέστατον.

Εἴ τις ἀνὴρ σέο δῶμα μανύκιε φαίδιμ' ἀγινεῖ
κλεινὰ μελιφθόγγων δῶρ' ἑλικωνιάδων,
εἰς δρυμοὺς ξύλ' ἀγινεῖ, ἐπεὶ δόμον οὔτινά φημι
μᾶλλον ἐν αὐσονίοις τοῖσδε βρύειν κτέασιν.
εἰ δ' ὄλβῳ σοφίης τις ὑπέρτερον ἄλλον ἐνίσποι
σεῖο, παλαιμονέει χαῦνα κενῇ πραπίδι.
ἀλλὰ καλὸς στέλλης ἡμῶν φίλος ὦρσεν ἑταῖρος
τοιά δε σοὶ πέμψαι, καίπερ ἄμουσα γέρα.

εἰς ἄγαλμα δομινικοῦ ῥωβακίου ἀκέστορος περισήμου.

Κρεμακοῖο τόδ' εἶδος ἀγακλέος, ὃς πολιήταις
οἳ δὲ θανεῖν δοκέουσι βίου πάλιν ἐλπίδ' ἀέξειν
ἰητρὸς γὰρ ἔην σοφίῃ προφερέστερος ἄλλων,
ὅσσοι νῦν ζώουσιν ἀρούρης καρπὸν ἔδοντες.
μάρτυς ἐγὼν, ὃς πολλὰ παθὼν, καὶ πολλὰ μογήσας

ἐρρύσθην νόσοιο κακῆς τοῦδ' ἀνδρὸς ἀρωγῇ.

εἰς τὸν αὐτόν.

γινώσκεις τόδ' ἄγαλμα; τίνος πέλει; ἀνδρὸς ἀρίστου,
ὃς ψυχὰς ἀνάγειν οἶδε πυλῶν ἀΐδου.
πῶς τόσα θνητὸς ἐὼν δύναται; ζωαρκέι τέχνῃ,
τῇπερ ἅπαν σβέσεν πῆμα λυγρὸν μελέων.

εἰς μέτελλον τεθνηκότα πολίτην βριξιάτην
ἄνδρα πολυμαθέστατον.

Ἐνθάδε κλεινὸν ἔθαψαν ἐν ἀνθρώποισι μετέλ-
λον κῦδος ἀείμνηστον βριξιέων πόλεως. (λην
καὶ γὰρ ἔην χαρίτων πολυήρατον ἡδὺ μέλημα,
ἠδ' ἑλικωνιάδων ἄνθος ἐϋπλοκάμων.
ἔσκε δ' ἐν ἀγέταισι θεουδείης μέγ' ἄγαλμα,
ἔσκε μετ' εὐόρκοις ὄμμα δικαιοσύνης.
ἀλλ' ἔτι τηλίκον ἄνδρα μέλας μόρος εἷλε μεμαρπὼς,
καί σε ποθ' ἁρπήσειν ἔλπετο κῆρα λυγρήν.

εἰς τὸν αὐτόν.

ὁ πρὶν κυδήνας πολυπίδακα βριξίαν ἀνὴρ
ὧδε θανὼν κεῖται λῆξιν ἔχων καμάτων.
κύδηνε δὲ λόγοισι, καὶ ἤθεσι κυδαλίμοισιν,
εἴ νύ τις ἄλλος ἀνὴρ πατρίδα τὴν σφετέρην.
τοῦ χάριν εὐγνώμων καλὸν τόδε σῆμα πολίτῃ
θῆκε πόλις μνήμην πορσανέουσα χρόνου.

εἰς σιγίσμουνδον ζανετὸν μοναχὸν τὸν φιλόσοφον,
καὶ ποιητήν.

Δέξαι δὴ σέο δῶρον, ἔμοι πόρε μαῦρος ἀμύμων,
μουσῶν μὲ ἄωτον ἀγλαὸν

ἴθι,

ἴθι, τὴν πλήρη σοφίης νεοτευχέα βίβλον,
καὶ παγκάλων νοημάτων·
ἥν τ' ἐπέδειξεν ἐόντ' ἡμῖν πολυΐδριν ἀοιδὸν
πολλῶν μάλιστ' ὑπέρτερον,
ἠδὲ καὶ ἀμφιλαφῆ μύθων ῥητῆρα ῥέοντα,
δίκην παλαιοῦ Νέστορος.
τόν ποθ' Ὅμηρος ἔφη λογιώτατον ἄνδρα γενέσθαι
τριῶν μολόντων ἱερῶν.
ἀλλὰ τὰ καὶ πρότερον καλά τοι γ' ἴσμεν δὲ περίφρον
ἐγὼ σύνοιδά πως γέρα.
νῦν δὲ τὴν βίβλον περικαλλέα πᾶσαν ἀναγνοὺς
πρηΰν τε, καὶ σώφρονα
ἀτρεκέως σ' ἐνόησα σοφαῖς ἀνθοῦντα φρένεσσιν,
ὡς φασὶ κλεινὸν Σωκράτην.
τόν ῥα παρὰ τριπόδεσσι σοφώτατον ἔχρασεν εἶναι
ὁ Δελφικὸς δαίμων πάλαι
οὕνεκεν ἐν στήθεσσιν ἐνηέα θυμὸν ἔφερβεν,
ὀργῆς τε πάσης κρείσσονα.
κἄν τις λωβητὴρ οἱ ἐπεσβόλος ἔφλυσε πολλὰ
δύσφημ' ἀναιδῶς ῥήματα.
ὕβρεσι γὰρ κρατέων νίκης πολυγηθέ' ὄλεσσεν
ἄεθλα πᾶς ἡσσώμενος.

πρὸς τὸν ἑαυτοῦ θυμόν.

Θυμὲ τί μαργαίνεις κνίζων τάλαν αἰὲν ἐπ' ἦμαρ
κέαρ μ' ἀπεράντοις ἐλπίσιν. Δ
οὐδέ μ' ἐᾷς τὴν ὄνησιν ἔχειν καθαρὴν παρεόντων
λοιπὸν θάμ' αἰτίζων χρέος.
οὐ δύναμαί τοι πάντα βραχὺς καταθύμια ῥέζειν,
καὶ πολλά περ καμὼν βροτός.

οὐδὲ μὲν εὐδαίμων τις ἐπὶ χθονὶ πάντα πέφυκεν,
ἀλλ' ἄλλος ἄλλων προσδεής·
ζώει ἀμηχανίῃσι παλαίων τύχαις καὶ ἢ μὲν
ποθῶν κακῶν εὑρεῖν λύσιν,
ἀλλὰ μάτην ἀπ' εὕδει στρωφώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
πόνων δ' ἐρευνῶν ἄμμορον
ἔστιν ἀπὸ δμώων κεν ἔχοις ποτ' ἰδεῖν τῶν λατρευῶν,
μέσφ' εἰς ἀνάκτων ἕδρας.
τοὔνεκα ὧν ἀγαθῶν ἔτυχες, βαιῶν περ ἐόντων,
εὔφρων τ' ὄναιο χ' ἥσυχος,
χρῆμα δὲ παρπόδιον θνητοῖς μερόπεσσιν ἄφειον
ἀπόντος αἰὲν ἔρχεται.
μακρὰ δὲ παπταίνων οὐδ' αἰσθάνεται παρεόντων
εὐθεὶς ἀναιδεῖ φροντίδι.
εἰ δὲ παρὰ γνώμην πίπτει τινὰ τέρψιος αἴτην
μή μοι κατηφὴς ἄχθεο.
μηδὲ φίλον κοινῶνα δίδου λυγρῇσιν ἀνίαις
γνοὺς μορσίμους διὸς πίθους.
τὴν δ' ἡμῖν ἔγραψε θεὸς δραμέειν ποτὶ σταθμὴν,
νόῳ δράμωμεν πρόφρονι.

Περὶ τοῦ Διονυσίου μοναχοῦ εὐσεβεστάτου καὶ ποιητοῦ γλυκυτάτου.

Δεινῶς τρυχόμενον ζάλης ἀέλλαις,
πολλὰ συγτυχίας παθόντα λυγρὰς
πήματα τραφερῷ τε, καὶ καθ' ὑγρὴν,
τέλος δ' εἰς ἑταίρους βάλεν μιν ἐλπίς
δυσαὴς ἄνεμος κλυτῆς Λερίνης,
κλυτῆς ποντιάδων μάλιστα νήσων,

τὴν μάλ' ὑψιμέδων ἄναξ γέρηρεν.
τῇ δ' ἐρειδόμενον λάβεν με πρέσβυς
θεόφρων, γεραρὸς, καλόν τι θρέμμα
μουσῶν καὶ χαρίτων ξένον καμόντα.
καί με δεξάμενος διὸς Ἀυγαξῶν
ἦγεν εἰς ἱεροὺς μυχοὺς φιλόφρων.
ἔστι δ' εἰσαΐειν ἐκεῖσ' ἰόντι
φωνῆς ἀθανάτου θεῶν ἀδουσῶν.
καὶ πᾶς εἰσαΐων ἄκοις ἀπ' αὐτῶν
τυχεῖ τῶν προτέρων τάχιστα μόχθων.
ὡς οὖν μελπομένων θεῶν ἄκουσα,
ἀμπνοῆς καμάτων, κακῶν τε λήθην,
καὶ πάντων ἀχέων ἔκυρσα λίξου,
καὶ πρὸς εὐφροσύνην ξάπην γλυκεῖαν.

εἴς τινα φθονερὸν, καὶ βλάσφημον ἴαμβειον.

Σαφὴς ἔλεγχός ἐστιν ἡ πεῖρα βροτῶν.
ὁ κύκνος εἶπε τοῦτον ἐν Θήβαις λόγον
Διρκαῖος, ὕμνων τῶν σοφῶν ἐσθλὸς πατήρ.
ἐγὼ μὲν ἄνδρα δεινὸν ἐν λόγοις ἄγαν,
ἔμπειρον ᾠδῶν, καὶ καλῶν μαθημάτων
ᾤμην σ' ἔναγχος, ἀλλ' ἐπεὶ τῶν σῶν τρόπων
εἰς πεῖραν ἦλθον τῶν πρὶν ἠγνοημένων,
ταύτην φέρω τὴν ψῆφον οὐκ ἄτερ δίκης.
ἤ τοι σε σκαιὸν τυγχάνειν, κ' ἀμουσίας
γέμοντα πάσης, ἢ φθόνῳ βεβλαμμένον,
δειλῶν ὃς ἀνδρῶν τὴν κενὴν φθείρων φρένα
σκότῳ κυλίνδει, τοῦ τ' ἀληθὲς μὴ βλέπειν.
ἢ τοῖνδε μᾶλλον τοῖν δυοῖν κακοῖν νοσεῖν.

ῥητὴν δ' ἐναργὲς τὴν δ' ἐμοὶ τεκμήριον.
ὅτι φρενοπλὴξ σὺ ψέγῃς μηδὲν ποῶν
ταὐτὰ πολλοῖς τῶν σοφῶν δεδογμένα,
κ' αὐτοῖς ἀνάπτεις τοῖς σοφοῖς μομφὴν κακήν.
ἐχρῆν γὰρ αὐτὸν τὴν δὲ κρείττονα δρᾶσαι
τὸν ἐγκαλεῖν μέλλοντα τοῖς ἄλλων πόνοις.
γνοὺς οὖν σε κρίνειν ἐν πάθει θυμοφθόρῳ,
κακῶς κριθεῖσι παρ' σέθεν γ' οὐκ ἐμμένω.

εἰς Ἴσορα Μαρτινέγγιον τὸν αὐτοῦ ἀνεψιὸν,
νεανίαν ἐκπρεπῆ.

Πουλὺ μέν σ' ἄλλοις ἐρόεντα ποιεῖ
ἀχάεις μάτηρ φιλότατος ἱερᾶς,
εὐκλεὴς μορφᾶς ταμία θεατᾶς,
φίντατε παιδῶν.
ἅδε δ' ἀνθρώπων σοβαρῶν περ ὄντων
ἦτορ ἐν στέρνοις δονέοισα πειθοῖ
δάμναται χωρὶς ῥαδινᾶν λιτάων,
πότνι' ἄνασσα.
αἰὲν ἱμερτὰ βροτέᾳ γενέθλᾳ
ἔρχεται τέρψιν θαλερὰν φέροισα
οὖσα τιμαλφὴς θυγάτηρ κρατίστω
οὐρανιώνων.
ἀλλ' ἐμᾷ ψυχᾷ χαρίεν τι φίλτρον
μᾶσσον ἐμβάλλει σέθεν εἶδος ὀργᾶς
ἁβρὸν, ἱμερόεστ' ἀρετᾶς πόνοιο
παιδὸς ἐραννᾶς.
ἃ πολύκλειτον μερόπεσσιν ἄνδρα
μήδεται θνατὸν, μετέπειτα δ' αὐτὸν
ἄφθιτον θάσει βασιλῆα λαμπρῶν
ἐντὸς ὀλύμπω.

εἰς

εἰς τὸν αὐτὸν ἀνακρεόντειον.

πολύ μοι φίλ᾽ ἀΐτατ᾽ ἴσορ,
χαρίτων θάλος φαεινὸν,
φίλα τοι φρενῶν ἀθύρω,
ἀγαθὴν διδοὺς ἐφετμὴν
ἐθέλω γ᾽ ἰδεῖν σε κλειτὸν
ποθέων μάλιστα πάντων.
χερὶ γραμμῇ σ᾽ ἐλόντα λαμπρὸν
ῥαδινῇ κατόπτρον ἀθρεῖν
κέλομαι τὸ καλὸν εἶδος
ἑαυτοῦ σέθεν προσώπου,
φάος ὀμμάτων τὸ φαιδρὸν
χ᾽ ἁπαλὸν ῥόδον παρειῶν,
τό, τε λοιπὸν ἄνθος ἥβης,
καθάπης σοφῶν κέλευεν
τόδε δὴ ποιεῖν κατ᾽ ἦμαρ,
ἵνα σεῦ καλῆς ὀπωπῆς
ἐσορῶν χάριν θεητὸν,
ἅμα καὶ τὸ σῶμ᾽ ἄμωμον,
σύ γε μήποτ᾽ οὐθὲν αἰσχρὸν
κατὰ σὴν φυὴν ἐλέγχων
χαρίεσσαν ἐκτελέσῃς.
μετίης δὲ κεῖνα πάντα
ὅσ᾽ ἐλευθέροις προσήκει
ἀρετῇ διαπρέπουσιν.
ἵν᾽ ἰδών σ᾽ ἀνήρ τις ἔμφρων
περὶ σοῦ λέγοιτ᾽ ἀγαθεῖς.
ὁ νεηνίης ἴδ᾽ οὗτος
χρόα μὲν μάλ᾽ ἐστὶ καλὸς
πολὺ καλλίων δὲ θυμόν.

Τέλος τῶν τοῦ τίπου περισσοτέρου μαργουνίου, μοναχοῦ κασιανάζου ἑλληνικῶν ποιημάτων.

Excusum iam opus cum manuscripto contulimus, & animaduertimus in eo nonnullas reperiri lectionis varietates & præterea pauca quædam in hoc impressum irrepsisse errata, quæ tam etsi parui videbantur esse momenti, nihilominus hic adnotanda curauimus. & primo pag. 4. versu 14. εὔφθογγος, εὐφθογγὸς. vers. 22. ἔλλαχον, al. ἔμμορεν. pag. 13. vers. 30. ἐπὶ κόρης ἐπὶ κόρρης. pag. 14. ver. 11. τὸ μεθάφρενον al. δὲ μετάφρενον. pag. 15. vers. 26. θυμοδάκεσσι, θυμοδακέσσι. pag. 20. ἀέργηλος, ἀεργηλὸς. pag. 31. vers. 5. κατέβροξε al. κατέβραξε pag. 43. vers. 26. κληθεῖεν νεήνηλος &c. al. κληθείη νεήνηλος, ὃς οὔποσον ἀγλαΐεσθαι νῦν λέγοι δόξῃ μητρὸς, ὅσον σφετέρῃ. pag. 48. ὄρσο σὺ, καὶ χηλὸς μεγάλῃ πολύθεστε τοκῆϊ υἱὸ, νέθεν κάρπευε, εἰς ἀνάπαυμα ἱεὸν al. ὄρσο σὺ, καὶ χηλὸς σέο κάρπεος ἀρχὲ διαίφρων ὄρσο, καὶ εἰσέλασον εἰς ἀνάπαυμα τεόν. pag. 51. vers. 12. πρὸς θεοῦ ἄστυ βροτοὺς. al. πρὸς θεὸν ἄμμε μέγαν pag. 58. πρὸς δ' ἴθ' ἴλα, πρὸς δ' ἔτ' ἴλα. nam ἴλη cum nota tenui scribitur, tametsi ab aspirato verbo descendit εἰλύω. pag. 60. vers. 19. αἴθων, αἶθων pag. 139. post versiculum ἀλλὰ τῷ σῷ προτρέπῳ, deest versus τῷ ποθοῦντί σ' ἠπίως. pag. 255. εἰς deest ἱ nam εἰσὶ scribendum est.